

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

3 maart 2003

WETSONTWERP
betreffende de aanvullende pensioenen
(art. 69 tot 78)

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Alfons BORGINON**

INHOUD

I. Procedure	3
II. Inleidende uiteenzetting door de minister van Financiën	3
III. Algemene bespreking	41
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	49
Bijlage	99

Voorgaande documenten :

Doc 50 1340/ (2000/2001) :

001 : Wetsontwerp.
002 tot 004 : Amendementen.
005 : Verslag.
006 : Verslag.
007 : Amendementen.
008 : Amendementen.

Zie ook :

010 : Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

3 mars 2003

PROJET DE LOI
relatif aux pensions complémentaires
(art. 69 à 78)

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FIANCES ET DU BUDGET
PAR
M. **Alfons BORGINON**

SOMMAIRE

I. Procédure	3
II. Exposé introductif du ministre des Finances	3
II. Discussion générale	41
III. Discussions des articles et votes	49
Annexe	99

Documents précédents :

Doc 50 1340/ (2000/2001) :

001 : Projet de loi.
002 à 004 : Amendements.
005 : Rapport.
006 : Rapport.
007 : Amendements.
008 : Amendements.

Voir aussi :

010 : Texte adopté par la commission.

Samenstelling van de commissie op datum van indiening van het verslag/

Composition de la commission à la date du dépôt du rapport :

Voorzitter / Président : Olivier Maingain

A. — Vaste leden / Membres titulaires :

VLD	Fientje Moerman, Ludo Van Campenhout, Karel Pinxten.
CD&V	Greta D'hondt, Yves Leterme, Dirk Pieters.
Agalev-Ecolo	Peter Vanhoutte, Gérard Gobert.
PS	Jacques Chabot, François Dufour.
MR	Olivier Maingain, Eric van Weddingen.
Vlaams Blok	Alexandra Colen, Hagen Goyvaerts.
SPA	Peter Vanvelthoven.
CDH	Jean-Jacques Viseur.
VU&ID	Alfons Borginon.

B. — Plaatsvervangers / Membres suppléants :

Willy Cortois, Pierre Lano, Georges Lenssen, Tony Smets.
Mark Eyskens, Trees Pieters, Daniël Vanpoucke, Herman Van Rompuy.
Zoé Genot, Muriel Gerkens, Lode Vanooost.
Claude Eerdeken, Bruno Van Grootenbrulle, Léon Campstein.
François Bellot, Philippe Collard, Serge Van Overtveldt.
Gerolf Annemans, Roger Bouteca, Francis Van den Eynde.
Ludwig Vandenhove, Henk Verlinde.
Raymond Langendries, Joseph Arens.
Danny Pieters, Karel Van Hoorebeke.

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	:	<i>Front National</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
CDH	:	<i>Centre démocrate Humaniste</i>
SPA	:	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000 :	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000 :	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA :	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV :	<i>Compte Rendu Intégral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV :	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
CRABV :	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV :	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN :	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN :	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM :	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM :	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft de haar voorgelegde bepalingen behandeld tijdens haar vergaderingen van 25 en 27 februari 2003.

I. — PROCEDURE

Op 20 september 2002 werd een aan de kamervoorzitter gericht verzoekschrift waarin de heer Guy Motger de aandacht vestigde op de fiscale behandeling van de aanvullende pensioenen van de Belgisch-Franse grensarbeiders, overgezonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting. In zijn schrijven van 15 oktober 2002 formuleerde de minister van Financiën een antwoord op dit verzoekschrift.

Het verzoekschrift en het antwoord van de minister van Financiën werden als bijlage bij dit verslag opgenomen.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE HEER DIDIER REYNDERS, MINISTER VAN FINANCIËN

«1. Algemeen

De regering heeft amendementen ingediend die tot doel hebben de belastingwetgeving aan te passen aan :

- de bepalingen uit het sociale onderdeel van het wetsontwerp;
- de maatschappelijke evoluties op het vlak van de samenstelling van het verloningspakket voor werknemers en bedrijfsleiders.

2. Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

1. Voordelen die voor werknemers en bedrijfsleiders voortvloeien uit de tenlasteneming door de werkgever of de onderneming van bijdragen voor aanvullende pensioentoezeggingen, solidariteitstoezeggingen, toezeggingen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid, toezeggingen medische kosten (ziekenhuisopname, dagverpleging, palliatieve thuiszorg), toezeggingen afhankelijkheid, ernstige aandoeningen en andere persoonsverzekeringen, worden in de regel niet langer belast bij de verkrijger van het voordeel.

2. Sommige van die bijdragen zijn bij de werkgever binnen bepaalde grenzen aftrekbaar als beroepskost (aanvullende pensioentoezeggingen, solidariteitstoezeggingen, toezeggingen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid). Andere werkgeversbijdragen zijn niet aftrekbaar als beroepskost (medische kosten,

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné les dispositions qui lui ont été soumises au cours de ses réunions des 25 et 27 février 2003.

I. — PROCÉDURE

Le 20 septembre 2002, une pétition adressée au président de la Chambre dans laquelle M. Guy Motger attirait l'attention sur le traitement fiscal des pensions complémentaires des travailleurs frontaliers belges et français a été envoyée à la commission des Finances et du Budget. Dans sa lettre du 15 octobre 2002, le ministre des Finances formulait une réponse à cette pétition.

La pétition et la réponse du ministre des Finances sont jointes en annexe au présent rapport.

II. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DE M. DIDIER REYNDERS, MINISTRE DES FINANCES

«1. Généralités

Le gouvernement a déposé des amendements qui ont pour objectif d'adapter la législation fiscale :

- aux dispositions du volet social du projet de loi ;
- aux évolutions sociales au niveau de la composition du paquet de rémunérations des travailleurs et dirigeants d'entreprises.

2. Code des impôts sur les revenus 1992

1. Les avantages dont bénéficient les travailleurs et les dirigeants d'entreprises en raison de la prise en charge par l'employeur ou la société des cotisations pour les engagements de pension complémentaire, les engagements de solidarité, les engagements en cas de décès ou d'incapacité de travail, les engagements de frais médicaux (hospitalisation, traitement de jour, soins palliatifs à domicile), engagement dépendance, affections graves et autres assurances personnelles, ne sont plus, en règle générale imposables dans le chef du bénéficiaire de l'avantage.

2. Certaines de ces cotisations sont déductibles dans certaines limites dans le chef de l'employeur au titre de frais professionnels (engagement de pension complémentaire, engagement de solidarité, engagements en cas de décès ou d'incapacité de travail). D'autres cotisations payées par l'employeur ne sont pas déductibles

afhankelijkheid, ernstige aandoeningen en andere persoonsverzekeringen).

3. Werkgeversbijdragen voor individuele aanvullende pensioentoezeggingen in het voordeel van werknemers, zijn slechts aftrekbaar als beroepskost voor zover zij een maximumbedrag van 1.525 EUR (te indexeren bedrag) per jaar niet overschrijden. Zij zijn bij de begunstigde vrijgesteld als voordeel van alle aard op voorwaarde dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is.

4. Bijdragen van de onderneming voor individuele aanvullende pensioentoezeggingen in het voordeel van regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders zijn aftrekbaar als beroepskost. Voor diezelfde regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders vormen die bijdragen geen belastbaar voordeel van alle aard.

5. Inzake de persoonlijke bijdragen voor aanvullende pensioenen van werknemers en bedrijfsleiders, blijft een belastingvermindering van toepassing met dien verstande dat die bijdragen niet meer mogen bedragen dan 1.500 EUR per jaar wanneer zij gebeuren in het kader van een individuele voortzetting van een pensioentoezegging gesloten in het voordeel van een werknemer door een nieuwe werkgever bij wie geen collectieve toezegging bestaat.

6. De uitkeringen die ingevolge de voornoemde toezeggingen gebeuren zijn bij de rechthebbende:

- belastbaar wanneer de bijdragen geheel of gedeeltelijk als een aftrekbare beroepskost werden aangemerkt;
- niet belastbaar wanneer de bijdragen niet als een aftrekbare beroepskost werden aangemerkt of in geval van toezeggingen die niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

7. De aanvullende pensioenen die voortvloeien uit een collectieve toezegging en uit individuele toezeggingen zijn afzonderlijk belastbaar wanneer zij:

- onder de vorm van een kapitaal worden uitgekeerd;
- aan werknemers en aan bedrijfsleiders;
- ofwel naar aanleiding van hun pensionering, ofwel vanaf de leeftijd van 60 jaar, ofwel naar aanleiding van het overlijden van de persoon waarvoor het aanvullend

comme frais professionnels (frais médicaux, dépendance, affections graves et autres assurances personnelles).

3. Les cotisations patronales pour les engagements individuels de pension complémentaire versées au bénéfice des travailleurs ne sont déductibles comme frais professionnels que si elles n'excèdent pas un plafond de 1.525 EUR (montant à indexer) par an. Elles sont exonérées dans le chef du bénéficiaire en tant qu'avantage de toute nature, pour autant que l'entreprise ait également un engagement collectif auquel les travailleurs ou une certaine catégorie d'entre eux peuvent accéder d'une manière uniforme et non discriminatoire.

4. Les cotisations de l'entreprise pour les engagements individuels de pension complémentaire versées au bénéfice de dirigeants d'entreprises régulièrement rémunérés sont déductibles comme frais professionnels. Ces cotisations ne constituent pas un avantage de toute nature imposable dans le chef de ces dirigeants d'entreprises qui perçoivent régulièrement des rémunérations.

5. Les cotisations personnelles pour des pensions complémentaires des travailleurs et des dirigeants d'entreprises continuent à bénéficier d'une réduction d'impôt, étant entendu que ces cotisations ne peuvent plus excéder 1.500 EUR par an lorsqu'elles sont versées dans le cadre d'une continuation à titre individuel d'un engagement de pension conclu au bénéfice d'un travailleur par un nouvel employeur qui n'a pas encore d'engagement collectif.

6. Les paiements effectués à la suite des engagements susmentionnés sont, dans le chef de l'ayant droit :

- imposables lorsque les cotisations sont considérées comme entièrement ou partiellement déductibles comme frais professionnels ;
- non imposables lorsque les cotisations ne sont pas considérées comme frais professionnels déductibles ou lorsque les engagements n'ont pas pour objectif de couvrir une perte de revenus.

7. Les pensions complémentaires découlant d'un engagement collectif et d'engagements individuels sont imposables distinctement :

- lorsqu'elles sont payées sous la forme d'un capital ;
- à des travailleurs et à des dirigeants d'entreprises ;
- soit à l'occasion de leur mise à la retraite, soit à partir de l'âge de 60 ans, soit lors du décès de la personne pour laquelle la pension complémentaire a été

pensioen is gevormd. Voor contracten gesloten gedurende een termijn van zes maanden na de bekendmaking van de wet AP in het *Belgisch Staatsblad*, mag de leeftijd van 60 jaar worden vervangen door de leeftijd van 58 jaar.

8. Na ontvangst van het kapitaal kan het worden afgestaan en omgezet in een rente. Die rente wordt niet als een pensioen aangemerkt maar vormt een inkomen uit een roerend vermogen. Dat roerend inkomen wordt vastgesteld op 3 pct. van het afgestane kapitaal en belast tegen het tarief van 15 pct.

9. De zogenaamde gratis kapitalen (kapitalen die niet met voorafgaande stortingen zijn gevormd) kunnen overeenkomstig de sociale bepalingen van de wet AP nog slechts worden toegekend aan zelfstandige bedrijfsleiders met een mandaat. Derhalve behouden de gratis kapitalen die aan die specifieke categorie van bedrijfsleiders worden toegekend hun huidig aanslagstelsel (afzonderlijk belastbaar tegen het tarief van 16,5 pct. wanneer zij in bepaalde gunstige omstandigheden worden uitgekeerd).

10. Gratis kapitalen die in strijd met de sociale bepalingen van de wet AP in bepaalde gunstige omstandigheden worden toegekend aan werknemers of aan de andere categorieën van bedrijfsleiders dan diegene die in 9 zijn bedoeld, worden afzonderlijk belast:

- tegen het tarief van 16,5 pct. wanneer zij worden uitgekeerd in uitvoering van een contractuele verbintenis die is gesloten vóór de inwerkingtreding van de wet AP;

- tegen het tarief van 33 pct. wanneer zij worden uitgekeerd in uitvoering van een contractuele verbintenis die is gesloten vanaf de inwerkingtreding van de wet AP.

11. Tenslotte worden een aantal overgangsbepalingen ingevoerd waarvan sommige zijn afgestemd op de overgangsbepalingen die voor het sociale luik gelden en andere ervoor moeten zorgen dat:

- de bestaande regels van toepassing blijven op de bedrijfsleiderverzekeringen die zijn gesloten vóór de inwerkingtreding van dit wetsontwerp;

- de omzetting van een bedrijfsleiderverzekering in een individuele aanvullende pensioentoezegging in het voordeel van de bedrijfsleider, een fiscaal neutrale verrichting is;

- dezelfde fiscale neutraliteit wordt gewaarborgd wanneer in de onderneming gevormde aanvullende pensioentoezeggingen worden overgedragen naar een pensioeninstelling buiten de onderneming.

constituée. Pour les contrats conclus dans les six mois suivant la publication de la loi PC au *Moniteur belge*, l'âge de 60 ans peut être remplacé par l'âge de 58 ans.

8. Après avoir perçu le capital, le bénéficiaire peut l'abandonner et le convertir en rente. Cette rente n'est pas considérée comme une pension, mais constitue un revenu d'un patrimoine mobilier. Ce revenu mobilier est fixé à 3 % du capital abandonné et imposé au taux de 15 %

9. Les « capitaux gratuits » (= les capitaux qui n'ont pas été constitués au moyen de versements préalables) peuvent, conformément aux dispositions sociales de la loi PC, encore être accordés aux seuls dirigeants d'entreprises mandataires indépendants. En conséquence, les capitaux gratuits attribués à cette catégorie spécifique de dirigeants d'entreprises conservent leur régime d'imposition actuel (imposition distincte au taux de 16,5 % lorsqu'ils sont versés dans certaines circonstances favorables).

10. Les capitaux gratuits qui ne répondent pas aux dispositions sociales de la loi PC et versés dans certaines circonstances favorables à des travailleurs ou des catégories de dirigeants d'entreprises autres que celles mentionnées au n° 9, sont imposés distinctement :

- au taux de 16,5 % lorsqu'ils sont versés en exécution d'un engagement contractuel conclu avant l'entrée en vigueur de la loi PC ;

- au taux de 33 % lorsqu'ils sont versés en exécution d'un engagement contractuel conclu après l'entrée en vigueur de la loi PC.

11. Enfin, un certain nombre de dispositions transitoires ont été instaurées, certaines d'entre elles sont alignées sur les dispositions transitoires du volet social et d'autres veilleront à ce que :

- les règles existantes restent applicables aux assurances dirigeants d'entreprises souscrites avant l'entrée en vigueur de ce projet de loi ;

- la transformation d'une assurance dirigeants d'entreprises en un engagement individuel de pension complémentaire au bénéfice du dirigeant d'entreprises soit une opération fiscalement neutre ;

- cette même neutralité fiscale soit garantie en cas de transfert des engagements collectifs de pension complémentaire constitués dans l'entreprise vers un organisme de pension extérieur à l'entreprise.

3. Wetboek van de met het zegel gelijkgestelde takken

1. Het tarief van de jaarlijkse taks op de verzekeringspremies of pensioenbijdragen wordt van 9,25 % gebracht op 4,40 % voor de tweede pijler pensioenvorming en voor de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte, ook indien deze toezeggingen in plannen met premiebudget worden begrepen; dit telkens mits bepaalde voorwaarden worden nageleefd.

2. Voor de plannen met premiebudget wordt voorzien in een systeem van verplichte standaard dekkingen waarvoor geen uitsluiting op grond van een medisch onderzoek mogelijk is.

3. Er wordt voorzien in een overgangperiode van 5 jaar om de bestaande toezeggingen te confirmeren aan de fiscale bepalingen van het wetsontwerp.

4. Premies en bijdragen die worden betaald in het kader van sociale pensioentoezeggingen worden vrijgesteld.

5. De sommen die worden verdeeld als winstdeelneming door verzorgingsinstellingen worden voortaan onderworpen aan de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen, net zoals voor de beroepsverzekeraars.»

*
* *

Bijgaand volgen twee synthese-nota's die de minister van Financiën ter beschikking heeft gesteld van de commissieleden.

3. Code des taxes assimilées au timbre

1. Le taux de la taxe annuelle sur les primes d'assurance ou les cotisations de pension est ramenée de 9,25% à 4,40 % pour la constitution de pensions « deuxième pilier » et pour les engagements collectifs à considérer comme un complément des versements légaux en cas d'incapacité de travail en raison d'un accident (de travail) ou d'une maladie (du travail), également lorsque ces engagements sont compris dans des plans avec budget de prime, et ce moyennant chaque fois le respect de certaines conditions.

2. Un système de couvertures standard obligatoires interdisant toute exclusion sur la base d'un examen médical est prévu pour les plans avec budget de prime.

3. Une période transitoire de 5 ans est prévue afin de faire correspondre les engagements existants aux dispositions fiscales du projet de loi.

4. Les primes et cotisations payées dans le cadre d'engagements sociaux de pension sont exonérées.

5. Les sommes réparties au titre de distribution de bénéfices par des institutions de prévoyance sont désormais soumises à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires, tout comme pour les assureurs professionnels.»

*
* *

Ci-dessous figurent les deux notes de synthèse que le ministre des Finances a mises à la disposition des membres de la commission.

A. SCHEMATISCH OVERZICHT VAN DE WIJZIGINGEN OP HET VLAAK VAN DE INKOMSTENBELASTING

De aangehaalde artikelen van het WIB 92 verwijzen naar de nieuwe regels na inwerkingtreding van de WAP.

I. — AANVULLENDE PENSIOENEN (= 2^e pijler)

A. uitbetaalde aanvullende pensioenen (in rente of kapitaal)

a) bij de werknemer :

1. die uitbetaalde pensioenen zijn in beginsel belastbaar (artikel 34, WIB 92) ;

2. er is eventueel een vrijstelling (artikelen 39 en 40, WIB 92) ;

3. er is in vele gevallen een afzonderlijke taxatie (artikel 171, WIB 92) ;

4. er bestaat een bijzondere regel voor het opnemen van voorschotten voor het bouwen, enz. van een woning in België, namelijk de fictieve omzetting van het opgenomen kapitaal in een rente (artikel 169, WIB 92) ;

5. er is een specifieke regel voor de gevallen van overdracht van reserves van het ene contract naar het andere of van een interne opbouw naar externe opbouw om te beletten dat die overdracht als een uitkering wordt beschouwd (artikelen 364ter en 515^{septies}, WIB 92) ;

6. na ontvangst van het kapitaal kan dit kapitaal worden omgezet in een rente. Om duidelijk te zijn, wordt vastgelegd dat in dit geval de rente geen beroepsinkomen is (artikelen 17 en 20, WIB 92).

b) bij de werkgever :

De rechtstreekse betaling van een aanvullend pensioen na de inwerkingtreding van de wet AP, blijft zoals voorheen onderworpen aan de bepalingen van de artikelen 52 en 60, WIB 92.

Opgelet : bedrijfsleiders

Wat de bedrijfsleiders betreft, zijn de fiscale regels inzake de taxatie van de uitbetaalde aanvullende pensioenen gesteund op deze voor de werknemers, met dien verstande dat voor de bedrijfsleiders die zelfstandig zijn en een mandaat hebben :

A. TABLEAU SCHÉMATIQUE DES MODIFICATIONS AU NIVEAU DE L'IMPÔT SUR LES REVENUS

Les articles du CIR 92 mentionnés font référence aux nouvelles règles applicables après l'entrée en vigueur de la LPC

I. — PENSIONS COMPLÉMENTAIRES (= 2^e pilier)

A. pensions complémentaires payées (en rente ou capital)

a) dans le chef du travailleur :

1. les pensions payées sont imposables en principe (article 34, CIR 92) ;

2. une exonération est éventuellement accordée (articles 39 et 40, CIR 92) ;

3. il y a taxation distincte dans de nombreux cas (article 171, CIR 92) ;

4. une règle spéciale est applicable au prélèvement d'avances pour la construction, etc., d'une habitation en Belgique, à savoir la conversion fictive du capital prélevé en rente (article 169, CIR 92) ;

5. une règle spécifique est applicable aux cas de transfert de réserves d'un contrat vers un autre ou d'une constitution interne vers une constitution externe afin d'empêcher que ce transfert ne soit considéré comme une attribution (articles 364ter et 515^{septies}, CIR 92) ;

6. après avoir été perçu, le capital peut être converti en rente. Afin d'être clair, il est stipulé que dans ce cas la rente n'est pas un revenu professionnel (articles 17 et 20, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur :

Le paiement direct d'une pension complémentaire après l'entrée en vigueur de la loi PC reste soumis, comme précédemment, aux dispositions des articles 52 et 60, CIR 92.

Attention : dirigeants d'entreprise

Pour les dirigeants d'entreprise, les règles fiscales en matière de taxation des pensions complémentaires versées se fondent sur celles applicables aux travailleurs, étant entendu que pour les dirigeants d'entreprise qui sont des mandataires indépendants :

– de pensioentoezeggingen die binnen de onderneming zijn gefinancierd, worden bedoeld in artikel 195, § 1, WIB 92 dat verwijst naar de artikelen 52, 59 en 60, WIB 92 ;

– de huidige regel inzake de bedrijfsleidersverzekering (verzekering afgesloten door de onderneming op het hoofd van de bedrijfsleider ten gunste van de onderneming) behouden blijft (artikel 195, § 2, WIB 92) .

Een specifieke overgangsregel wordt overigens vastgelegd voor de omzetting van bedrijfsleidersverzekeringen in aanvullende pensioentoezeggingen (artikel 515sexies, WIB 92) .

B. bijdragen tot vorming van de aanvullende pensioenen

a) werkgeversbijdragen / bijdragen van de onderneming :

– zijn slechts belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van een individuele toezegging worden toegekend aan in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

– zijn geen belastbare voordelen van alle aard wanneer zij in het kader van collectieve of individuele toezeggingen worden toegekend aan bedrijfsleiders die overeenkomstig de bepalingen van artikel 195, § 1, tweede lid, WIB 92, regelmatig bezoldigingen ontvangen ;

– zijn aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen naar aanleiding van het pensioen tot 80 pct. van de laatste normale bruto-jaarbezoldigingen. In geval van individuele toezeggingen aan werknemers die geen bedrijfsleider zijn, komen de bijdragen of premies slechts voor een aftrek als beroepskost in aanmerking in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar niet overschrijden ;

– bevatten de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van de wet AP ;

b) werknemersbijdragen / bijdragen door een bedrijfsleider :

Die bijdragen, met inbegrip van de bijdragen en premies ingevolge een solidariteitstoezegging als bedoeld

– les engagements de pension financés dans l'entreprise sont visés à l'article 195, § 1er, CIR 92 qui renvoie aux articles 52, 59 et 60, CIR 92 ;

– la règle actuelle en matière d'assurance dirigeants d'entreprise (assurance conclue par l'entreprise sur la tête du dirigeant d'entreprise au profit de l'entreprise) reste applicable (article 195, § 2, CIR 92) .

Une règle transitoire spécifique est du reste établie pour la conversion des assurances dirigeants d'entreprise en engagements de pension complémentaire (article 515sexies, CIR 92) .

B. cotisations payées pour la constitution de pensions complémentaires

a) Les cotisations patronales / cotisations de l'entreprise :

– ne sont des avantages de toute nature imposables qu'en cas d'attribution dans le cadre d'un engagement individuel accordé aux travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92, sauf lorsqu'il existe également un engagement collectif dans l'entreprise, accessible d'une manière identique et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– ne sont pas des avantages de toute nature imposables en cas d'attribution dans le cadre d'engagements collectifs ou individuels accordés à des dirigeants d'entreprise qui perçoivent régulièrement des rémunérations conformément aux dispositions de l'article 195, § 1er, alinéa 2, CIR 92 ;

– sont déductibles sous réserve d'une limitation à 80 p.c. des dernières rémunérations brutes annuelles normales, des prestations légales et extra-légales à l'occasion de la mise à la pension, En cas d'engagements individuels faits à des travailleurs qui ne sont pas dirigeants d'entreprise, les cotisations ou primes ne peuvent être déduites comme frais professionnels que dans la mesure où elles n'excèdent pas un maximum de 1.525 EUR par an ;

– comprennent les cotisations et primes découlant d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 de la loi PC ;

b) Les cotisations des travailleurs / cotisations payées par un dirigeant d'entreprise :

Ces cotisations, y compris les cotisations et primes découlant d'un engagement de solidarité visé aux arti-

in de artikelen 10 en 11 van de wet AP, geven recht op een belastingvermindering waarbij rekening moet worden gehouden met de begrenzing tot 80 pct. Evenwel mogen de persoonlijke bijdragen die betrekking hebben op de individuele voortzetting door een werknemer van een pensioentoezegging als bedoeld in artikel 33, wet AP, niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd in verhouding tot de dagen van aansluiting tijdens hetzelfde jaar bij een pensioenstelsel als bedoeld in de voornoemde wet (artikelen 145¹ en 145³, WIB 92).

II. — INKOMENSVERVANGENDE TOEZEGGINGEN

A. uitbetaalde vergoedingen

a) bij de werknemer / bedrijfsleider :

Deze vergoedingen zijn belastbaar (artikel 31, WIB 92 / artikel 32, WIB 92).

b) bij de werkgever / onderneming :

De betalingen zijn beroepskosten voor de werkgever / onderneming krachtens de algemene regel van de aftrekbaarheid van beroepskosten.

Kapitalen die de aard hebben van een vergoeding tot volledig of gedeeltelijk herstel van een bestendige derving van inkomsten bij arbeidsongeschiktheid en die rechtstreeks door de (gewezen) werkgever worden uitgekeerd aan (gewezen) personeelsleden, zijn evenwel geen aftrekbare beroepskosten (artikel 53, 23°, WIB 92).

B. bijdragen tot vorming van inkomensvervangende uitkeringen

De werkgeversbijdragen / bijdragen van de onderneming zijn :

– slechts belastbare voordelen van alle aard wanneer zij worden toegekend aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders en aan in artikel 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers in het kader van een individuele toezegging, behoudens wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;

– aftrekbaar met een regel inzake begrenzing van de wettelijke en extrawettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid tot 100 pct. van de normale bruto-jaarbezoldigingen (artikelen 52, 59 en 195, WIB 92).

cles 10 et 11 de la loi PC, donnent droit à une réduction d'impôt, tout en tenant compte de la limitation à 80 p.c. Néanmoins, les cotisations personnelles portant sur la continuation individuelle d'un engagement de pension par un travailleur au sens de l'article 33, loi PC, ne peuvent excéder 1.500 EUR par an. Ce montant annuel est réduit proportionnellement aux jours d'affiliation au cours de la même année à un régime de pension au sens de la loi précitée (articles 145¹ et 145³, CIR 92).

II. — ENGAGEMENTS COUVRANT UNE PERTE DE REVENUS

A. indemnités payées

a) dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise :

Ces indemnités sont imposables (article 31, CIR 92 / article 32, CIR 92).

b) dans le chef de l'employeur / de l'entreprise :

Les paiements sont des frais professionnels pour l'employeur/l'entreprise en vertu de la règle générale de déductibilité des frais professionnels.

Les capitaux ayant la nature d'une indemnité en vue de la réparation totale ou partielle d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail et payés directement par l'(ancien) employeur aux (anciens) membres du personnel, ne sont cependant pas des frais professionnels déductibles (article 53, 23°, CIR 92).

B. cotisations payées pour la constitution de prestations en remplacement de revenus

Les cotisations patronales / cotisations de l'entreprise :

– ne sont des avantages de toute nature imposables qu'en cas d'attribution à des dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement et aux travailleurs visés à l'article 30, 1°, CIR 92, dans le cadre d'un engagement individuel, sauf lorsqu'il existe également un engagement collectif dans l'entreprise, accessible d'une manière identique et non discriminatoire aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– sont déductibles sous réserve d'une limitation à 100 % des rémunérations brutes annuelles normales, des prestations légales et extra-légales en cas d'incapacité de travail, (articles 52, 59 et 195, CIR 92).

De werknemersbijdragen / bijdragen van bedrijfsleiders

– zijn in principe overeenkomstig de bepalingen van artikel 52, 10°, WIB 92 aftrekbaar als beroepskost wanneer zij gebeuren in het kader van door de belastingplichtige gesloten contracten tegen ziekte en van het type «gewaarborgd inkomen» en in de mate waarin ze worden gestort om de belastingplichtige te verzekeren tegen een verlies van beroepsinkomsten veroorzaakt door een ziekte, een ongeval of de invaliditeit die er het gevolg van is ;

– moeten worden afgezonderd uit de solidariteits-toezegging om het deel te bepalen dat aanleiding kan geven tot de in artikel 145¹, 1°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering.

III. — TOEZEGGINGEN MEDISCHE KOSTEN, AFHANKELIJKHEID, ERNSTIGE AANDOENING, ANDERE PERSOONSVERZEKERINGEN

A. Uitkeringen

De uitkeringen zijn niet belastbaar bij de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) en niet aftrekbaar bij de werkgever / onderneming (artikelen 53 en 195, WIB 92).

Rechtstreeks door de werkgever/onderneming betaalde uitkeringen worden evenwel bij voortduur aangemerkt als belastbare voordelen van alle aard, behoudens wanneer zij als een in het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, WIB 92 bedoeld sociaal voordeel kunnen worden aangemerkt (zie verantwoording bij het amendement dat artikel 38, WIB 92 wijzigt).

B. Bijdragen tot vorming van de uitkeringen

De werkgeversbijdragen zijn :

– geen belastbare voordelen van alle aard voor de werknemer / bedrijfsleider (artikel 38, WIB 92) ;

– werkgeversbijdragen die verband houden met individuele toezeggingen aan in artikel, 30, 1°, WIB 92 bedoelde werknemers en aan niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders, zijn slechts vrijgesteld als voordeel van alle aard wanneer in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor die werknemers of bedrijfsleiders of een bijzondere categorie ervan;

Les cotisations des travailleurs / les cotisations des dirigeants d'entreprise

– sont, conformément aux dispositions de l'article 52, 10°, CIR 92, déductibles en principe comme frais professionnels lorsqu'elles sont payées dans le cadre de contrats contre la maladie et du type «revenu garanti» conclus par le contribuable et dans la mesure où elles sont versées en vue d'assurer le contribuable contre une perte de revenus professionnels occasionnée par une maladie, un accident ou l'invalidité qui en découle ;

– doivent être distinguées de l'engagement de solidarité pour déterminer la part susceptible de donner lieu à la réduction d'impôt au sens de l'article 145¹, 1°, CIR 92.

III. — ENGAGEMENTS FRAIS MEDICAUX, DEPEN-DANCE, AFFECTIONS GRAVES, AUTRES ASSU-RANCES DE PERSONNES

A. Prestations

Les prestations ne sont pas imposables dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) et ne sont pas déductibles dans le chef de l'employeur / de l'entreprise (articles 53 et 195, CIR 92).

Les prestations payées directement par l'employeur/l'entreprise sont cependant toujours considérées comme des avantages de toute nature imposables, sauf lorsqu'elles peuvent être considérées comme un avantage social au sens de l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92 (voir justification de l'amendement modifiant l'article 38, CIR 92).

B. Cotisations versées pour la constitution des prestations

Les cotisations patronales :

– ne sont pas des avantages de toute nature imposables dans le chef du travailleur / du dirigeant d'entreprise (article 38, CIR 92) ;

– qui sont relatives à des engagements individuels accordés à des travailleurs visés à l'article, 30, 1°, CIR 92, et des dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement, ne sont exonérées comme avantage de toute nature que s'il existe un engagement collectif dans l'entreprise, accessible d'une manière identique et non discriminatoire à ces travailleurs ou dirigeants d'entreprise ou à une catégorie spécifique de ceux-ci ;

– niet aftrekbaar (artikelen 53 en 195, WIB 92) voor zover zij althans niet als een voordeel van alle aard worden aangemerkt (zie vorig streepje).

IV. — AANVULLENDE PENSIOENEN ZELFSTANDIGEN

A. Uitkeringen

1. die uitbetaalde pensioenen zijn in beginsel belastbaar (artikel 34, WIB 92) ;
2. er is eventueel een vrijstelling (artikel 39, WIB 92) ;
3. de uitkeringen worden fictief omgezet in een rente (artikel 169, WIB 92) ;
4. er is een specifieke regel voor de gevallen van overdracht van reserves van het ene contract naar het andere om te beletten dat die overdracht als een uitkering wordt beschouwd (artikel 364ter, WIB 92) ;

B. Bijdragen tot vorming van de uitkeringen

- de bijdragen zijn aftrekbare beroepskosten (artikel 52, 7° bis, WIB 92);
- tussenkomsten van het RIZIV in de betaling van de bijdragen zijn vrijgestelde voordelen van alle aard (artikel 38, § 1, 1e lid, 16°, WIB 92)
- de bijdragen worden uitgesloten van de in artikel 145¹, 2°, WIB 92 bedoelde belastingvermindering (artikel 145⁴, WIB 92).

– ne sont pas déductibles (articles 53 et 195, CIR 92) pour autant du moins qu'elles ne sont pas considérées comme un avantage de toute nature (voir tiret précédent).

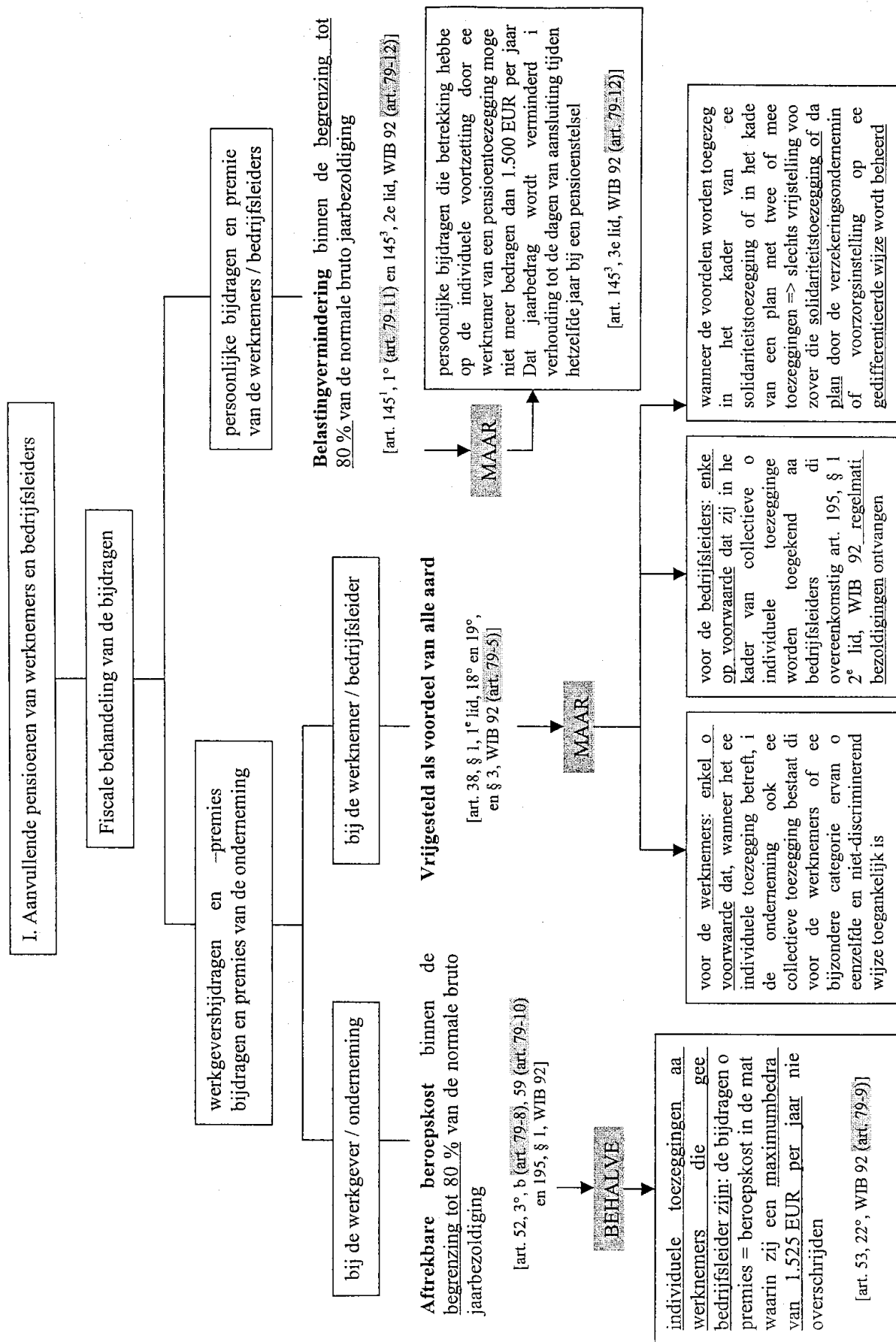
IV. — PENSIONS COMPLEMENTAIRES DES TRAVAILLEURS INDEPENDANTS

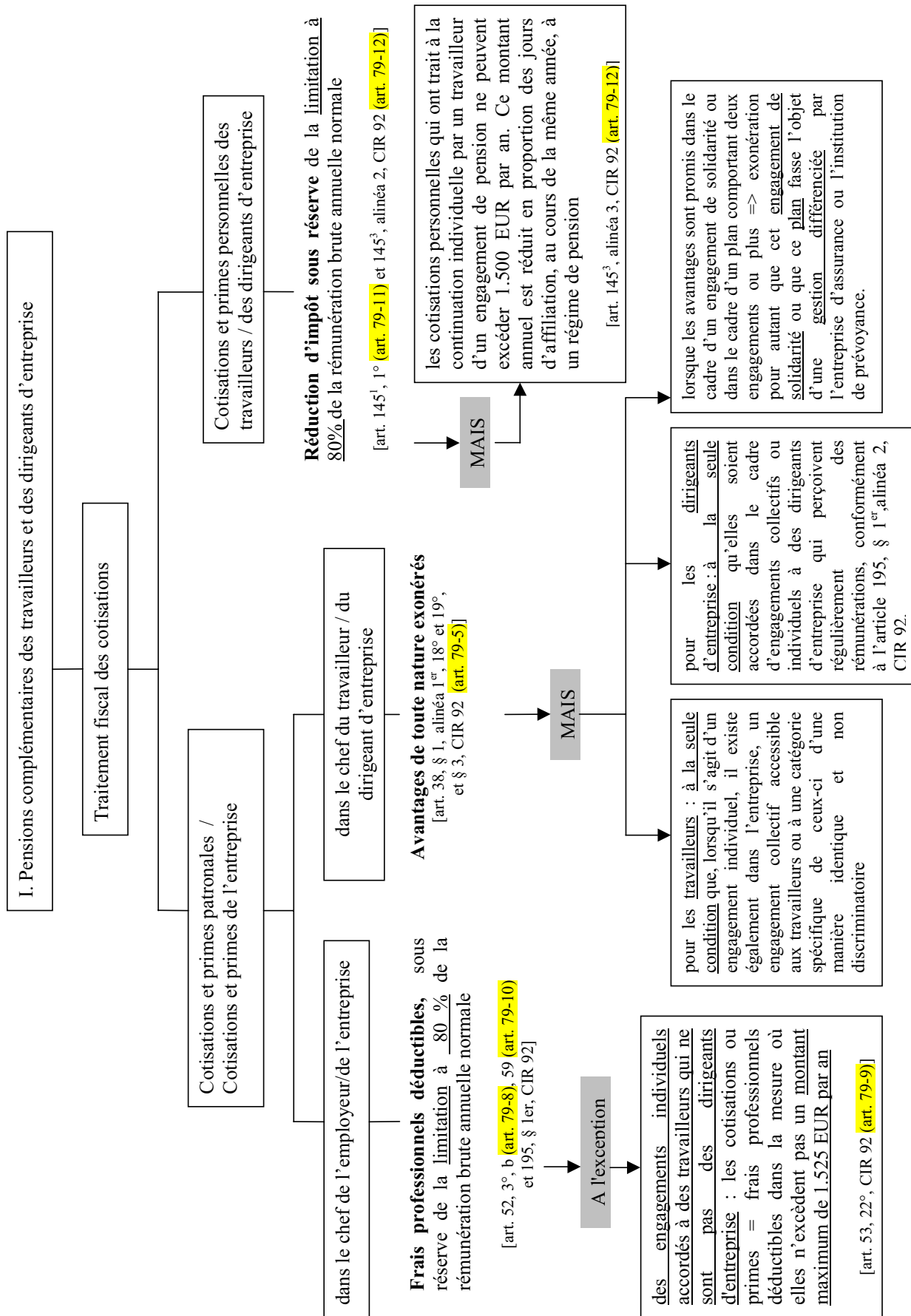
A. Prestations

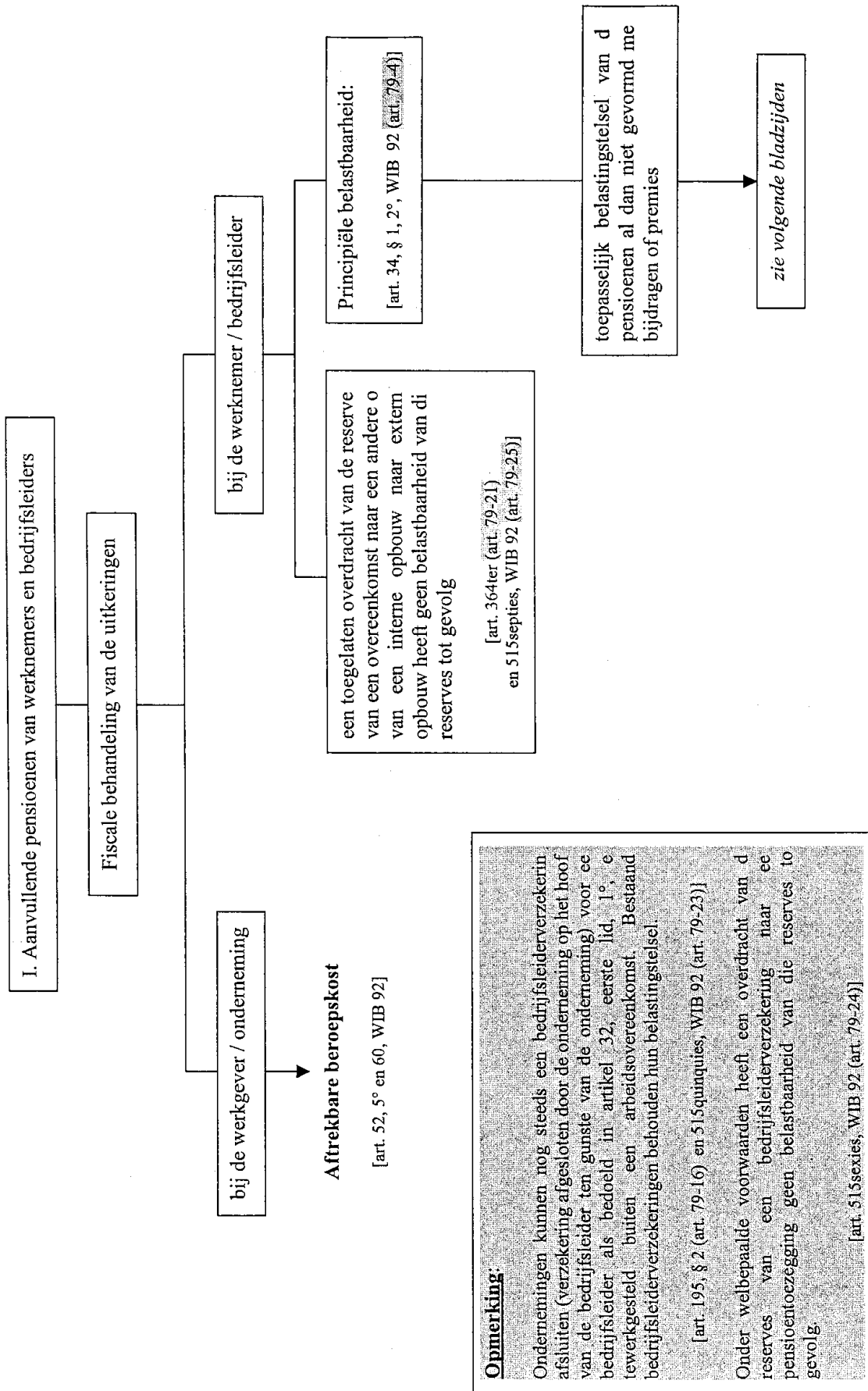
1. les pensions payées sont imposables en principe (article 34, CIR 92) ;
2. une exonération est éventuellement accordée (article 39, CIR 92) ;
3. les prestations sont converties fictivement en rente (article 169, CIR 92) ;
4. une règle spécifique est applicable aux cas de transfert de réserves d'un contrat vers un autre afin d'empêcher que ce transfert ne soit considéré comme une attribution (article 364ter, CIR 92) ;

B. Cotisations pour la constitution des prestations

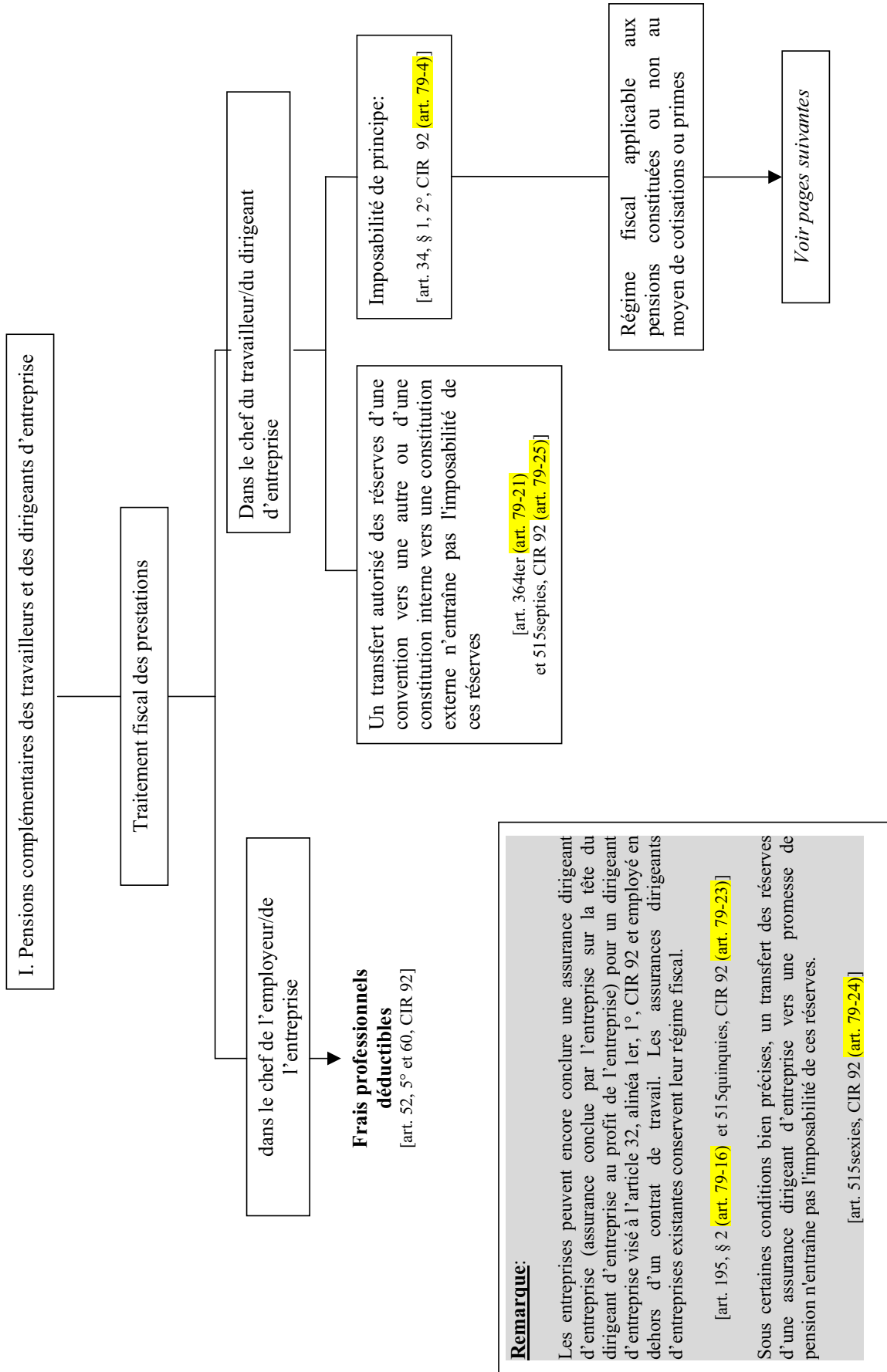
- les cotisations sont des frais professionnels déductibles (article 52, 7° bis, CIR 92);
- les interventions de l'INAMI dans le paiement des cotisations sont des avantages de toute nature exonérés (article 38, § 1er, alinéa 1er, 16°, CIR 92)
- les cotisations sont exclues de la réduction d'impôt visée à l'article 145¹, 2°, CIR 92 (article 145⁴, CIR 92).

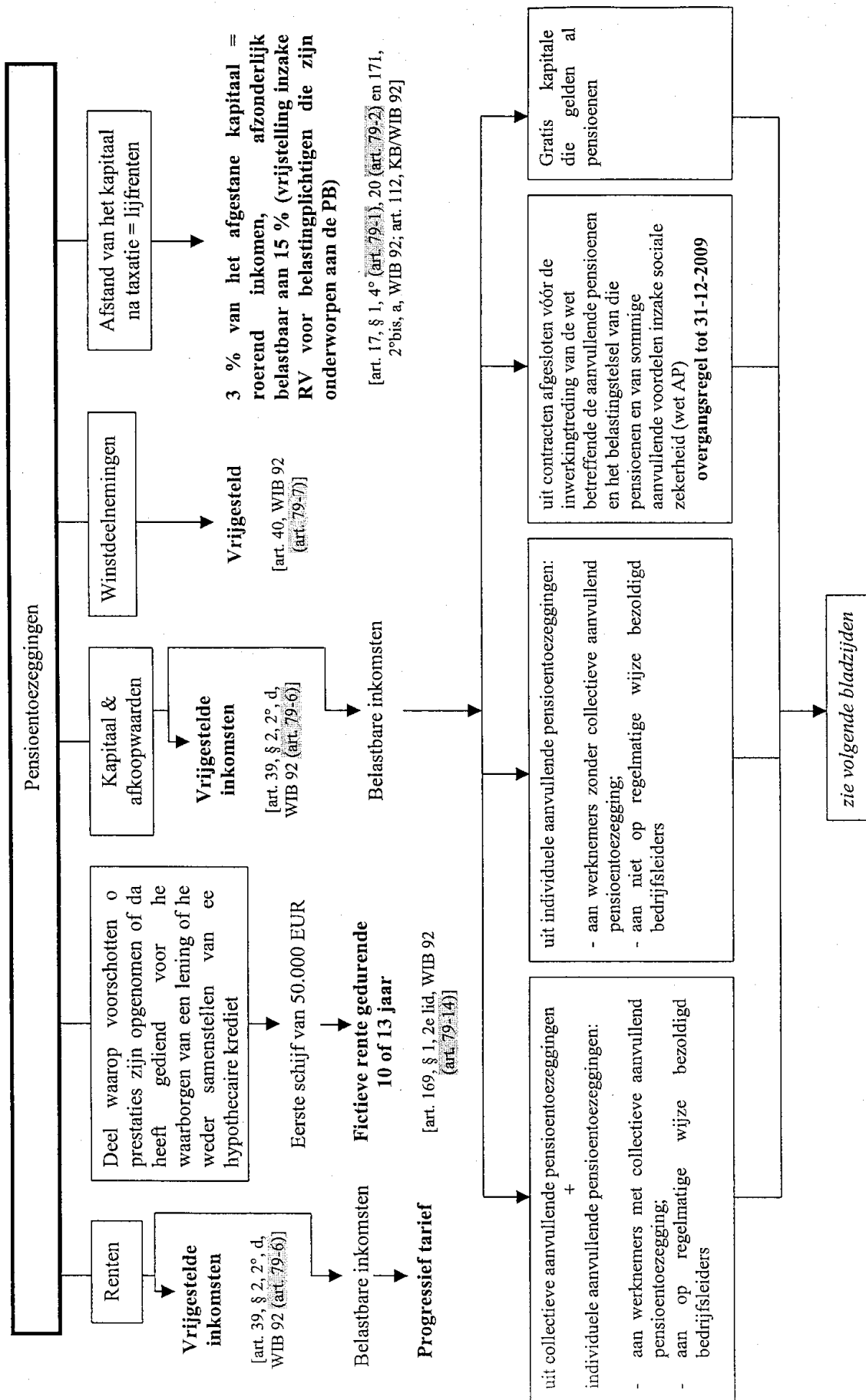

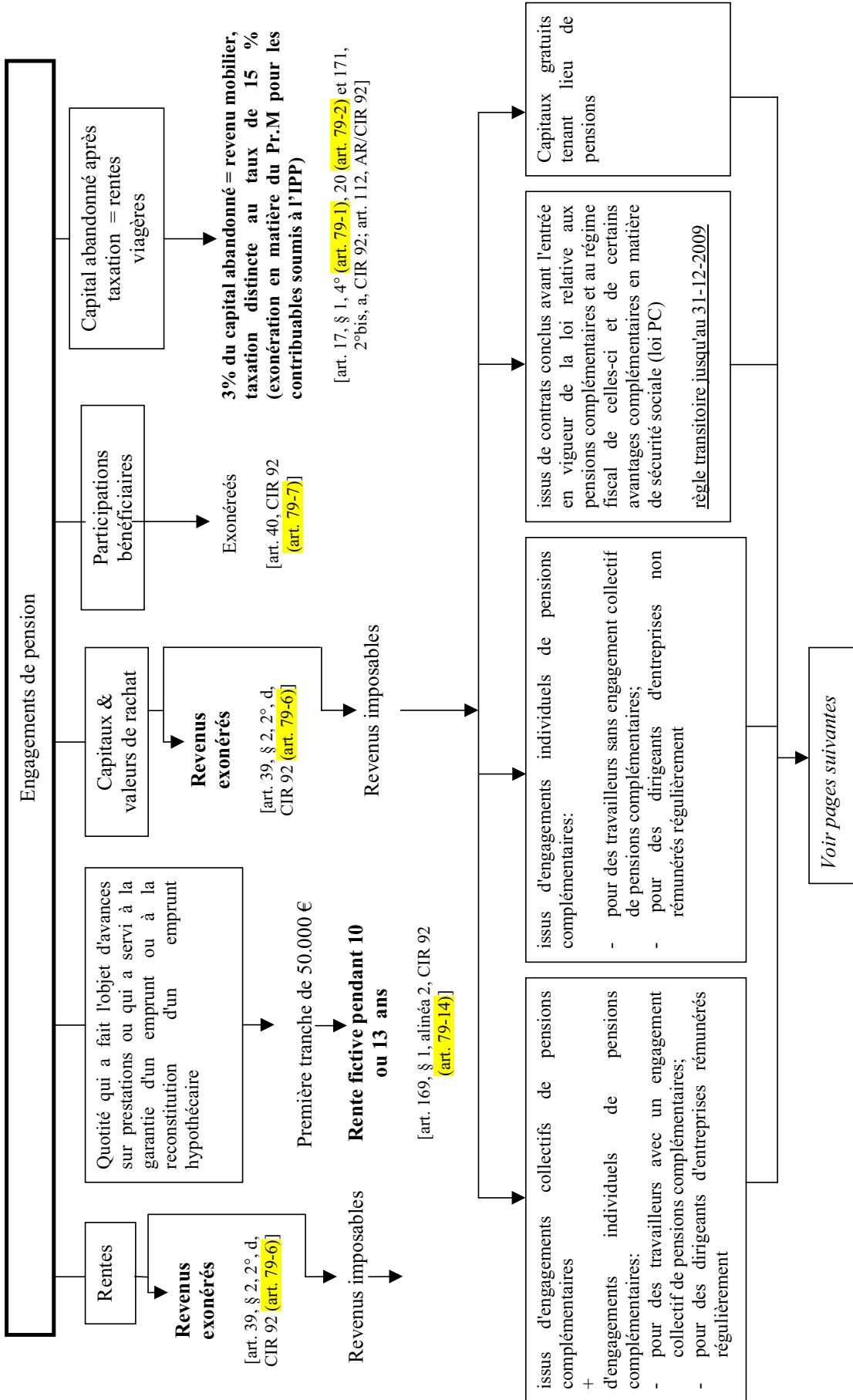

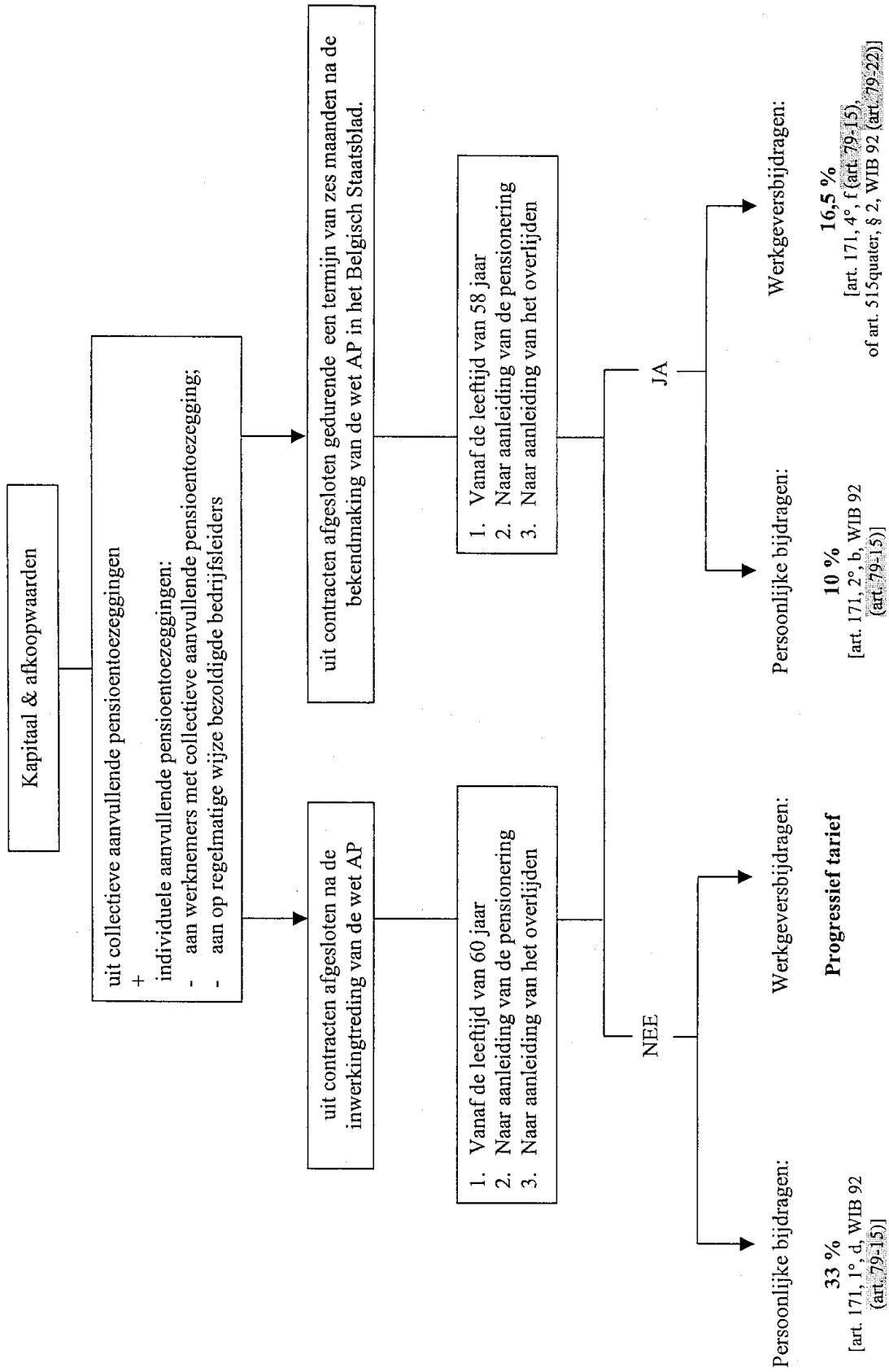

Opmerking:
 Ondernemingen kunnen nog steeds een bedrijfsleiderverzekering afsluiten (verzekering afgesloten door de onderneming op het hoof van de bedrijfsleider ten gunste van de onderneming) voor ee bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, e tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst. Bestaand bedrijfsleiderverzekeringen behouden hun belastingsteisel.
 [art. 195, § 2 (art. 79-16) en 515quinquies, WIB 92 (art. 79-23)]
 Onder bepaalde voorwaarden heeft een overdracht van d reserves van een bedrijfsleiderverzekering naar ee pensioentoezegging geen belastbaarheid van die reserves to gevolg.
 [art. 515sexies, WIB 92 (art. 79-24)]

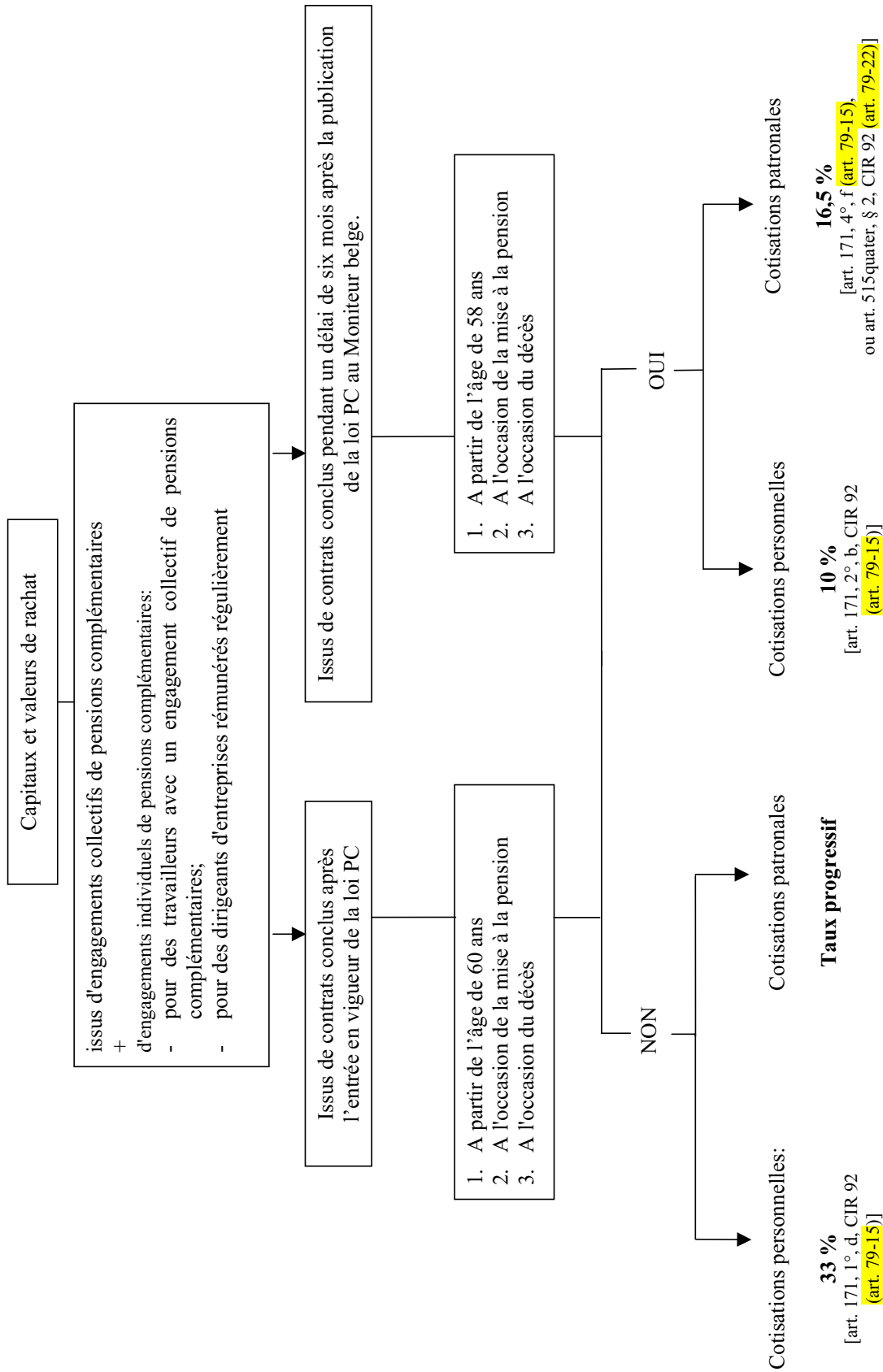

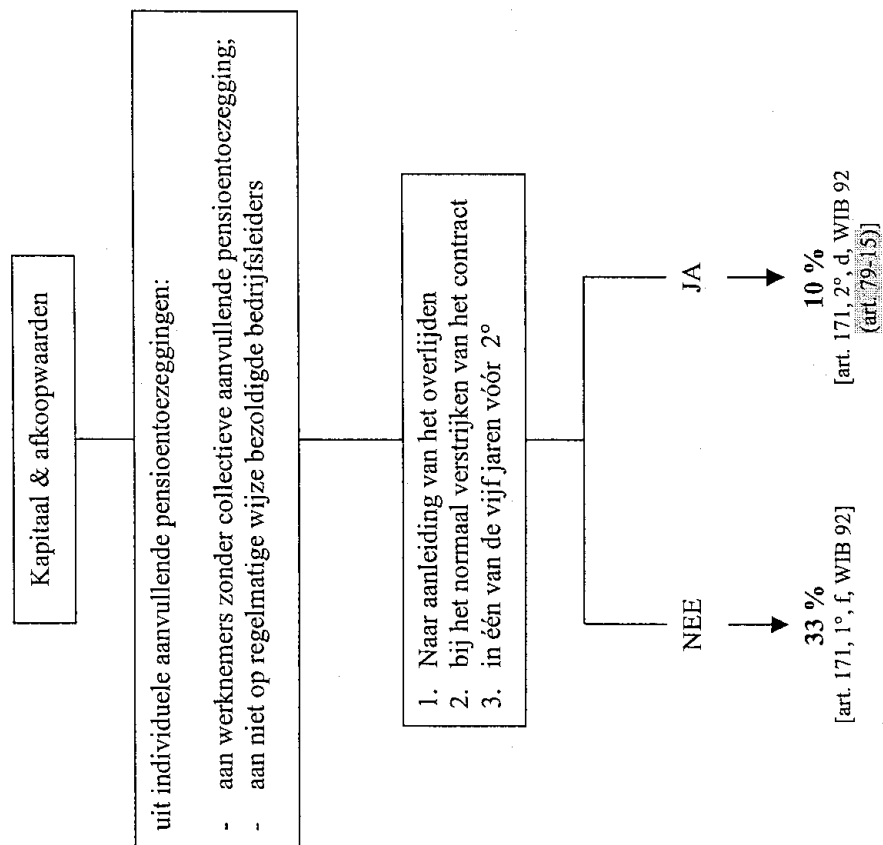

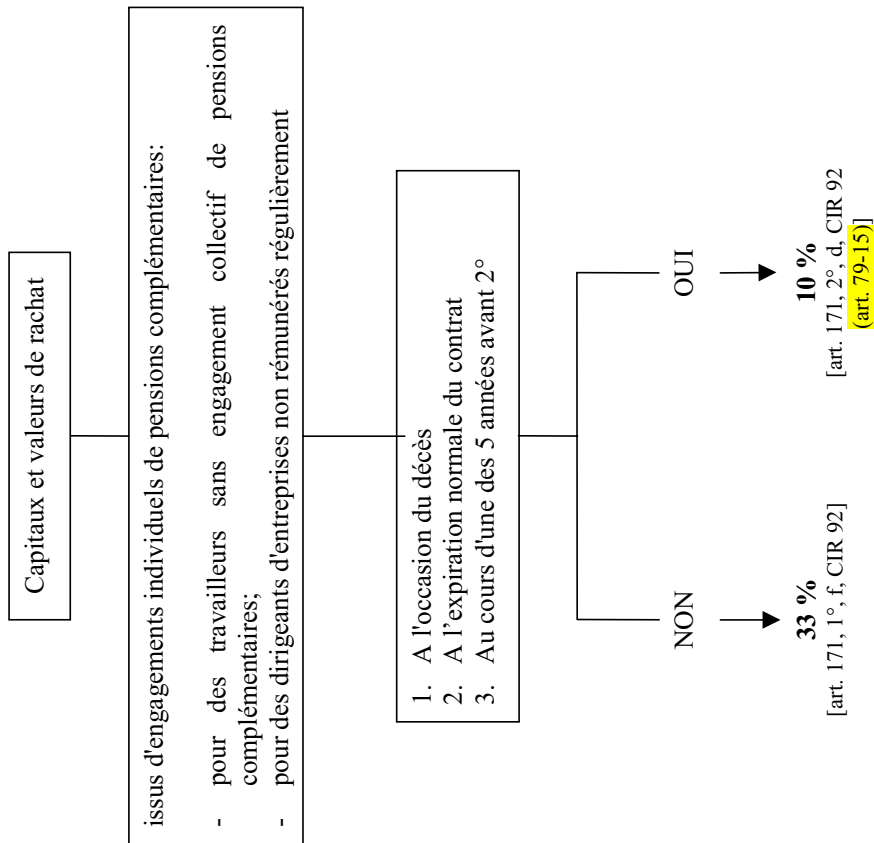

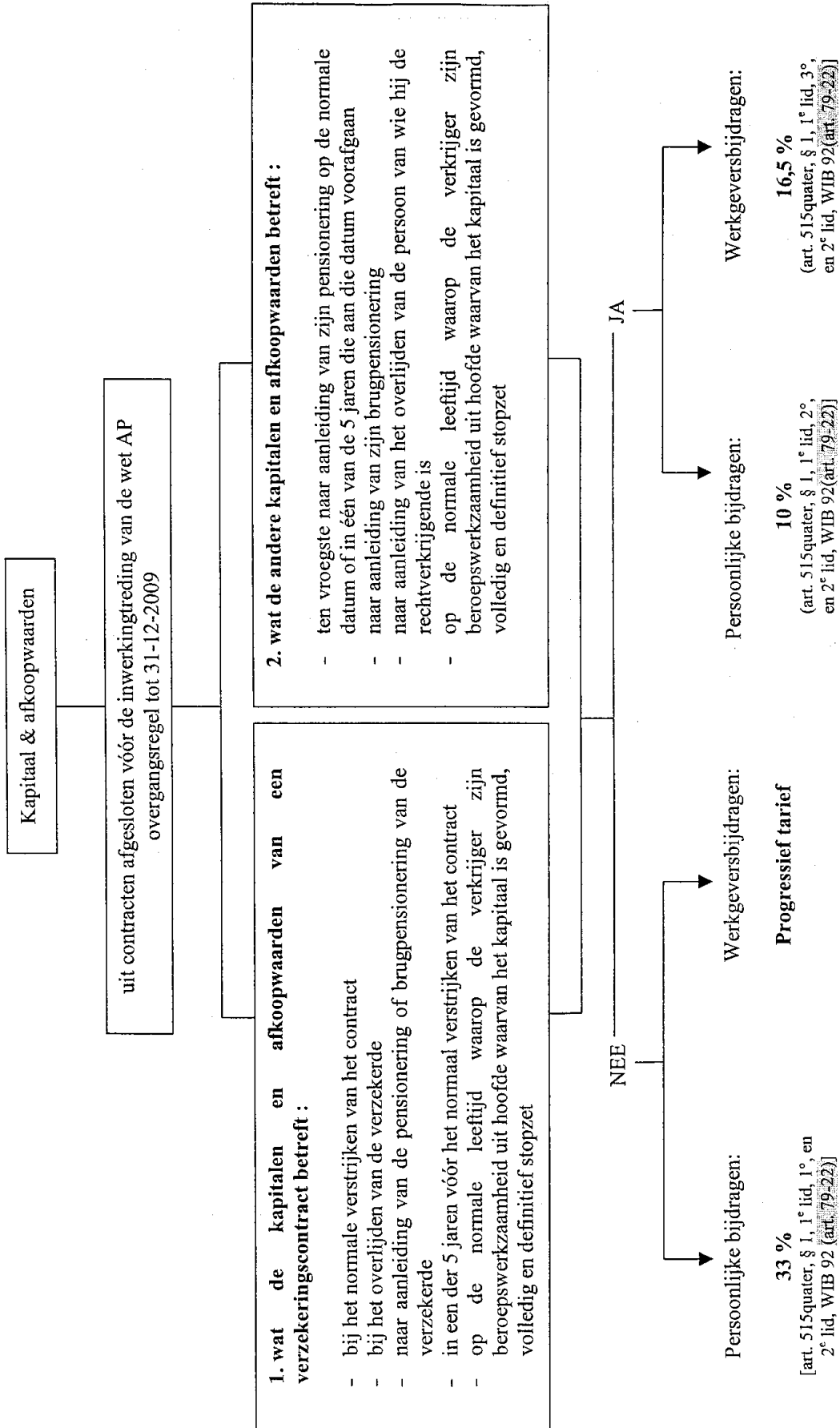
Opmerking :
Persoonlijke bijdrage → inclusief individuele voortzetting

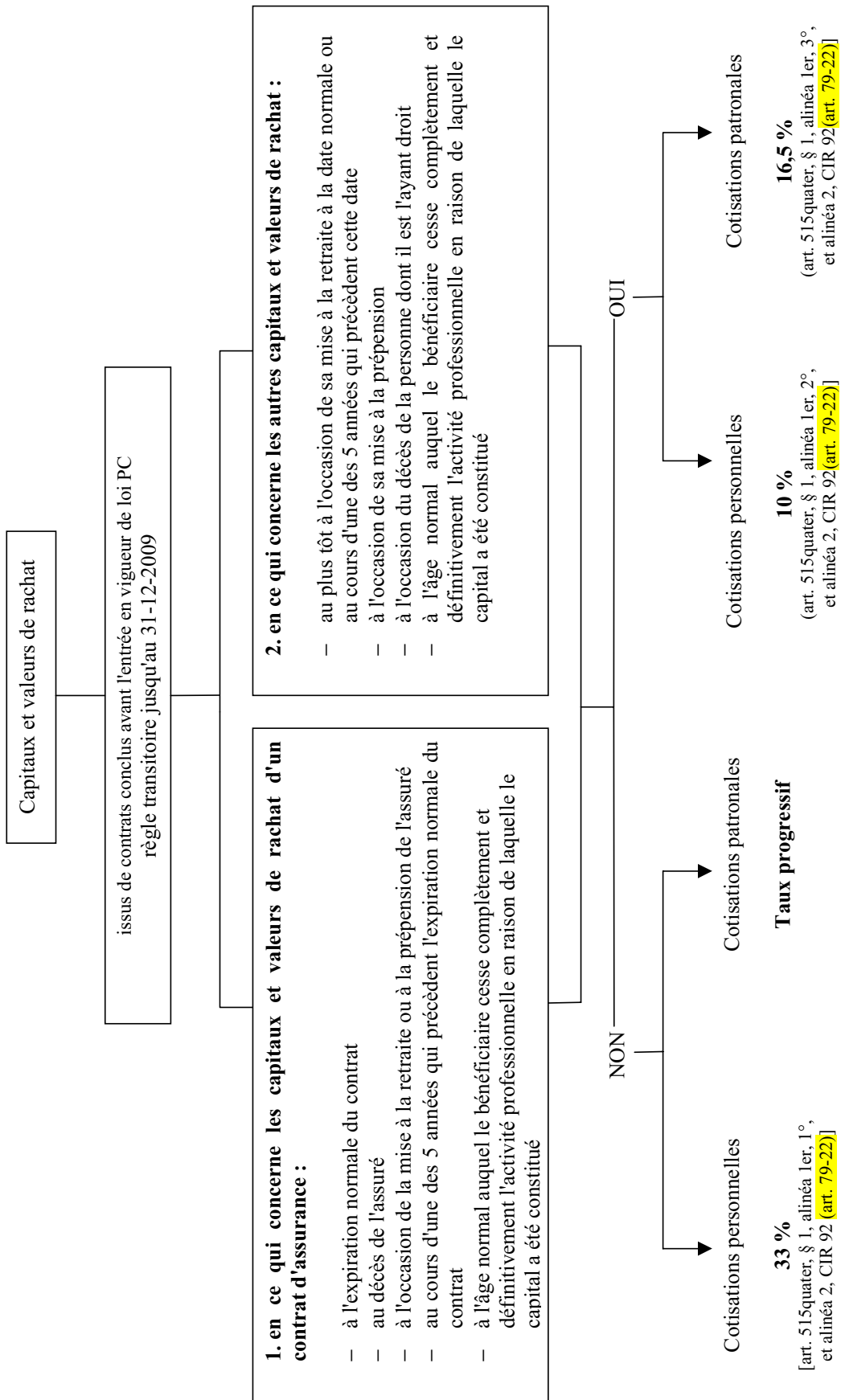

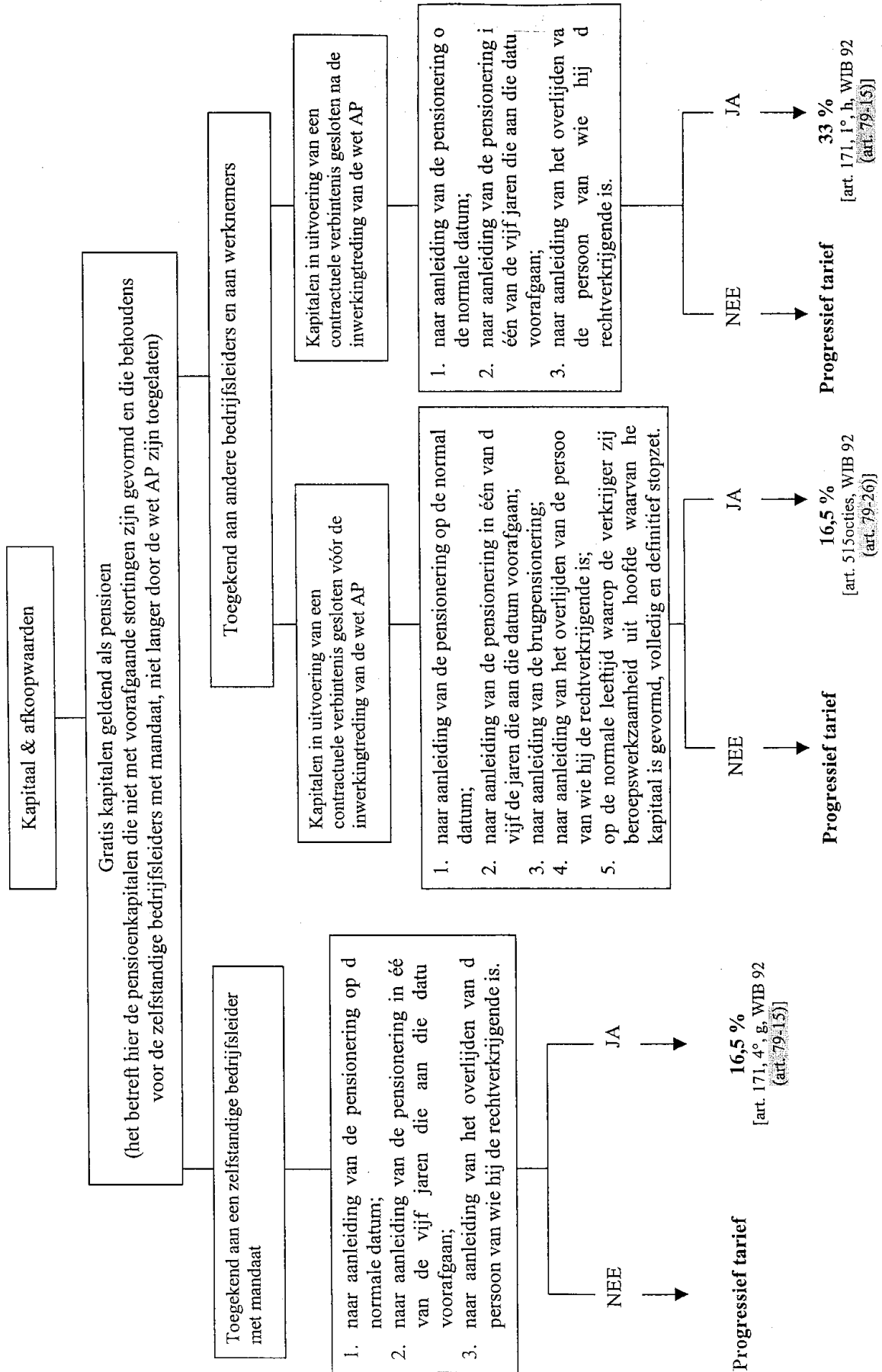
Remarque :
Cotisation personnelle → y compris la continuation à titre individuelle

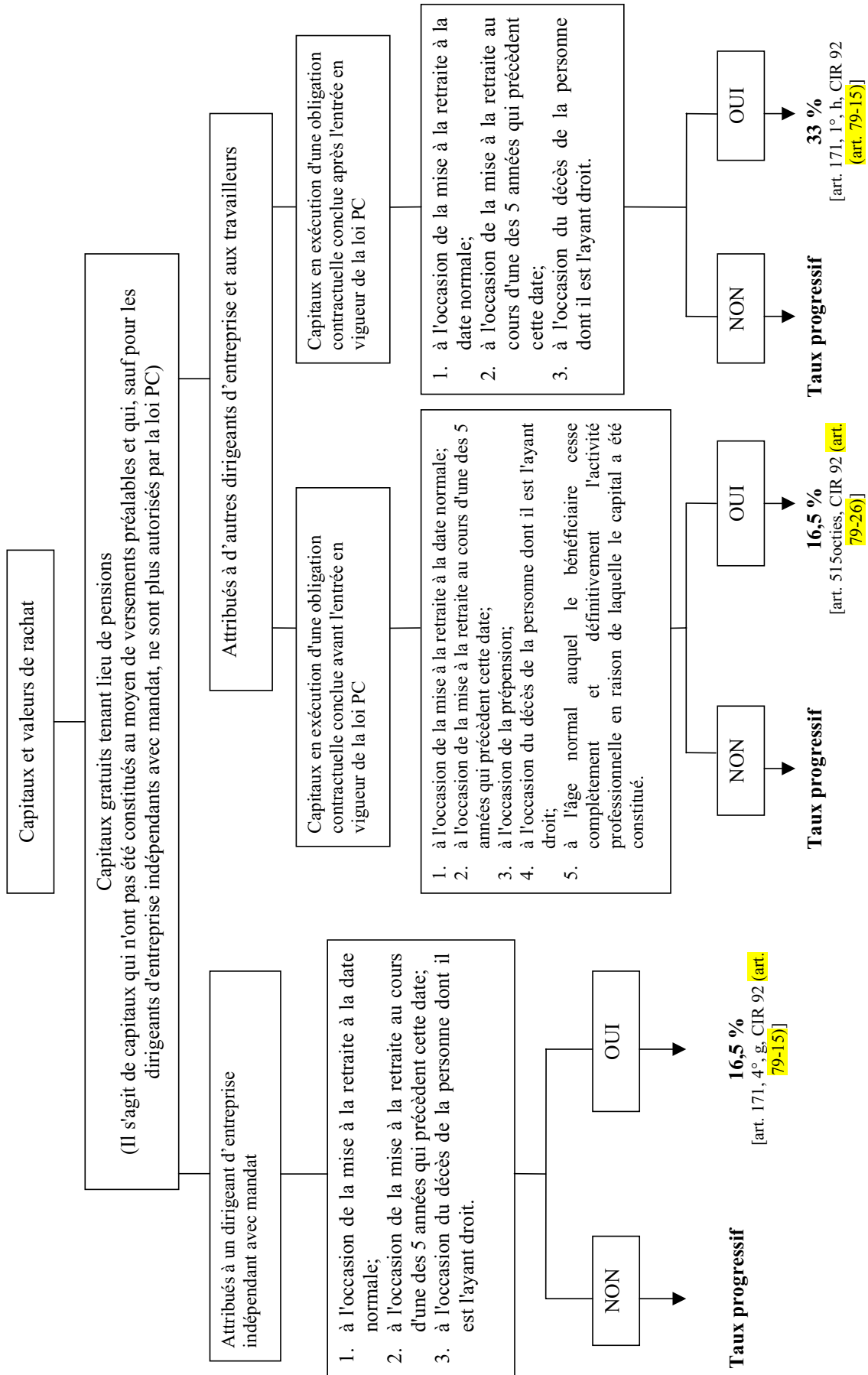

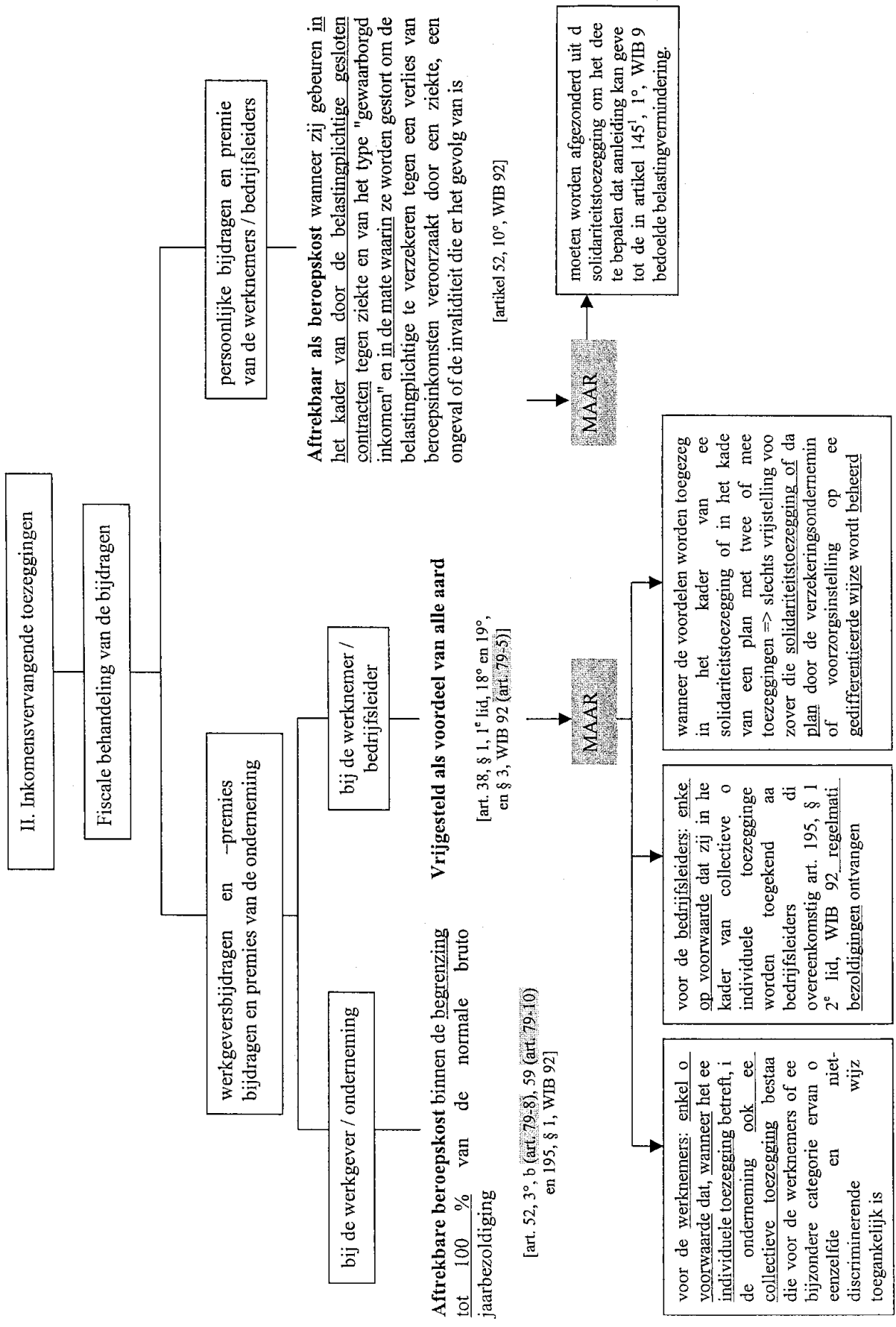

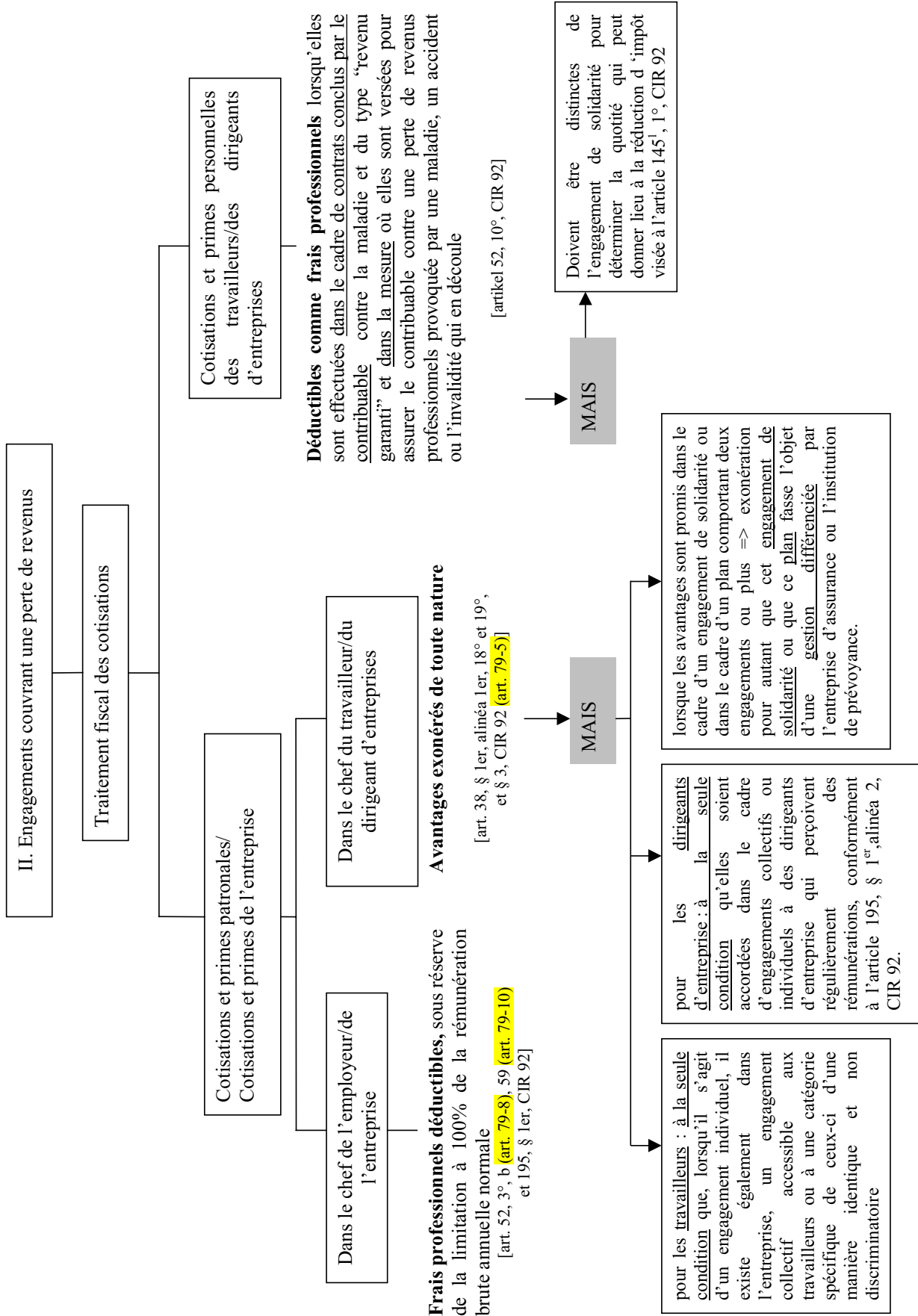

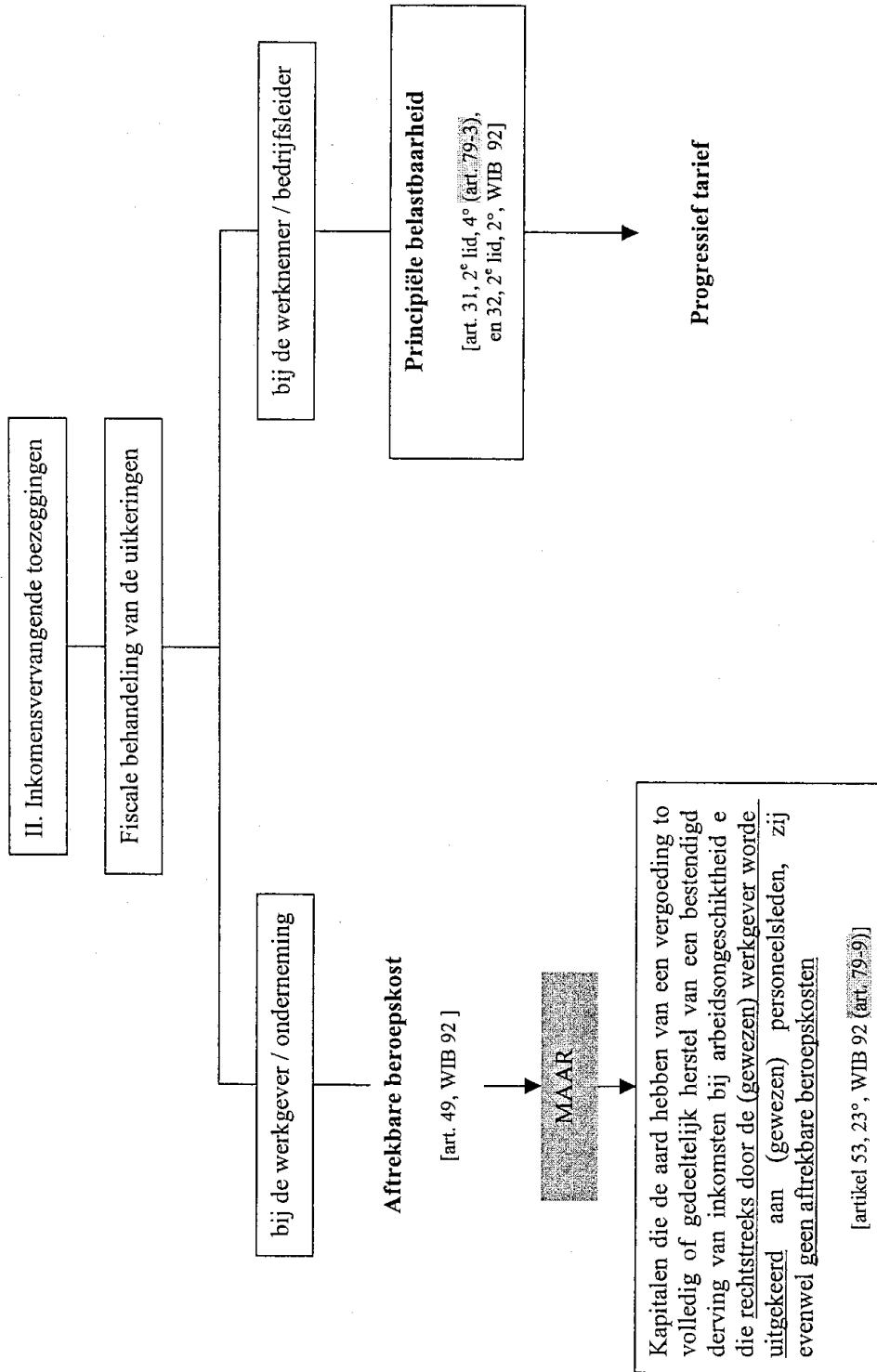

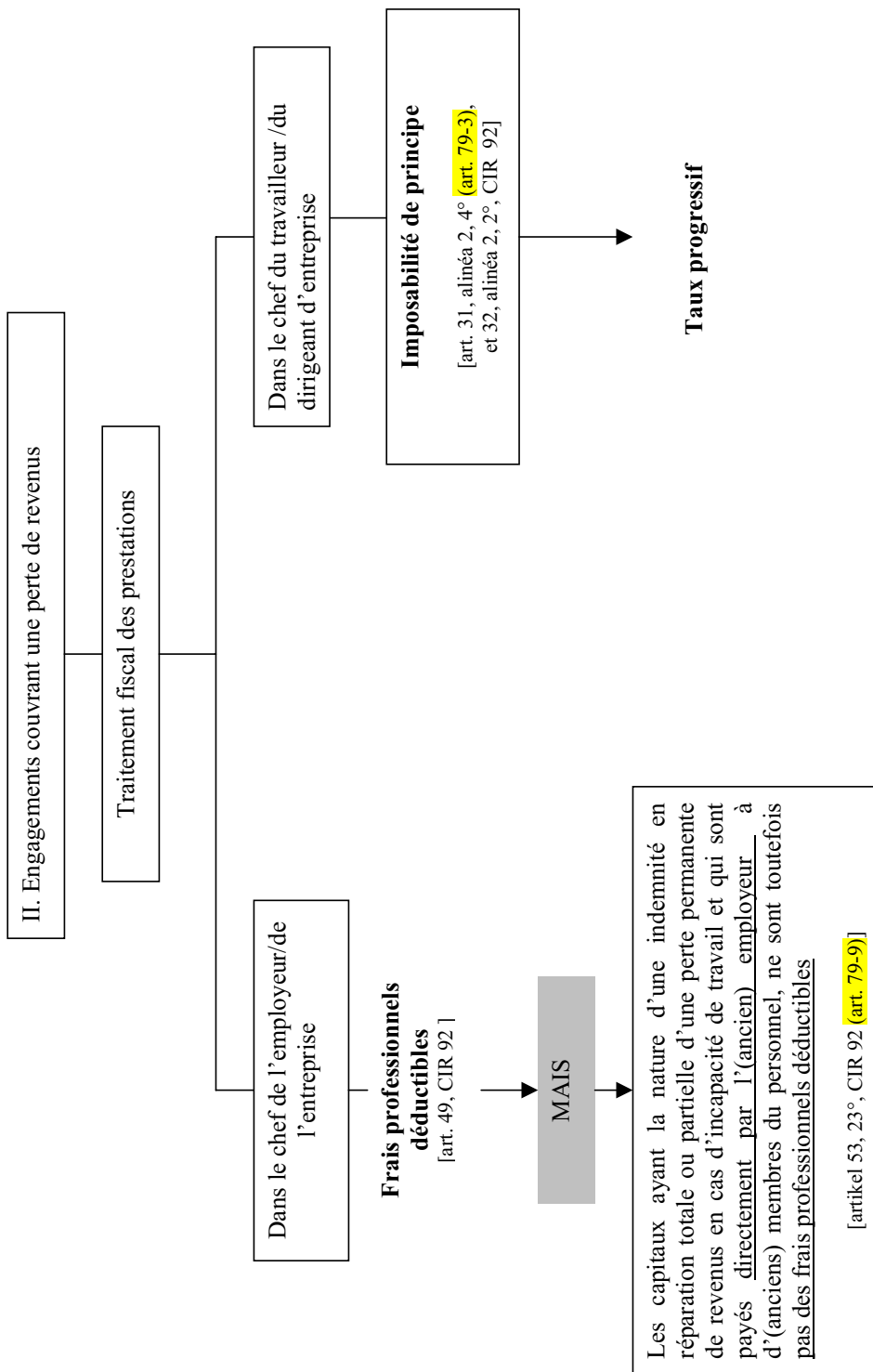

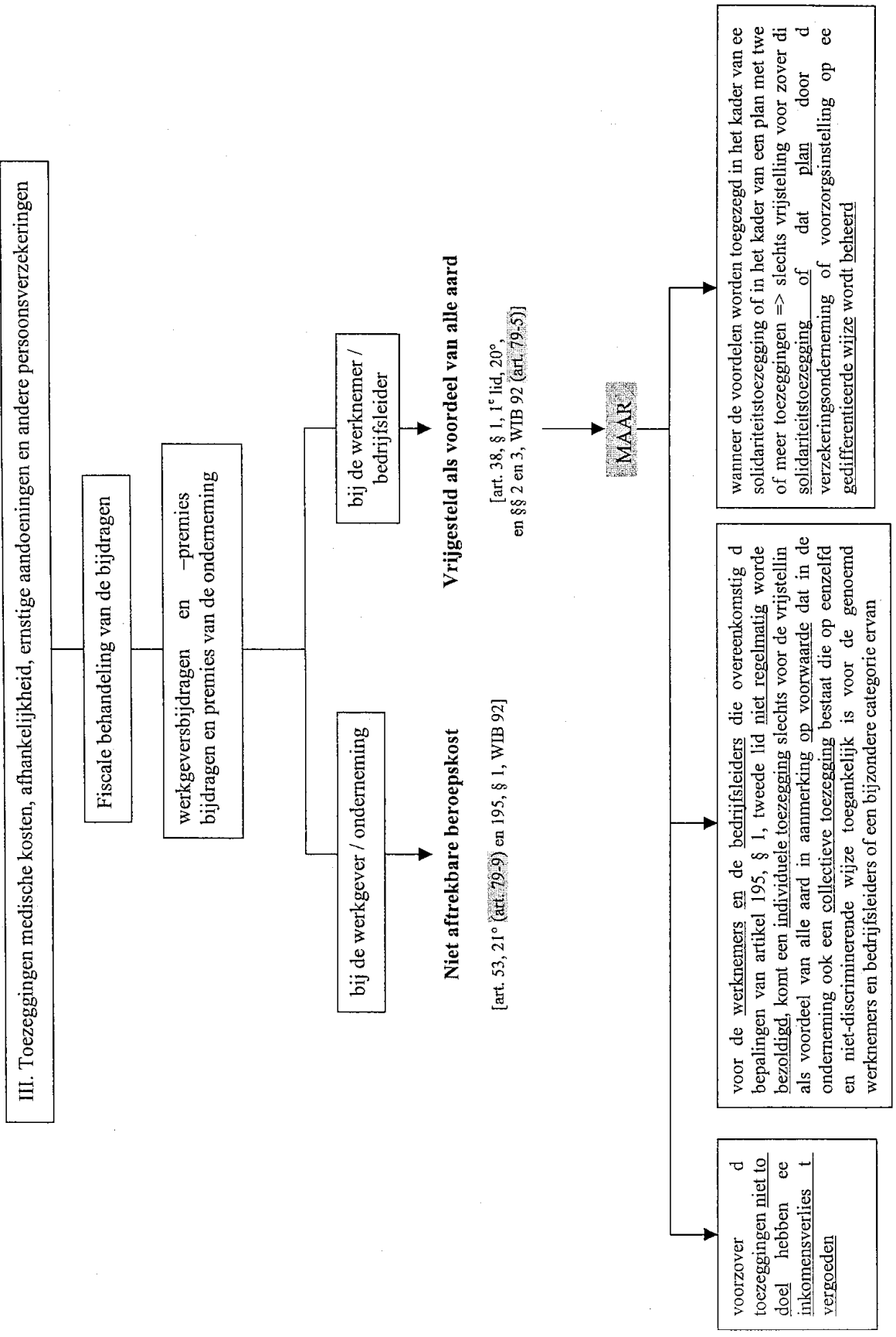

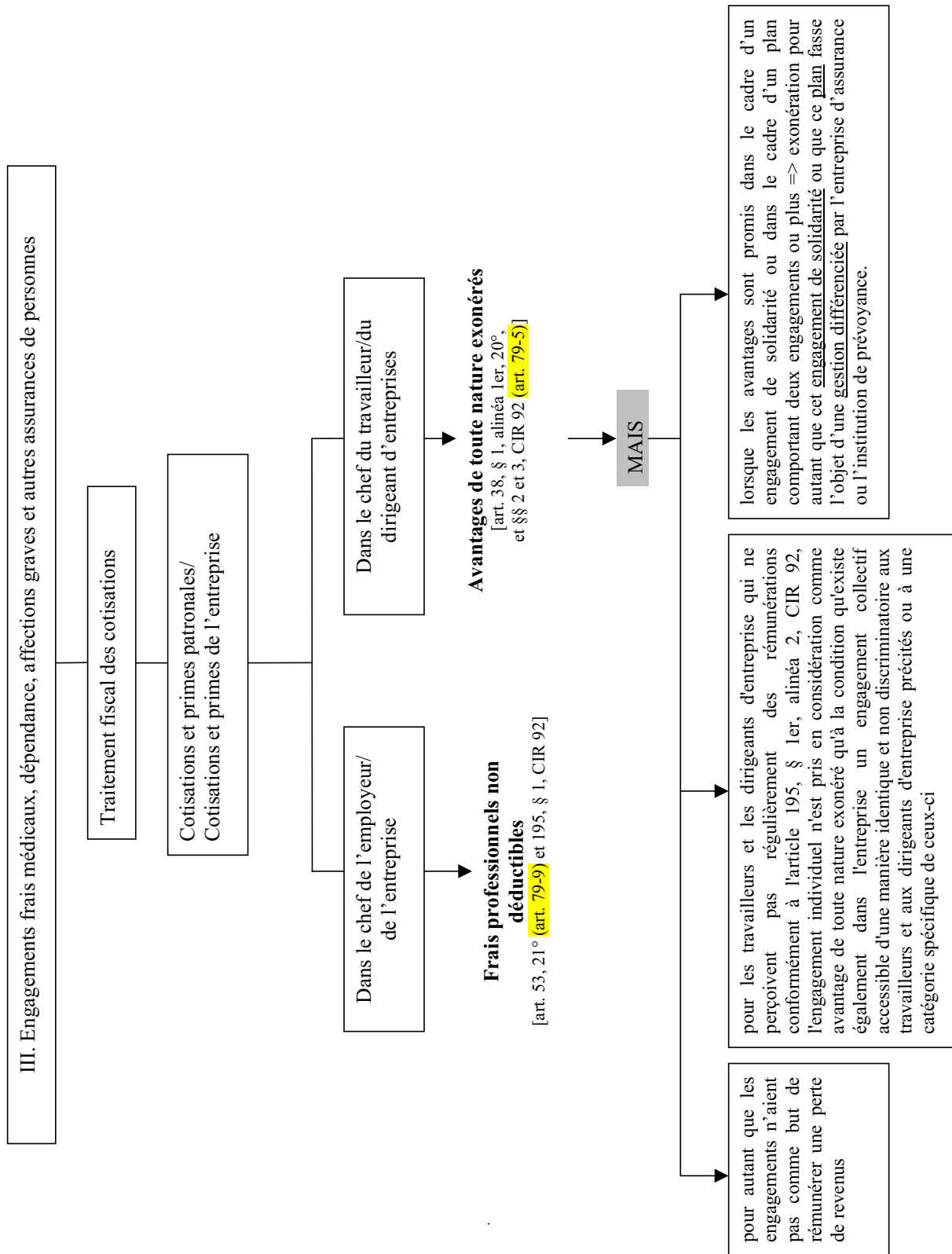

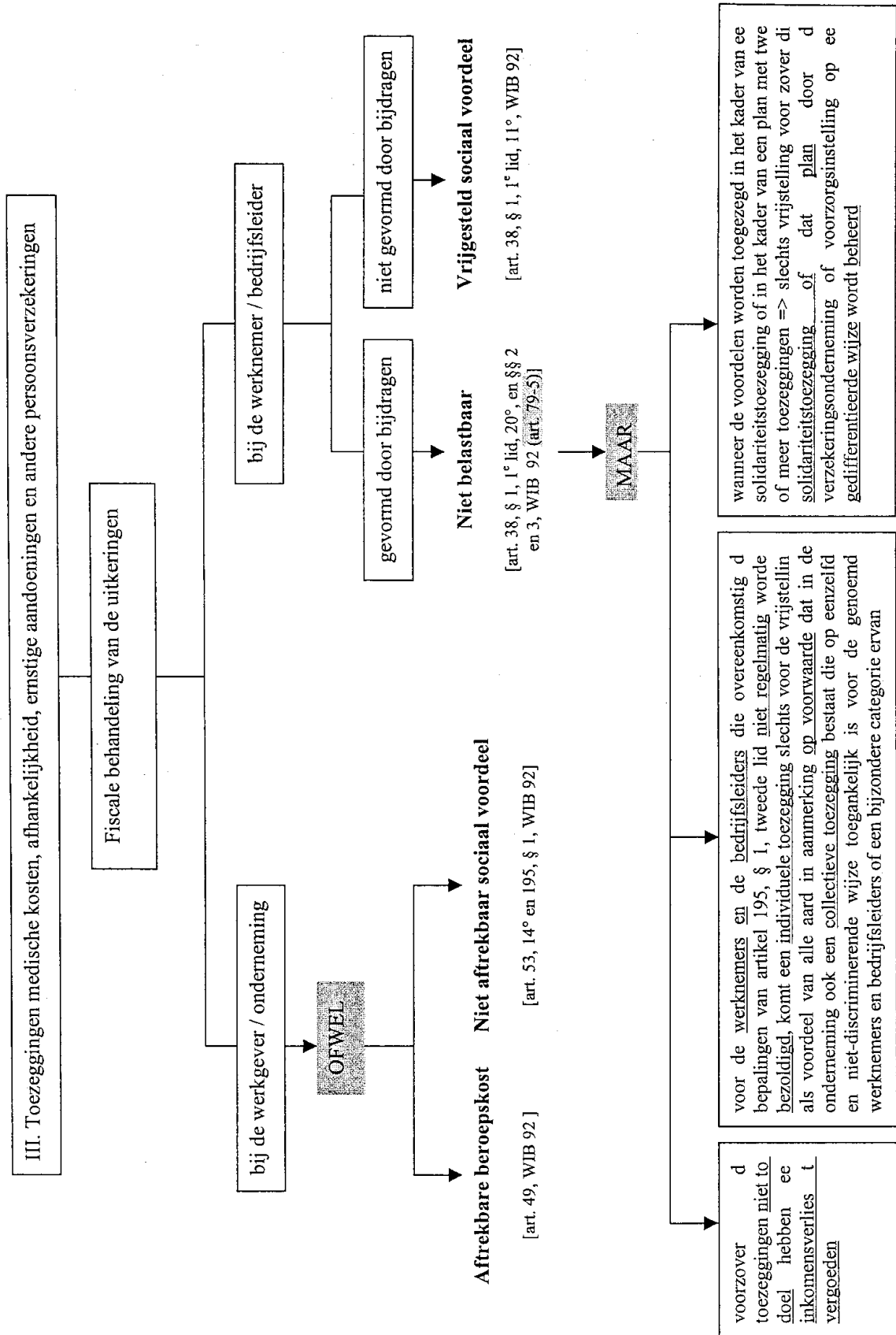

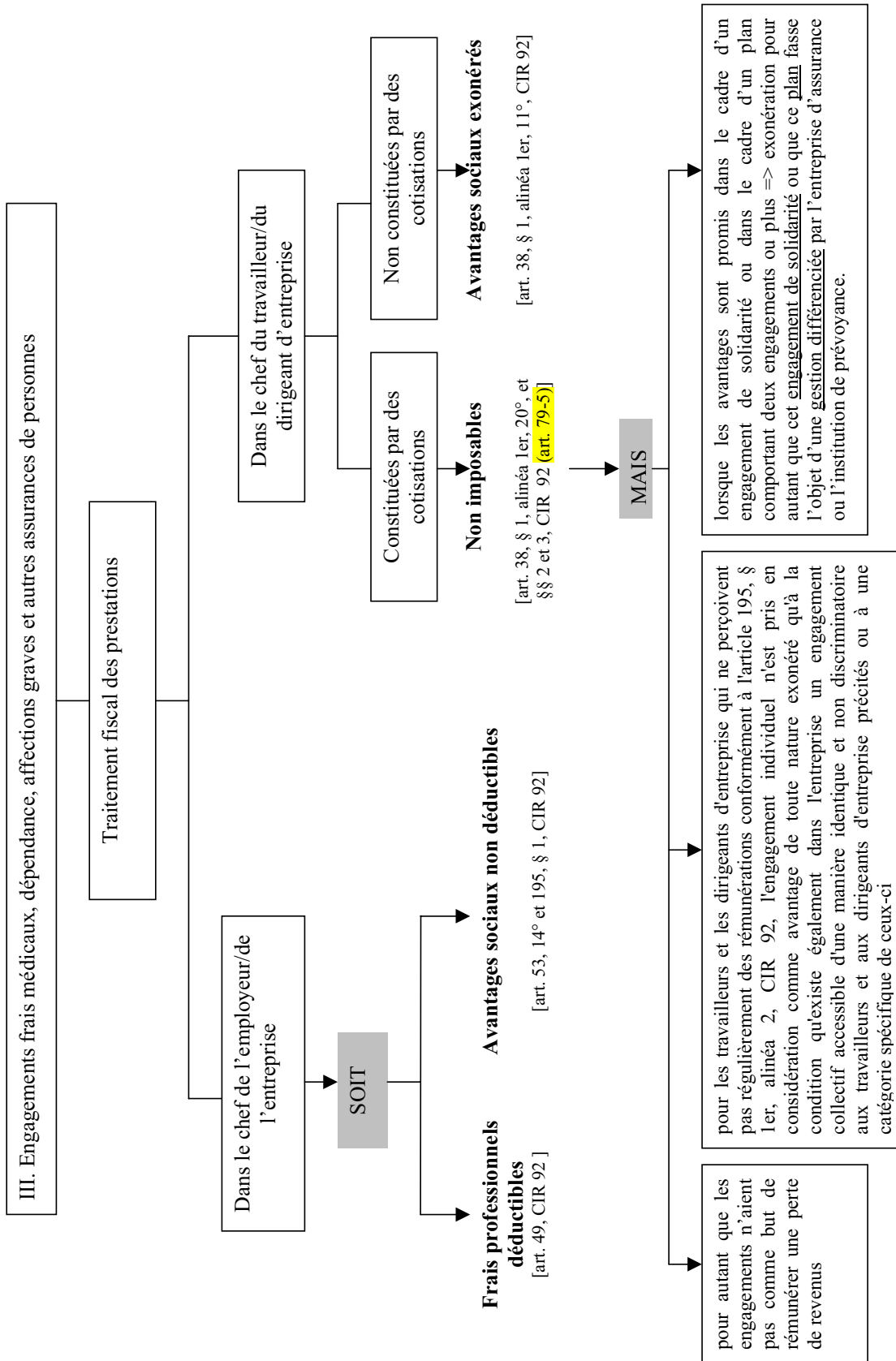

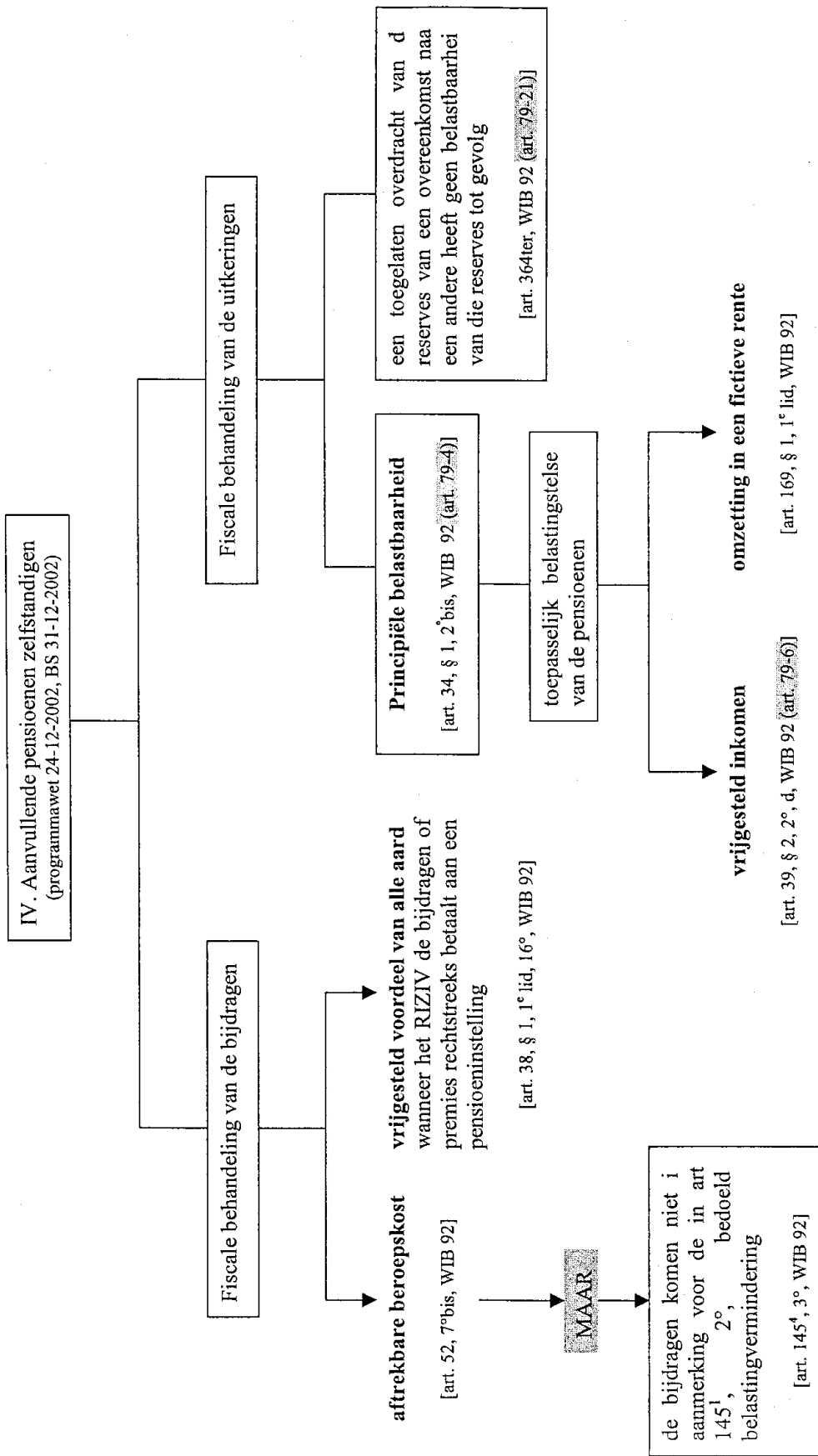

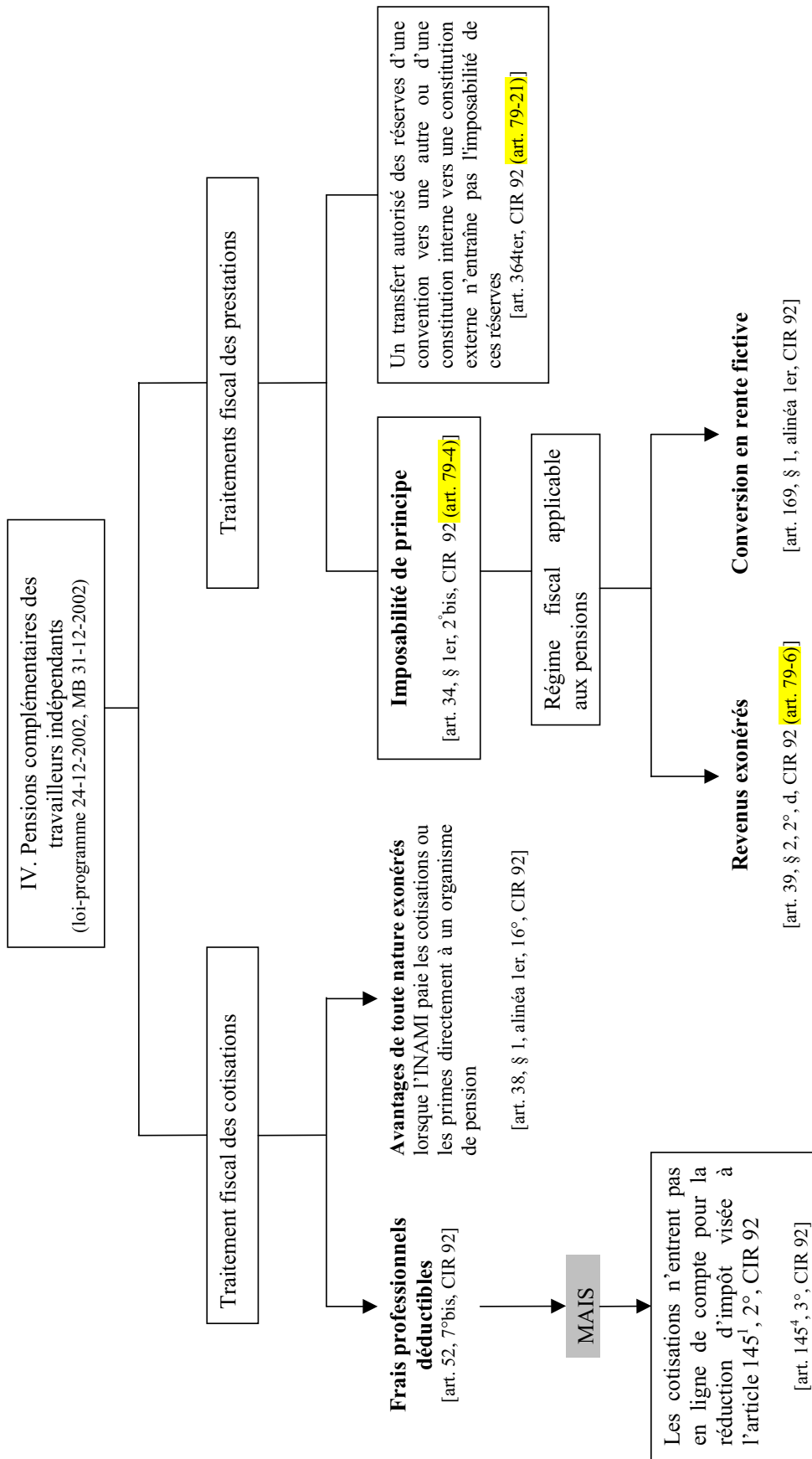

B. WET OP DE AANVULLENDE PENSIOENEN**TAKS OP DE VERZEKERINGSCONTRACTEN****KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP****ART. 174 WZGT**

– rechtspersonen die solidariteitstoezegging doen aan taks onderwerpen.

Bv.: – fondsen voor bestaanszekerheid

– sociale fondsen in de vorm van een VZW

– vervanging terminologie «pensioenfondsen» door «pensioeninstellingen».

ART. 175¹ WZGT**§ 1. basistarief: 9,25 %**

– schadeverzekeringen

Huidig stelsel

– altijd 9,25 %

– ziektekostenverzekeringen/medische kosten

Huidig stelsel

– 4,40 % indien:

– aangeboden met leven/pensioen in tweede pijler en

– aangegaan bij de zelfde verzekeraar

– vrijgesteld indien:

– aangeboden met leven in derde pijler en

– aangegaan bij dezelfde verzekeraar

§ 2. verminderd tarief: 4,40 %

1° levensverzekeringen (enkel in tweede pijler)

Wetsontwerp

– toevoeging van notie «key men verzekeringen»:

– dekking overlijden/leven = 4,40 %

– met andere voordelen voor de onderneming = 9,25 % op gedeelte premie voor andere voordelen

Huidig stelsel

– in praktijk reeds 4,40 % op bedrijfsleiderverzekeringen (MvT wet 28 december 1992)

B. LOIS SUR LES PENSIONS COMPLEMENTAIRES**TAXE SUR LES CONTRATS D'ASSURANCE****LIGNES DE FORCE DU PROJET****ART. 174 CTAT**

– soumettre à la taxe les personnes orales qui accordent des engagements de solidarité

Ex.: – fonds de sécurité d'existence

– fonds sociaux sous forme d'ASBL

– remplacement des termes «fonds de pension» par «organismes de pension».

ART. 175¹. CTAT**§ 1er. Taux de base: 9,25 %**

– assurances dommages

Régime actuel

– toujours 9,25 %

– assurances hospitalisation/frais médicaux

Régime actuel

– 4,40 % si :

– proposées avec vie/pension dans second pilier

et

– contractées auprès du même assureur

– exonérées si :

– proposées avec vie dans troisième pilier et

– contractées auprès du même assureur

§ 2. taux réduit: 4,40 %

1° assurances-vie (uniquement dans deuxième pilier)

Projet de loi

– insertion de la notion d'«assurances key man» :

– couverture décès/vie = 4,40 %

– avec autres avantages pour l'entreprise = 9,25 % sur la partie de la prime afférente aux autres avantages

Régime actuel

– en pratique, déjà 4,40 % sur les assurances dirigeants d'entreprise (Exp. Motifs loi 28 décembre 1992)

2° overlijdensverzekeringen (tweede pijler)*Huidig stelsel*

– 4,40 % indien met leven/pensioen en zelfde verzekeraar

3° contracten van lijfrente of tijdelijke renten met verzekeraar

– ongewijzigd gebleven en dus 4,40 %

4° collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte, indien geen discriminatie bij toegang*Wetsontwerp*

Enkel 4,40 % indien:

- «**collectieve toezegging**»: 1 risico gedekt voor «**allen**» door verzekering of via verzorgingsinstelling
- «**arbeidsongeschiktheid**» door (arbeids)ongeval of (beroeps)ziekte:

*voorwaarde: **inkomensverlies uit arbeid dekken**

*bv: sociale wetgevingen

- wet van 14 juli 1994 betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen
- wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen

*bv: praktijk

- gewaarborgd inkomen
- invaliditeit
- lichamelijke ongevallen
- aanvulling arbeidsongevallen
 - uitvoering wet arbeidsongevallen = vrijstelling 176², 3° WZGT

– «**die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen**»:

*bv: praktijk:

- uitbreiding van de toezegging bij arbeidsongevallen tot ongevallen in de privé-sfeer;
- waarborgen premievrijstelling of premieruggave bij invaliditeit;
- uitkeringen tijdens de eerste maand van de arbeidsongeschiktheid

2° assurances-décès (deuxième pilier)*Régime actuel*

– 4,40 % si avec vie/pension et même assureur

3° contrats de rente viagère ou de rentes temporaires avec assureur

– resté inchangé et donc 4,40 %

4° engagements collectifs devant être considérés comme un complément aux prestations légales en cas d'incapacité de travail résultant d'un accident (de travail) ou d'une maladie (professionnelle), si aucune discrimination à l'accès*Projet de loi*

4,40 % seulement, si :

- «**engagement collectif**» : 1 risque couvert pour «**tous**» par l'assurance ou par le biais d'une institution de prévoyance
- «**incapacité de travail**» résultant d'un accident (de travail) ou d'une maladie (professionnelle)

*condition : **couvrir perte de revenus du travail**

*ex: législations sociales

- loi du 14 juillet 1994 relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités
- loi du 10 avril 1971 relative aux accidents de travail

*ex: pratique

- revenu garanti
- invalidité
- accidents corporels
- complément accidents du travail
 - exécution loi sur les accidents de travail
 - = exonération 176², 3°, CTAT

– «**devant être considérés comme un complément aux prestations légales**»:

*ex: pratique:

- extension de l'engagement en cas d'accidents de travail aux accidents dans la vie privée ;
- garanties exonération de primes ou remboursement de primes en cas d'invalidité ;
- prestations durant le premier mois d'incapacité de travail

– «op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk»

– alle werknemers en regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders moeten zonder ongeoorloofd onderscheid toegang hebben tot de collectieve toezegging, die deel uitmaakt van een reglement dat uniform op hen wordt toegepast.

opmerkingen

- individuele toezeggingen: 9,25 %
- onregelmatig bezoldigde bedrijfsleiders: 9,25 %
- discriminatie bij toegang: 9,25 %
- geen verplichting van aansluiting bij zelfde verzekeraar voor pensioenplan en collectieve toezegging om voordeeltarief voor dit laatste te hebben
- indien aangeboden met andere toezeggingen: cfr. plan (§ 3)

Huidig stelsel

- 4,40 % voor persoonsverzekeringen die:
 - met leven/pensioen in tweede pijler worden aangeboden en
- aangegaan werden bij dezelfde verzekeraar

5° pensioentoezeggingen

- reeds bestaand in het huidige stelsel doch nu terminologie WAP
- collectief en individueel
- werknemers en bedrijfsleiders

6° individuele voortzetting van pensioentoezeggingen

- ingevoegd door WAP: beschouwd als tweede pijler

§ 3. tarief volgens § 1 (9,25 %) en § 2 (4,40 %), voor elke toezegging begrepen in individuele of collectieve plannen

Wetsontwerp

- «collectief plan»: minstens 2 toezeggingen aan «allen»
- «individueel plan»: minstens 2 toezeggingen aan 1 persoon
- indien alle voorwaarden nageleefd:
 - leven, overlijden, arbeidsongeschiktheid: 4,40%
 - andere toezeggingen: 9,25 %
- geen schadeverzekering

– «accessible d'une manière uniforme et non discriminatoire»

– tous les travailleurs et dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés doivent avoir accès, sans distinction illicite, à l'engagement collectif faisant partie d'un règlement qui leur est appliqué de manière uniforme.

Remarques

- engagements individuels : 9,25 %
- dirigeants d'entreprise non rémunérés de manière régulière: 9,25 %
- discrimination à l'accès: 9,25 %
- aucune obligation de souscription auprès du même assureur pour plan de pension et engagement collectif pour bénéficier du taux préférentiel accordé par celui-ci
- si proposé avec d'autres engagements: cfr. plan (§ 3)

Régime actuel

- déjà 4,40 % pour les assurances de personnes qui :
 - sont proposées avec vie/pension dans deuxième pilier, et
 - sont contractées auprès du même assureur

5° engagements de pension

- existant déjà dans régime actuel, mais actuellement terminologie LPC
- collectief et individuel
- travailleurs et dirigeants d'entreprise

6° poursuite individuelle des engagements de pension

- insérée par LPC : considérée comme deuxième pilier

§ 3. taux selon § 1er (9,25 %) et § 2 (4,40 %), pour tout engagement compris dans des plans individuels ou collectifs

Projet de loi

- «plan collectif»: au moins 2 engagements à «tous»
- «plan individuel»: au moins 2 engagements à 1 personne
- si toutes les conditions remplies :
 - vie, décès, incapacité de travail: 4,40 %
 - autres engagements : 9,25 %
- aucune assurance dommages

1/ gewone plannen, indien:

– het collectief plan en de eventuele individuele alternatieve keuzemogelijkheden op niet discriminerende wijze toegankelijk zijn

– meer dan 10 personen bij het collectief plan zijn aangesloten navolgende toezeggingen zonder medische acceptatie kunnen onderschreven worden:

- overlijden van de aangeslotene
- arbeidsongeschiktheid van de aangeslotene
- medische kosten van de aangeslotene

– gedifferentieerd beheer voor het individueel of collectief plan

2/ «cafetariaplannen»

– individuele cafetariaplannen zijn mogelijk

– collectieve cafetariaplannen, indien er in het reglement een standaard toezegging en voor elke dekking een standaard dekking wordt voorzien.

- het verbod van medische acceptatie geldt voor de standaard toezegging en de standaard dekkingen.

§ 4. bij niet-naleving van één van de voorwaarden van § 3: 9,25 %.

ART. 176²**Vrijstelling**

– solidariteitstoezeggingen volgens het KB dat nog moet worden getroffen

– voorwaarde: gedifferentieerd beheerd

– bijkomende voordelen buiten het KB:

– artikel 175¹ WZGT (dus 4,40 % of 9,25 %)

ART. 177

– belastingschuldigen: verzorgingsinstellingen en rechtspersonen (terminologie)

ART. 178

– beroepsaangifte: verzorgingsinstellingen en rechtspersonen (terminologie)

ART. 179¹

– aanpassing verwijzing naar artikel 175¹

1/ plans ordinaires, si:

– le plan collectif et les autres éventuelles possibilités individuelles de choix sont accessibles de manière non discriminatoire

– plus de 10 personnes sont affiliées au plan collectif, les engagements suivants peuvent être souscrits sans acceptation médicale :

- décès de l'affilié
- incapacité de travail de l'affilié
- frais médicaux de l'affilié

– gestion différenciée pour le plan individueel ou collectif

2/ «plans cafétaria»

– des plans cafétaria individuels sont possibles

– plans cafétaria collectifs si engagement standard prévu dans le règlement et une couverture standard pour chaque couverture.

– l'interdiction d'acceptation médicale vaut pour l'engagement standard et les couvertures standard

§ 4. en cas de non-respect d'une des conditions du § 3: 9,25 %.

ART. 176²**Exonération**

– engagements de solidarité selon l'AR à prendre

– condition : gestion différenciée

– avantages supplémentaires hors AR :

– article 175¹ CTAT (donc 4,40 % ou 9,25 %)

ART. 177

– redevables : institutions de prévoyance et personnes morales (terminologie)

ART. 178

– déclaration professionnelle : institutions de prévoyance ou personnes morales (terminologie)

ART. 179¹

– adaptation du renvoi à l'article 175¹

ART. 183

– inzagerecht: verzorgingsinstellingen en rechtspersonen (terminologie)

ART. 183bisHuidig stelsel

– enkel levensverzekeringen onderworpen aan de taks op de winstdeelnemingen en niet de «pensioenfondsen».

Wetsontwerp

Voegt navolgende verbintenissen toe als belastbare materie in de taks op de winstdeelnemingen:

- verbintenissen aangegaan bij een pensioeninstelling
- individuele voortzetting van een pensioenstelsel

ART. 183sexies

– taks te kwijten door pensioeninstellingen (toevoeging dus van verzorgingsinstellingen)

ART. 183undecies

– inzagerecht ook pensioeninstellingen (toevoeging dus van verzorgingsinstellingen)

AMENDEMENT ART. 79-35**Overgangsregeling**

– Termijn van 5 jaar vanaf de datum van inwerkingtreding van artikel 79-26 om:

– bestaande collectieve toezeggingen arbeidsongeschiktheid niet discriminerend toegankelijk te maken (§ 2, 4°)

– bestaande plannen gedifferentieerd te beheren (§ 3)

– bestaande collectieve plannen niet discriminerend toegankelijk te maken (§ 3)

– bestaande **collectieve plannen met meer dan 10 personeelsleden**, de toezeggingen

- overlijden
- arbeidsongeschiktheid | *zonder medische acceptatie*
- medische kosten

– bestaande **collectieve plannen met premiebudget** (§ 3), een standaard toezegging en standaard dekkingen, zonder medische acceptatie, in het reglement te voorzien met een betekenisvolle inhoud.

ART. 183

– droit de regard : institutions de prévoyance et personnes morales (terminologie)

ART. 183bisRégime actuel

– uniquement assurances-vie soumises à la taxe sur les participations bénéficiaires et pas les « fonds de pension ».

Projet de loi

Ajoute les engagements suivants comme matière imposable à la taxe sur les participations bénéficiaires :

- engagements contractés auprès d'un organisme de pension
- poursuite individuelle d'un régime de pension

ART. 183sexies

– taxe à acquitter par les organismes de pension (donc ajout des institutions de prévoyance)

ART. 183undecies

– droit de regard également organismes de pension (donc ajout des institutions de prévoyance)

AMENDEMENT ART. 79-35**Mesure transitoire**

– Délai de 5 ans à compter de la date d'entrée en vigueur de l'article 79-26 afin:

– de ne pas rendre discriminatoire l'accès aux engagements collectifs incapacité de travail (§ 2, 4°)

– d'assurer une gestion différenciée des plans existants (§ 3)

– de ne pas rendre discriminatoire l'accès aux plans collectifs existants (§ 3)

– pour les **plans collectifs** existants **comptant plus de 10 membres**, les engagements

- décès
- incapacité de travail | sans acceptation médicale
- frais médicaux

– que pour les **plans collectifs avec budget de prime** (§ 3), une couverture standard et des couvertures standard, sans acceptation médicale, soient prévues et aient un contenu significatif.

III. — ALGEMENE BESPREKING

De heer Jacques Chabot (PS) vestigt de aandacht erop dat er in dit wetsontwerp geen oplossing wordt uitgewerkt voor de fiscale problematiek inzake aanvullende pensioenvoorzieningen waarmee de Belgische grensarbeiders worden geconfronteerd. De spreker dringt erop aan dat er op basis van een dubbel belastingverdrag een oplossing wordt uitgewerkt voor de fiscale en parafiscale ongelijkheden ten nadele van de grensarbeiders. Hierbij moet de aandacht in het bijzonder uitgaan naar het dossier van de aanvullende pensioenen van Belgische grensarbeiders die in Frankrijk hebben gewerkt : de Franse aanvullende pensioenen worden buitensporig zwaar belast. Heeft de minister van Financiën hierover reeds contacten gelegd met zijn Franse collega om een bilaterale oplossing uit te werken voor deze problematiek ?

De minister van Financiën merkt op dat tijdens deze regeerperiode de dubbele belastingverdragen met het Groot-Hertogdom Luxemburg, Duitsland en Nederland werden herzien. Sommige van deze herzieningen zijn ook reeds geratificeerd, voor andere herzieningen zal de ratificatie in de loop van de komende maanden tot stand komen.

Tijdens de vorige regeerperiode zijn de onderhandelingen met Frankrijk onderbroken : de Fransen hadden geen interesse meer in een herziening van het belastingverdrag.

De minister wijst erop dat hij verscheidene malen heeft voorgesteld aan de Franse regering om de onderhandelingen opnieuw voort te zetten. Hierbij had men de keuze tussen twee denksporen : enerzijds de onderhandelingen toespitsen op de specifieke problematiek van de grensarbeiders, anderzijds een algemene onderhandeling waar alle fiscale bilaterale problemen tussen Frankrijk en België ter sprake kunnen komen.

Tijdens een ontmoeting in februari 2003 met de heer Francis Mer, de Franse minister van Economie, Financiën en Industrie is afgesproken dat een nieuwe, algemene onderhandelingsronde binnenkort van start zal gaan. Bij beide partijen is de vaste wil aanwezig om resultaten te boeken. In het eerste semester van 2003 moet op ministerieel niveau reeds een stand van zaken kunnen worden opgemaakt. Het dossier van de aanvullende pensioenen zal dus ook ter sprake komen.

Volgens het Comité ter bescherming van de Belgisch-Franse grensarbeiders zouden de Belgische grensarbeiders die een Frans aanvullend pensioen genieten,

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

M. Jacques Chabot (PS) attire l'attention sur le fait que ce projet de loi n'apporte aucune solution à la problématique fiscale concernant les régimes de pension complémentaire à laquelle les travailleurs frontaliers belges sont confrontés. L'intervenant insiste pour que l'on élabore, sur la base d'une convention tendant à éviter la double imposition, une solution permettant de supprimer les inégalités fiscales et parafiscales dont sont victimes les travailleurs frontaliers. Il convient, à cet égard, d'accorder une attention particulière au dossier des pensions complémentaires des travailleurs frontaliers belges qui ont travaillé en France : les pensions complémentaires françaises sont en effet soumises à un impôt exorbitant. Le ministre des Finances a-t-il déjà établi des contacts à ce sujet avec son collègue français afin d'apporter une solution bilatérale à cette problématique ?

Le ministre des Finances fait observer que les conventions tendant à éviter la double imposition conclues avec la Grande-Bretagne, le Grand-Duché de Luxembourg, l'Allemagne et les Pays-Bas ont été revues au cours de cette législature. Certaines de ces révisions ont aussi déjà été ratifiées, tandis que pour d'autres révisions, la ratification interviendra au cours des prochains mois.

Au cours de la législature précédente, les négociations ont été rompues avec la France : les Français n'étaient plus intéressés par une révision de la convention tendant à éviter la double imposition.

Le ministre fait observer qu'il a proposé, à plusieurs reprises, au gouvernement français de reprendre les négociations. On avait à cet égard le choix entre deux pistes de réflexion : d'une part, axer les négociations sur la problématique spécifique des travailleurs frontaliers ou, d'autre part, organiser une négociation générale, permettant d'aborder tous les problèmes fiscaux bilatéraux entre la France et la Belgique.

Lors d'une rencontre en février 2003 avec M. Francis Mer, ministre français de l'Économie, des Finances et de l'Industrie, il a été décidé qu'un nouveau cycle général de négociations serait bientôt entamé. Les deux parties ont la ferme volonté d'obtenir des résultats. Au cours du premier semestre de 2003, il faudrait déjà pouvoir faire le point au niveau ministériel. Le dossier des pensions complémentaires sera donc également abordé.

Selon le Comité de protection des frontaliers belgo-français, les frontaliers belges qui bénéficient d'une pension complémentaire française seraient fortement dé-

fiscaal zwaar benadeeld worden. Zoals in een antwoord op een verzoekschrift reeds omstandig werd uiteengezet (*zie bijlage*), is dit volgens de minister van Financiën evenwel geenszins het geval. Er is geen sprake van enige fiscale discriminatie ten nadele van Belgische grensarbeiders die een Frans aanvullend pensioen ontvangen.

De heer Éric van Weddingen (MR) merkt op dat de einddoelstelling van dit wetsontwerp, namelijk ervoor zorgen dat zoveel mogelijk werknemers in België een aanvullende pensioenregeling kunnen genieten, op zijn volledige steun kan rekenen.

Bij de fiscale amendementen die aan de commissie worden voorgelegd, wenst hij evenwel een aantal kritische bedenkingen te formuleren. Gedurende twee jaar hebben fiscale experts van verschillende ministeriële kabinetten deze amendementen voorbereid. Het is een uitermate complexe materie geworden : de synthese-nota's die de minister ter beschikking van de commissie heeft gesteld, zijn dan ook bijzonder nuttig voor een correcte interpretatie van de ter bespreking voorliggende fiscale bepalingen.

In zijn omstandig advies heeft de Raad van State zich over bepaalde facetten van deze amendementen bijzonder kritisch uitgelaten. De opmerkingen die de Raad van State heeft geformuleerd, werden slechts zeer gedeeltelijk opgevolgd. Experts uit de economische wereld die gespecialiseerd zijn in de problematiek van de aanvullende pensioenen, hebben de spreker attent gemaakt op een reeks knelpunten.

Tijdens de artikelsgewijze bespreking zal de spreker dan ook bijkomende verduidelijkingen vragen. Sommige aspecten moeten immers nader worden toegelicht om te vermijden dat er bij de toepassing van deze regelgeving interpretatieproblemen ontstaan. Er worden begrippen gehanteerd die stringenter gedefinieerd zouden moeten worden. Wat bedoelt men bijvoorbeeld in *het regeringsamendement nr. 79* met «standaard dekkingen (...) moeten een *betekenisvolle inhoud* hebben» en wat wordt er verstaan onder «*gedifferentieerd beheer*» ?

Tot slot wenst de spreker nog een aantal kanttekeningen van politieke aard te formuleren.

Ten eerste is er de verdubbeling van de fiscale druk voor wat betreft de jaarlijkse taks op de aanvullende pensioenen. Het huidige tarief van 4,40 pct wordt opgetrokken tot 9,25 pct. Alleen wanneer wordt voldaan aan heel strikte voorwaarden, kan het verlaagde tarief van

savantagés sur le plan fiscal. Comme cela a déjà été expliqué en détail dans une réponse à une pétition (*voir annexe*), le ministre des Finances estime que cela n'est absolument pas le cas. Il n'est pas question d'une quelconque discrimination fiscale à l'égard des frontaliers belges qui bénéficient d'une pension complémentaire française.

M. Éric van Weddingen (MR) fait observer qu'il apporte son soutien total à l'objet final du projet de loi à l'examen, à savoir veiller à ce qu'un maximum de travailleurs en Belgique puissent bénéficier d'un régime de pension complémentaire.

Il souhaite cependant formuler un certain nombre de critiques à l'égard des amendements fiscaux qui ont été présentés à la commission. Pendant deux ans, des experts fiscaux de différents cabinets ministériels ont préparé ces amendements. Cette matière est devenue extrêmement complexe : les notes de synthèse que le ministre a mises à la disposition de la commission sont dès lors très utiles pour une interprétation correcte des dispositions fiscales à l'examen.

Dans son avis circonstancié, le Conseil d'État s'est montré particulièrement critique à l'égard de certains aspects de ces amendements. Il n'a été tenu compte que très partiellement des observations formulées par le Conseil d'État. Des experts du monde économique, spécialisés dans la problématique des pensions complémentaires, ont attiré l'attention de l'intervenant sur un certain nombre de problèmes.

Lors de la discussion des articles, l'intervenant demandera dès lors que lui soient fournies des explications supplémentaires. En effet, certains aspects de la question doivent être précisés si l'on veut éviter que l'application de la réglementation concernée donne lieu à des problèmes d'interprétation. Les notions dont il est fait usage devraient en outre être définies plus précisément. Quelle est, par exemple, la signification des mots «les couvertures standard [...] doivent [...] avoir un contenu significatif», qui figurent dans *l'amendement n° 78* du gouvernement ? Et qu'entend-on par «gestion différenciée» ?

L'intervenant souhaite enfin formuler quelques observations d'ordre politique.

Premièrement, il constate un doublement de la pension fiscale en ce qui concerne la taxe annuelle qui frappe les pensions complémentaires. En effet, le taux actuel est porté de 4,40% à 9,25%, le taux réduit de 4,40% ne pouvant être appliqué que si une série de conditions ex-

4,40 pct nog worden toegepast. Het nieuwe tarief van 9,25 pct zal onder meer van toepassing zijn op de bijkomende waarborgen op het vlak van ziekenhuisopname en ernstige pathologieën.

Ten tweede worden de mogelijkheden inzake individuele aanvullende pensioentoezeggingen aan loontrekkenden aan strikte voorwaarden onderworpen. In de praktijk zal dit neerkomen op een drastisch beperking van deze mogelijkheden. Bovendien worden de fiscale aftrekbaarheid van de werkgeversbijdragen voor individuele aanvullende pensioenbijdragen voortaan beperkt tot een maximumbedrag van 1 525 euro. In de bestaande regelgeving was geen sprake van grensbedragen.

De bepaling (zie *regeringsamendement nr. 60, DOC 50 1340/007*) dat de werkgeversbijdragen en –premies slechts als beroepskosten kunnen worden afgetrokken indien ze worden gestort aan een *in België* gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling, druist in tegen de Europese regelgeving. In zijn advies heeft de Raad van State erop gewezen dat deze vereiste een inbreuk vormt tegen het communautair recht (zie *DOC 50 1340/007, blz. 164*): «*In een mededeling van 19 april 2001 betreffende de opheffing van fiscale barrières voor grensoverschrijdende bedrijfspensioenregelingen (COM(2001)214) heeft de Europese Commissie daarenboven onderstreept dat nationale regels die de aftrekbaarheid van bijdragen voor aanvullende pensioenen (of belastingverminderingen) afhankelijk stellen van de voorwaarde dat die bijdragen aan een op het nationale grondgebied gevestigde pensioeninstelling worden betaald, in strijd zijn met de bepalingen van het Verdrag van Rome.*» Minstens voor werknemers die door hun werkgever op tijdelijke basis naar een andere lidstaat zijn gedetacheerd, zouden de betreffende bepalingen in het ontwerp moeten worden bijgestuurd opdat ze in overeenstemming zijn met het communautair recht. Nadien kunnen deze wijzigingen dan ook uitgebreid worden tot alle werknemers.

De versterking van de tweede pensioenpijler is een noodzakelijke beleidsmaatregel. De spreker vreest evenwel dat men deze doelstelling, die op zijn volledige steun kan rekenen, niet zal kunnen bereiken door het opstellen van een rigide en complexe regelgeving. De bedrijven en de verzekeringsmaatschappijen in het bijzonder zijn reeds zwaar getroffen door de neergaande economische conjunctuur en het slechte beursklimaat. Het zou dan ook bijzonder onverstandig zijn hen nog bijkomende lasten op te leggen. De verhoging van de tarieven zou het nefaste gevolg kunnen hebben dat de aanvullende pensioenregelingen die door de bedrijven aan hun werknemers worden aangeboden, worden afgebouwd in plaats van uitgebreid, wat in tegenstelling is met wat wordt nagestreefd.

trémement strictes sont remplies. Le nouveau taux de 9,25% s'appliquera notamment aux garanties supplémentaires en cas d'hospitalisation et de pathologies graves.

Deuxièmement, les possibilités d'octroyer aux salariés des engagements individuels de pension complémentaire sont soumises à des conditions strictes. Or, en pratique, cela reviendra à les limiter de manière draconienne. De plus, la déductibilité fiscale des cotisations patronales de pension complémentaire individuelle seront dorénavant plafonnées à 1 525 euros alors que la réglementation en vigueur ne prévoit aucun plafond.

La disposition (*amendement n° 60, DOC 50 1340/007*) selon laquelle les cotisations et primes patronales ne sont déductibles à titre de frais professionnels qu'à condition d'avoir été versées à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance *établies en Belgique* est contraire à la réglementation européenne. Dans son avis, le Conseil d'État a en effet observé, au sujet de cette condition (*cf. DOC 50 1340/007, p. 164*): «*Par ailleurs, par une communication du 19 avril 2001 relative à l'élimination des entraves fiscales à la fourniture transfrontalière des retraites professionnelles (COM (2001) 214), la Commission européenne a souligné que les règles nationales qui subordonnent la déductibilité des cotisations de pension complémentaire (ou les réductions d'impôt) à la condition que ces cotisations soient versées à un organisme de pension établi sur le territoire national sont contraires aux dispositions du Traité de Rome.*» Ces dispositions du projet devraient être corrigées et mises en concordance avec le droit communautaire au moins pour les travailleurs détachés temporairement par leur employeur dans un autre État membre. Ces modifications pourront ultérieurement être étendues à tous les travailleurs.

Si le renforcement du deuxième pilier des pensions est indispensable, l'intervenant craint cependant que l'adoption d'une réglementation rigide et complexe ne permette pas d'atteindre cet objectif, auquel il souscrit par ailleurs sans réserve. Les entreprises et, plus particulièrement, les compagnies d'assurances pâtissent déjà beaucoup du ralentissement conjoncturel et du mauvais climat boursier. Il serait dès lors on ne peut plus déraisonnable de leur imposer des charges supplémentaires. Au lieu d'entraîner une extension des régimes de pension complémentaire offerts par les entreprises à leurs travailleurs, l'augmentation des taux pourrait provoquer leur démantèlement, ce qui est à l'opposé de l'objectif visé.

De spreker hoopt dat tijdens de artikelsgewijze bespreking de nodige verduidelijkingen verstrekt zullen worden.

De minister van Financiën merkt op dat de wetgeving inzake de tweede pensioenpijler inderdaad bijzonder technisch en complex is, aangezien ze moet inspelen op heel uiteenlopende situaties.

Wat betreft de tariefstructuur, vestigt de minister de aandacht erop dat het tarief van de jaarlijkse taks slechts 4,40 % bedraagt indien bepaalde voorwaarden worden nageleefd. De formulering van het *amendement nr. 78* kan inderdaad de indruk wekken dat 9,25 pct het basistarief wordt. Wie voldoet aan de voorwaarden, komt evenwel in aanmerking voor het verminderde tarief van 4,40 pct.

Het vaststellen van de voorwaarden om aanspraak te kunnen maken op het verminderde tarief van 4,40 pct, is een politieke keuze. Door het toekennen van een verlaagd tarief, verminderen de fiscale ontvangsten : het begrotingsaspect speelt dus ook een belangrijke rol bij het vastleggen van de criteria voor verlaagde tarieven.

Een aantal aanvullende dekkingen worden inderdaad belast tegen 9,95 pct. Zo wordt het basistarief voor ziektekostenverzekeringen opgetrokken van 4,40 pct tot 9,25 pct. Over al deze aspecten heeft uitvoerig overleg plaatsgevonden met de bevoegde ministers en de verzekeringsmaatschappijen. Zowel de minister bevoegd voor de sociale zaken, de minister bevoegd voor de volksgezondheid als minister van economie hadden tijdens de bespreking in de ministerraad geen fundamentele bezwaren tegen de voorgestelde tariefstructuur.

De beperking van de fiscale aftrekbaarheid van de werkgeversbijdragen voor individuele aanvullende pensioentoezeggingen tot een maximumbedrag van 1.525 euro is eveneens het resultaat van een compromis. Het is natuurlijk niet uitgesloten dat dit plafond in de toekomst zal worden opgetrokken.

Hierbij vestigt de minister de aandacht erop dat het maximumbedrag alleen betrekking heeft op de fiscale aftrekbaarheid. Indien ondernemingen bijvoorbeeld hogere pensioentoezeggingen wensen toe te kennen aan hun kaderpersoneel, blijft dit perfect mogelijk. Alleen zullen de bedragen die het plafond overschrijden, niet fiscaal aftrekbaar zijn.

Wat betreft eventuele inbreuken op de Europese regelgeving, kunnen er bedenkingen geformuleerd worden bij de opmerkingen van de Raad van State.

L'intervenant espère que les précisions nécessaires seront données lors de la discussion des articles.

Le ministre des Finances fait observer que la réglementation relative au deuxième pilier des pensions est effectivement particulièrement technique et complexe, dès lors qu'elle doit tenir compte de situations très diverses.

Pour ce qui est de la structure tarifaire, le ministre attire l'attention sur le fait que, si certaines conditions sont remplies, le taux de la taxe annuelle ne s'élève qu'à 4,40%. Tel qu'il est formulé, *l'amendement n° 78* peut effectivement donner l'impression que le taux de base est 9,25%. Ceux qui répondent aux conditions peuvent cependant bénéficier du taux réduit de 4,40%.

La définition des conditions à remplir pour bénéficier du taux réduit de 4,40% relève toutefois d'un choix politique. L'application d'un taux réduit entraîne une diminution des recettes fiscales. Aussi l'aspect budgétaire joue-t-il également un rôle important dans la fixation des critères à remplir pour bénéficier de ce taux.

Un certain nombre de couvertures complémentaires sont effectivement taxées à hauteur de 9,95%. C'est ainsi que le taux de base pour les assurances soins de santé passe de 4,40% à 9,25%. Ces différents aspects ont fait l'objet d'une large concertation avec les ministres compétents et les entreprises d'assurances. Au cours de la discussion au Conseil des ministres, la structure tarifaire proposée n'a pas soulevé d'objections fondamentales ni de la part du ministre des Affaires sociales ni de la part du ministre de la Santé publique ni de la part du ministre de l'Économie.

La limitation à un montant de 1 525 euros au maximum de la déductibilité fiscale des cotisations patronales versées dans le cadre d'engagements individuels de pension complémentaire résulte, elle aussi, d'un compromis. Il n'est bien entendu pas exclu qu'à l'avenir ce plafond soit relevé.

Le ministre souligne à ce propos que le montant maximum n'a trait qu'à la déductibilité fiscale. Les entreprises qui le souhaitent peuvent parfaitement offrir des engagements de pension plus importants à leurs cadres, par exemple. Les montants excédant le plafond ne seront simplement pas déductibles fiscalement.

En ce qui concerne les infractions individuelles à la réglementation européenne, les observations du Conseil d'État peuvent soulever quelques réserves.

De gedetacheerde werknemers vormen wellicht een aparte doelgroep voor wie een afwijkende regeling kan worden overwogen.

De Belgische regelgeving moet inderdaad beantwoorden aan de wijze waarop de Europese Commissie de Europese verdragsregels interpreteert. Vooraleer België zijn thuismarkt evenwel volledig openstelt voor buitenlandse verzekeringsondernemingen, is het nuttig na te gaan in welk tempo dit proces in de buurlanden verloopt. Dit geldt trouwens ook voor het dossier van het pensioensparen in de derde pijler. Bij het naleven van de regelgeving van de interne markt moet België immers niet heiliger willen zijn dan de paus ! Loopt België in de dossiers van de tweede en derde pensioenpijler voorop op de ontwikkelingen bij de buurlanden, dan ondergraaft het systematisch de concurrentiepositie van de Belgische verzekeraars en pensioenfondsen.

Is het trouwens niet enigszins naïef van de Europese Commissie om ervoor te pleiten dat niet alleen Europese, maar bijvoorbeeld ook Amerikaanse verzekeraars en fondsenbeheerders onbeperkte toegang krijgen tot de Europese markt van aanvullende pensioenen, wanneer men vaststelt dat Europese verzekeraars in de Verenigde Staten vaak geconfronteerd worden met handelsbelemmeringen ?

De praktijk zal uitwijzen welke facetten van het ontwerp na een evaluatie moeten worden bijgestuurd.

Mevrouw Greta D'hondt (CD&V) merkt op dat de minister van Sociale Zaken en Pensioenen er anderhalf jaar geleden sterk op aandrong dat het sociale onderdeel van dit wetsontwerp door de commissie voor de Sociale Zaken met grote spoed werd besproken (*zie verslag uitgebracht door mevrouw Maggie De Block - DOC 50 1340/005*). Het is merkwaardig te moeten vaststellen dat de regering nog zo lang heeft gewacht om de bespreking van het fiscale onderdeel aan te vatten.

De spreekster blijft een uitgesproken voorstander van de democratisering en uitbreiding van de tweede pensioenpijler. Ze heeft dus een positieve benadering ten opzichte van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp, zolang de leefbaarheid van de eerste pensioenpijler (de wettelijke pensioenen) hierdoor niet in het geding wordt gebracht.

Principieel is de spreekster het ermee eens dat de fiscale aftrekbaarheid van de werkgeversbijdragen voor individuele aanvullende pensioenbijdragen begrensd moet worden. Het zou inderdaad verkeerd zijn dat de

Les travailleurs détachés constituent probablement un groupe-cible distinct pour lequel un régime dérogatoire pourrait être envisagé.

Il est clair que la réglementation belge doit être conforme à l'interprétation donnée par la Commission européenne aux règles du Traité. Toutefois, avant que la Belgique n'ouvre complètement son marché intérieur aux entreprises d'assurances étrangères, il est utile de vérifier le rythme que suit ce processus dans les pays voisins. Cela vaut d'ailleurs également en ce qui concerne le dossier de l'épargne-pension dans le cadre du troisième pilier. La Belgique ne doit en effet pas vouloir être plus catholique que le pape lorsqu'il s'agit de respecter la réglementation du marché intérieur ! Si elle anticipait sur les développements observés dans les pays limitrophes, dans les dossiers des deuxième et troisième piliers des pensions, la Belgique minerait systématiquement la compétitivité des assureurs et des fonds de pension belges.

Au demeurant, la Commission ne fait-elle pas preuve d'une certaine naïveté lorsqu'elle préconise d'offrir un accès illimité au marché européen des pensions complémentaires non seulement aux assureurs et aux gestionnaires de fonds européens, mais aussi aux américains, par exemple, alors que l'on constate qu'aux États-Unis, les assureurs européens doivent souvent faire face à des entraves commerciales ?

La pratique fera apparaître quelles facettes du projet devront être corrigées à la faveur d'une évaluation.

Mme Greta D'hondt (CD&V) fait observer qu'il y a dix-huit mois, le ministre des Affaires sociales et des Pensions a vivement insisté pour que le volet social du projet de loi à l'examen soit examiné en toute hâte par la commission des Affaires sociales (*voir rapport fait par Mme Maggie De Block - DOC 50 1340/005*). Il est curieux de constater que le gouvernement ait tant tardé avant d'entamer l'examen du volet fiscal de ce projet.

L'intervenante reste une fervente partisane de la démocratisation et de l'extension du deuxième pilier des pensions. Elle est dès lors favorable au projet de loi à l'examen tant qu'il ne compromet pas la viabilité du premier pilier des pensions (les pensions légales).

En principe, l'intervenante estime, elle aussi, qu'il convient de limiter la déductibilité fiscale des cotisations patronales versées dans le cadre du régime individuel des pensions complémentaires. Il serait en effet incorrect

overheid via fiscale steunmaatregelen de mogelijkheid creëert om ongebreideld individuele pensioen-voorzieningen op te bouwen. De ter bespreking voorliggende regelgeving is evenwel bijzonder rigide. Wanneer een onderneming bijvoorbeeld een vijfenvestig-jarige werknemer in dienst neemt die zijn loopbaan heeft opgebouwd in een bedrijf waar er geen aanvullende pensioenregeling was voor het personeel, dan kan de nieuwe werkgever geen individuele pensioentoezegging doen die het plafond overschrijdt. Indien de werkgeversbijdragen beperkt moeten blijven tot het grensbedrag, is het op de leeftijd van vijfenvestig jaar evenwel onmogelijk om een volwaardig aanvullend pensioen uit te bouwen als er in de voorbije loopbaan nog geen stortingen werden verricht. Zowel de werkgeversorganisaties als de pensioenfondsen hebben er nochtans voor gepleit dat voor dergelijke, strikt afgebakende gevallen wel voorzien zou worden in de mogelijkheid van hogere werkgeversbijdragen. Waarom is de regering hier niet op in gegaan ?

Bij de regeringsbeslissing om de aanvullende waarborgen zoals een ziektekostenverzekering te koppelen aan de fiscale problematiek van de tweede pensioenpijler, kunnen grote vraagtekens worden geplaatst.

Toen er nog nauwelijks wetgeving omtrent de tweede pensioenpijler bestond, hebben sommige sectoren een cruciale voortrekkersrol gespeeld bij het creëren van aanvullende pensioenvoorzieningen. Mogen deze pensioenfondsen gekoppeld blijven aan fondsen voor bestaanszekerheid ? Zullen deze pensioenfondsen gevrijwaard blijven ? In antwoord op een vraag van de heer Danny Pieters (*zie vraag P223 - plenaire vergadering van 20 februari 2003*) heeft de minister van Sociale Zaken en Pensioenen erop gewezen dat er wordt voorzien in een overgangperiode voor de fondsen voor bestaanszekerheid van vier jaar na de publicatie van de wet betreffende de aanvullende pensioenen.

Kan de minister een en ander verduidelijken omtrent het precieze tijdstip waarop de aanvullende pensioenen uitbetaald kunnen worden ? Kan een aanvullend pensioen vervroegd, dus voor de wettelijke pensioenleeftijd, opgenomen worden ? Is er een verschil in fiscale behandeling naargelang de leeftijd waarop het aanvullend pensioen wordt uitgekeerd en de wijze (kapitaal of rente) waarop de uitbetaling tot stand komt ? Kan de minister toelichten hoe de besluitvorming hieromtrent tot stand is gekomen ?

Een werkgroep waarin verschillende kabinetten, de kruispuntbank en de pensioenfondsen vertegenwoordigd waren, heeft geprobeerd de administratieve formaliteiten omtrent de wetgeving inzake de aanvullende pen-

que, par le biais d'aides fiscales, les autorités créent une possibilité de développement effréné de pensions individuelles. Il n'en demeure pas moins que la réglementation proposée est particulièrement rigide. Lorsqu'une entreprise engage, par exemple, un travailleur âgé de quarante-cinq ans, qui a fait sa carrière dans une entreprise qui n'offrait pas de régime de pension complémentaire au personnel, le nouvel employeur ne peut accorder un engagement individuel de pension excédant le plafond. Si les cotisations patronales doivent être limitées au plafond prévu, il devient toutefois impossible, à l'âge de quarante-cinq ans, de se constituer une pension complémentaire valable, si aucun versement n'a été effectué au cours des années antérieures de la carrière. Tant les organisations patronales que les fonds de pension ont pourtant plaidé en faveur de la possibilité de déduire, dans ce type de cas bien précis, des cotisations patronales plus importantes. Pourquoi le gouvernement n'a-t-il pas donné suite à cette demande ?

La décision du gouvernement de lier les garanties complémentaires telles que l'assurance maladie à la problématique fiscale du deuxième pilier des pensions appelle de nombreuses questions.

Lorsqu'il n'existait pratiquement pas encore de législation concernant le deuxième pilier des pensions, certains secteurs ont joué un rôle crucial de pionnier dans la création de régimes de pensions complémentaires. Ces fonds de pensions peuvent-ils encore être liés à des fonds de sécurité d'existence ? Seront-ils toujours garantis ? En réponse à une question de M. Danny Pieters (*voir question P223 - séance plénière du 20 février 2003*), le ministre des Affaires sociales et des Pensions a indiqué qu'il est prévu, pour les fonds de sécurité d'existence, une période transitoire de quatre ans après la publication de la loi relative aux pensions complémentaires.

Le ministre peut-il apporter des précisions quant au moment précis où les pensions complémentaires seront versées ? Une pension complémentaire peut-elle être octroyée anticipativement, donc avant l'âge légal de la retraite ? Existe-t-il une différence sur le plan fiscal en fonction de l'âge auquel la pension complémentaire est allouée et de la modalité de paiement (capital ou rente) ? Le ministre peut-il indiquer comment a eu lieu la prise de décision ?

Un groupe de travail comprenant des représentants des différents cabinets, de la banque-carrefour et des fonds de pensions a tenté de réduire à un minimum les formalités administratives relatives à la législation en

sioenen tot een minimum te beperken. Zijn deze werkzaamheden afgerond ?

Kan de minister een stand van zaken geven omtrent de kritiek van de Europese Commissie op dit wetsontwerp ? Is het ontwerp in overeenstemming met de Europese richtlijn 98/49/EG ?

De heer Alfons Borginon (VU&ID) merkt op dat fiscale aftrekbaarheid van individuele pensioen-toezeggingen beperkt blijft tot 1.525 euro. Werd er gekozen voor dit plafond vanwege de begrotingsaspecten ? Of is dit grensbedrag gebaseerd op een berekening, waarbij werd nagegaan wat een dergelijk bedrag oplevert als aanvullend pensioen indien een werknemer gedurende zijn gehele loopbaan een dergelijke pensioen-toezegging heeft genoten ? Is hierover cijfermateriaal beschikbaar ?

De minister van Financiën antwoordt dat het aanvullend pensioen vanaf zestig jaar kan worden opgenomen. Voor contracten gesloten gedurende een termijn van zes maanden na de bekendmaking van de wet betreffende de aanvullende pensioenen in het Belgisch Staatsblad, mag de leeftijd van 60 jaar worden vervangen door de leeftijd van 58 jaar.

Wat betreft de specifieke fiscale behandeling, verwijst de minister naar de verschillende scenario's die zijn uitgewerkt in de synthese-nota's.

De link naar andere aanvullende waarborgen zoals een ziektekostenverzekering weerspiegelt de evolutie in de bedrijfswereld, waar ondernemingen als onderdeel van hun verloningsbeleid steeds meer *cafetariaplannen* aan hun werknemers wensen aan te bieden. Door het wetsontwerp kunnen werkgevers voortaan een standaard bedrag aan elke werknemer aanbieden, dat deze werknemer dan naar eigen goeddunken kan verdelen over verschillende aanvullende verzekeringen (aanvullend pensioen, ziektekosten, arbeidsongeschiktheid, invaliditeit...) Ze bepaalt een werknemer voor een stuk zelf de wijze waarop hij verloned wordt. Een beetje zoals de klant van een snelrestaurant zijn maaltijd vaststelt, vandaar de term *cafetariaplan*. De wetgeving moest dus aangepast worden aan de realiteit in de bedrijfswereld, waar deze verzekeringspakketten inspelen op de behoefte van de werkgevers om flexibel te kunnen verlonen.

Er wordt een overgangperiode ingelast om de transitie van de oude pensioenstelsels naar de nieuwe pensioenvoorzieningen zo correct mogelijk te laten verlopen. In elk geval wordt in vergelijking met het verleden

matière de fonds de pensions. Ces travaux sont-ils terminés ?

Le ministre peut-il faire le point sur la critique émise par la Commission européenne au sujet du projet de loi à l'examen ? Le projet est-il conforme à la directive européenne 98/49/CE ?

M. Alfons Borginon (VU&ID) fait observer que la déductibilité fiscale des engagements individuels de pension est plafonnée à 1 525 euros. Ce plafond a-t-il été retenu sur la base de considérations budgétaires ? Ou est-il basé sur un calcul par lequel on a déterminé ce qu'un tel montant rapporte à titre de pension complémentaire à un travailleur qui a bénéficié de pareil engagement de pension tout au long de sa carrière ? Dispose-t-on de chiffres à ce propos ?

Le ministre des Finances répond que le travailleur peut bénéficier de la pension complémentaire dès soixante ans. Pour les contrats conclus dans les six mois à compter de la publication de la loi relative aux pensions complémentaires au *Moniteur belge*, cet âge peut être remplacé par celui de 58 ans.

Pour ce qui concerne le traitement fiscal réservé spécifiquement à ces pensions, le ministre renvoie aux différents scénarios présentés dans les notes de synthèse.

Le lien établi avec d'autres garanties complémentaires, telles que l'assurance soins de santé, est le reflet de l'évolution observée dans les entreprises, qui, dans le cadre de leur politique salariale, sont de plus en plus enclins à accorder des « plans cafétéria » à leurs travailleurs. Grâce au projet de loi, les employeurs pourront désormais accorder un montant standard à chaque travailleur, qui pourra ensuite le répartir à son gré entre diverses assurances complémentaires (pension complémentaire, frais médicaux, incapacité de travail, invalidité, ...). Le travailleur détermine ainsi en partie lui-même la façon dont il sera rémunéré, en quelque sorte à l'instar du client d'un établissement de restauration rapide qui compose son menu, ce qui explique l'emploi des termes « plan cafétéria ». La législation devrait donc être adaptée à la réalité du monde des entreprises, ces combinaisons de diverses assurances permettant de répondre au besoin des employeurs de faire preuve de flexibilité dans la rémunération de leurs collaborateurs.

Une période transitoire a été prévue afin que le passage des anciens régimes de pension aux nouveaux régimes se déroule dans les meilleures conditions. Le projet à l'examen représente un grand progrès par rap-

grote vooruitgang geboekt. Na een eerste evaluatie kan er steeds bijsturing plaatsvinden.

Het wetsontwerp is een compromis : er werd gestreefd naar een evenwicht tussen de standpunten van de vakorganisaties, de werkgevers en de pensioenfondsen, waarbij alle betrokken partijen een aantal toegevingen hebben moeten doen.

Het plafond van 1.525 euro is tegelijkertijd de weerspiegeling van de budgettaire beperkingen en het resultaat van een berekening inzake het aanvullend pensioen dat met een dergelijk bedrag kan worden opgebouwd. Over dit bedrag werd een politiek akkoord bereikt. Na een eerste evaluatie is het niet uitgesloten dat dit bedrag wordt aangepast.

Het dossier van de aanvullende pensioenregelingen is bijzonder complex, waarbij de regelgeving aangepast moet zijn aan heel wat specifieke situaties. Administratieve vereenvoudiging is niet altijd te verzoenen met een allesomvattende regelgeving.

In elk geval bevordert dit wetsontwerp de transparantie. Bij de opbouw van de aanvullende pensioenstelsels is nu eenmaal niet te vermijden dat de ondernemingen geconfronteerd worden met enkele bijkomende administratieve lasten.

De regering is ervan overtuigd dat het ontwerp volledig in overeenstemming met de Europese regelgeving. Op dit ogenblik voert de Belgische regering besprekingen met de Europese Commissie waarbij zowel het vraagstuk van de tweede pensienpijler (alle vormen van collectief aanvullend pensioen binnen het kader van een onderneming of een bedrijfssector) als het dossier van de derde pensienpijler (aanvullende pensioenen die worden opgebouwd op basis van individuele verzekeringen via pensioensparen) aan bod komen.

Het spreekt vanzelf dat de Belgische pensioenwetgeving niet mag indruisen tegen het communautair recht. Hierbij moet men evenwel steeds een vergelijking maken met de situatie in onze buurlanden. Op Europees vlak is er op het vlak van de pensioenproblematiek heel wat in beweging. Zowel in Frankrijk als in Duitsland zijn er belangrijke hervormingen op til.

port à la situation antérieure. Il sera toujours possible de corriger certains aspects au terme d'une première évaluation. Le projet de loi à l'examen est le résultat d'un compromis. On s'est efforcé de parvenir à instaurer un équilibre entre les points de vue des organisations syndicales, des employeurs et des fonds de pension. Toutes les parties concernées ont dû faire un certain nombre de concessions.

Le plafond de 1525 euros est à la fois le reflet des restrictions budgétaires et le résultat du calcul de la pension complémentaire qu'il est possible de se constituer en versant un tel montant. Ce montant a fait l'objet d'un accord politique. Il n'est pas exclu que ce montant soit modifié lorsqu'il aura été procédé à une première évaluation.

Le dossier des régimes de pensions complémentaires est particulièrement complexe, étant donné que la réglementation doit être adaptée en fonction de nombreuses situations spécifiques. Il n'est pas toujours facile de concilier souci de simplification administrative et souci d'exhaustivité de la réglementation.

Le projet de loi à l'examen vise en tout cas à renforcer la transparence. Lors de l'élaboration des régimes de pensions complémentaires, il n'est pas toujours possible d'éviter que les entreprises se voient parfois obligées à effectuer quelques formalités administratives supplémentaires.

Le gouvernement est convaincu que le projet de loi à l'examen est tout à fait conforme à la réglementation européenne. Des pourparlers sont en cours entre le gouvernement belge et la Commission européenne, pourparlers au cours desquels seront abordés tant la question du deuxième pilier des pensions (toutes les formes de pension complémentaire collective dans le cadre d'une entreprise ou d'un secteur) que le dossier du troisième pilier (pensions complémentaires constituées sur la base d'assurances individuelles dans le cadre de l'épargne-pension).

Il va de soi que la législation belge relative aux pensions ne peut pas aller à l'encontre du droit communautaire. Il faut toutefois toujours établir, à cet égard, une comparaison avec la situation chez nos voisins. Les choses bougent beaucoup au niveau européen en matière de pensions. Des réformes importantes se préparent tant en France qu'en Allemagne.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Art. 69 tot 78

De regering dient amendement nr. 49 (DOC 50 1304/007, blz. 2) in, dat ertoe strekt in titel III hoofdstuk IV «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving», dat de artikelen 69 tot 78 bevat, weg te laten.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

De regering dient amendement nr. 50 (DOC 50 1304/007, blz. 2) in, dat ertoe strekt tussen titel III en IV een titel IIIbis in te voegen met als opschrift «Wijzigingen aan de fiscale wetgeving».

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-1 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 51 (DOC 50 1304/007, blz. 8) in, dat ertoe strekt in titel IIIbis in een hoofdstuk I «Wijzigingen in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992» een artikel 79-1 in te voegen, dat artikel 17, § 1, 4°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen (WIB 1992) aanvult met de volgende bepaling: «De lijfrenten die zijn aangelegd tegen storting met afstand van een kapitaal dat is gevormd met bijdragen of premies als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, zijn geen pensioenen.».

De heer Éric van Weddingen (MR) stelt vast dat dit artikel het geval beoogt waarbij nettoprestaties in kapitaal opnieuw als rente worden geïnvesteerd. Die toestand slaat op de gevallen waarin:

- de prestaties uitsluitend in de vorm van kapitaal betaalbaar zijn;
- de prestaties in de vorm van kapitaal of rente betaalbaar zijn, en de aangeslotene kiest voor het kapitaal.

In een eerste fase wordt het kapitaal afzonderlijk belast (met afhouding van de roerende voorheffing), en worden ook parafiscale bijdragen gevraagd. Wat overblijft mag door de aangeslotene worden geïnvesteerd in allerlei goederen of activiteiten die onroerende en roerende inkomsten kunnen voortbrengen, of zelfs beroeps- of andere inkomsten. Die investering kan onder andere worden verricht door middel van een lijfrente-overeenkomst. Als die overeenkomst met een verzekeraar wordt gesloten, gaat het om een gewone individuele levensverzekering.

In de klassieke formule van de lijfrente als levensverzekering doet de investeerder aldus afstand van het kapitaal (samenstellend kapitaal) als enige verzekeringspremie. Daarom wordt dit «afgestane kapitaal» genoemd.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Articles 69 à 78

L'amendement n° 49 du gouvernement (DOC 50 1304/007, p. 2) vise à supprimer, dans le titre III, le chapitre IV «Modifications à la législation fiscale» contenant les articles 69 à 78.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

L'amendement n° 50 du gouvernement (DOC 50 1304/007, p. 2) vise à insérer un titre IIIbis «Modifications à la législation fiscale» entre les titres III et IV.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-1 (*nouveau*)

L'amendement n° 51 du gouvernement (DOC 50 1304/007, p. 8) vise à insérer, dans le titre IIIbis, dans un chapitre Ier «Modifications au Code des impôts sur les revenus 1992», un article 79-1, tendant à compléter l'article 17, § 1er, 4°, du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92), en vue de préciser que «les rentes viagères qui sont constituées moyennant versement à capital abandonné, formé au moyen de cotisations ou primes visées à l'article 34, §1er, 2°, ne constituent pas des pensions».

M. Éric van Weddingen (MR) constate que cet article vise l'hypothèse où des prestations en capital nettes sont réinvesties sous forme de rente. Cette situation recouvre les hypothèses dans lesquelles :

- les prestations sont payables uniquement sous forme de capital
- les prestations sont payables sous forme de capital ou de rente, et l'affilié opte pour le capital.

Dans un premier temps, le capital subit la taxation distincte (avec retenue du précompte professionnel) ainsi que les cotisations parafiscales. Ce qu'il en reste peut être investi par l'affilié dans toutes sortes de biens ou d'activités susceptibles de produire des revenus immobiliers, mobiliers ou même professionnels ou divers. Cet investissement peut entre autres être effectué dans un contrat de rente viagère. Lorsque ce contrat est passé avec un assureur, il s'agit d'une simple assurance-vie individuelle.

Dans la formule classique de la rente viagère par assurance-vie, l'investisseur abandonne ainsi le capital («capital constitutif») au titre de prime unique d'assurance. Ce capital est ainsi dit «abandonné». Sauf en

Deze overeenkomst kan door de verzekeringnemer niet worden teruggekocht, behalve als op een gezamenlijke overlijdensverzekering wordt ingetekend. In ruil voor de afstand krijgt de verzekeringnemer een lijfrente die uit twee elementen bestaat:

- een deel dat de afschrijving van het kapitaal vertegenwoordigt;
- een ander deel dat de interest vertegenwoordigt.

Alleen het deel «interest» vormt een belastbaar inkomen.

Het in de rente inbegrepen inkomen wordt forfaitair belast tegen 3 % per jaar van het samenstellend kapitaal (artikel 20, WIB 92). Afzonderlijk wordt het belast tegen 15 % (artikel 171, 2° bis, a), WIB 92). Er wordt een vrijstelling van roerende voorheffing toegepast, als de verkrijger onderworpen is aan de personenbelasting (artikel 112, KB WIB 92).

Het ligt dus voor de hand dat als iemand die bij een aanvullend pensioenstelsel is aangesloten een kapitaal ontvangt dat als dusdanig als pensioeninkomen wordt belast, en hij het netto geïnde geld na aftrek van de parafiscale bijdragen en de roerende voorheffing gebruikt om een lijfrente samen te stellen, deze rente op haar beurt niet opnieuw een pensioeninkomen mag vormen. Alleen het door de pensioeninstelling gestorte kapitaal is een pensioeninkomen. De inkomsten van de herbelegging van het pensioenkapitaal na belasting en parafiscale bijdragen (de renten *in casu*) mogen uiteraard niet op hun beurt een beroepsinkomen van een pensioen vormen.

Die renten vormen wettelijk een rente van roerende aard in de zin van artikel 17, § 1, 4°, van het WIB 92. De administratie heeft zelf al decennia geleden duidelijk het nodige onderscheid in haar commentaar gemaakt (thans Com. IB 17/12). De Raad van State heeft overigens bevestigd dat die nieuwe bepaling overbodig is.

De heer van Weddingen vraagt zich af of die bepaling niet overbodig is, of zelfs gevaarlijk ten opzichte van de bepalingen van artikel 344 WIB 92.

Kan de minister bevestigen dat als de pensioeninstelling terzelfder tijd de verzekeraar is bij wie de netto-opbrengst van het pensioenkapitaal als rente wordt herbelegd, het weinig belang heeft of die opbrengst vooraf door de verzekerde is geïnd dan wel of die door de verzekeraar rechtstreeks in de vorm van enige premie van de lijfrenteovereenkomst volgens de wensen van de verzekerde is toegewezen? In dit geval zijn er immers twee opeenvolgende overeenkomsten: de groepsverzekering en vervolgens de lijfrente. Om nutteloze geldoverdrachten te voorkomen verbiedt niets dat de verzekerde, die recht heeft op de betaling van het nettopensioen, dus vraagt dat die betaling geheel of gedeeltelijk op een andere manier wordt uitgevoerd, bijvoorbeeld door de kwijting

cas de souscription d'une assurance décès conjointe, ce contrat ne peut être racheté par le preneur d'assurance. En échange de cet abandon définitif, le preneur d'assurance reçoit une rente viagère qui se compose de deux éléments :

- une partie représente l'amortissement du capital
- une autre représente un intérêt.

Seule la partie «intérêt» constitue un revenu imposable.

Le revenu compris dans la rente est forfaitairement fixé à 3 % par an du capital constitutif (article 20 CIR 92) Il est taxé distinctement au taux de 15 % (art. 171, 2° bis, a), CIR 92). Une exonération de précompte mobilier s'y applique lorsque le bénéficiaire est soumis à l'IPP (article 112 AR/CIR 92).

Il est donc évident que lorsqu'un affilié à un régime de pension complémentaire perçoit un capital, lequel est imposé comme tel comme revenu de pension, et qu'il utilise le net perçu, après déduction des cotisations parafiscales et du précompte professionnel, pour la constitution d'une rente viagère, cette dernière ne peut représenter à son tour un revenu de pension. Seul le capital versé par l'organisme de pension est un revenu de pension. Les revenus du réinvestissement du capital pension après impôts et cotisations parafiscales (les rentes en l'occurrence) ne pourraient, à l'évidence, constituer à leur tour un revenu professionnel de pension.

Ces rentes constituent légalement une rente à caractère mobilier au sens de l'article 17, § 1er, 4°, CIR 92. L'Administration elle-même a clairement effectué les distinctions nécessaires dans son commentaire depuis des décennies (actuellement Com. IR 17/12). Le Conseil d'État a du reste confirmé que cette disposition nouvelle est superflue.

M. van Weddingen se demande si cette disposition n'est pas superflue, voire dangereuse par rapport aux dispositions de l'article 344 CIR 92?

Le ministre peut-il confirmer que, dans le cas où l'organisme de pension est en même temps l'assureur auprès duquel le produit net provenant du capital pension est remplacé sous forme de rente, il importe peu que ce produit ait été préalablement encaissé par l'assuré ou ait été directement affecté par l'assureur sous forme de prime unique du contrat de rente viagère, selon les volontés de l'assuré ? En l'espèce, il y a en effet deux contrats successifs : l'assurance de groupe, puis la rente viagère. Rien n'interdit donc, pour éviter des transferts de fonds inutiles, que l'assuré, créancier de l'obligation de paiement de la pension nette, demande l'exécution de tout ou partie de ce paiement d'une autre manière, par exemple en acquittement d'une prime unique de

van een enige premie voor de lijfrenteovereenkomst die hij zelf bij die verzekeraar aangaat.

De minister van Financiën stelt dat de in artikel 17, WIB 92 ingevoegde nieuwe bepaling weliswaar niet noodzakelijk is, maar tot doel heeft de belastingplichtige de nodige rechtszekerheid te verschaffen over het feit dat de tegen storting met afstand van het kapitaal aangelegde lijfrenten niet als een pensioen worden beschouwd.

De nieuwe bepaling is duidelijk, aangezien het op grond van artikel 344, WIB 92 mogelijk is akten te herkwalficeren als vooraf zou blijken dat er geen kapitaal, maar bijvoorbeeld een rente zou zijn uitbetaald. Aangezien dit wetsontwerp precies tot doel heeft deze mogelijkheid tot omzetting in een rente voorafgaandelijk in te stellen, moet in deze mogelijkheid en de daartoe vereiste rechtszekerheid worden voorzien, om te voorkomen dat artikel 344, WIB 92 op een onjuiste manier wordt toegepast.

De tweede vraag wordt door de minister bevestigend beantwoord, in die zin dat de begunstigde inderdaad niet verplicht is het bedrag effectief te innen.

*
* *

Amendement nr. 51 van de regering wordt aangenomen met 9 stemmen tegen 1.

Art. 79-2 (*nieuw*)

Amendement nr. 52 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 9) beoogt de invoeging van een artikel 79-2, dat ertoe strekt in artikel 20, WIB 92 de woorden «of tijdelijke renten» tussen de woorden «vermelde lijfrenten» en «zijn aangelegd» in te voegen.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-3 (*nieuw*)

Amendement nr. 53 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 9) strekt tot invoeging van een artikel 79-3 ter vervanging van artikel 31, tweede lid, 4°, WIB 92 (omschrijving van de bezoldigingen van de werknemers) door een nieuwe bepaling, opdat dit artikel eveneens betrekking zou hebben op de vergoedingen verkregen tot volledig of gedeeltelijk herstel van een tijdelijke derving van bezoldigingen, daarin begrepen de vergoedingen die worden toegekend in uitvoering van een solidariteits-toezegging als bedoeld in de artikelen 10 en 11 van dit wetsontwerp, en de vergoedingen die zijn gevormd door middel van bijdragen en premies als bedoeld in artikel 52, 3°, b, vierde streepje, zoals vervangen door het amendement nr. 58 van de regering (in verband met de col-

contrat de rente viagère qu'il souscrit lui-même auprès de cet assureur.

Le ministre des Finances indique que la nouvelle disposition insérée dans l'article 17, CIR 92 n'est certes pas indispensable mais vise à apporter la sécurité juridique nécessaire au contribuable afin que les rentes viagères moyennant versement à capital abandonné ne soient pas considérées comme une pension.

Elle a le mérite d'être claire vu que l'article 344, CIR 92, permet de requalifier des actes s'il s'avérait être préalablement établi qu'une rente, par exemple, serait payée à la place d'un capital. Etant donné que le but du présent projet de loi est précisément d'établir préalablement cette possibilité de conversion en rente, il convient d'insérer cette possibilité avec toute la sécurité juridique nécessaire pour éviter toute application incorrecte de l'article 344, CIR 92.

En réponse à la deuxième question, le ministre confirme qu'en la matière, il n'est effectivement pas nécessaire qu'il y ait un encaissement effectif par le bénéficiaire.

*
* *

L'amendement n° 51 du gouvernement est adopté par 9 voix contre 1.

Article 79-2 (*nouveau*)

L'amendement n° 52 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 9) tend à insérer un article 79-2, dont l'objet est d'insérer les mots «ou temporaires» entre les mots «rentes viagères» et les mots «visées à» dans l'article 20, CIR 92.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-3 (*nouveau*)

L'amendement n° 53 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 9) vise à insérer un article 79-3, tendant à remplacer l'article 31, alinéa 2, 4°, CIR 92 (définition des rémunérations des travailleurs) par une nouvelle disposition de telle manière qu'il comprenne également les indemnités obtenues en réparation totale ou partielle d'une perte temporaire de rémunérations, en ce compris les indemnités attribuées en exécution d'un engagement de solidarité visé aux articles 10 et 11 du présent projet de loi, et les indemnités constituées au moyen des cotisations et primes visées à l'article 52, 3°, b, 4ème tiret, tel que remplacé par l'amendement n° 58 du gouvernement (c'est-à-dire les engagements collectifs ou individuels qui doivent être considérés comme un com-

lectieve of individuele toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte).

De heer Éric van Weddingen (MR) merkt op dat het Arbitragehof in zijn arrest nr. 104/2002 van 26 juni 2002 (*Belgisch Staatsblad*, blz. 37911 en *RW*. 2002-2003, blz. 539) het volgende stelt: «De regeling van het beroepsrisico vergoedt niet een loonverlies, maar een verlies aan arbeidsgeschiktheid, met risico's voor een ongunstige loonvorming. Het zogeheten basisloon wordt enkel beschouwd als een benaderende maatstaf voor de arbeidsongeschiktheid». De aanvullende arbeidsovereenkomsten die de arbeidsongeschiktheid dekken, beogen eveneens het herstel van de aantasting van de fysieke integriteit of op de arbeidsgeschiktheid.

Waarom zouden deze aanvullende arbeidsovereenkomsten dan moeten dienen om een derving van inkomsten te vergoeden?

Op die vraag wordt ook ingegaan in amendement nr. 55 (artikel 79-5) (zie verder).

De minister antwoordt dat in artikel 31, WIB 92 een opsomming wordt gegeven van de belastbare bezoldigingen van werknemers. Uit de toezegging bij amendement 79-3, blijkt dat daar ook worden bedoeld, de toezeggingen die een geheel of gedeeltelijke tijdelijke derving van een inkomensverlies dekken. Die bepaling stond al het artikel 31, WIB 92 en is uitgebreid in het licht van de bepalingen van dit wetsontwerp. Deze tekst moet een juridische basis leveren om inkomsten die het herstel vertegenwoordigen van een inkomstenderving, te kunnen belasten.

In dezelfde gedachtegang wordt de vrijstelling als onderdeel van alle aard bij toepassing van art. 38, § 1, eerste lid, 20°, WIB 92 (in ontwerp) slechts verleend wanneer de beoogde toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te vergoeden. De premies en bijdragen voor toezeggingen die het herstel van een derving van inkomsten tot doel hebben (toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling op de wettelijke uitkeringen bij overlijden of arbeidsongeschiktheid,...) zijn aftrekbaar bij toepassing van de artikelen 52, 3°, b, en 59, WIB 92 (in ontwerp).

Het standpunt van het Arbitragehof in het arrest nr. 104/2002, luidens hetwelk de wettelijke regeling arbeidsongevallen geen loonverlies vergoedt maar wel een verlies aan arbeidsgeschiktheid, met risico's voor ongunstige loonvorming, betekent niet dat in een bovenwettelijke toezegging die een aanvulling is op dat wettelijke stelsel, geen herstel van een inkomstenderving kan worden bedongen.

plément aux prestations légales en cas de décès ou d'incapacité de travail suite à un accident de travail ou un accident ou bien une maladie une maladie professionnelle ou une maladie).

M. Éric van Weddingen (MR) constate que selon la Cour d'arbitrage (arrêt n° 104/2002 du 26 juin 2002, *Mon.*, p. 37911 et *RW*. 2002-2003, p. 539), «le régime du risque professionnel n'indemnise pas une perte de rémunération mais une perte de capacité de travail, laquelle aggrave les risques qui pèsent sur la rémunération. La rémunération dite de base n'est considérée qu'en tant qu'instrument approximatif de mesure de la capacité de travail». Les contrats complémentaires couvrant l'incapacité de travail ont pareillement pour but de réparer une atteinte à l'intégrité physique ou à la capacité de travail.

Pourquoi dès lors imposer que ces contrats complémentaires doivent réparer une perte de revenus?

Cette question concerne également l'amendement 55 (article 79-5) (voir ci-après).

Le ministre répond que l'article 31, CIR 92, énumère les rémunérations imposables des travailleurs. Il ressort de l'engagement relatif à l'amendement 79-3 que cette énumération vise également les engagements couvrant une perte totale ou partielle de revenus. Cette disposition se trouvait déjà à l'article 31, CIR 92 et est étendue en fonction des dispositions du présent projet de loi. Ce texte doit fournir une base juridique permettant d'imposer les revenus représentant la réparation d'une perte de revenus.

Dans le même ordre d'idées, le bénéfice de l'exonération en tant qu'avantage de toute nature en application de l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (en projet) n'est accordé que si les engagements visés ne rémunèrent pas une perte de revenus. Les primes et cotisations pour des engagements visant la réparation d'une perte de revenus (engagements devant être considérés comme un complément aux prestations légales en cas de décès ou d'incapacité de travail, ...) sont déductibles en application des articles 52, 3°, b, et 59, CIR 92 (en projet).

La position de la Cour d'arbitrage dans l'arrêt n° 104/2002, disposant que le régime légal des accidents de travail ne rémunère pas une perte de salaire mais bien une perte de capacité de travail, assortie des risques d'un salaire ultérieur défavorable, ne signifie pas qu'un engagement extralégal, qui constitue un complément à un régime légal, ne peut stipuler qu'il s'agit d'une réparation d'une perte de revenus.

*
* *

Amendement nr. 53 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Artikel 79-4 (nieuw)

Met haar *amendement nr. 54* (DOC 50 1340/007) beoogt de regering een artikel 79-4 in te voegen, dat ertoe strekt artikel 34, § 1, van het WIB 1992 te wijzigen. Dit artikel, dat een omstandige opsomming bevat van de pensioenen, renten en als zodanig geldende toelagen, die als beroepsinkomsten worden beschouwd (artikel 23 van het WIB 1992), wordt aangevuld met alle uitkeringen die met toepassing van het wetsontwerp als een aanvullend pensioen moeten worden beschouwd.

In een nieuw tweede lid bij artikel 34, § 1, 2°, van het WIB 92 wordt een definitie opgenomen van wat als een aanvullend pensioen moet worden aangemerkt.

Ten slotte wordt nog een 2°*bis* ingevoegd waarin de aanvullende pensioenen voor zelfstandigen zoals bedoeld in titel II, hoofdstuk I, afdeling 4 van de programmawet van 24 december 2002 worden opgenomen.

De heer *Éric van Weddingen (MR)* stelt het volgende vast :

1. Het amendement wijzigt artikel 34 van het WIB 1992 zonder het integraal te herschrijven, blijkbaar omdat het doel er in hoofdzaak in zou bestaan de sociale bepalingen van het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid om te zetten in de fiscale wetgeving.

Zou het niet gerechtvaardigd geweest zijn artikel 34 van het WIB 1992 volledig te herschrijven aangezien de Raad van State heeft gevraagd dat het opschrift van het onderhavige wetsontwerp wordt vervangen door het volgende : «Wet betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige bovenwettelijke voordelen inzake sociale zekerheid» (DOC 50 1340/007, blz. 153) ?

2. Impliceert de voor artikel 34, § 1, 2° (*nieuw*), van het WIB 1992 (a), b), c), ...) gekozen onderverdeling niet dat alle verwijzingen naar die bepaling door andere artikelen (of in de verantwoording ervan, onder meer wat de nadere regels van inwerkingtreding betreft) noodzakelijkerwijs hetzij moeten verwijzen naar de hele bedoelde bepaling, hetzij telkens de beschrijving van alle erin opgesomde pensioenen moeten overnemen (en niet alleen verwijzen naar de «aanvullende pensioenen» die bedoeld zijn in punt b)) ?

*
* *

L'amendement n° 53 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-4 (nouveau)

L'*amendement n° 54 du gouvernement* (voir DOC 50 1340/007, pp. 10-11) a pour objet d'insérer un article 79-4, tendant à modifier l'article 34, §1er, CIR 92. Cet article, qui comporte une énumération détaillée des pensions, rentes et allocations en tenant lieu, considérées comme revenus professionnels (article 23, CIR 92), est complété par toutes les prestations qui doivent être considérées comme une pension complémentaire en application du présent projet de loi.

Une définition de ce qui doit être considéré comme une pension complémentaire est insérée dans un nouvel alinéa 2 à l'article 34, § 1er, 2°, CIR92.

Enfin, il est inséré un 2°*bis* dans lequel sont mentionnées les pensions complémentaires des indépendants visées au titre II, chapitre Ier, section 4, de la loi-programme du 24 décembre 2002.

M. Éric van Weddingen (MR) formule les constatations suivantes :

1. L'amendement modifie l'article 34, CIR 92 sans le réécrire intégralement et ce, semble-t-il au motif que l'objectif consisterait essentiellement à transcrire les dispositions sociales du projet de loi PC dans la législation fiscale.

Dans la mesure où le Conseil d'État a requis que l'intitulé du présent projet de loi soit modifié en «Loi relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages extra-légaux en matière de sécurité sociale» (DOC 50 1340/007, p. 153), ne se justifiait-il pas de réécrire intégralement l'article 34, CIR 92 ?

2. La subdivision adoptée pour l'article 34, § 1, 2° (*nouveau*), CIR 92 (a), b), c), ...) n'implique-t-elle pas que tous les renvois effectués à cette disposition par d'autres articles (ou dans leur justification, notamment en ce qui concerne les modalités d'entrée en vigueur) doivent nécessairement, soit se référer à l'entièreté de la disposition en question, soit reprendre à chaque fois la description de l'ensemble des pensions y énumérées (et non pas se référer exclusivement aux «pensions complémentaires» visées au seul point b)) ?

3. In artikel 34, § 1, 1°, van het WIB 1992 wordt een pensioenbelofte bedoeld, ongeacht de huidige financieringswijze ervan (en meer bepaald in geval van toekenning van zogenaamde «gratis kapitalen»). Kan de minister bijgevolg de verschillen verklaren die worden gemaakt in de verantwoording van de bepaling (DOC 50 1340/007, blz. 13) tussen de «sommen die na de inwerkingtreding van de wet AP voortkomen van onderhandse pensioenbeloften» (die zouden bedoeld zijn in het ontworpen artikel 34, § 1, 2°, a) en «De gratis kapitalen die zonder voorafgaande stortingen van de werkgever of de onderneming zijn gevormd» (die bedoeld zijn in artikel 34, § 1, 1°, van het WIB 1992 (in ontwerp)? Die zelfde onderverdeling vindt men in het ontworpen artikel 171.

De Raad van State heeft in zijn advies (DOC 50 1340/007, blz. 155) nochtans duidelijk aangegeven dat voor de pensioentoezeggingen gedaan door een vennootschap het pensioenkapitaal niet gevormd wordt door bijdragen van de vennootschap (om haar verbintenissen na te komen, kan de vennootschap eventueel een verzekering voor bedrijfsleiders afsluiten die volledig losstaat van de pensioentoezegging). Daaruit vloeit voort dat het kapitaal dat de vennootschap heeft toegezegd, in zoverre het niet is gevormd bij wege van bijdragen, bijgevolg alleen krachtens onderdeel 1° van de huidige tekst als beroepsinkomsten kan worden beschouwd.

Is de verantwoording van het amendement derhalve correct?

De minister geeft de volgende antwoorden :

1. Het gaat er inderdaad om zich te beperken tot de tweede pijler en tot de ermee verband houdende bovenwettelijke verzekeringen zonder te raken aan de pensioenen die tot de eerste en de derde pijlers behoren. Bovendien zijn bovenwettelijke voordelen doorgaans geen pensioenen (bijvoorbeeld verzekering tegen medische kosten en ziekenhuiskosten, ziektekostenverzekering enzovoort).

2. In het wetsontwerp wordt naar de bijzondere bepalingen van het ontworpen artikel 34, § 1, 2°, van het WIB 1992 verwezen telkens als dat nodig gebleken is. Er moet niet systematisch worden verwezen naar het volledige artikel 34, § 1, 2°, aangezien in punt d van die bepaling ook kapitalen zijn opgenomen die zijn samengesteld door contracten van de «derde pijler» (individuele levensverzekeringscontracten in het kader van het langetermijnsparen of van het woonsparen).

3. Gratis kapitalen zijn kapitalen die worden toegekend zonder voorafgaande vorming, terwijl art. 34, § 1, 2°, a, WIB 92 in ontwerp de oude notie «gevormd met werkgeversbijdragen «bevat hetgeen duidt op pensioe-

3. Quel que soit son mode actuel de financement (et notamment en cas d'attribution de capitaux dits «gratuits»), une promesse de pension est visée par l'article 34, § 1, 1°, CIR 92. Le ministre peut-il dès lors expliquer les distinctions qui sont effectuées dans la justification de la disposition (DOC 50 1340/007, p. 13) entre les «montants qui, après l'entrée en vigueur de la loi PC, résultent de promesses de pension sous seing privé» (qui seraient visés par l'article 34, § 1, 2°, a), en projet) et les «capitaux gratuits constitués sans versement préalable de l'employeur ou de l'entreprise» (qui sont visés par l'article 34, § 1, 1°, CIR92 ? Cette même subdivision se retrouve dans le nouvel article 171 en projet.

Dans son avis (DOC 50 1340/007, p. 155), le Conseil d'État avait pourtant clairement rappelé que, pour les engagements de pension de la sorte pris par l'entreprise, le capital pension n'est pas constitué de cotisations de la société (éventuellement, pour couvrir ses engagements, la société peut souscrire une assurance dirigeant d'entreprise qui reste totalement étrangère à l'engagement de pension pris). Il s'en suit que, à défaut d'être constitué par des cotisations, le capital faisant l'objet d'un engagement de la société ne peut, par conséquent, être considéré comme un revenu professionnel qu'en vertu du 1° du texte actuel.

La justification de l'amendement est-elle dès lors correcte?

Le ministre apporte les réponses suivantes :

1. Il s'agit effectivement de se limiter au deuxième pilier et aux assurances extra-légales connexes sans aborder les pensions qui ressortissent aux 1er et 3ème piliers. En outre les avantages extra-légaux n'ont généralement pas la nature de pension (par exemple assurance hospitalisation, soins de santé, etc.)

2. Le projet de loi a indiqué un renvoi aux dispositions spécifiques de l'art. 34, § 1er, 2°, CIR 92 (en projet) chaque fois que cela s'avérait nécessaire. Il ne s'indique pas de renvoyer systématiquement à l'article 34, § 1er, 2°, complet étant donné que cette disposition comprend également en littera d des capitaux constitués par des contrats «troisième pilier» (contrats d'assurances-vie individuels dans le cadre de l'épargne à long terme ou de l'épargne-logement).

3. Les capitaux gratuits sont des capitaux attribués sans constitution préalable, alors que l'art. 34, § 1er, 2°, a, CIR 92, en projet, comporte l'ancienne notion «constitués au moyen de cotisations patronales», ce qui indi-

nen die wel met voorafgaandelijke bijdragen zijn gevormd. Deze bepaling werd behouden om in voorkomend geval een juridische grondslag te behouden teneinde pensioenen die op basis van een onderhandse toezegging worden gevormd met werkgeversbijdragen, te kunnen blijven belasten.

Deze bepaling is niet nieuw maar overgenomen uit de bestaande tekst.

*
* *

Amendement nr. 54 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-5 (*nieuw*)

Amendement nr. 55 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 14-17) strekt ertoe een artikel 79-5 in te voegen tot wijziging van artikel 38 van het WIB 1992 (vrijgestelde inkomsten). Het gaat erom de rechthebbenden (werknemers en bedrijfsleiders die vergoedingen ontvangen als bedoeld in artikel 30, respectievelijk 1° en 2°, van het WIB 1992) de vrijstelling te waarborgen van de voordelen die voortvloeien uit de betaling van de bijdragen en premies die door de onderneming ten laste worden genomen ter uitvoering van aanvullende pensioentoezeggingen (rust- en/of overlevingspensioen in geval van overlijden van de aangeslotene voor of na zijn pensioen) en die werden gesloten in het voordeel van de personeelsleden en de bedrijfsleiders.

Voorts strekt het amendement tot invoering van een aantal nieuwe voordelen die geen aanleiding geven tot de belasting van een voordeel van alle aard ten aanzien van de verkrijger van dat voordeel (artikel 38, eerste lid, 20° (*nieuw*)). Terzake wordt gepreciseerd dat de daaraan gekoppelde kosten niet als beroepskosten van de werkgever worden aangemerkt. Ook de uitkeringen die in uitvoering van die toezeggingen worden uitbetaald en die worden opgesomd in artikel 38, § 2, tweede lid, (*nieuw*) van het WIB 1992 worden vrijgesteld, voor zover die toezeggingen niet tot doel hebben een inkomensverlies te dekken.

Wanneer de hiervoor bedoelde bijdragen, premies of uitkeringen gebeuren in het kader van een individuele toezegging, dan is het bedoelde specifieke belastingstelsel er slechts op van toepassing op voorwaarde dat in de onderneming een collectieve toezegging bestaat die op een zelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is voor de werknemers en niet-regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders of een bijzondere categorie van hen.

De heer Éric van Weddingen (MR) maakt de volgende opmerkingen:

que qu'il s'agit bien de pensions constituées par des cotisations préalables. Cette disposition est maintenue afin de conserver une base juridique permettant d'imposer les pensions constituées sur la base d'un engagement sous seing privé à l'aide de cotisations patronales.

Cette disposition n'est pas neuve, mais reprise du texte existant.

*
* *

L'amendement n° 54 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-5 (*nouveau*)

L'amendement n° 55 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 14-17) tend à insérer un article 79-5, visant à modifier l'article 38, CIR 92 (revenus exonérés) afin d'assurer l'exonération dans le chef des bénéficiaires (travailleurs et dirigeants d'entreprises qui recueillent des rémunérations visées respectivement à l'article 30, 1° et 2°, CIR 92), des avantages qui résultent du paiement des cotisations et primes prises en charge par l'entreprise en exécution d'engagements de pension complémentaire (pension de retraite et/ou survie en cas de décès de l'affilié avant ou après la retraite) qui sont conclus au profit des membres du personnel et des dirigeants d'entreprise.

L'amendement introduit par ailleurs un certain nombre de nouveaux avantages qui ne donnent pas lieu à l'imposition d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire de l'avantage (article 38, alinéa 1er, 20° (*nouveau*)). Il est précisé que les frais qui s'y rapportent ne constituent pas des frais professionnels dans le chef de l'employeur. Les prestations effectuées en exécution de ces mêmes engagements, énumérées à l'article 38, § 2, alinéa 2, CIR 92 (*nouveau*), sont également exonérées pour autant que ces engagements n'aient pas pour but de couvrir une perte de revenus.

Lorsque les cotisations, primes ou allocations visées ci-dessus interviennent dans le cadre d'un engagement individuel, le régime d'imposition spécifique visé ne s'appliquera qu'à la condition qu'existe dans l'entreprise un engagement collectif accessible de manière identique et non discriminatoire aux travailleurs et dirigeants d'entreprise qui ne sont pas rémunérés régulièrement ou une catégorie spécifique de ceux-ci.

M. Éric van Weddingen (MR) formule les remarques suivantes:

1. Hij constateert dat artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, van het WIB 1992, zoals het wordt gewijzigd bij amendement nr. 55 van de regering, uitsluitend voor de werknemers een fiscale voorwaarde toevoegt waarin niet is voorzien in de sociale bepalingen van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp («op voorwaarde, wanneer het een individuele toezegging betreft, dat in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat die voor de werknemers of een bijzondere categorie ervan op een zelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk is;»).

De Raad van State had vragen bij de verantwoording van die aanvullende voorwaarde die alleen op de werknemers van toepassing is. De Raad ziet daarin een discriminatie tussen aangeslotenen.

Voor de werknemers legt artikel 6 de subsidiaire aard vast van een individuele pensioentoezegging, teneinde de aanvullende pensioenen te democratiseren, door de voorwaarde op te leggen dat er binnen de onderneming een collectieve toezegging voor alle werknemers bestaat.

Is het, aangezien de democratisering van de aanvullende pensioenen bereikt wordt door de verplichting een collectieve pensioentoezegging voor alle werknemers in te stellen, werkelijk nodig en steekhoudend in verband met het bereiken van die doelstelling, de begunstigde werknemer te bestraffen in geval die verplichting niet zou nakomen?

2. Voorts vraagt de heer van Weddingen zich af wat de verantwoording is van de verplichting in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992 in ontwerp te voorzien in het bestaan van een collectieve toezegging voor de niet regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders voor wie een individuele toezegging gold. In zijn advies (DOC 50 1340/007, blz. 159) constateert de Raad van State zelf dat die begrenzing uit een vergissing voortkomt. Bovendien wordt in de sociale bepalingen van het wetsontwerp nergens in die voorwaarde voorzien.

3. De verantwoording van amendement nr. 55 (DOC 50 1340/007, blz. 20) vermeldt dat de rechtstreekse uitkeringen door de werkgever van sommen die verband houden met de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992 (in ontwerp) bedoelde kosten, worden door deze bepaling niet bedoeld en bij de verkrijger van het voordeel een voordeel van alle aard vormen.

De heer van Weddingen wenst te vernemen of die sommen dan aftrekbaar zijn van de vennootschapsbelasting (als bezoldigingen). Voorts vraagt hij of er redenen zijn om aan te nemen dat de sommen betreffende andere dan medische kosten die rechtstreeks door de vennootschap zouden worden uitgekeerd niet zouden kunnen worden beschouwd als sociale voordelen zoals bedoeld in het huidige artikel 38, 11°, van het WIB 1992.

1. Il constate que l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18°, CIR 92, tel que modifié par l'amendement n° 55 du gouvernement, ajoute, pour les seuls travailleurs salariés, une condition fiscale qui n'est pas prévue par les dispositions sociales du projet de loi à l'examen («à condition, lorsqu'il s'agit d'un engagement individuel, qu'il existe aussi dans l'entreprise un engagement collectif accessible aux travailleurs ou à une catégorie spécifique de ceux-ci de manière identique et non discriminatoire»).

Le Conseil d'État s'est interrogé sur la justification de cette condition supplémentaire, applicable aux seuls travailleurs salariés. Il y voit une discrimination entre affiliés.

Pour le cas des travailleurs salariés, l'article 6 du projet de loi établit le caractère subsidiaire d'un engagement individuel de pension, dans le but de favoriser la démocratisation des pensions complémentaires, en imposant qu'il existe dans l'entreprise un engagement de pension collectif pour tous les travailleurs.

Dès lors que l'objectif de démocratisation des pensions complémentaires est atteint par l'obligation d'instaurer un engagement de pension collectif pour tous les travailleurs, est-il vraiment nécessaire, et pertinent en relation avec la réalisation de cet objectif et le respect de cette obligation, de pénaliser le travailleur salarié bénéficiaire au cas où l'employeur ne respecterait pas la dite obligation ?

2. Par ailleurs, M. van Weddingen se demande quelle est la justification de l'obligation de prévoir l'existence d'un engagement collectif à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92, proposé, pour les dirigeants d'entreprise non rémunérés régulièrement qui bénéficieraient d'un engagement individuel. Le Conseil d'État, dans son avis (DOC 50 1340/007, p. 159), constate lui-même que cette limitation procède d'une erreur. En outre, cette condition n'est prévue nulle part dans les dispositions sociales du projet de loi.

3. La justification de l'amendement n° 55 (DOC 50 1340/007, p. 20) mentionne que les sommes relatives aux frais visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20° CIR 92, proposé, qui sont allouées directement par l'employeur ne sont pas visées par cette disposition et sont considérées comme constitutives d'un avantage de toute nature dans le chef du bénéficiaire. M. van Weddingen souhaiterait savoir si ces sommes sont alors déductibles à l'impôt des sociétés (au titre de rémunérations). Par ailleurs, il demande s'il existe une raison de considérer que les sommes relatives aux frais autres que les frais médicaux qui seraient allouées directement par la société ne pourraient pas être considérées comme des avantages sociaux visés à l'article 38, 11°, CIR 92, actuel.

4. De heer van Weddingen stelt vast dat de loontrekkenden en zelfstandigen onderscheiden beroepsgroepen zijn in de zin van de sociale wetgeving (wet name wat de onderwerping aan een of andere sociale-zekerheidsregeling betreft). Hij vraagt zich evenwel af of de gewone vaststelling van het bestaan van onderscheiden beroepsgroepen in de zin van de sociale wetgeving noodzakelijkerwijs volstaat om het ingestelde verschil in fiscale behandeling te verantwoorden.

Is dat niet strijdig met ons recht, dat vereist dat een onderscheidend criterium relevant moet zijn ten opzichte van dat verschil in fiscale behandeling en dat die laatste in een redelijke en verantwoorde moet verhouding staan tot de diverse in het geding zijnde situaties? Wijkt men hier mee niet af van de rechtspraak van het Arbitragehof inzake objectieve en redelijke verantwoording van het verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen? De spreker haalt de in tal van arresten gebruikte formulering aan : » De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.» (bijvoorbeeld Arbitragehof, nr. 82/2000, 21 juni 2000, *Arbitragehof* 2000, 1065 ; B.S. 7 september 2000, 30631 *Bull. Ass. 2001*, 748, noot D. De Maeseneire ; *R.W.* 2000-01,1129).

Wanneer bovendien een onderscheid berust op een objectief criterium dat verband houdt met het nagestreefde doel, moet nog worden nagegaan bij de toetsing aan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet of de bepaling die dat onderscheid instelt geen buitensporige gevolgen heeft voor een categorie van personen

5. De spreker zou voorts preciseringen willen omtrent artikel 38, § 2, derde lid, van het WIB 1992 zoals ingevoegd bij amendement nr. 55 van de regering. Waarom is die bepaling nodig? Roept ze geen nieuwe discriminaties in het leven tussen aangeslotenen door een onderscheid te maken tussen werknemers, de bedrijfsleiders met een regelmatige bezoldiging overeenkomstig artikel 195, § 1, van het WIB 1992, de bedrijfsleiders zonder regelmatige bezoldiging, waarbij nog moeten worden gevoegd de bedrijfsleiders wier inkomsten niet worden bedoeld in het voormelde artikel 195, § 1?

4. M. van Weddingen constate que les salariés et les indépendants forment des catégories socio-professionnelles distinctes au sens de la législation sociale (notamment en ce qui concerne la soumission à l'un ou l'autre des régimes de sécurité sociale). Toutefois, il se demande si la simple constatation de l'existence de catégories socio-professionnelles distinctes au sens de la législation sociale suffit nécessairement à justifier la différence de traitement fiscal opérée.

Ceci n'est-il pas contraire à notre droit qui requiert qu'un critère de distinction soit pertinent par rapport à cette différence de traitement fiscal et celle-ci doit être dans un rapport raisonnable et justifié avec les diverses situations en cause? Est-ce qu'on ne s'écarte pas de la jurisprudence de la Cour d'arbitrage en matière de justification objective et raisonnable dans la différence de traitement entre certaines catégories de personnes. L'intervenant cite la formulation rencontrée dans nombre d'arrêts : «Les règles constitutionnelles de l'égalité et de la non-discrimination n'excluent pas qu'une différence de traitement soit établie entre des catégories de personnes, pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée.

L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure critiquée ainsi que de la nature des principes en cause. Le principe d'égalité est violé lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé» (par exemple, C.A. n° 82/2000, 21 juin 2000, *Arr. C.A. 2000*, 1065; *M.B.* 7 septembre 2000, 30631, *Bull. ass. 2001*, 748, note D. De Maeseneire ; *R.W.* 2000-01, 1129).

De plus, «Lorsqu'une distinction repose sur un critère objectif qui est en rapport avec l'objectif poursuivi, il reste encore à examiner, lors du contrôle au regard des articles 10 et 11 de la Constitution si la disposition qui opère cette distinction n'entraîne pas des conséquences excessives pour une catégorie de personnes.» (C.A. n° 63/93, 15 juillet 1993, *Arr. C.A. 1993*, 697; *M.B.* 2 septembre 1993, 19.328; *J.T.T.* 1993, 424; *R.W.* 1993-94, 675).

5. L'intervenant souhaiterait en outre obtenir des précisions concernant l'article 38, §2, alinéa 3, CIR 92, tel qu'inséré par l'amendement n° 55 du gouvernement. Pourquoi une telle disposition est-elle nécessaire ? Cette disposition n'introduit-elle pas de nouvelles discriminations entre affiliés en distinguant les travailleurs salariés, les dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement conformément à l'article 195, § 1er, CIR 92, les dirigeants d'entreprise non rémunérés régulièrement, à quoi il faudrait encore ajouter les dirigeants d'entreprise dont les rémunérations ne sont pas visées à l'article 195, § 1er, précité.

De spreker vraagt zich af of er geen discriminatie is in de mate dat die bepaling de fiscale situatie van de aangeslotenen laat afhangen van de min of meer sociale houding van hun werkgever of onderneming. Waarom zijn, fiscaal gesproken, de bijdragen ten gunste van de werknemers nu eens vrijgesteld en dan weer belastbaar, terwijl ze overeenkomstig artikel 53, 21°, van het WIB 1992 (*nieuw*) als ingevoegd bij amendement nr. 59 van de regering nooit aftrekbaar zijn?

Zou de samenhang tussen de door de regering gemaakte keuzes niet op zijn minst moeten worden gewaarborgd in artikel 53, 21°, van het WIB 1992 in ontwerp, (door de aftrek van de «gediskwalificeerde» bijdragen mogelijk te maken) en zouden ook de teksten van de ingediende amendementen niet nauwkeurig de belastingregeling moeten beschrijven die van toepassing is op de uitkeringen die zullen worden gefinancierd aan de hand van «niet in aanmerking komende» bijdragen als bedoeld in artikel 38, 20°, van het WIB 1992 in ontwerp? Het lid vindt de loutere verwijzing in de verantwoording van de amendementen naar de thans van kracht zijnde fiscale bepalingen niet voldoende in het raam van een wetsontwerp dat grotere rechtszekerheid beoogt. De huidige fiscale bepalingen zijn immers vaak vaag en zelfs betwist (of zullen door de hervorming zelfs geheel of gedeeltelijk worden gewijzigd, wat de toepassing ervan onmogelijk zou maken bij gebreke van overgangsbepalingen).

Leiden al die onderscheiden er niet eenvoudigweg toe dat de fiscale wetgeving complexer wordt en veel lastiger toe te passen valt?

6. De heer van Weddingen constateert dat artikel 38, § 3, van het WIB 1992 (*nieuw*) een verplichting tot gedifferentieerd beheer instelt voor de pensioeninstellingen en voorziet in de afschaffing van de vrijstelling voor de werknemers in geval van tekortkoming. Welke belastingregeling zal van toepassing zijn op de niet in aanmerking komende toezeggingen, ten einde met name een grotere samenhang te brengen tussen aftrek/vrijstelling van de bijdragen en de belasting van de uitkeringen? Die samenhang tussen aftrek en belasting ligt immers ten grondslag aan de (uitsluitend fiscale) veranderingen inzake aanvullende verzekeringen.

7. De verantwoording van amendement nr. 55 (DOC 50 1340/007, blz. 19) verwijst naar een «type van verzekeringen of toezeggingen dat momenteel nog niet gangbaar is en waarvan de toepassingsmodaliteiten nog niet zijn gekend.» Hoe kan de regering misbruiken voorkomen die zouden voortvloeien uit onbestaande contracten waarvan niemand nadere voorschriften kent?

L'intervenant se demande si il n'y a pas discrimination dans la mesure où cette disposition fait dépendre la situation fiscale des affiliés du comportement plus ou moins social de leur employeur ou entreprise. Pourquoi, sur le plan fiscal, les cotisations en faveur des travailleurs salariés peuvent être tantôt exonérées, tantôt imposables, alors qu'elles ne sont jamais déductibles en vertu de l'article 53, 21°, CIR 92 (*nouveau*), tel qu'inséré par l'amendement n° 59 du gouvernement.

La cohérence des choix du gouvernement ne devrait-elle pas à tout le moins être assurée à l'article 53, 21°, CIR 92, proposé, (en permettant la déduction des cotisations «disqualifiées»), et les textes des amendements proposés ne devrait-il pas également décrire avec précision le régime fiscal applicable aux prestations qui seront financées au moyen des cotisations «disqualifiées» visées à l'article 38, 20°, CIR 92 proposé ? En effet, le membre estime que la simple référence qui est faite dans la justification des amendements aux dispositions fiscales en vigueur actuellement n'est pas satisfaisante dans le cadre d'un projet de loi visant à instaurer une plus grande sécurité juridique. Les dispositions fiscales actuelles sont en effet souvent vagues, voire contestées (ou vont mêmes être en tout ou partie modifiées par la réforme, ce qui rendrait leur application impossible à défaut de mesures transitoires).

Enfin, toutes ces distinctions n'aboutissent-elles pas tout simplement à rendre la législation fiscale plus complexe et beaucoup trop difficile à appliquer ?

6. M. van Weddingen constate que l'article 38, § 3, CIR 92 (*nouveau*) introduit une obligation de gestion différenciée pour les organismes de pension et prévoit une suppression de l'exonération dans le chef des travailleurs en cas de défaillance. Quel sera le régime fiscal applicable aux engagements disqualifiés, notamment afin d'instaurer une meilleure cohérence entre déduction/exonération des cotisations et la taxation des prestations ? C'est cette cohérence entre déduction et taxation qui est en effet à la base des changements (exclusivement fiscaux) proposés en matière d'assurances complémentaires.

7. La justification de l'amendement n° 55 (DOC 50 1340/007, p. 19) fait référence à un «type d'assurances ou d'engagements qui ne sont pas encore disponibles à l'heure actuelle et dont les modalités d'application ne sont pas encore connues». Comment le gouvernement est-il à même de prévenir les abus qui pourraient résulter de contrats inexistantes dont personne ne connaît les modalités ?

8. Tot slot onderstreept de spreker dat de verantwoording van amendement nr. 55 (*ibid.*, blz. 26) bepaalt dat de fiscale bepalingen die thans van kracht zijn, van toepassing zullen blijven op de individuele aanvullende pensioentoezeggingen die niet zullen voldoen aan de voorwaarden voor vrijstelling als voordelen van alle aard. Wat is die belastingregeling? Hoe kan een belasting tegen en tarief van 10% worden verantwoord van de niet in aanmerking komende individuele pensioentoezeggingen (artikel 171, 2°, d), van het WIB 1992 in ontwerp?

De minister geeft de volgende elementen van antwoord.

1. De voorwaarde dat bij toekenning van een individuele toezegging aan de in artikel 30, 1° van het WIB 1992 bedoelde werknemers een collectieve toezegging vereist is om voor de betaalde premies en bijdragen vrijstelling van alle aard te verkrijgen, leunt aan bij artikel 6 van het sociale onderdeel van het wetsontwerp dat ertoe strekt de toewijzing van individuele pensioentoezeggingen strikt te reglementeren. Dat standpunt vereist dat het onderscheid tussen de collectieve regelingen en de louter individuele regelingen op fiscaal vlak wordt gehandhaafd. Die laatste moeten bovendien in de derde pijler blijven.

De wetgever streeft er in het kader van dit wetsontwerp naar de collectieve aanvullende regelingen zo veel mogelijk te stimuleren en individuele toezeggingen alleen nog in beperkte mate toe te staan.

Het gaat erom een ontradend effect te creëren in verband met de bepaling in het sociale onderdeel (meer bepaald artikel 6) dat in geen sanctie voorziet bij de toekenning van individuele pensioentoezeggingen als er in de onderneming geen collectieve aanvullende pensioentoezegging is.

Het is waar dat die maatregel voor de werknemers bestraffend is voor een element dat hun zaak niet is, maar de minister verklaart ervan overtuigd te zijn dat de werkgevers het risico van een sociaal conflict in hun onderneming niet zullen nemen door alleen aan enkele geprivilegieerden een individuele toezegging toe te kennen en voor de andere werknemers in niets te voorzien. Die bepaling zal hen ertoe aanzetten voor een basisdekking te kiezen die voor iedereen dezelfde is.

De voorwaarde beantwoordt dus aan de bepaling in artikel 6 van het sociale onderdeel van de ontworpen wet.

2. In verband met de voorwaarde die van toepassing is op de collectieve regeling voor de niet regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders en het antwoord op de door de Raad van State geformuleerde opmerking verwijst de minister naar de verantwoording van amendement nr. 55 (DOC 50 1340/007, blz. 20, eerste lid e.v.).

8. Enfin, l'intervenant souligne que la justification de l'amendement n° 55 (*ibid.*, p. 26) prévoit que ce sont les règles fiscales actuellement en vigueur qui s'appliqueront aux engagements individuels qui ne satisferont pas aux conditions d'exonération comme avantage de toute nature. Quel est ce régime fiscal? Comment justifier une taxation au taux de 10% des engagements individuels de pension disqualifiés (article 171, 2°, d), CIR 92, proposé) ?

Le ministre fournit les éléments de réponse suivants :

1. La condition exigeant un régime collectif en cas d'octroi d'un engagement individuel aux travailleurs salariés visées à l'article 30, 1°, CIR 92, afin d'obtenir l'exonération comme avantage de toute nature pour les primes et cotisations payées, appuie la disposition reprise à l'article 6 du volet social du projet de loi visant à réglementer strictement l'attribution d'engagements individuels de pension. Ce point de vue demande que la distinction soit maintenue au niveau fiscal entre les régimes collectifs et les régimes purement individuels. Ces derniers doivent en outre rester dans le troisième pilier.

Le législateur vise, dans le cadre de la présente loi en projet, à stimuler autant que possible les régimes complémentaires collectifs et à ne plus admettre que dans des cas plus limités l'octroi d'engagements individuels.

Il s'agit d'introduire un effet dissuasif à la disposition contenue dans le volet social (l'article 6 en question) qui n'impose aucune sanction en cas d'octroi d'engagements individuels de pension sans qu'il y ait un régime de pension complémentaire collectif dans l'entreprise.

S'il est vrai que cette mesure est une sanction pour les travailleurs pour un élément qui n'est pas de leur ressort, le ministre se déclare persuadé que les employeurs ne prendront pas le risque d'un conflit social dans leur entreprise en accordant un engagement individuel à quelques privilégiés seulement et ne prévoyant rien pour les autres travailleurs. Cette disposition les incitera à opter pour une couverture de base identique pour tous.

Cette condition correspond donc à la disposition reprise à l'article 6 du volet social de la loi en projet.

2. Le ministre renvoie à la justification relative à l'amendement n° 55 (DOC 50 1340/007, p. 20, alinéa 1er et suivants) pour ce qui concerne la condition applicable au régime collectif pour les dirigeants d'entreprise non régulièrement rémunérés et la réponse à la remarque formulée par le Conseil d'État.

3. De minister geeft aan dat als een bedrag als een belastbaar voordeel van alle aard wordt aangemerkt, dat dan belastbaar is bij de verkrijger van het voordeel. Die bedragen zijn bijgevolg aftrekbaar als beroepskosten bij de werkgever op grond van artikel 49 van het WIB 1992, voor zover althans is voldaan aan de bepalingen van artikel 57 van het WIB 1992 (verantwoording door individuele fiches).

Wat de regel inzake de sociale voordelen betreft, verwijst de minister naar de verantwoording van amendement nr. 55 (DOC 50 1340/007, blz. 20, onderaan).

4. De minister preciseert dat naargelang de bezoldigingsregeling sterk verschilt ingeval het om een werknemer of een zelfstandig bedrijfsleider gaat, het *a priori* niet abnormaal is tussen die twee categorieën ook een onderscheid te maken wat de bovenwettelijke voordelen en met name de aanvullende pensioenen betreft.

5. Het derde lid van artikel 38, § 2, van het WIB 1992 staat er precies ter wille van de samenhang.

De redenering dat, ondanks het feit dat de bijdragen voor individuele toezeggingen in de zin van het nieuwe artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992 al dan niet kunnen worden vrijgesteld, zij trouwens voor de werkgever met toepassing van artikel 53, 21°, van het WIB 1992 nooit als beroepskosten aftrekbaar zijn, is niet correct.

Het ontworpen artikel 53, 21°, van het WIB 1992 geldt alleen voor de bijdragen die met toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992 als voordelen van alle aard worden vrijgesteld.

Als de vrijstelling wordt geweigerd omdat aan de voorwaarden niet is voldaan, wordt de bijdrage beschouwd als een voor de verkrijger belastbaar voordeel van alle aard en komt het met toepassing van de bepalingen van artikel 49 van het WIB 1992 in aanmerking als aftrekbare beroepskosten.

De thans geldende fiscale regeling voor de belastbare voordelen van alle aard zal dus op die bijdragen van toepassing zijn.

Volgens de minister zijn die regels voldoende duidelijk.

6. Wanneer niet wordt voldaan aan de voorwaarde gesteld in artikel 38, § 3, van het WIB 1992, dan betreft het noodzakelijkerwijze een plan (verschillende dekkingen) dat niet gedifferentieerd wordt beheerd en waarbij dus niet kan worden uitgemaakt welk premiedeel wordt toegewezen aan welke dekking (globale forfaitaire premie). Indien het bovendien om een collectief plan gaat, kan evenmin worden uitgemaakt welk premiedeel aan iedere aangeslotene moet worden toegewezen. In een

3. Le ministre indique que lorsqu'une somme est considérée comme un avantage de toute nature imposable, elle est imposable dans le chef du bénéficiaire de l'avantage. Il s'ensuit que ces sommes sont déductibles comme frais professionnels dans le chef de l'employeur sur la base de l'article 49, CIR 92, pour autant qu'il soit satisfait aux dispositions de l'article 57, CIR 92 (justification par des fiches individuelles).

En ce qui concerne la règle applicable aux avantages sociaux, le ministre renvoie à la justification de l'amendement n° 55 (DOC 50 1340/007, p. 20, en bas de page).

4. Le ministre précise que dans la mesure où la structure de la rémunération varie fortement selon qu'on est travailleur salarié ou dirigeant d'entreprise indépendant, il n'est *a priori* pas anormal d'établir également une distinction entre ces deux catégories en ce qui concerne les avantages extra-légaux dont notamment les pensions complémentaires.

5. L'alinéa 3 de l'article 38, § 2, CIR 92 a précisément été prévu dans un souci de cohérence.

Par ailleurs, le raisonnement selon lequel, nonobstant le fait que les cotisations pour des engagements individuels au sens de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (nouveau) puissent être exonérées ou non, elles ne sont jamais déductibles comme frais professionnels dans le chef de l'employeur, en application de l'article 53, 21°, CIR 92 proposé, n'est pas correct.

L'article 53, 21, CIR 92 proposé est applicable aux seules cotisations exonérées en tant qu'avantage de toute nature en application de l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 proposé.

En cas de refus de l'exonération parce que les conditions ne sont pas remplies, la cotisation est considérée comme avantage de toute nature, imposable dans le chef du bénéficiaire de l'avantage et elle entre dans les frais professionnels déductibles en application des dispositions de l'article 49, CIR 92.

Le régime fiscal actuel applicable aux avantages de toute nature imposables s'appliquera donc à ces cotisations.

Selon le ministre, ces règles sont suffisamment claires.

6. Lorsque la condition posée à l'article 38, § 3, du CIR 1992 n'est pas remplie, il s'agit nécessairement d'un plan (différentes couvertures) dont la gestion n'est pas différenciée et dans lequel il est impossible de déterminer quelle partie de la prime est attribuée à quelle couverture (prime forfaitaire globale). S'il s'agit en outre d'un plan collectif, on ne peut pas non plus déterminer quelle partie de la prime est attribuée à chaque affilié. Dans pareil cas, la prime globale qui ne peut être individuali-

dergelijk geval zal de globale premie die niet individualiseerbaar is, als een sociaal voordeel worden aangemerkt dat niet als beroepskost aftrekbaar is bij de werkgever. Bij de verkrijger van het voordeel wordt niets belast aangezien het voordeel niet individualiseerbaar is.

Het gedifferentieerde beheer dat in artikel 38, § 3, van het WIB 1992 wordt gevraagd is inherent aan de aanvaarding van de zogenaamde «cafetariaplannen».

7. De minister stelt vast dat men hier vooruitloopt op de zaken om rekening te houden met nieuwe verzekeringsproducten.

Eventuele misbruiken zal men moeten aanpakken als die nieuwe producten worden gelanceerd. Zo nodig zullen terzake nieuwe wettelijke bepalingen worden uitgevaardigd.

8. Individuele toezeggingen die niet voldoen om voor de vrijstelling als voordeel van alle aard van de betaalde premies of bijdragen te verkrijgen, zullen in de regel gevormd zijn in het kader van individuele verzekeringscontracten die als louter privé contracten moeten worden aangemerkt wanneer het voordeel van het contract onmiddellijk en definitief aan de verzekerde toekomt. Net zoals dat nu het geval is, betreft het dan een contract derde pijler dat het belastingstelsel voor de derde pijler volgt.

*
* *

Amendement nr. 55 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-6 (*nieuw*)

Amendement nr. 56 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 27) behelst de invoeging van een artikel 79-6, dat ertoe strekt de volgende wijzigingen in te voegen in artikel 39, § 2, van het WIB 1992 (vrijgestelde pensioenen, renten, kapitalen, spaartegoeden en afkoopwaarden):

1° in de inleidende zin van paragraaf § 2 worden de woorden «aanvullende pensioenen,» ingevoegd tussen het woord «Pensioenen» en de woorden «renten, kapitalen,»;

2° de inleidende bepaling van § 2, 2°, wordt herschreven, zodat ze voortaan ook betrekking heeft op alle levensverzekeringscontracten die een onmiddellijk, individueel en definitief voordeel opleveren aan de belastingplichtige of aan degene van wie hij de rechtverkriggende is; voorts wordt § 2, 2°, aangevuld met een

sée sera considérée comme un avantage social, qui ne pourra être déduit à titre de frais professionnels dans le chef de l'employeur. L'avantage n'est pas imposé dans le chef du bénéficiaire, étant donné qu'il ne peut être individualisé.

La gestion différenciée requise à l'article 38, § 3, du CIR 1992 est inhérente à l'acceptation des « plans cafétéria ».

7. Le ministre constate qu'il s'agit en l'occurrence d'une anticipation en vue de tenir compte de nouveaux produits d'assurances.

Il y aura lieu de s'attaquer aux abus éventuels au moment où les nouveaux produits seront introduits. Le cas échéant, de nouvelles dispositions législatives seront prises en la matière.

8. Les engagements individuels qui ne peuvent bénéficier de l'exonération en tant qu'avantages de toute nature applicable aux primes et cotisations, seront en règle générale constitués dans le cadre de contrats d'assurance individuels qui doivent être considérés comme de simples contrats privés lorsque le bénéfice du contrat revient immédiatement et définitivement à l'assuré. Comme c'est déjà le cas actuellement, il s'agit d'un contrat troisième pilier qui suit le régime fiscal du troisième pilier.

*
* *

L'amendement n° 55 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-6 (*nouveau*)

L'amendement n° 56 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 27) tend à insérer un article 79-6, visant à apporter les modifications suivantes à l'article 39, § 2, CIR 92 (pensions, rentes, capitaux, épargnes et valeurs de rachat exonérés):

1° dans la phrase liminaire du § 2, les mots «pensions complémentaires,» sont insérés entre les mots «Les pensions,» et les mots «rentes, capitaux,» ;

2° la disposition introductive du § 2, 2°, est réécrite de telle sorte que cette disposition vise dorénavant tous les contrats d'assurance-vie conclus à l'avantage immédiat, individuel et définitif du contribuable ou de la personne dont il est l'ayant droit; en outre, le § 2, 2°, est complété par un d) qui doit faire en sorte que les pensions, pen-

punt d), dat ervoor moet zorgen dat pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen en afkoopwaarden die voortvloeien uit individuele levensverzekeringscontracten die worden afgesloten met inachtneming van dit wetsontwerp en waarvoor, inzake de betaalde bijdragen, derhalve geen toepassing van artikel 145, 2°, WIB 1992 kan worden gevraagd, niet voor vrijstelling in aanmerking komen zodra artikel 145, 1°, van het WIB 1992 kan worden toegepast; met andere woorden: de pensioenen, renten enzovoort die voortvloeien uit individuele contracten waarvoor, in het kader van de aanvullende pensioenregeling, persoonlijke bijdragen werden ingehouden op het loon van de werknemer, vallen niet onder de vrijstellingsregel.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-7 (*nieuw*)

Amendement nr. 57 van de regering (DOC 50 1304/007, blz. 28) behelst de invoeging van een artikel 79-7, dat ertoe strekt artikel 40 van het WIB 1992 te vervangen door een nieuwe bepaling die luidt als volgt: «[deelnemingen] in de winst ter zake van levensverzekeringscontracten, aanvullende pensioentoezeggingen of van aanvullende pensioenovereenkomsten zijn vrijgesteld op voorwaarde dat zij gelijktijdig met de uit die contracten, toezeggingen of overeenkomsten, voortvloeiende pensioenen, aanvullende pensioenen, renten, kapitalen of afkoopvoorwaarden worden vereffend. Onder deelnemingen in de winst worden de deelnemingen verstaan omschreven in artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, zelfs als die krachtens artikel 183quinquies vrijgesteld zijn van de taks».

De heer Éric van Weddingen (MR) stelt vast dat de regering in de verantwoording van amendement nr. 57 aangeeft dat de aangebrachte wijzigingen tot doel hebben te voorkomen dat «winstdeelnemingen die aan de taks op de winstdeelnemingen worden onderworpen in uitvoering van artikel 183bis WZGT (...), nogmaals in de inkomstenbelastingen zouden worden belast» (DOC 50 1340/007, blz. 29).

Zou de ontworpen tekst niet beter inspelen op dezelfde bekommering wat de verzekering van de bedrijfsleiders aangaat? Hun winstdeelnemingen worden immers eerst onderworpen aan de taks als bedoeld in artikel 183bis van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) en vervolgens aan de vennootschapsbelasting die verschuldigd is door de verzekeringnemende onderneming. Of zouden die winstdeelnemingen, na aftrek door de onderneming, niet moeten worden onderworpen aan de personenbelasting die verschuldigd is door de begunstigde van een pensioentoezegging?

sions complémentaires, rentes, capitaux et valeurs de rachat résultant de contrats individuels d'assurance-vie conclus suivant les règles du présent projet de loi et pour lesquels, en matière de cotisations payées, l'application de l'article 145¹, 2°, CIR 92, ne peut donc pas être demandée, n'entrent pas en ligne de compte pour l'exonération dès que l'article 145¹, 1°, CIR 92 peut être appliqué. En d'autres termes, les pensions, etc., résultant de contrats individuels pour lesquels, dans le cadre des règles concernant les pensions complémentaires, des cotisations personnelles ont été retenues sur la rémunération du travailleur, ne bénéficieront pas de la règle d'exonération.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-7 (*nouveau*)

L'amendement n° 57 du gouvernement (DOC 50 1304/007, p. 28) vise à insérer un article 79-7, tendant à remplacer l'article 40, CIR 92, par une nouvelle disposition, précisant que «les participations aux bénéficiaires attachées à des contrats d'assurance-vie, d'engagements de pension complémentaire ou de conventions de pension complémentaire, sont exonérées pour autant qu'elles soient liquidées en même temps que les pensions résultant de ces contrats ou engagements, pensions complémentaires, rentes, capitaux ou valeurs de rachat.

Par participations aux bénéficiaires, on entend celles définies à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre, même si elles sont exemptées de la taxe en vertu de l'article 183quinquies.»

M. Éric van Weddingen (MR) constate que dans la justification de l'amendement n° 57, le gouvernement indique que les modifications apportées ont pour objet d'éviter «que des participations bénéficiaires soumises à la taxe sur les participations bénéficiaires en application de l'article 183bis CTAT (...) soient à nouveau imposées dans le cadre de l'impôt sur les revenus» (DOC 50 1340/007, p. 29).

Le texte en projet ne devrait-il pas répondre à la même préoccupation en ce qui concerne les assurances dirigeants d'entreprise, dont les participations bénéficiaires sont d'abord assujetties à la taxe visée à l'article 183bis du Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) et ensuite soumises à l'impôt des sociétés dans le chef de la société preneur d'assurance ou, après déduction par l'entreprise, être soumises à l'impôt des personnes physiques dans le chef du bénéficiaire d'une promesse de pension ?

De Raad van State had in zijn advies al gewezen op die dubbele juridische en/of economische belastingheffing.

Kan dat probleem niet worden opgelost door in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 een artikel 194*quater* in te voegen, op grond waarvan de in artikel 40 bedoelde winstdeelnemingen worden vrijgesteld?

De minister vindt dat de in artikel 40 van het WIB 1992 bedoelde vrijstelling van de winstdeelnemingen niet verantwoord is wat de vennootschapsbelasting betreft, en wel om de volgende redenen:

1) De winstdeelneming die wordt toegekend aan een verblijfhoudende vennootschap, maakt deel uit van haar winsten en moet als dusdanig worden belast, naar analogie van alle inkomsten die een verblijfhoudende vennootschap kan hebben (artikelen 183 en 185 van het WIB 1992).

2) De in artikel 40 van het WIB 1992 bedoelde vrijstelling wordt inzake de personenbelasting uitsluitend toegepast op de pensioenen. Ze heeft dus geen weerslag op de regels die gelden voor de winsten waarnaar inzake de vennootschapsbelasting moet worden verwezen.

3) Een levensverzekering voor bedrijfsleiders kan diverse feitelijke situaties dekken, naargelang de verzekerde ondernemingen al dan niet een pensioentoezegging heeft afgesloten ten gunste van de verzekerde bedrijfsleider.

– In het eerste geval, dat veruit het meest voorkomt, wordt het kapitaal (of de rente) die bij het verstrijken van het contract aan de verzekeringnemende vennootschap wordt gestort, teruggestort aan de bedrijfsleider, zodat die bedragen niet in aanmerking worden genomen bij de bepaling van de belastbare winst in het kader van de vennootschapsbelasting.

Derhalve lijkt het niet gerechtvaardigd de winstdeelneming vrij te stellen van de vennootschapsbelasting:

– omdat ze niet ten goede zou komen aan de eindbegunstigde (die altijd zal worden belast op het totaal van de bedragen die hem door de vennootschap zullen zijn teruggestort);

– omdat ze op het stuk van vennootschapsbelasting een ongerechtvaardigd verlies aan ontvangsten zou teweegbrengen, gelet op het feit dat de operatie voor de vennootschap boekhoudkundig neutraal is.

In dat verband zou de aftrek op het stuk van de vennootschapsbelasting oplopen tot 33,99 % (tegen het vanaf het aanslagjaar 2004 gebruikelijke tarief), terwijl de met het zegel gelijkgestelde taks slechts 9,25% bedraagt (niet aftrekbaar door de verzekeringsmaatschappij).

Cette double imposition juridique et/ou économique avait été dénoncée par le Conseil d'État dans son avis.

Ce problème ne pourrait-il pas être rencontré en introduisant dans le Code des impôts sur le revenu, un article 194 quater libellé comme suit : « Sont exonérées les participations bénéficiaires visées à l'article 40. »

Le ministre est d'avis que l'exonération des participations bénéficiaires visées à l'article 40, CIR 92 ne se justifie pas à l'impôt des sociétés (ISoc.) pour les motifs suivants :

1) La participation bénéficiaire allouée à une société résidente fait partie de ses bénéfices et doit être imposée à ce titre comme tout ce que recueille une société résidente (articles 183 et 185, CIR 92).

2) L'exonération prévue à l'article 40, CIR 92 est exclusivement prévue en matière d'impôt des personnes physiques, dans le cadre des pensions. Elle ne concerne donc pas les règles applicables aux bénéfices auxquelles il faut se référer en matière d'ISoc.

3) Une assurance-vie dirigeant d'entreprise peut couvrir diverses situations de fait, suivant que la société assurée a conclu ou non une promesse de pension au profit du dirigeant assuré.

– Dans le premier cas, qui est le plus fréquent, le capital (ou la rente) versée à l'échéance à la société preneur est reversé au dirigeant de sorte que ces sommes n'interviennent pas pour déterminer le bénéfice imposable à l'ISoc.

Dès lors, l'exonération de la participation bénéficiaire à l'ISoc. n'apparaît pas justifiée :

– elle ne profiterait pas au bénéficiaire final (qui sera toujours taxé sur la totalité des sommes qui lui auront été rétrocédées par la société) ;

– elle créerait une déperdition fiscale injustifiée à l'ISoc., l'opération étant neutre au niveau du résultat comptable de la société.

À cet égard, la déduction à l'ISoc. s'élèverait à 33,99% (au taux normal applicable à partir de l'exercice d'imposition 2004), alors que la taxe assimilée au timbre n'est que de 9,25 % (non déductible dans le chef de l'entreprise d'assurances).

Bovendien is, voor de eindbegunstigde, geen sprake van enige deelneming in de winst: hij krijgt een pensioen uitbetaald in de vorm van een kapitaal of een rente.

– In het geval waarin de vennootschap de eindontvanger van het kapitaal is, is de vrijstelling niet gerechtvaardigd op grond van de inzake de vennootschapsbelasting geldende beginselen. In dat geval behoort de winstdeelneming tot de inkomsten van de vennootschap, zonder door enige gelijkwaardige last te worden «gecompenseerd». Als zodanig moet die deelneming in de winst – zoals eerder vermeld – mee in rekening worden gebracht voor het vaststellen van de belastbare winst op grond van de artikelen 183 en 185 van het WIB 92.

De bekritiseerde «dubbele» belastingheffing is in feite van toepassing op diverse belastingplichtigen (de verzekeringsonderneming voor de belasting en de vennootschap-overnemer voor de vennootschapsbelasting), voor afzonderlijke belastingen die op onderscheiden grondslagen en om onderscheiden worden geheven, zodat er hoegenaamd geen euvel hoeft te worden weg-gewerkt. Bovendien is de eerder vermelde verschillende belastingvoet ook in dat geval van toepassing. De aangekaarte situatie is niet uitzonderlijk en er hoeft dan ook niet in specifieke maatregelen te worden voorzien.

4) De deelnemingen in de winst worden belast tegen 9,25 % al naar gelang van de spreiding van de bedragen. Vervolgens wordt het nettobedrag tijdens de looptijd van de overeenkomst gekapitaliseerd en op de interesten (kapitalisatie) die in de einddeelneming inbegrepen zijn, is de belasting niet van toepassing.

De zogenaamde «dubbele» belasting is dat dus maar gedeeltelijk en ook op dat vlak ware het niet verantwoord ze vrij te stellen van vennootschapsbelasting.

5) Voor de toekomstige contracten, zullen de op het wetsontwerp ingediende amendementen het mogelijk maken rechtstreeks individuele levensverzekeringscontracten ten gunste van de werknemers of het leidinggevend personeel te sluiten, zodat de vrijstelling van de deelnemingen in de winst kan worden toegekend conform artikel 40, WIB 92.

Er bestaan dus nog andere oplossingen dan de levensverzekering voor leidinggevendenden, waardoor het mogelijk wordt het kwetsieuze probleem van de baan te helpen.

6) Voor de lopende contracten, regelt amendement nr. 74 (artikel 79-24) gedurende een overgangperiode van 3 jaar de omzetting, zonder enig ongunstig fiscaal effect, van de op het ogenblik van de inwerkingtreding van de wet bestaande levensverzekeringscontracten voor bedrijfsleiders in individuele levensverzekeringscontracten.

En outre, dans le chef du bénéficiaire final, il n'est pas question de participation bénéficiaire, mais d'un paiement de pension sous la forme d'un capital ou d'une rente.

– Dans le cas où la société est le destinataire final des capitaux, l'exonération n'est pas justifiée au regard des principes applicables à l'ISoc. La participation bénéficiaire fait alors partie des revenus de la société, sans être «compensée» par une charge équivalente. Elle doit à ce titre être prise en compte pour la détermination du bénéfice imposable sur la base des articles 183 et 185, CIR 92, comme indiqué plus avant.

La «double imposition» qui est critiquée s'applique en fait dans le chef de contribuables différents (l'entreprise d'assurances pour la taxe et la société preneur pour l'ISoc.), pour des impôts distincts, sur des bases différentes et suivant des causes distinctes, de sorte qu'il ne convient pas d'y remédier. En outre, la différence de taux évoquée ci-avant s'applique également dans ce cas. La situation envisagée ne revêt pas un caractère exceptionnel justifiant des mesures spécifiques.

4) Les participations bénéficiaires sont taxées à 9,25% au fur et à mesure de la répartition des sommes. Le montant net est ensuite capitalisé pendant la durée du contrat et les intérêts (capitalisation) compris dans la participation finale ne sont quant à eux pas soumis à la taxe.

La «double imposition» n'est donc que partielle et sur ce plan, aussi, il serait injustifié de l'exonérer à l'ISoc.

5) Pour les contrats futurs, les amendements au projet de loi permettront de contracter directement des contrats d'assurance-vie individuelle au bénéfice des travailleurs ou des dirigeants, de sorte que l'exonération des participations bénéficiaires pourra être octroyée sur la base de l'article 40, CIR 92.

D'autres solutions que l'assurance-vie dirigeant existent donc et permettent d'éviter le problème envisagé.

6) Pour les contrats en cours, l'amendement 74 (article 79-24) organise la transformation, sans conséquences fiscales négatives, des contrats d'assurance-vie dirigeant d'entreprise existant au moment de l'entrée en vigueur de la loi, en contrats d'assurance-vie individuelle, pendant une période transitoire de 3 ans.

Die maatregel maakt het mogelijk op het in de vraag aangekaarte aandachtspunt in te spelen.

*
* *

Amendement nr. 57 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Artikel 79-8 (nieuw)

Met haar amendement nr. 58 (DOC 50 1340/007) beoogt de regering een artikel 79-8 in te voegen, dat ertoe strekt artikel 52, 3°, van het WIB 1992 te wijzigen. Dit artikel bevat de opsomming van de beroepskosten.

Dit amendement wijzigt de in 3° bedoelde bepaling teneinde, wat de bovenwettelijke regelingen betreft, een onderscheid te maken tussen die welke zonder specifieke voorwaarden aftrekbaar zijn en die welke onder bijzondere voorwaarden aftrekbaar zijn (3°, b)).

Artikel 52, 3°, b, eerste streepje, van het WIB 1992 neemt de bestaande wettekst over zodat uitdrukkelijk elke bijdrage en premie worden bedoeld die de onderneming ten laste heeft genomen buiten de toepassings-sfeer van het voorliggende wetsontwerp waarnaar wordt verwezen in het tweede streepje, van het WIB 1992.

Artikel 52, 3°, b, WIB 92 wordt overigens aangevuld teneinde het aan te passen aan de terminologie van het voorliggende wetsontwerp.

De heer Éric van Weddingen (MR) stelt vast dat volgens de verantwoording van amendement nr. 58 die maatregel zal worden toegepast zoals amendement nr. 55 dat artikel 38, van het WIB 1992 aanvult (DOC 50 1340/007, blz. 31). De ontwerp-voorstellen tot inwerking-treding van de in artikel 38, WIB 92, aangebrachte wijzigen geven weliswaar gehele voldoening, maar dit blijkt niet het geval te zijn voor de ontwerp-voorstellen in dit amendement; die wijken immers af inzake de bijdragen en premies die worden betaald ingevolge een collectieve toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling op de wettelijke vergoedingen in geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid. Voor deze laatste is immers bepaald dat het moet gaan om toezeggingen die zijn gesloten vanaf de datum van inwerking-treding van de wet, wat zou betekenen dat alle bestaande toezeggingen moeten worden opgezegd en dat er vóór die datum opnieuw over moet worden onderhandeld. Zou men dus, zoals uiteengezet in de verantwoording van amendement nr. 55, niet moeten bepalen dat de nieuwe bepalingen van toepassing worden op de betrokken bijdragen en premies vanaf de inwerking-treding van de wet? Beseft men anders echt wat voor de ondernemingen de dramatische gevolgen van een dergelijke inwerking-treding zouden zijn?

Cette mesure permet de rencontrer la préoccupation évoquée dans la question.

*
* *

L'amendement n° 57 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-8 (nouveau)

L'amendement n° 58 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 30-31) tend à insérer un article 79-8, visant à modifier l'article 52, 3°, CIR 92. Cet article énumère les éléments qui doivent être considérés comme des frais professionnels.

Le présent amendement modifie la disposition visée au 3° de manière à opérer une distinction, en ce qui concerne les régimes extra-légaux, entre ceux qui sont déductibles sans conditions spécifiques et ceux qui sont déductibles sous conditions particulières (3°, b)).

L'article 52, 3°, b), 1er tiret, reprend le texte légal actuel afin de viser expressément toute cotisation et prime prise en charge par l'entreprise en dehors du champ d'application du présent projet de loi auquel il est fait référence au 2ème tiret.

L'article 52, 3°, b), CIR 92 est par ailleurs complété en vue de l'adapter à la terminologie de la loi en projet.

M. Éric van Weddingen (MR) constate que la justification de l'amendement n° 58 prévoit que cette mesure s'appliquera comme l'amendement n° 55 qui complète l'article 38 CIR 92 (DOC 50 1340/007, p. 31). Si les propositions d'entrée en vigueur des modifications apportées à l'article 38 CIR 92 donnent entière satisfaction, tel ne semble pas être le cas de celles formulées par le présent amendement qui dérogent en matière de cotisations et primes payées en exécution d'un engagement collectif qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail. Pour ces dernières, il est en effet prévu qu'il devrait s'agir d'engagements conclus à partir de l'entrée en vigueur de la loi, ce qui impliquerait que tous les engagements existants devraient être résiliés et renégociés avant cette date. Ne devrait-on pas dès lors, comme exposé dans la justification de l'amendement n° 55, prévoir que les nouvelles dispositions s'appliquent aux cotisations et primes en cause payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi ? Dans le cas contraire, imagine-t-on réellement les conséquences dramatiques qu'une telle entrée en vigueur auraient pour toutes les entreprises ?

De minister beaamt die opmerking.

De voordelen die voortvloeien uit een betaling van bijdragen en premies vanaf de inwerkingtreding van deze wet in het kader van een collectieve toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling op de wettelijke vergoedingen in geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid die het gevolg zijn van een al dan niet aan arbeid te wijten ongeval of ziekte, worden onder bepaalde voorwaarden vrijgesteld als voordelen van alle aard met toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°.

Bij de inwerkingtreding van die artikelen wordt een onderscheid gemaakt naargelang het gaat om een individuele of een collectieve toezegging.

Voor de individuele toezeggingen moet het gaan om toezeggingen die zijn gesloten na de inwerkingtreding van het wetsontwerp.

Voor de collectieve toezeggingen is de bepaling van toepassing op de premies en bijdragen die sinds de inwerkingtreding van de wet zijn betaald.

Met het oog op de samenhang moet hetzelfde onderscheid worden gemaakt voor de inwerkingtreding van het ontworpen artikel 52, 3°, b, WIB 92.

Dat zal een aanpassing vergen in het koninklijk besluit tot regeling van de inwerkingtreding.

*
* *

Amendement nr. 58 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-9 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 59 (DOC 50 1304/007, blz. 32) in, dat ertoe strekt een artikel 79-9 in te voegen om artikel 53, WIB 92, dat de elementen omschrijft die geen beroepskosten zijn, aan te vullen met nieuwe bepalingen (21° tot 23°).

Mogen dus niet als beroepskosten worden afgetrokken:

– de in artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, bedoelde werkgeversbijdragen en -premie's (zie de verantwoording van amendement nr. 55, DOC 50 1340/007, blz. 17 tot 26);

– in de mate waarin zij een maximumbedrag van 1.525 EUR per jaar overschrijden, de werkgeversbijdragen en -premie's die betrekking hebben op een individuele pensioentoezegging, gesloten ten voordele van iemand die de in artikel 30, 1°, WIB 92, bedoelde bezoldigingen ontvangt. Als dat bedrag wordt overschreden, wordt de aftrek tot dat maximumbedrag beperkt;

– de kapitalen in verband met de samenstelling in de onderneming of de rechtstreekse betaling door de werkgever van kapitalen die naar aanleiding van een arbeidsongeschiktheid worden gestort.

Le ministre est d'accord avec la remarque formulée.

Les avantages découlant du paiement de cotisations et de primes depuis l'entrée en vigueur de la présente loi en projet dans le cadre d'un engagement collectif devant être considéré comme un complément aux prestations légales en cas de décès ou d'incapacité de travail résultant d'un accident de travail ou d'un accident ou d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, sont exonérées comme avantages de toute nature en application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, moyennant certaines conditions.

L'entrée en vigueur de ces articles fait l'objet d'une distinction selon qu'il s'agit d'un engagement individuel ou d'un engagement collectif.

Pour les engagements individuels, il doit s'agir d'engagements conclus après l'entrée en vigueur de la loi en projet.

Pour les engagements collectifs, la disposition est applicable aux primes et cotisations payées depuis l'entrée en vigueur de la loi en projet.

Dans un but de cohérence, la même distinction doit être opérée pour l'entrée en vigueur de l'art. 52, 3°, b, CIR 92, en projet.

Cela nécessitera une adaptation dans l'arrêté royal qui règlera l'entrée en vigueur.

*
* *

L'amendement n° 58 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-9 (*nouveau*)

L'amendement n° 59 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 32) vise à insérer un article 79-9, en vue de compléter par de nouvelles dispositions (21° à 23°) l'article 53, CIR 92, qui définit les éléments qui ne constituent pas des frais professionnels.

Ne peuvent donc pas être déduits comme frais professionnels :

– les cotisations et primes patronales visées à l'article 38, §1er, alinéa 1er, 20° (voir la justification de l'amendement n° 55, DOC 50 1340/007, pp. 17 à 26);

– les cotisations et primes patronales qui ont trait à un engagement individuel de pension conclu au profit d'une personne qui perçoit des rémunérations visées à l'article 30, 1°, CIR 92, dans la mesure où elles excèdent un montant maximum de 1.525 euros par an. Lorsque ce montant est dépassé, la déduction est limitée à ce montant maximum ;

– les capitaux relatifs à la constitution au sein de l'entreprise ou le paiement direct par l'employeur, de capitaux versés à l'occasion d'une incapacité de travail.

De heer Éric van Weddingen (MR) vraagt zich af of de toepassing van het ontworpen artikel 53, 21°, WIB 92, niet moet worden beperkt tot de bijdragen en premies die in aanmerking komen voor de toepassing van het ontworpen artikel 38, § 1, eerste lid, 20°? De «gediskwalificeerde» bijdragen en premies zullen immers onderworpen blijven aan het gemeen recht (of aan ...bepalingen inzake sociale waarborgen als bedoeld in artikel 38, 11°, van het WIB 1992), waarvan het voorgestelde artikel 53, 21°, van het WIB 1992 bijgevolg maar beter niet afwijkt.

Wanneer, voor de toepassing van het voorgestelde artikel 53, 21°, van het WIB 1992, wordt verwezen naar de werkgeversbijdragen en -premies als bedoeld in het voorgestelde artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992, dan is dat volgens *de minister* omdat het wel degelijk de bedoeling is uitsluitend die werkgeversbijdragen en -premies als beroepskosten te verwerpen die in aanmerking zijn genomen voor de toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, en die bijgevolg als voordeel van alle aard zijn vrijgesteld ten aanzien van de werknemer of de bedrijfsleider.

De werkgeversbijdragen en premies die niet in aanmerking komen om als voordeel van alle aard te worden vrijgesteld met toepassing van het voorgestelde artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992, vallen doorgaans onder de belastingregeling die op de anderen voordelen van alle aard van toepassing zijn. Dat impliceert dat zij als dusdanig worden belast bij de verkrijger van het voordeel. Wegens hun aard kunnen die premies door de betrokkene niet worden afgetrokken als beroepskosten en evenmin kunnen ze aanleiding geven tot een belastingvermindering. De uitkeringen als gevolg van die toezeggingen (contracten) zullen dus niet belastbaar zijn ten aanzien van de betrokken werknemers of bedrijfsleiders.

De heer Éric Van Weddingen (MR) stelt vast dat het voorgestelde artikel 53, 23°, van het WIB 1992 een verbod instelt op de aftrek van kapitalen die door een werkgever worden uitgekeerd aan personeelsleden of gewezen personeelsleden ter volledige of gedeeltelijke vergoeding van een blijvende arbeidsongeschiktheid. Betreft het hier geen antisociale maatregel?

De regering verantwoordt dat aftrekverbod door aan te voeren dat artikel 66 van het wetsontwerp de verplichting instelt de toezeggingen in verband met de vergoeding wegens blijvende arbeidsongeschiktheid te externaliseren.

Houdt die verantwoording écht steek, als men bedenkt dat, overeenkomstig de artikelen 52, 5°, en 60 van het WIB 1992, de niet-geëxternaliseerde rust- of overlevingspensioenen aftrekbaar blijven? Druist de ontworpen bepaling bovendien niet in tegen voornoemde

M. Éric van Weddingen (MR) se demande s'il ne faut pas limiter l'application de l'article 53, 21°, CIR 92 en projet aux seules cotisations et primes considérées pour l'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, en projet? Les cotisations et primes «disqualifiées» resteront en effet soumises au droit commun (ou aux dispositions en matière d'avantages sociaux prévues à l'article 38, 11°, CIR 92), auquel il ne convient dès lors pas que l'article 53, 21°, CIR 92, proposé, déroge.

Le ministre indique que lorsqu'il est renvoyé aux cotisations et primes patronales visées à l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92, proposé, pour l'application de l'art. 53, 21°, CIR 92, proposé, l'intention est bien de rejeter exclusivement ces cotisations et primes patronales comme frais professionnels, qui ont été prises en considération pour l'application de l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20° et qui par conséquent sont exonérées comme avantages de toute nature dans le chef du travailleur ou du dirigeant d'entreprise.

Les cotisations et primes patronales ne pouvant bénéficier de l'exonération comme avantages de toute nature en application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92, proposé, suivent en règle générale le régime fiscal applicable aux avantages de toute nature, c'est-à-dire qu'elles sont imposées en tant que telles dans le chef du bénéficiaire de l'avantage. En raison de leur nature, ces primes ne constituent pas des frais professionnels déductibles pour le bénéficiaire de l'avantage et elles ne peuvent bénéficier non plus d'une réduction d'impôt. Les prestations découlant de ces engagements (contrats) ne seront donc pas imposables dans le chef des travailleurs ou dirigeants d'entreprise concernés.

M. Éric van Weddingen (MR) constate que l'article 53, 23°, CIR92, proposé, interdit la déduction des capitaux payés par un employeur au profit de membres du personnel ou d'anciens membres du personnel en réparation d'une incapacité permanente totale ou partielle. N'est-ce pas une mesure anti-sociale ?

Le gouvernement justifie ce refus de déduction par l'obligation d'extériorisation des engagements relatifs à l'indemnisation de l'incapacité permanente en vertu de l'article 66 du projet.

Cette justification est-elle réellement pertinente, dès lors que restent déductibles les pensions de retraite ou de survie non extériorisées, en vertu des articles 52, 5°, et 60 CIR 92? La disposition proposée n'est-elle pas en outre en contradiction avec ces derniers textes en ce

artikelen wat de kapitalen wegens blijvende arbeidsongeschiktheid betreft? Die kapitalen zijn immers een vorm van pensioen als bedoeld in voormelde artikelen 52, 5°, en 60 en die pensioenen zijn wél aftrekbaar. Waarom heeft de ontworpen maatregel uitsluitend betrekking op de kapitalen, en niet op de eventueel in plaats daarvan gestorte renten?

Waarom wil de regering, zoals ook de Raad van State zich afvraagt (DOC 50 1340/007, blz. 162), via deze bepaling een dubbele economische belasting invoeren? De begunstigten zullen op die kapitalen immers belastingen moeten betalen overeenkomstig de voorwaarden als bedoeld in artikel 34, § 1, 1° bis, van het WIB 1992.

De minister stipt aan dat deze bepaling in de eerste plaats tot doel heeft misbruik tegen te gaan. Inzake de bewering dat op de bewuste kapitalen wellicht een dubbele economische belasting wordt geheven, beklemtoont hij dat er zeker geen sprake is van een dubbele juridische belastingheffing. Dezelfde belastbare aangelegenheden worden immers niet tweemaal bij dezelfde belastingplichtige belast.

De heer Alfons Borginon (VU&ID) vraagt of een vergelijking werd gemaakt met de buurlanden. Kan de invoering van het plafond van 1.525 euro een negatieve weerslag hebben op de werkzekerheid van hogere en hooggekwalificeerde kaderleden?

De minister antwoordt dat de in uitzicht gestelde wet één jaar na de inwerkingtreding ervan zal worden geëvalueerd.

*
* *

Amendement nr. 59 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Artikel 79-10 (*nieuw*)

Amendement nr. 60 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 34-36) strekt ertoe een artikel 79-10 in te voegen ter vervanging van artikel 59 van het WIB 1992. Paragraaf 1 van de nieuwe bepaling vermeldt de voorwaarden en begrenzings met betrekking tot de aftrek van de werkgeversbijdragen en -premies die werden gestort ter uitvoering van een reglement of een overeenkomst inzake een aanvullend rust en/of overlevingspensioen als bedoeld in artikel 52, 3°, b) van het WIB 1992 (als gewijzigd bij amendement nr. 58 van de regering), dan wel ter uitvoering van een toezegging die in geval van arbeidsongeschiktheid een vergoeding toekent.

In § 2 staat dat een indexatie van de in § 1, 2° en 3°, bedoelde renten mogelijk is.

qui concerne les capitaux d'incapacité permanente – lesquels forment en effet des pensions visées par les articles 52, 5°, et 60 précités et qui sont en revanche bel et bien déductibles ? Pourquoi la mesure proposée ne frappe-t-elle que les capitaux, et non les rentes qui seraient versées en leur lieu et place ?

Pourquoi, comme le relève le Conseil d'État (DOC 50 1340/007, p. 162), le gouvernement entend-il introduire une double imposition économique par cette disposition ? Ces capitaux seront en effet imposables dans le chef des bénéficiaires dans les conditions prévues à l'article 34, § 1er, 1° bis, CIR 92.

Le ministre indique que le but principal de cette disposition est d'éviter les abus. En ce qui concerne la double imposition économique découlant des capitaux visés, on fait remarquer qu'il y a peut-être double imposition économique, mais certainement pas double imposition juridique, étant donné que la même matière imposable n'est pas imposée deux fois dans le chef d'un même contribuable.

M. Alfons Borginon (VU&ID) demande si une comparaison a été faite avec les pays voisins. L'introduction du plafond de 1.525 euros peut-il avoir un impact négatif sur l'emploi de cadres supérieurs hautement qualifiés ?

Le ministre indique que la loi en projet fera l'objet d'une évaluation un an après son entrée en vigueur.

*
* *

L'amendement n° 59 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-10 (*nouveau*)

L'amendement n° 60 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 34-36) tend à insérer un article 79-10, visant à remplacer l'article 59, CIR 92, par une nouvelle disposition qui énonce, en son § 1er, les conditions et la limite de déduction des cotisations et primes patronales versées en exécution d'un règlement, d'une convention de pension complémentaire de retraite et/ou de survie visées à l'article 52, 3°, b), CIR 92 (tel que modifié par l'amendement n° 58 du gouvernement), ou d'un engagement qui attribue une indemnité en cas d'incapacité de travail.

Le § 2 précise qu'une indexation des rentes visées au §1er, 2° et 3°, est permise.

In § 3 en § 4 wordt de toepassingsfeer afgebakend van de in § 1, 2° en 3°, bedoelde begrenzingsen.

Tot slot machtigt § 5 de Koning een aantal begrippen te omschrijven en de voorwaarden vast te stellen inzake de toepassing en de toepassingswijze van deze bepaling. Tevens kan Hij bepalen onder welke voorwaarden de voorschotten op prestaties, inpandgevingen van pensioenrechten voor het waarborgen van een lening, alsook de toewijzing van de afkoopwaarde aan de wederamenstelling van een hypothecair krediet, geen beletsel vormen voor de definitieve storting van de bijdragen en premies die in § 1, 1°, worden geëist.

De heer *Éric van Weddingen (MR)* heeft in de verantwoording van amendement nr. 60 gelezen dat deze maatregel op dezelfde wijze zal worden toegepast als amendement nr. 55 tot aanvulling van het ontworpen artikel 38 van het WIB 1992 (DOC 50 1340/007, blz. 38). De voorwaarden inzake de inwerkingtreding van de wijzigingen aan artikel 38 van het WIB 1992 schenken volledig voldoening; daarentegen vraagt de spreker zich af of dat ook het geval is voor amendement nr. 60, omdat de daarin vervatte voorwaarden zowel afwijken op het stuk van de bijdragen en premies die werden betaald ter uitvoering van een individuele pensioentoezegging, als op het stuk van de bijdragen en premies die werden betaald ter uitvoering van een individuele toezegging die moet worden beschouwd als een aanvulling op de wettelijke vergoedingen in geval van overlijden of arbeidsonbekwaamheid. Er wordt immers verwezen naar de premies die worden uitgekeerd vanaf de inwerkingtreding van de wet - dus niet naar die welke werden uitgekeerd ter uitvoering van toezeggingen die vanaf die inwerkingtreding worden gedaan. Ware het niet aangewezen hier opnieuw en *in extenso* de voorwaarden inzake inwerkingtreding over te nemen die zijn vervat in artikel 79-5 (*nieuw*) (zie amendement nr. 55)?

Bovendien vernam de heer Van Weddingen graag welk onderscheid de regering maakt tussen de ongevalverzekeringen en de verzekeringen tegen lichamelijke ongevallen (DOC 50 1340/007, blz. 36).

Zijn de thans verkochte verzekeringen inzake het geaarborgd inkomen tegelijkertijd ook geen invaliditeitsverzekeringen?

Tot slot wordt in de verantwoording van het amendement (*ibid.* blz. 37) gepreciseerd dat louter formele onaangepastheden in de pensioenregeling niet automatisch de aftrekbaarheid van de gestorte bijdragen in het gedrang hoeven te brengen. Waarom wordt die conformiteitsvereiste in de verantwoording vermeld en niet in de wettekst zelf, waardoor ze als een ongeschreven regel moet worden beschouwd?

Les §§ 3 et 4 définissent le champ d'application des limites visées au §1er, 2° et 3°.

Enfin, le §5 confie au Roi le soin de définir un certain nombre de notions et de déterminer les conditions et le mode d'application de la présente disposition, ainsi que les modalités suivant lesquelles des avances sur prestations, la mise en gage des droits à la pension pour sûreté d'un emprunt et l'affectation de la valeur de rachat à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire ne font pas obstacle au caractère définitif du versement des cotisations et primes requis par le §1er, 1°.

M. Éric van Weddingen (MR) constate que la justification de l'amendement n° 60 prévoit que cette mesure s'appliquera comme l'amendement n° 55 qui complète l'article 38 CIR 92 en projet (DOC 50 1340/007, p. 38). Si les propositions d'entrée en vigueur des modifications apportées à l'article 38 CIR 92 donnent entière satisfaction, l'intervenant se demande si tel est aussi le cas de celles formulées par l'amendement n° 60, qui dérogent tant en matière de cotisations et primes payées en exécution d'un engagement individuel de pension qu'en matière de cotisations et primes payées en exécution d'un engagement individuel qui doit être considéré comme un complément aux indemnités légales en cas de décès ou d'incapacité de travail. On s'y réfère en effet aux primes payées à partir de l'entrée en vigueur de la loi et non pas à celles payées en exécution d'engagements conclus à partir de cette entrée en vigueur. Ne conviendrait-il pas à nouveau de reprendre ici *in extenso* les propositions d'entrée en vigueur telles que formulées à l'article 79-5 (*nouveau*) (amendement n° 55) ?

En outre, M. van Weddingen souhaiterait également savoir quelle différence le gouvernement opère entre les assurances accidents et les assurances contre les accidents corporels (DOC 50 1340/007, p. 36) ?

Par ailleurs, les assurances revenu garanti actuellement vendues ne sont-elles pas des assurances invalidité ?

Enfin, le texte de la justification de l'amendement (*ibid.*, p. 37) précise que de simples inadaptations formelles du règlement de pension ne devront pas automatiquement porter atteinte à la déductibilité des cotisations versées. Pourquoi cette condition de conformité est-elle citée dans la justification, alors qu'elle n'est nullement visée dans le texte légal et doit être réputée dès lors non écrite ?

Is de minister toch van plan de belastingadministratie te machtigen zelf te beoordelen in hoeverre een pensioenregeling al dan niet strookt met de sociale wetgeving?

Wat de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, van het WIB 1992 betreft, stipt *de minister* aan dat een onderscheid wordt gemaakt tussen de voordelen als gevolg van collectieve toezeggingen en de voordelen als gevolg van individuele toezeggingen die moeten worden beschouwd als aanvullingen op de wettelijke prestaties in geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid wegens een arbeidsongeval, een ongeval, een beroepsziekte of een ziekte.

1° Individuele toezegging:

De bepaling is van toepassing op de voordelen die voortvloeien uit de betaling van bijdragen en premies ter uitvoering van een *toezegging die wordt gedaan vanaf de inwerkingtreding van de in uitzicht gestelde wet*.

2° Collectieve toezegging

De bepaling is van toepassing op de voordelen die voortvloeien uit de *betaling van bijdragen en premies vanaf de inwerkingtreding van de ontworpen wet*.

Die splitsing is niet uitdrukkelijk uitgevoerd voor de bepalingen in de verantwoording met betrekking tot de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 59 van het WIB 1992. Maar die verantwoording verwijst niettemin naar de principes die de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19° van het WIB 1992 regelen. Die principes worden hier niet *in extenso* opgenomen, maar het is wel de bedoeling hetzelfde onderscheid te maken voor de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 59 van het WIB 1992. De tekst van de bedoelde verantwoording is in dat opzicht neutraal. De inwerkingtreding is niet in detail opgenomen gelet op die verwijzing. Dat betekent dat het hiervoor uitgelegde onderscheid tussen collectieve en individuele toezegging eveneens wordt gemaakt voor de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 59 van het WIB 1992.

De minister preciseert dat de terminologie die in de verantwoording bij amendement nr. 60 (DOC 50 1340/007, blz. 36) wordt gebruikt, in feite de toezeggingen beoogt te omschrijven die voorzien in vergoedingen in geval van arbeidsongeschiktheid.

In dat verband is het misschien minder gelukkig om over een toezegging «ongevallen» te spreken, als daaruit moet blijken dat het om een aansprakelijkheidsverzekering gaat.

Dat is nooit de bedoeling geweest gelet op het onderscheid dat ook in het voorgestelde artikel 52, 3°, b, vierde streepje van het WIB 1992 wordt gemaakt tussen toezeggingen arbeidsongeschiktheid wegens arbeidsonge-

Le ministre entend-il quand même conférer à l'administration fiscale le soin d'apprécier le degré de conformité d'un règlement de pension à la loi sociale ?

Le ministre indique qu'en ce qui concerne l'entrée en vigueur de l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92, proposé, une distinction est opérée entre les avantages découlant d'engagements collectifs et ceux découlant d'engagements individuels devant être considérés comme un complément aux prestations légales en cas de décès ou d'incapacité de travail due à un accident de travail ou un accident ou à une maladie professionnelle ou une maladie.

1°. Engagement individuel:

La disposition s'applique aux avantages découlant du paiement de cotisations et de primes en exécution d'un engagement, accordé à partir de l'entrée en vigueur de la loi en projet.

2°. Engagement collectif

La disposition s'applique aux avantages découlant du paiement de cotisations et de primes à partir de l'entrée en vigueur de la loi en projet.

Cette scission n'est pas opérée de façon explicite pour la disposition reprise dans la justification liée à l'entrée en vigueur de l'article 59, CIR 92, proposé. Mais cette justification renvoie néanmoins aux principes régissant l'entrée en vigueur de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92, proposé. Sans reprendre ces principes in extenso pour ce qui concerne ces engagements, l'intention est bien d'opérer la même distinction pour l'entrée en vigueur de l'article 59, CIR 92, proposé. Le texte de la justification visée est neutre à ce propos. L'entrée en vigueur n'est pas reprise en détail en raison de ce renvoi. Cela signifie que la distinction expliquée ci-avant entre engagement collectif et engagement individuel est également opérée pour l'entrée en vigueur de l'article 59, CIR 92, proposé.

Par ailleurs, le ministre précise que la terminologie utilisée dans la justification de l'amendement n° 60 (DOC 50 1340/007, p. 36) veut en fait décrire les engagements prévoyant des indemnités en cas d'incapacité de travail.

Il est donc peut-être moins heureux de parler d'un engagement «accidents» lorsqu'il doit s'avérer qu'il s'agit d'une assurance responsabilité.

Cela n'a jamais été l'intention vu la distinction qui est d'ailleurs faite à l'article 52, 3°, b), quatrième tiret, CIR 92, proposé, entre les engagements incapacité de travail par suite d'accident de travail ou d'accident.

val of ongeval. Met «ongeval» wordt hier een ongeval bedoeld dat zich in het privé-leven heeft voorgedaan.

In verband met de formele aanpassingen van de overeenkomsten geeft de minister ten slotte aan dat, zoals uiteengezet in de verantwoording (DOC 50 1340/007, blz. 37), dit wetsvoorstel, zodra het in werking treedt, de wet van 6 april 1995 betreffende de aanvullende pensioenen vervangt.

Aangezien de bepalingen van dit wetsontwerp van openbare orde moeten zijn zodra het ontwerp wet wordt, moeten de reglementen en aanvullende pensioenovereenkomsten de bepalingen van deze wet naleven.

Die vaststellingen vormen de basis van wat te lezen staat in de verantwoording op blz. 37 in verband met de formele aanpassing van de reglementen en overeenkomsten.

Het is waar dat het voorgestelde artikel 52, 3° van het WIB 1992, niet uitdrukkelijk verwijst naar de wet op de aanvullende pensioenen, behalve wat de solidariteitstoezeggingen betreft. Er is evenwel een impliciete verwijzing naar het tweede en derde streepje, aangezien de terminologie die in die bepalingen wordt gebruikt, terug te vinden is in het ter bespreking voorliggende wetsontwerp.

De heer Dirk Pieters (CD&V) stelt vast dat het voorgestelde artikel 59, § 1, 1° van het WIB 1992, bepaalt dat de in artikel 52, 3°, b), van hetzelfde Wetboek bedoelde werkgeversbijdragen en –premies maar als beroepskosten aftrekbaar zijn onder de volgende voorwaarde: «ze moeten definitief worden gestort aan een in België gevestigde verzekeringsonderneming of voorzorgsinstelling». Volgens de spreker stemt die bepaling niet overeen met de Europese regelgeving.

De minister geeft aan dat de regering momenteel besprekingen voert met de Europese Commissie in verband met de tweede en de derde pensioenpijler. Als er een akkoord wordt gesloten, kunnen de ontworpen bepalingen later nog altijd worden aangepast.

Hij maant aan tot omzichtigheid als vergelijkingen met buurlanden worden gemaakt, met name aangaande de beperkingen inzake fiscale aftrekbaarheid, een aangelegenheid die hiervoor door de heer Borginon is ter sprake gebracht.

*
* *

Amendement nr. 60 van de regering wordt eenparig aangenomen.

L'«accident» visé ici est un accident survenu dans la vie privée.

Enfin, concernant les adaptations formelles des contrats, le ministre indique que, comme expliqué dans la justification (DOC 50 1340/007, p. 37), le présent projet de loi remplace dès son entrée en vigueur la loi du 6 avril 1995 relative aux pensions complémentaires.

Les dispositions du présent projet de loi devant être d'ordre public dès que le projet devient loi, les règlements et les conventions de pensions complémentaires doivent respecter les dispositions de cette loi.

Ces constatations constituent la base de ce que l'on peut lire dans la justification à la page 37 relative à l'adaptation formelle des règlements et contrats.

Il est vrai que l'article 52, 3°, b), CIR 92, proposé, ne renvoie pas explicitement à la loi PC, sauf pour les engagements de solidarité. On trouve néanmoins un renvoi implicite aux deuxième et troisième tirets, étant donné que la terminologie utilisée dans ces dispositions se retrouve dans le projet de loi à l'examen.

M. Dirk Pieters (CD&V) constate que l'article 59, §1er, 1°, CIR 92, proposé, dispose que les cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b), du même Code ne sont déductibles à titre de frais professionnels que si elles sont «versées à titre définitif à une entreprise d'assurance ou à une institution de prévoyance établies en Belgique». Selon l'orateur, cette disposition n'est pas conforme à la réglementation européenne.

Le ministre indique que le gouvernement mène actuellement des discussions avec la Commission européenne concernant les deuxième et troisième piliers des pensions. Si un accord est conclu, les dispositions en projet pourront toujours faire l'objet d'adaptations ultérieures.

Il appelle à la prudence quant à une éventuelle comparaison avec les pays voisins, notamment en ce qui concerne les limites en matière de déduction fiscale, question évoquée ci-dessus par M. Borginon.

*
* *

L'amendement n° 60 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Art. 79-11 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 61 (DOC 50 1304/007, blz. 38) in, dat ertoe strekt een artikel 79-11 in te voegen, ter vervanging van artikel 145¹, 1° van het WIB 1992, zodat wordt gepreciseerd dat binnen de perken en onder de in de artikelen 145² en 145¹⁶ bedoelde voorwaarden een belastingverlaging wordt verleend voor de uitgaven die effectief tijdens de belastbare periode zijn verricht «als in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, bedoelde persoonlijke bijdragen en premies die worden betaald door de werkgever via inhouding op de bezoldigingen van de werknemer of door de onderneming via inhouding op de bezoldigingen van de bedrijfsleider met wie geen arbeidsovereenkomst is gesloten».

Amendement nr. 61 wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-12 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 62 (DOC 50 1340/007, blz. 40) in, dat ertoe strekt een artikel 79-12 in te voegen, om allerlei wijzigingen aan te brengen in titel II, hoofdstuk III, eerste afdeling, onderafdeling II*bis*, B van het WIB 1992.

A. Het opschrift wordt vervangen als volgt: «B. Persoonlijke bijdragen en premies betaald door de werkgever of de onderneming».

B. In artikel 145³ van het WIB 1992, worden diverse wijzigingen aangebracht:

1° het eerste lid wordt aangepast om het in overeenstemming te brengen met de nieuwe terminologie op sociaal vlak;

2° het tweede lid wordt aangepast aan de nieuwe formulering van artikel 59 van het WIB 1992 (amendement nr. 60 van de regering);

3° tussen het tweede en het derde lid wordt een nieuw lid ingevoegd waarin een begrenzing wordt vastgelegd voor het geval een werknemer door zijn nieuwe werkgever bij wie geen pensioentoezegging bestaat, persoonlijke bijdragen en premies laat inhouden met het oog op de voortzetting van een door de vorige werkgever gesloten pensioentoezegging. Die inhoudingen mogen niet meer bedragen dan 1.500 EUR per jaar. Dat jaarbedrag wordt verminderd naar rata van het aantal aansluitingsdagen tijdens hetzelfde jaar, in een pensioenregeling als bedoeld in dit wetsontwerp;

4° het laatste lid wordt aangevuld met het begrip «toewijzing van de afkoopwaarde aan de wedersamenstelling van een hypothecair krediet».

Article 79-11 (*nouveau*)

L'amendement n° 61 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 38) tend à insérer un article 79-11, visant à remplacer l'article 145¹, 1°, CIR 92, de manière à préciser qu'il est accorder une réduction d'impôt, dans les limites et aux conditions prévues aux articles 145² à 145¹⁶*bis*, sur les dépenses qui ont été effectivement payées pendant la période imposable «à titre de cotisations et primes personnelles visées à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, payées à l'intervention de l'employeur par voie de retenue sur les rémunérations du travailleur, ou à l'intervention de l'entreprise par voie de retenue sur les rémunérations du dirigeant d'entreprise qui n'est pas dans les liens d'un contrat de travail.»

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-12 (*nouveau*)

L'amendement n° 62 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 40) vise à insérer un article 79-12 tendant à apporter diverses modifications dans le titre II, chapitre III, section première, sous-section II*bis*, B, du CIR 92.

A. L'intitulé est remplacé comme suit: «B. Cotisations et primes personnelles payées à l'intervention de l'employeur ou de l'entreprise».

B. Diverses modifications sont apportées à l'article 145³, CIR 92 :

1° l'alinéa 1er est adapté afin de le mettre en concordance avec la nouvelle terminologie utilisée sur le plan social;

2° l'alinéa 2 est adapté en fonction de la nouvelle rédaction de l'article 59, CIR 92 (amendement n° 60 du gouvernement);

3° il est inséré, entre les alinéas 2 et 3, un nouvel alinéa fixant une limite dans le cas où des cotisations et primes personnelles sont, à la demande du travailleur, retenues par son nouvel employeur chez lequel n'existe pas d'engagement de pension, en vue de la continuation d'un engagement de pension conclu par l'employeur précédent. Ces retenues ne peuvent pas excéder 1.500 euros par an. Ce montant annuel est réduit au prorata des jours d'affiliation, au cours de la même année, à un régime de pension visé par le présent projet de loi;

4° le dernier alinéa est complété par la notion d'«attribution de la valeur de rachat affectée à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire.»

De heer Éric van Weddingen (MR) vindt de verantwoording van amendement nr. 62 (DOC 50 1340/007, blz. 42), die handelt over een (niet bestaande) verwar- ring van de Raad van State, zelf verwarrend; in de Franse tekst wordt immers de term «engagement individuel» gebruikt in een commentaar waar veeleer «continuation à titre individuel» had moeten staan.

In diezelfde verantwoording (*ibid.* blz. 43) staat: «Aan- gezien evenzeer kan worden geargumenteed dat de sociale categorie van de «bedrijfsleiders werknemer» een afzonderlijke en wel omschreven categorie uitmaakt die duidelijk kan worden onderscheiden van de zelfstan- dige bedrijfsleiders, meent de Regering dat er geen dis- criminatie is wanneer de regels inzake de individuele voortzetting niet van toepassing zijn op de zelfstandige bedrijfsleiders.» Wa- rom worden de zelfstandige be- drijfsleiders van die maatregel uitgesloten?

De minister bevestigt dat er in de verantwoording op blz. 42 effectief een vertaalfout is geslopen. Het gaat meer bepaald om het zesde en zevende lid, waarin de term «individuele voortzetting» door zijn diensten onjuist is vertaald door «engagement individuel».

Voor het overige vloeit de begrenzing van 1500 EUR voort uit artikel 33, tweede lid, van het sociale onderdeel van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp. Aan- gezien die bepalingen alleen maar betrekking hebben op personen die onder het sociale begrip «werknemers» vallen en van werkgever veranderen, wordt in de fiscale teksten hetzelfde onderscheid gemaakt, zodat ze per- fect op de sociale teksten zijn afgestemd.

Die uitleg wordt ook gegeven in de verantwoording van dit artikel (DOC 50 1340/007, blz. 42 en 43).

Aangezien de bepalingen van het sociale onderdeel van dit wetsontwerp niet gelden voor de zelfstandige bedrijfsleiders, geldt deze maatregel evenmin voor die categorie van bedrijfsleiders. De maatregel geldt wel voor de bedrijfsleiders met een arbeidsovereenkomst, omdat zij geheel onder de toepassing van het ter bespreking voorliggende wetsontwerp vallen.

*
* *

Amendement nr. 62 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-13 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 63 (DOC 50 1340/ 007, blz. 43) in, dat ertoe strekt een artikel 79-13 in te voegen, teneinde in artikel 146, 3° van het WIB 1992, een verbetering aan te brengen in de verwijzing naar artikel 38 van het WIB 1992.

M. Éric van Weddingen (MR) estime que la justifica- tion de l'amendement n° 62 (DOC 50 1340/007, p.42), qui traite d'une confusion (non établie) du Conseil d'État, est elle-même confuse puisque la version française du texte se réfère au terme «engagement individuel» dans un commentaire qui concerne plus que vraisemblable- ment la «continuation à titre individuel».

Par ailleurs, cette même justification (*ibid.*, p. 43) dis- pose que «Vu que l'on peut argumenter que la catégorie sociale des «dirigeants d'entreprise salariés» forme une catégorie distincte et bien définie qui peut être claire- ment distinguée des dirigeants d'entreprise indépen- dants, le Gouvernement estime qu'il n'y a pas de discri- mination lorsque les règles relatives à la continuation à titre individuel ne s'appliquent pas aux dirigeants d'en- treprise indépendants». Pour quelles raisons les diri- geants d'entreprise indépendants sont-ils exclus de cette mesure?

Le ministre confirme qu'il y a effectivement une er- reur de traduction dans la justification (p. 42). Elle con- cerne plus particulièrement les sixième et septième ali- néas où le terme «individuele voortzetting» a été incorrectement traduit par «engagement individuel».

Pour le surplus, la limite de 1.500 euros découle de l'article 33, alinéa 2, du volet social du projet de loi à l'examen. Etant donné que ces dispositions s'appliquent uniquement aux personnes relevant de la notion sociale de «travailleurs» et qui changent d'employeur, les textes fiscaux opèrent la même distinction afin qu'ils s'alignent parfaitement sur les textes sociaux.

Cette explication est également donnée dans la justi- fication relative à cet article (DOC 50 1340/007, pp. 42 et 43).

Les dispositions du volet social du présent projet de loi ne s'appliquant pas aux dirigeants d'entreprise indé- pendants, cette mesure ne s'applique pas non plus à cette catégorie de dirigeants d'entreprises. Mais la me- sure s'applique aux dirigeants d'entreprise avec contrat de travail étant donné qu'ils relèvent entièrement de l'ap- plication du projet de loi à l'examen.

*
* *

L'amendement n° 62 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-13 (*nouveau*)

L'amendement n° 63 du gouvernement (DOC 50 1340/ 007, p. 43) tend à insérer un article 79-13, rectifiant un renvoi à l'article 38, CIR 92 dans l'article 146, 3°, CIR 92.

Amendement nr. 63 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-14 (*nieuw*)

De regering dient amendement nr. 64 (DOC 50 1340/007, blz. 43-44) in, dat ertoe strekt een artikel 79-14 in te voegen, met het oog op de vervanging van artikel 169, § 1 van het WIB 1992 (omzetting van bepaalde kapitalen, uitkeringen en afkoopwaarden in lijfrenten). Die wijziging beoogt het bij artikel 169, § 1, bepaalde omzettingstelsel: «Hetzelfde omzettingstelsel is van toepassing op de eerste schijf van 50.000 EUR van het kapitaal of van de afkoopwaarde van een aanvullend pensioen als bedoeld in artikel 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, waarop voorschotten op prestaties zijn opgenomen of dat heeft gediend voor het waarborgen van een lening of het weder samenstellen van een hypothecaire krediet, in zover die voorschotten verleend of die leningen gesloten zijn voor het bouwen, het verwerven, het verbouwen, het verbeteren of het herstellen van de in België gelegen enige woning die uitsluitend bestemd is voor het persoonlijk gebruik van de leningnemer en zijn gezinsleden.».

Amendement nr. 64 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-15 (*nieuw*)

Amendement nr. 65 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 45-47) behelst de invoeging van een artikel 79-15, dat ertoe strekt diverse wijzigingen aan te brengen in artikel 171 van het WIB 1992 (afzonderlijke aanslagen). Aldus is het de bedoeling de bepalingen van het sociale onderdeel van dit wetsontwerp onder te brengen bij de fiscale bepalingen, alsook de fiscale regeling (de diverse tarieven) vast te stellen die van toepassing zijn op de storting van aanvullende pensioenen. Voor meer details zij verwezen naar de verantwoording van het amendement (*ibid.* blz. 47-54).

De heer Éric van Weddingen (MR) wijst op de gevolgen van de laatste zin van het ontworpen artikel 171, 2°, d), van het WIB 1992 (en de twee gedachtestreepjes die daarop betrekking hebben), te weten een belastingheffing - zij het van 10% - op de prestaties, terwijl de werkgeversbijdragen of de bijdragen van de onderneming - wegens de toepassing van het door amendement nr. 55 gewijzigde artikel 38, eerste lid, 18° en 19°, van het WIB 1992 - bij dezelfde persoon zouden worden belast. Ontstaat aldus geen directe dubbele juridische belastingheffing? In tegenstelling tot wat thans gebruikelijk is (zie Com IR 31/15, 8°) wordt voor die belastingheffing immers niet geëist dat de op die bijdragen belaste begunstigde op zijn

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-14 (*nouveau*)

L'amendement n° 64 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp.43-44) tend à insérer un article 79-14, visant à remplacer l'article 169, §1er, alinéa 2, CIR 92 (conversion en rente viagère de certains capitaux, allocations et valeurs de rachat). Cette modification a pour objet d'appliquer le régime de conversion prévu par l'article 169, §1er, «à la première tranche de 50.000 euros de capital ou de valeur de rachat d'une pension complémentaire visée à l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, qui a fait l'objet d'avances sur prestations ou qui a servi à la garantie d'un emprunt ou à la reconstitution d'un emprunt hypothécaire, pour autant que ces avances aient été accordées ou ces emprunts contractés en vue de la construction, de l'acquisition, de la transformation, de l'amélioration ou de la réparation de la seule habitation située en Belgique et destinée exclusivement à l'usage personnel de l'emprunteur et des personnes faisant partie du ménage.»

L'amendement n° 64 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-15 (*nouveau*)

L'amendement n° 65 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 45-47) vise à insérer un article 79-15, tendant à apporter diverses modifications à l'article 171, CIR 92 (impositions distinctes) afin d'intégrer les dispositions du volet social du présent projet de loi dans les dispositions fiscales et de fixer le régime fiscal (différents taux) qui s'applique aux versements de pensions complémentaires. Pour plus de détails, il est renvoyé à la justification de l'amendement (*ibid.*, pp. 47-54).

M. Éric van Weddingen (MR) constate que la dernière phrase (et les deux tirets qui s'y rapportent) de l'article 171, 2°, d), CIR 92, proposé, entraîne l'imposition des prestations, même à un taux de 10 %, alors que les cotisations patronales ou de l'entrepreneur auraient fait l'objet d'une imposition dans le chef de la même personne par application de l'article 38, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92, tel que modifié par l'amendement n° 55. Cette option ne crée-t-elle pas une double imposition juridique directe ? En effet, il n'est pas exigé pour cette imposition des prestations, contrairement à la pratique actuelle (voir Com IR 31/5, 8°), que le bénéficiaire, imposé sur les cotisations, ait pu bénéficier à son tour sur ces cotisations des

beurt dankzij diezelfde bijdragen voordelen heeft genoten, zoals die bestaan voor de premies van de individuele levensverzekeringscontracten.

Wanneer de vrijstelling bij toepassing van artikel 38, § 1, eerste lid, 18°, van het WIB 1992 niet kan worden toegestaan, dan zal men volgens *de minister* noodzakelijkerwijze te maken hebben met een zuiver individuele toezegging die vrijwel uitsluitend met een individueel levensverzekeringscontract zal worden opgebouwd (het is weinig waarschijnlijk dat dit via een pensioenfonds zal gebeuren). In die omstandigheid moet de premiebetaling als een voordeel van alle aard worden aangemerkt bij de belastingplichtige die het voordeel van het contract krijgt, indien die althans onmiddellijke en definitieve aanspraken op dat contract heeft. Vanaf dat ogenblik valt het bewuste contract onder de derde pijler (dus buiten het toepassingsgebied van de in uitzicht gestelde wet), wat betekent dat de tegoeden slechts belastbaar zullen zijn indien de verkrijger van het voordeel de belastingvermindering in het kader van het langetermijnsparen heeft aangevraagd.

Er kan geen sprake zijn van een juridische dubbele belasting.

Wat de niet-periodiek bezoldigde bedrijfsleiders betreft, heeft de tekst inderdaad tot gevolg dat die kapitalen belast worden tegen het tarief van 10 %, terwijl dezelfde kapitalen toegekend aan regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders belast worden tegen een tarief van 16,5 % - voor zover althans aan alle voorwaarden voor afzonderlijke taxatie is voldaan. Een en ander is een gevolg van het feit dat de toezeggingen die buiten het toepassingsgebied van artikel 38, § 1, eerste lid, 18° en 19°, WIB 92 vallen, als individuele contracten worden aangemerkt en het daarop van toepassing zijnde belastingstelsel ondergaan (zie ook verantwoording bij art. 79-15, blz. 48, zesde lid – DOC 50 1340/007).

De heer Éric van Weddingen (MR) stelt grote verschillen vast wat de belastingheffing betreft op kapitaal uit niet-geëxternaliseerde toezeggingen die zouden worden gedaan vanaf de inwerkingtreding van de in uitzicht gestelde wet:

– inzake de gratis pensioenkapitalen: belastingheffing van 33%, maar aftrek op het niveau van de vennootschapsbelasting (behalve wat voorzieningen en premies betreft die in het geval van prefinanciering werden betaald, wat - volkomen haaks op de grondbeginselen van het wetsontwerp - tot gevolg heeft dat de financiering van die toezeggingen wordt ontmoedigd ten nadele van de werknemers die men precies wilde beschermen. Eens te meer treft de fiscale wetgever de slachtoffers zelf);

– inzake de gratis kapitalen wegens blijvende arbeidsongeschiktheid: belastingheffing in de vorm van een fic-

avantages prévus pour les primes de contrats d'assurance-vie individuelle.

Le ministre précise qu'en cas d'impossibilité d'accorder l'exonération en application de l'article 38, § 1er, alinéa, 18°, CIR 92, on sera nécessairement en présence d'un engagement purement individuel qui sera constitué presque exclusivement par un contrat d'assurance individuel (il est peu probable que cela se fasse par un fonds de pension). Dans ce cas, le paiement de la prime doit être considéré comme un avantage de toute nature dans le chef du contribuable qui bénéficie du contrat s'il a des droits immédiats et définitifs sur ce contrat. A partir de ce moment, le contrat visé suit le régime du troisième pilier (et sort du champ d'application de la loi en projet), ce qui signifie que les avoirs ne seront imposables que si le bénéficiaire de l'avantage a demandé la réduction d'impôt dans le cadre de l'épargne à long terme.

Il ne peut être question de double imposition juridique.

En ce qui concerne les dirigeants d'entreprise qui ne sont pas régulièrement rémunérés, le texte a en effet comme conséquence que ces capitaux sont imposés au taux de 10%, alors que les mêmes capitaux alloués aux dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés sont imposés au taux de 16,5% pour autant que toutes les conditions de taxation distincte soient remplies. Cela résulte du fait que les engagements ne tombant pas dans le champ d'application de l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 18° et 19°, CIR 92, proposé, sont considérés comme des contrats individuels et soumis au régime fiscal y afférent (voir également justification de l'amendement n° 65, DOC 50 1340/007, p. 48, sixième alinéa).

M. Éric van Weddingen (MR) constate des différences importantes dans la taxation des capitaux résultant d'engagements non extériorisés qui seraient octroyés à compter de l'entrée en vigueur du projet de loi :

– pour les capitaux gratuits de pension : taxation à 33% mais déduction à l'impôt des sociétés (sauf des provisions et primes payées si il y a eu préfinancement, ce qui, contrairement aux principes fondateurs du projet de loi, aboutit à dissuader le financement de ces engagements au détriment des travailleurs que l'on cherche précisément à protéger. Une fois de plus, c'est la victime qui fait l'objet de sanctions du législateur fiscal) ;

– Pour les capitaux gratuits relatifs à une incapacité permanente de travail, il y a taxation en rente fictive dans

tieve rente ten aanzien van de begunstigen, maar geen aftrek op het niveau van de vennootschapsbelasting;

– inzake de andere aanvullende bedragen die rechtstreeks door de onderneming worden toegekend en als bedoeld in het ontworpen artikel 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 1992: de wetgever beperkt zich tot een verwijzing naar het gemeen recht, waarvan geweten is dat er momenteel een grote controverse rond heerst (bovenop het feit dat de in de fiscale wetgeving aangebrachte wijzigingen wellicht tot gevolg zullen hebben dat uitgerekend die bestaande regels worden opgeheven of grondig aangepast, wat tot grote rechtsonzekerheid leidt).

Het maatschappelijke belang van de uitkering van voornoemde kapitalen valt niet te ontkennen. Ware het derhalve niet aangewezen dat de regering duidelijk aangeeft waarom zij terzake uiteenlopende keuzes maakt?

Bovendien herinnert de heer van Weddingen aan het door het Hof van Cassatie bevestigde basisbeginsel, waarnaar ook de Raad van State verwijst in verband met amendement nr. 66 (artikel 79-16 (*nieuw*) - DOC 50 1340/007, blz. 169). Dat beginsel luidt als volgt: «[tenzij anders door de wet bepaald, zijn de kosten die zijn aangegaan met het oog op het verwerven of behouden van inkomsten, ook al geschiedt dat op basis van onwettige handelingen, aftrekbaar. ».

Op de bladzijden 49 en 54 van de verantwoording (DOC 50 1430/007) staat onder andere dat een tweedepijlerpensioen in feite wordt beschouwd als een in het kader van de derde pijler vereffend pensioen, wanneer het wordt toegekend aan werknemers voor wie geen enkele collectieve regeling gold. De fiscale voorschriften van de derde pijler inzake de belasting op langetermijnsparen zijn daar dan weer niet op van toepassing, waardoor een specifieke en afzonderlijke belastingheffing ontstaat.

Volgens de spreker ware het nuttig toelichting te verstrekken bij deze complexe en nogal verwarde situatie.

De minister geeft aan dat de samenhang van het systeem hem precies zit in het feit dat de fiscale bepalingen precies overeenstemmen met de sociale bepalingen van het besproken wetsontwerp.

Aangezien het wetsontwerp uitsluit dat intern aanvullend-pensioenkapitalen worden aangelegd voor personen die onder het sociaal statuut van werknemer vallen, bepaalt het ontwerp al even logischerwijs dat op die kapitalen die haaks staan op de bepalingen van het sociale onderdeel geen voordelige fiscale regeling wordt toegepast.

Dezelfde redenering geldt voor de gratis pensioenkapitalen die zouden worden toegekend na een voortdurend inkomstenverlies in geval van arbeidsongeschiktheid.

De in art. 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 92 bedoelde toezeggingen (amendement nr. 55) zijn gekop-

le chef des bénéficiaires, mais pas de déduction à l'impôt des sociétés ;

– Pour les autres compléments alloués directement par l'entreprise et visés à l'article 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92, proposé, le législateur se contente de renvoyer au droit commun dont on sait qu'il fait l'objet actuellement de nombreuses controverses (outre le fait qu'il est probable que les modifications apportées à la législation fiscale auront pour effet d'abroger ou de modifier substantiellement ces mêmes règles existantes, ce qui crée une insécurité juridique majeure).

Dès lors que l'on ne peut pas nier l'importance sociale des versements de capitaux susmentionnés, ne conviendrait-il pas que le gouvernement explicite clairement les raisons des choix divergents opérés ?

En outre, M. van Weddingen rappelle le principe de base consacré par la Cour de Cassation et mis en avant par le Conseil d'État en regard de l'amendement n° 66 (article 79-16 nouveau) (DOC 50 1340/007, p. 169), et qui veut que sauf dérogation légale, sont déductibles les frais engagés en vue d'acquiescer ou de conserver les revenus, mêmes s'ils résultent d'actes illicites.

Aux pages 49 et 54 de la justification (DOC 50 1340/007), on constate notamment qu'une pension «deuxième pilier» est en fait considérée comme liquidée dans le cadre du «troisième pilier» lorsqu'elle est allouée à des travailleurs pour lesquels aucun régime collectif n'était d'application. Mais la fiscalité du troisième pilier en matière de taxe sur l'épargne à long terme n'y est pas applicable et une taxation spécifique distincte est dès lors créée.

L'intervenant estime qu'il serait utile de fournir des explications concernant cette situation complexe et assez confuse.

Le ministre indique que la cohérence du système réside précisément dans le fait que les dispositions fiscales concordent parfaitement avec les dispositions sociales du projet de loi à l'examen.

Etant donné que le projet de loi exclut la constitution interne de capitaux de pension complémentaire pour les personnes relevant du statut social de travailleur, le projet prévoit aussi logiquement de ne pas accorder un régime fiscal avantageux à ces capitaux contrairement aux dispositions du volet social.

Le même raisonnement vaut pour les capitaux de pension gratuits qui seraient attribués à la suite d'une perte permanente de revenus en cas d'incapacité de travail.

Les engagements visés à l'art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92 (amendement n° 55) sont liés à des matiè-

peld aan aangelegenheden die deel uitmaken van het privé-leven van de verkrijger van het voordeel.

Door de bank worden de thans in het raam van dergelijke toezeggingen uitgekeerde premies of bijdragen aangemerkt als een voordeel dat belastbaar is ten name van de verkrijger. Onder bepaalde voorwaarden kunnen sommige van die toezeggingen evenwel worden beschouwd als een niet belastbaar sociaal voordeel in hoofde van de verkrijger, maar in dat geval worden ze niet aangemerkt als voor de werkgever aftrekbare beroepskosten.

De premies gestort voor de verzekeringspolissen van het type «gezondheidszorg» en «opneming in ziekenhuis» die slechts in uitzonderlijke gevallen tussenkomen, vallen voortaan onder de toepassing van de «nieuwe» maatregel (art. 38, § 1, eerste lid, 20°, van het WIB 92) en kunnen dus niet langer worden beschouwd als een sociaal voordeel in de zin van het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, van het WIB 1992. De rechtstreekse tegemoetkomingen van de werkgever in de vorm van hulp in uitzonderlijke gevallen kunnen daarentegen worden beschouwd als een sociaal voordeel in de zin van het huidige artikel 38, eerste lid, 11°, van het WIB 1992 (zie terzake DOC 50 1340/007, blz. 20, onderaan).

Men mag dus zeggen dat de bedoelde bepalingen voortkomen uit het streven om de fiscale wetgeving zo goed mogelijk af te stemmen op de sociale wetgeving.

Tot slot notere men dat de gratis kapitalen geen aantasting vormen op het principe luidens hetwelk zelfs de onverschuldigde kosten aftrekbaar zouden zijn. De gratis kapitalen blijven aftrekbaar met inachtneming van de voordelen en beperkingen vastgesteld in de artikelen 52, 5°, en 60 WIB 92. Voor de daarop toepasselijke belastingregeling heeft de wetgever gewoon besloten van de algemene regel af te wijken.

Wat de complexiteit betreft die uit de nieuwe bepalingen voortvloeit, preciseert de minister dat de voorwaarde die de werknemers het bestaan van een collectieve regeling binnen de onderneming oplegt opdat voor de individuele toezeggingen een fiscaal gunstige regeling kan gelden, opgenomen is in artikel 6 van het besproken wetsontwerp. De strekking van de ontworpen wet is in de eerste plaats de collectieve regelingen te stimuleren.

Om daartoe bij te dragen plaatst de belastingwetgeving de individuele toezeggingen inzake aanvullend pensioen die niet aan bepaalde voorwaarden voldoen, opnieuw in de derde pijler waar ze zich reeds bevonden voor de totstandkoming van dit wetsontwerp.

Dat de taks niet wordt geheven op langetermijnsparen vloeit voort uit de formulering van artikel 184 van het Wetboek van met het zegel gelijkgestelde taksen dat in § 1, 1°, bepaalt dat een taks wordt gevestigd «op de theoretische afkoopwaarde van de individueel gesloten

res faisant partie de la vie privée du bénéficiaire de l'avantage.

En règle générale, les primes ou cotisations actuellement versées dans le cadre de pareils engagements sont considérées comme un avantage imposable dans le chef du bénéficiaire. Moyennant certaines conditions, certains de ces engagements peuvent néanmoins être considérés comme un avantage social non imposable dans le chef du bénéficiaire, mais qui dans ce cas ne sont pas considérés comme frais professionnels déductibles dans le chef de l'employeur.

Les primes versées pour les polices d'assurance du type «soins de santé» ou «hospitalisation» ne prévoyant d'intervenir que dans des cas exceptionnels, relèvent désormais de l'application de la «nouvelle» mesure (art. 38, § 1er, alinéa 1er, 20°, CIR 92) et ne peuvent donc plus être considérées comme un avantage social au sens de l'actuel art. 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92. En revanche, les interventions directes de l'employeur sous forme d'aide dans des cas exceptionnels peuvent être considérées comme un avantage social au sens de l'actuel article 38, alinéa 1er, 11°, CIR 92 (voir en la matière DOC 50 1340/007, p. 20, en bas de page).

On peut donc dire que les dispositions visées sont nées du souci d'aligner le mieux possible la législation fiscale sur la législation sociale.

On notera enfin que les capitaux gratuits ne portent pas atteinte au principe selon lequel même des frais indus seraient déductibles. Les capitaux gratuits restent déductibles dans le respect des conditions et restrictions fixées par les articles 52, 5°, et 60, CIR 92. Pour ce qui est de leur régime fiscal, le législateur a simplement décidé de déroger à la règle générale.

En ce qui concerne la complexité qui découle des nouvelles dispositions, le ministre précise que la condition imposant aux travailleurs l'existence d'un régime collectif dans l'entreprise pour que les engagements individuels puissent bénéficier d'un régime fiscal favorable figure à l'article 6 du projet de loi à l'examen. L'esprit de la loi en projet vise à stimuler d'abord les régimes collectifs.

Pour contribuer à cet objectif, la législation fiscale replace les engagements individuels de pension complémentaire ne répondant pas à certaines conditions, dans le troisième pilier, où ils se trouvaient déjà en fait avant l'élaboration du présent projet de loi.

La non application de la taxe sur l'épargne à long terme découle de la rédaction de l'article 184 du Code des taxes assimilées au timbre, qui dispose, en son § 1er, 1°, qu'«une taxe est établie sur la valeur de rachat théorique des contrats d'assurance-vie conclus individuelle-

levensverzekeringscontracten, waarvan de verzekeringnemer de leeftijd van 60 jaar bereikt heeft en...»

Aangezien bij individuele toezeggingen de onderneming (werkgever) de verzekeringnemer is, kan niet worden voldaan aan de voorwaarde dat de leeftijd van 60 jaar moet zijn bereikt.

De heer Éric Van Weddingen (MR) constateert voorts dat de verantwoording van amendement nr. 65 (DOC 50 1340/007, blz. 52 en 53) buitengewoon nuttige preciseringen aanbrengt omtrent de toepassing van het attractiebeginsel op zelfstandige bedrijfsleiders. Zou de minister, aangezien de verantwoording slechts naar de groepsverzekeringen verwijst, nader kunnen aangeven wat er te gebeuren staat met de toezeggingen die via de pensioenfondsen worden gefinancierd en voor de nieuwe door het wetsontwerp georganiseerde individuele toezeggingen?

De minister preciseert dat wanneer aanvullende pensioen aan bedrijfsleiders worden toegekend in uitvoering van de bepalingen van het besproken wetsontwerp, die dan bij toepassing van het nieuwe artikel 34, § 1, 2°, b, WIB 92 als een pensioen moeten worden aangemerkt.

Concreet betekent dit dat al de kapitalen die overeenkomstig de bepalingen van dit wetsontwerp (sociaal en fiscaal onderdeel) als een aanvullend pensioen worden aangemerkt omdat zij zijn opgebouwd met premies of bijdragen die zijn gebeurd in het kader van de vorming van een aanvullend pensioen, ongeacht de wijze waarop het aanvullend pensioen is gevormd (individuele toezegging, collectieve toezegging via pensioenfondsen, enz...) niet langer onder de toepassing van het attractiebeginsel kunnen vallen.

Het attractiebeginsel kan bijgevolg nog slechts gelden voor de rechtstreeks door de onderneming toegekende kapitalen.

Voor die kapitalen zal bij voortdurend aan de hand van de feitelijke omstandigheden moeten worden uitgemaakt of zij al dan niet als een kapitaal geldend als pensioen kunnen worden aangemerkt. In dat verband verwijst de minister naar de verantwoording van amendement nr. 65 (DOC 50 1340/007, blz. 54) waarin staat dat het attractiebeginsel niet wordt aangetast door het wetsontwerp wat de uitkering in het kader van een bedrijfsleidersverzekering betreft.

Aangezien het hier gratis kapitalen betreft, is het niet mogelijk daar een datum aan te verbinden. Het enige dat in een dergelijk geval «zichtbaar» is, is de datum van de uitkering of toekenning.

Tot slot constateert *de heer Éric Van Weddingen (MR)* dat de verantwoording van amendement nr. 65 (DOC 50 1340/007, blz. 53) bepaalt dat artikel 171, 4°, g, WIB 92

ment, dont le preneur d'assurance a atteint l'âge de 60 ans et.. «.

Etant donné que dans ces cas d'engagements individuels, c'est l'entreprise (employeur) qui est le preneur d'assurance, la condition d'avoir atteint l'âge de 60 ans ne peut être remplie.

M. Éric van Weddingen (MR) constate par ailleurs que la justification de l'amendement n° 65 (DOC 50 1340/007, pp. 52 et 53) apporte des précisions extrêmement utiles concernant l'application du principe d'attraction aux dirigeants d'entreprise indépendants. Comme la justification ne fait référence qu'aux assurances de groupe, le ministre pourrait-il préciser ce qu'il en sera pour les engagements financés par l'intermédiaire des fonds de pension et pour les nouveaux engagements individuels organisés par le projet de loi ?

Le ministre précise qu'en cas d'octroi d'une pension complémentaire à des dirigeants d'entreprise en exécution des dispositions du projet de loi à l'examen, elle doit être considérée comme une pension en application du nouvel article 34, § 1er, 2°, b, CIR 92.

Cela signifie concrètement que tous les capitaux considérés comme une pension complémentaire conformément aux dispositions du présent projet de loi (volets social et fiscal) parce qu'ils sont constitués de primes et de cotisations versées dans le cadre de la constitution d'une pension complémentaire, quel que soit le mode de constitution de la pension complémentaire (engagement individuel, engagement collectif par le biais d'un fonds de pension, ...) ne tombent plus dans le champ d'application du principe d'attraction.

Le principe d'attraction ne s'applique donc plus qu'aux capitaux directement attribués par l'entreprise.

Pour ces capitaux, il faudra plutôt déterminer sur la base de faits s'ils peuvent être considérés ou non comme un capital valant pension. Le ministre renvoie à ce propos à la justification de l'amendement n° 65 (DOC 50 1304/007, p.54) disposant que la loi en projet ne porte pas atteinte au principe d'attraction pour ce qui concerne le versement d'une assurance dirigeant d'entreprise.

Etant donné qu'il s'agit ici de capitaux gratuits, il est impossible de les rattacher à une date. Le seul élément «visible» en pareil cas est la date de paiement ou d'attribution.

Enfin, *M. Éric van Weddingen (MR)* constate que la justification de l'amendement n° 65 (DOC 50 1340/007, p. 53) prévoit que l'article 171, 4°, g, CIR 92 sera d'appli-

van toepassing zal zij op de erin bedoelde gratis kapitalen, ongeacht de datum van de toezegging. Is die verantwoording evenwel niet in strijd met de tekst van artikel 79-22 zoals die werd ingevoegd bij amendement nr. 72 van de regering?

Volgens *de minister* is er geen onverenigbaarheid tussen artikel 171, 4°, g, WIB 92 en artikel 515*quater*, WIB 92. De laatste bepaling is een overgangsbepaling die betrekking heeft op kapitalen en afkoopwaarden die met voorafgaande stortingen zijn gevormd (verwijzing naar 34, § 1, 2°, eerste lid, a tot c, WIB 92 als gewijzigd bij amendement nr. 54 van de regering— gevormd met persoonlijke of werkgeversbijdragen) terwijl het nieuwe artikel 171, 4°, g, WIB 92 (in ontwerp) de zogenaamde «gratis kapitalen» betreft, d.w.z. de kapitalen die zonder voorafgaande stortingen zijn gevormd.

*
* *

Amendement nr. 65 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-16 (*nieuw*)

Amendement nr. 66 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 54-55) strekt tot invoeging van een artikel 79-16 dat tot doel heeft artikel 195, § 2, WIB 92 (aftrekbaarheid als beroepskosten) te vervangen door een nieuwe bepaling om te presideren dat behalve indien de overeenkomsten enkel voorzien in voordelen bij overlijden, de premies van levensverzekeringen betreffende overeenkomsten die in het voordeel van de onderneming zijn gesloten, met de in § 1, tweede lid, vermelde bijdragen worden gelijkgesteld slechts aftrekbaar zijn, onder de voorwaarden en binnen de grenzen als bepaald in deze titel, indien deze overeenkomsten werden gesloten op het hoofd van een bedrijfsleider als bedoeld in artikel 32, eerste lid, 1°, en tewerkgesteld buiten een arbeidsovereenkomst.

Voor de bepaling van het aftrekbare gedeelte van de premies komen dus alleen in aanmerking de bezoldigingen die «regelmatig en ten minste om de maand worden betaald of toegekend voor het einde van het belastbare tijdperk waarin de ertoe aanleiding gevende bezoldigde werkzaamheden zijn verricht en mits zij door de vennootschap op de resultaten van dat tijdperk worden aangerekend» (artikel 195, §1, tweede lid, WIB 92).

*
* *

Amendement nr. 66 van de regering wordt eenparig aangenomen.

cation aux capitaux gratuits y visés, quelle que soit la date de l'engagement. Cette justification n'est-elle toutefois pas en contradiction avec le texte de l'article 79-22, tel qu'inséré par l'amendement n° 72 du gouvernement ?

Le ministre estime qu'il n'y a pas d'incompatibilité entre l'article 171, 4°, g, CIR 92, proposé et l'article 515*quater*, CIR 92. Cette dernière disposition est une disposition transitoire concernant les capitaux et valeurs de rachat constitués de versements anticipés (cf. l'article 34, § 1er, 2°, alinéa 1er, a à c, CIR 92, tel que modifié par l'amendement n° 54 du gouvernement — constitués de cotisations personnelles ou patronales) alors que le nouvel article 171, 4°, g, CIR 92 concerne les «capitaux gratuits», c.-à-d. les capitaux constitués sans versements anticipés.

*
* *

L'amendement n° 65 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-16 (*nouveau*)

L'amendement n° 66 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 54-55) tend à insérer un article 79-16, visant à remplacer l'article 195, § 2, CIR 92 (déductibilité à titre de frais professionnels) par une nouvelle disposition afin de préciser que sauf si les contrats prévoient uniquement des avantages en cas de décès, les primes d'assurance-vie afférentes à des contrats qui ont été conclus au profit de l'entreprise sont assimilées aux cotisations visées à l'article 195, §1er, alinéa 2, CIR 92, et ne sont déductibles aux conditions et dans la limite prévues à ce titre, que si ces contrats ont été conclus sur la tête d'un dirigeant d'entreprise (visé à l'article 32, alinéa 1er, 1°, CIR 92), et occupé en dehors d'un contrat de travail.

Seules les rémunérations qui sont allouées ou attribuées régulièrement et au moins une fois par mois avant la fin de la période imposable au cours de laquelle l'activité rémunérée a été exercée et à condition que ces rémunérations soient imputées par la société sur les résultats de cette période, (article 195, §1er, alinéa 2, CIR 92) sont prises en considération pour la détermination de la partie déductible des primes.

*
* *

L'amendement n° 66 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Art. 79-17 (*nieuw*)

Amendement nr. 67 (DOC 50 1340/007, blz. 57) van de regering strekt ertoe een artikel 79-17 in te voegen. Het is de bedoeling diverse wijzigingen aan te brengen in artikel 205, § 2, WIB 92; dat bevat een regel inzake de beperking van de aftrek die is bedoeld in artikel 202, WIB 92 (definitief belaste inkomsten). Het betreft met name de bijdragen voor aanvullende verzekering tegen ouderdom en vroegtijdig overlijden, voor zover die sommen niet voldoen aan de voorwaarden en de grens gesteld in de artikelen 59 en 195, WIB 92 (het in dit amendement voorgestelde artikel 205, § 2, 5°, WIB 92).

Die bepaling moet worden aangepast, om rekening te houden met de wijzigingen die aan artikel 52, 3°, b, WIB 92 werden aangebracht (via amendement nr. 58 van de regering).

Bij de berekening van de in artikel 205, § 2, WIB 92 bedoelde aftrekbepaling, moet tevens rekening worden gehouden met de in artikel 53, 21° tot 23°, WIB 92 bedoelde kosten die niet als aftrekbare beroepskosten worden aangemerkt (zie amendement nr. 59 van de regering).

*
* *

Amendement nr. 67 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-18 (*nieuw*)

Amendement nr. 68 (DOC 50 1340/007, blz. 58) van de regering strekt ertoe een artikel 79-18 in te voegen. Dit artikel heeft tot doel artikel 223, 2°, WIB 92 (rechtspersonenbelasting) te vervangen. Daarbij zou worden bepaald dat ook die rechtspersonen worden belast op «de werkgeversbijdragen en –premies vermeld in artikel 52, 3°, b, in zover zij niet voldoen, ofwel aan de grens vermeld in artikel 53, 22°, ofwel aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59, de pensioenen, renten en andere als zodanig geldende toelagen vermeld in artikel 52, 5°, in zover zij niet voldoen aan de voorwaarden van en de grens bedoeld in artikel 59 en de in artikel 53, 23°, bedoelde kapitalen».

Met die nieuwe bepaling wordt rekening gehouden met de wijzigingen die de amendementen nrs. 58, 59 en 60 hebben aangebracht in respectievelijk de artikelen 52, 3°, b, 53 en 59.

*
* *

Amendement nr. 68 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Article 79-17 (*nouveau*)

L'amendement n° 67 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 57) tend à insérer un article 79-17, visant à apporter diverses modifications à l'article 205, §2, CIR 92, qui énonce une règle de limitation de la déduction prévue à l'article 202, CIR 92 (revenus définitivement taxés) en visant notamment les cotisations d'assurance complémentaire contre la vieillesse et le décès prématuré, dans la mesure où ces sommes ne satisfont pas aux conditions et à la limite fixées par les articles 59 et 195, CIR 92 (article 205, § 2, 5°, CIR 92, proposé).

Cette disposition doit être adaptée pour tenir compte des modifications apportées à l'article 52, 3°, b, CIR 92 (amendement n° 58 du gouvernement).

Pour calculer la limite de la déduction visée à l'article 205, § 2, CIR 92, il faut aussi tenir compte des frais visés à l'article 53, 21° à 23°, CIR 92 (amendement n° 59 du gouvernement) qui ne sont pas considérés comme des frais professionnels déductibles.

*
* *

L'amendement n° 67 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-18 (*nouveau*)

L'amendement n° 68 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 58) tend à insérer un article 79-18. Cet article vise à remplacer l'article 223, 2°, CIR 92 (impôt des personnes morales) afin de préciser que les personnes morales sont également imposables à raison «des cotisations et primes patronales visées à l'article 52, 3°, b, dans la mesure où elles ne satisfont pas, soit à la limite prévue par l'article 53, 22°, soit aux conditions et aux limites prévues par l'article 59, des pensions, rentes et autres allocations en tenant lieu visées à l'article 52, 5°, dans la mesure où elles ne satisfont pas aux conditions et à la limite prévues par l'article 59 et des capitaux visés à l'article 53, 23°».

Cette nouvelle disposition tient compte des modifications apportées aux articles 52, 3°, b, 53 et 59, CIR 92, respectivement par les amendements n°s 58, 59 et 60.

*
* *

L'amendement n° 68 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Art. 79-19 (*nieuw*)

Amendement nr. 69 (DOC 50 1340/007, blz. 58) van de regering strekt ertoe een artikel 79-19 in te voegen, met de bedoeling in artikel 225, tweede lid, 5° WIB 92 de woorden «tegen het tarief van 39 pct.» te vervangen door de woorden «tegen het tarief vermeld in artikel 215, eerste lid». Zodoende wordt rekening gehouden met de hervorming van de vennootschapsbelasting (dat tarief werd teruggebracht tot 33 %).

*
* *

Amendement nr. 69 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-20 (*nieuw*)

Amendement nr. 70 (DOC 50 1340/007), blz. 59) van de regering strekt ertoe een artikel 79-20 in te voegen, met de bedoeling artikel 234, 3°, WIB 92 (belasting van niet-inwoners) te vervangen door een soortgelijke bepaling als die welke in verband met artikel 223, 2°, WIB 92 werd ingevoegd bij amendement nr. 68 (zie hierboven).

*
* *

Amendement nr. 70 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Article 79-19 (*nouveau*)

L'amendement n° 69 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 58) tend à insérer un article 79-19, qui vise à remplacer les mots «au taux de 39%» par les mots «au taux visé à l'article 215, alinéa 1er» à l'article 225, alinéa 2, 5°, CIR 92, et ce, afin de tenir compte de la réforme de l'impôt des sociétés (le taux est réduit à 33%).

*
* *

L'amendement n° 69 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-20 (*nouveau*)

L'amendement n° 70 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 59) vise à insérer un article 79-20, qui tend à remplacer l'article 234, 3°, CIR 92 (impôt des non-résidents) par une disposition identique à celle proposée par l'amendement n° 68 à l'article 223, 2°, CIR 92 (voir ci-dessus).

*
* *

Cet amendement est adopté à l'unanimité

Art. 79-21 (*nieuw*)

Amendement nr. 71 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 60) behelst de invoeging van een artikel 79-21, dat ertoe strekt artikel 364ter van het WIB 1992 anders te formuleren, teneinde de heffing van belastingen te voorkomen op het ogenblik van om het even welke overdracht van kapitaal of afkoopwaarden die zijn opgebouwd via de in artikel 52, 7°*bis*, of artikel 145, 1°, van het WIB 1992 bedoelde persoonlijke bijdragen, dan wel via werkgeversbijdragen of bijdragen van de onderneming; een voorwaarde daarbij is wel dat het moet gaan om de overdracht naar een contract of naar een gelijksoortige regeling. De in het artikel gehanteerde terminologie werd aangepast, teneinde te zorgen voor een betere overeenstemming met het sociale onderdeel van de in uitzicht gestelde wet.

Voorts wordt nog gepreciseerd dat een overdracht alleen mogelijk is naar gelijksoortige pensioen-toezeggingen of contracten (dat wil zeggen uit de tweede pijler).

Deze bepaling is niet van toepassing op de overdracht van kapitaal of van afkoopwaarden naar een in het buitenland gevestigde verzorgingsinstelling of verzekeringsmaatschappij.

*
* *

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-22 (*nieuw*)

Amendement nr. 72 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 61-63) behelst de invoeging van een artikel 79-22, dat zelf strekt tot invoeging van een artikel 515^{quater} (*nieuw*) in het WIB 1992. Dat artikel bevat overgangsbepalingen wat de toepassing betreft van artikel 171 van het WIB 1992, zoals dat bij amendement nr. 65 van de regering is gewijzigd.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-23

Amendement nr. 73 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 64) behelst de invoeging van een artikel 79-23, dat zelf strekt tot invoeging van een artikel 515^{quinquies} (*nieuw*) in het WIB 1992.

Deze maatregel heeft tot doel de thans geldende bepalingen (de artikelen 52, 3°, b), en 195, § 2, van het WIB 1992) te handhaven naar aanleiding van de tenuitvoerlegging van de individuele toezeggingen inzake een aanvullend rust- en/of overlevingspensioen die werden gedaan vóór de inwerkingtreding van de ontworpen wet.

Article 79-21 (*nouveau*)

L'amendement n° 71 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 60) vise à insérer un article 79-21, tendant à reformuler l'article 364ter, CIR 92 pour faire en sorte que n'importe quel transfert de capitaux ou valeurs de rachat constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 52, 7°*bis*, ou à l'article 145¹, 1°, CIR 92, de cotisations patronales ou de cotisations de l'entreprise ne soit pas imposé à ce moment pour autant qu'il s'agisse d'un transfert vers un contrat ou un règlement similaire. La terminologie de l'article est adaptée afin d'assurer une meilleure concordance avec le volet social de la loi en projet.

Il est encore précisé que le transfert peut uniquement avoir lieu vers des engagements de pension ou des conventions similaires (deuxième pilier).

Cette disposition n'est pas applicable au transfert du capital ou de la valeur de rachat à une institution de prévoyance ou à une entreprise d'assurance établie à l'étranger.

*
* *

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-22 (*nouveau*)

L'amendement n° 72 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 61-63) tend à insérer un article 79-22, visant lui-même à insérer un nouvel article 515^{quater} dans le Code des impôts sur les revenus 1992. Cet article prévoit des dispositions transitoires en ce qui concerne l'application de l'article 171, CIR 92, tel que modifié par l'amendement n° 65 du gouvernement.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-23 (*nouveau*)

L'amendement n° 73 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p.64) tend à insérer un article 79-23, visant lui-même à insérer un nouvel article 515^{quinquies} dans le CIR 92.

Cette mesure vise à assurer le maintien des dispositions actuelles (articles 52, 3°, b, et 195, § 2, CIR 92) à l'occasion de l'exécution d'engagements individuels de pension complémentaire de retraite et/ou de survie octroyés avant l'entrée en vigueur de la loi en projet.

De heer Éric van Weddingen (MR) vraagt of de verantwoording van amendement nr. 73 (DOC 50 1340/007, blz. 64) - die overeenstemt met die op bladzijde 53 - niet in tegenspraak is met de voor artikel 79-23 naar voor geschoven tekst, meer bepaald wat de zelfstandige bedrijfsleiders met mandaat betreft die niet buiten de toepassingsfeer van het artikel vallen.

Volgens *de minister* klopt de verantwoording met betrekking tot artikel 515quinquies (*nieuw*) van het WIB 1992 wel degelijk. Het betreft een overgangsmaatregel die ertoe strekt de aftrekbaarheid te waarborgen van de premies voor andere mensen dan de zelfstandige bedrijfsleiders met mandaat, wanneer die premies verband houden met een contract dat vóór de inwerkingtreding van de in uitzicht gestelde wet werd gesloten.

De reden daarvoor is terug te vinden in de wijziging die het wetsontwerp aanbrengt in artikel 195, § 2, van het WIB 1992.

Die premies zijn niet langer aftrekbaar, tenzij het verzekeringscontract is gesloten op het hoofd van de zelfstandige bedrijfsleider met mandaat. Voor die categorie van bedrijfsleiders verandert er dus niets, met als gevolg dat een overgangsmaatregel niet hoeft. Een en ander verklaart ook de commentaar in de verantwoording. Kortom: artikel 515quinquies levert geen problemen op.

*
* *

Amendement nr. 73 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-24 (*nieuw*)

Amendement nr. 74 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 65-66) behelst de invoeging van een artikel 79-24, dat zelf strekt tot invoeging van een artikel 515sexies (*nieuw*) in het WIB 1992.

Deze bepaling moet ten name van de bedrijfsleiders de fiscale neutraliteit waarborgen van de omzetting van een levensverzekeringscontract gesloten in het voordeel van de onderneming op het hoofd van één van haar bedrijfsleiders (bedrijfsleiderverzekering als bedoeld in artikel 195, § 2, van het WIB 1992, in zijn huidige vorm) in een individueel levensverzekeringscontract in het voordeel van de bedrijfsleider. De verrichting moet wel plaatsvinden onder de voorwaarden en binnen de begrenzing als bedoeld in artikel 195, van het WIB 1992, dat wil zeggen binnen drie jaar te rekenen van de inwerkingtreding van de bepalingen van de ontworpen wet. Voorts moeten ook een aantal andere voorwaarden worden nageleefd.

M. Éric van Weddingen (MR) demande si la justification de l'amendement n° 73 (DOC 50 1340/007, p. 64) – conforme à celle figurant page 53 – n'est pas en contradiction avec le texte proposé pour l'article 79-23 en ce qui concerne les dirigeants d'entreprise mandataires indépendants qui ne sont pas exclus de son champ d'application?

Le ministre confirme que le texte de la justification relative à l'article 515quinquies, CIR 92 (nouveau) est exact. Il concerne une mesure transitoire visant à garantir la déductibilité des primes pour les autres personnes que les dirigeants d'entreprise mandataires indépendants lorsque ces primes ont un lien avec un contrat conclu avant l'entrée en vigueur de la loi en projet.

La raison se retrouve dans la modification que la loi en projet apporte à l'article 195, § 2, CIR 92.

Ces primes ne seront plus déductibles que si le contrat d'assurance est conclu sur la tête du dirigeant d'entreprise mandataire indépendant. La situation actuelle reste donc inchangée pour cette catégorie de dirigeants d'entreprise et une disposition transitoire ne se justifie donc pas, ce qui explique le commentaire dans la justification. L'article 515quinquies ne pose donc aucun problème.

*
* *

L'amendement n° 73 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-24 (*nouveau*)

L'amendement n° 74 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 65-66) vise à insérer un article 79-24, tendant lui-même à insérer un nouvel article 515sexies dans le CIR 92.

Cette disposition vise à assurer la neutralité fiscale, dans le chef des dirigeants d'entreprise, de la transformation d'un contrat d'assurance-vie conclu au profit de l'entreprise sur la tête d'un de ses dirigeants (assurance dirigeant d'entreprise visée à l'article 195, § 2, CIR 92, dans sa rédaction actuelle) en un contrat d'assurance-vie individuelle au profit de ce dirigeant pour autant que l'opération soit effectuée dans le respect des conditions et de la limite fixée à l'article 195, CIR 92, dans les trois ans à compter de l'entrée en vigueur des dispositions de la loi en projet, et ce moyennant le respect d'un certain nombre de conditions.

De heer Éric van Weddingen (MR) vraagt of de minister kan bevestigen dat de loontrekkenden wel degelijk binnen de toepassings sfeer van deze bepaling vallen. Zo ja, ware het dan niet aangeraden in artikel 515^{sexies}, eerste lid (*nieuw*), de woorden « uitsluitend in het voordeel van een bedrijfsleider op wiens hoofd een contract werd gesloten, is artikel 38, § 1, eerste lid, 19°, » te vervangen door de woorden « uitsluitend in het voordeel van een werknemer of een bedrijfsleider op wiens hoofd een contract werd gesloten, is artikel 38, § 1, 18° of 19°, »?

Is tevens geen wijziging vereist van de verantwoording van amendement nr. 74 (DOC 50 1304/007, blz. 66), teneinde te preciseren dat de beperking tot 1.525 euro niet van toepassing zal zijn op de stortingen die plaatsvinden vanaf de inwerkingtreding van de ontworpen wet?

Voorts staat de spreker stil bij de omzetting van een bedrijfsleidersverzekering in een individuele pensioentoezegging. Zowel een loontrekkende werknemer als een zelfstandig bedrijfsleider kunnen met een dergelijke omzetting te maken krijgen. Kan de minister bevestigen dat het bij artikel 53, 22° (*nieuw*), van het WIB 1992 ingestelde fiscale plafond niet van toepassing zal zijn op de stortingen die na de omzetting plaatsvinden?

De minister bevestigt dat deze bepaling ook doelt op de loontrekkenden die bedrijfsleider zijn.

De andere loontrekkenden ressorteren niet onder artikel 195, § 2, van het WIB 1992, met als gevolg dat geen overgangsmaatregel nodig is.

Voorts preciseert de minister dat de regeling van de bedrijfsleidersverzekering niet van toepassing is op soortgelijke verzekeringen die worden gesloten op het hoofd van de werknemer. Om die reden werd alleen in een overgangsbepaling voorzien met betrekking tot de omzetting of de overdracht van reserves van een bedrijfsleidersverzekering naar een aanvullende pensioentoezegging in het voordeel van een bedrijfsleider. Dat betekent dat wanneer in het verleden een bedrijfsleidersverzekering werd gesloten op het hoofd van een werknemer, dat contract moet worden opgezegd en dat een nieuwe aanvullende pensioentoezegging voor de werknemer moet worden gesloten.

Wanneer die aanvullende toezegging een individuele toezegging is, ressorteert ze onder het ontworpen artikel 53, 22°, van het WIB 1992, wat een beperking tot 1.525 euro per jaar impliceert.

*
* *

Amendement nr. 74 van de regering wordt eenparig aangenomen.

M. Éric van Weddingen (MR) demande si le ministre peut confirmer que les salariés sont bien inclus dans le champ d'application de cette disposition. Dans l'affirmative, ne faudrait-il pas remplacer, dans l'article 515^{sexies}, alinéa 1er, nouveau, les mots « au profit exclusif du dirigeant d'entreprise, sur la tête duquel le contrat a été conclu, l'article 38, § 1er, 19° » par les mots « au profit exclusif du travailleur ou du dirigeant d'entreprise, sur la tête duquel le contrat a été conclu, l'article 38, § 1er, 18° ou 19° » ?

La justification de l'amendement n° 74 (DOC 50 1304/007, p. 66) ne devrait-elle pas également être modifiée pour préciser que la limite de 1.525 euros ne sera pas applicable aux versements effectués à partir de l'entrée en vigueur de la loi en projet ?

Par ailleurs, l'intervenant souhaiterait savoir si, dans la mesure où la transformation d'une assurance dirigeant d'entreprise en un engagement individuel de pension peut concerner tant un travailleur salarié qu'un dirigeant indépendant, le ministre peut confirmer que la limite fiscale introduite par le nouvel article 53, 22°, CIR 92 ne s'appliquera pas aux versements qui seront effectués après la transformation ?

Le ministre confirme que les salariés sont aussi visés s'ils sont dirigeants d'entreprise.

Les autres travailleurs salariés ne sont pas visés par l'article 195, § 2, CIR 92 de sorte qu'aucune mesure transitoire ne doit être prévue.

Par ailleurs, le ministre précise que le régime de l'assurance dirigeant d'entreprise ne s'applique pas à des assurances similaires conclues sur la tête d'un travailleur. C'est la raison pour laquelle une disposition transitoire est prévue uniquement pour la transformation ou le transfert de réserves d'une assurance dirigeant d'entreprise à un engagement de pension complémentaire au bénéfice d'un dirigeant d'entreprise. Cela signifie que dans le cas d'une assurance dirigeant d'entreprise conclue antérieurement sur la tête d'un travailleur, ce contrat doit être résilié et un nouvel engagement de pension complémentaire doit être conclu pour le travailleur.

Lorsque cet engagement complémentaire concerne un engagement individuel, celui-ci relève de l'application de l'article 53, 22°, CIR 92 (proposé) – limitation à 1.525 euros par an.

*
* *

L'amendement n° 74 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Art. 79-25 (*nieuw*)

Amendement nr. 75 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 66-67) behelst de invoeging van een artikel 79-25, dat zelf strekt tot invoeging van een artikel 515*septies* (*nieuw*) in het WIB 1992. Dit artikel moet, met inachtneming van een aantal voorwaarden, helpen te voorkomen dat de pensioenkapitalen die vóór de inwerkingtreding van de in uitzicht gestelde wet binnen de onderneming werden gevormd, op het ogenblik van hun overdracht zouden worden belast ingevolge een externalisering van dergelijke pensioentoezeggingen overeenkomstig de ontworpen wet.

De heer Éric van Weddingen (MR) vraagt de minister of hij uitvoerig (en bijgevolg beperkend) kan toelichten welke voorwaarden precies moeten worden nageleefd opdat de voordelen van een externalisering van de pensioenvoorzieningen die binnen een onderneming werden aangelegd ten gunste van een loontrekkende werknemer, ten aanzien van die werknemer worden vrijgesteld als voordelen van alle aard.

Voorts wenst de spreker te vernemen welke wettelijke argumenten de minister heeft om de aftrek van de pensioenvoorzieningen te weigeren, terwijl de vermoedelijke uitgave waarvan sprake dan weer wél aftrekbaar is.

De minister geeft onderstaande voorwaarden voor een belastinguitstel (artikel 515*septies* (*nieuw*) van het WIB 1992):

1. het moet gaan om kapitalen die binnen de onderneming zijn gevormd ten bate van de begunstigde of zijn rechtverkrijgende;
2. de kapitalen moeten worden overgedragen naar een verzorgingsinstelling of een verzekeringsmaatschappij;
3. de kapitalen mogen niet worden overgedragen naar een in het buitenland gevestigde verzorgingsinstelling of verzekeringsmaatschappij;
4. de overgedragen bedragen worden evenmin als een voordeel van alle aard belast indien:
 - voor de werknemers:
 - in de onderneming ook een collectieve toezegging bestaat wanneer het intern gevormde kapitaal wordt overgedragen naar een individuele aanvullende toezegging;
 - voor de bedrijfsleiders:
 - zij regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders zijn en voor zover de bepalingen van de artikelen 59 en 195 van het WIB 1992 worden nageleefd tot op het tijdstip van de overdracht, wat impliceert dat de begrenzing van 80 % steeds moet zijn gerespecteerd.

Voorts stipt de minister aan dat het niet opportuun is geacht een aftrek toe te staan, als de voorziening betrekking heeft op toezeggingen die indruisen tegen de

Article 79-25 (*nouveau*)

L'amendement n° 75 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 66-67) tend à insérer un article 79-25, qui vise lui-même à insérer un nouvel article 515*septies* dans le CIR 92. Cette disposition a pour objet d'éviter, moyennant certaines conditions, que les capitaux de pension constitués au sein de l'entreprise avant l'instauration de la loi en projet ne soient taxés au moment de leur transfert par suite d'une externalisation de tels engagements de pension similaires conformément à la loi en projet.

M. Éric van Weddingen (MR) demande au ministre s'il peut expliquer de manière exhaustive (et donc limitative) quelles sont les conditions exactes à respecter pour que les avantages résultant de l'extériorisation des provisions de pension constituées au sein d'une entreprise en faveur d'un travailleur salarié soient exonérés comme avantages de toute nature dans le chef du travailleur ?

Par ailleurs, l'intervenant souhaiterait savoir comment le ministre justifie légalement le rejet de déduction des provisions pour pension, alors que la dépense probable dont il est question est bel et bien déductible ?

Le ministre indique que les conditions de report de taxation (art. 515*septies*, CIR 92, *nouveau*) sont les suivantes:

1. il doit s'agir de capitaux constitués au sein de l'entreprise pour le bénéficiaire ou son ayant droit;
2. les capitaux doivent être transférés à une institution de prévoyance ou une entreprise d'assurances ;
3. le capital ne peut être transféré à une institution de prévoyance ou une entreprise d'assurances établie à l'étranger;
4. les sommes transférées ne sont pas non plus imposables comme avantages de toute nature si
 - pour les travailleurs :
 - il existe également un engagement collectif dans l'entreprise lorsque le capital constitué en interne est transféré à un engagement individuel complémentaire ;
 - pour les dirigeants d'entreprise :
 - il doit s'agir de dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés et moyennant le respect des dispositions des articles 59 et 195, CIR 92 jusqu'au moment du transfert, c'est-à-dire que la limitation à 80% est toujours respectée.

Par ailleurs, le ministre indique qu'il n'a pas été jugé opportuun de prévoir une déduction alors que la provision concerne des engagements qui ne respectent pas

wettelijke bepalingen. Er is immers niet voldaan aan de voorwaarden voor de vrijstelling, indien een voorziening wordt opgebouwd teneinde de interne financiering te waarborgen van een toezegging inzake een aanvullend pensioen waarbij evenwel de wettelijke bepalingen inzake de controle op de verzekeringen niet worden nageleefd. Dat standpunt is niet nieuw.

*
* *

Amendement nr. 75 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-26 (*nieuw*)

Amendement nr. 76 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 68) behelst de invoeging van een artikel 79-26, dat zelf strekt tot invoeging van een artikel 515*octies* (*nieuw*) in het WIB 1992. Met die bepaling wordt de handhaving beoogd van het aanslagstelsel dat momenteel geldt voor de kapitalen die bij wijze van pensioen gratis worden toegekend aan de begunstigen als bedoeld in artikel 171, 1°, h), van het WIB 1992 (zoals ingevoegd bij amendement nr. 65). Een en ander heeft betrekking op de kapitalen die werden toegekend ter uitvoering van een contractuele verbintenis die werd gesloten vóór de tenuitvoerlegging van deze wet.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-27 (*nieuw*)

Amendement nr. 77 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 69) strekt tot invoeging van een artikel 79-27 in Titel III*bis*. Dat artikel moet deel gaan uitmaken van een hoofdstuk II «Wijzigingen in het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen», afdeling 1 «Jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten».

Dit artikel behoort in de plaats te komen van artikel 174 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen (WZGT) en strekt ertoe de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming, gelijk te stellen met de verzekeringen, evenals overigens elke verbintenis aangegaan door de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in dit wetsontwerp. Daardoor vallen die verbintenissen onder de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten, als ging het om verzekeringscontracten.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

les dispositions légales. En effet, les conditions d'exonération d'une provision qui serait constituée en vue de couvrir le financement interne d'un engagement de pension complémentaire en infraction aux dispositions légales en matière de contrôle des assurances ne sont pas réunies. Cette position n'est pas neuve.

*
* *

L'amendement n° 75 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-26 (*nouveau*)

L'amendement n° 76 du gouvernement (DOC 50 1340007, p. 68) tend à insérer un article 79-26, visant lui-même à insérer un nouvel article 515*octies* dans le CIR 92. Cette disposition a pour objet de maintenir le régime d'imposition applicable, à l'heure actuelle, aux capitaux gratuits alloués à des personnes visées à l'article 171, 1°, h, CIR 92 (tel qu'inséré par l'amendement n° 65) à titre de pensions lorsque ces capitaux sont alloués en exécution d'une obligation contractuelle conclue avant l'entrée en vigueur de la présente loi.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-27 (*nouveau*)

L'amendement n° 77 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 69) vise à insérer un article 79-27 dans le Titre III*bis*, dans un chapitre II « Modifications au Code des taxes assimilées au timbre », section 1ère « Taxe annuelle sur les contrats d'assurance ».

Cet article tend à remplacer l'article 174 du Code des taxes assimilées au timbre (CTAT) par une nouvelle disposition destinée à assimiler aux assurances, les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une compagnie d'assurance ainsi que tout engagement contracté par les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visé par le présent projet de loi. Ces engagements sont ainsi soumis à la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, au même titre que ceux-ci.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Artikel 79-28 (nieuw)

Amendement nr. 78 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 69-71) strekt ertoe artikel 175¹ van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen te vervangen door een nieuwe bepaling, waarin de tarieven van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten en de toepassingsvoorwaarden terzake worden vastgesteld.

In § 1 wordt het basistarief van de jaarlijkse taks vastgesteld op 9,25 %.

Paragraaf 2 bepaalt dat een aantal contracten, toezeggingen en plannen onderworpen worden aan het tarief van 4,40 %:

1. de verzekeringen in geval van leven;
2. de verzekeringen in geval van overlijden;
3. de contracten van lijfrente of tijdelijke renten gesloten met een verzekeringsonderneming;
4. de collectieve toezeggingen die moeten worden beschouwd als een aanvulling van de wettelijke uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid door arbeidsongeval of ongeval ofwel beroepsziekte of ziekte, indien ze worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, en indien deze collectieve toezeggingen op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, zijnde alle werknemers of regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders van eenzelfde onderneming of een bijzondere categorie ervan;
5. de pensioentoezeggingen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet;
6. de individuele voortzetting van pensioentoezeggingen als bedoeld in artikel 33 van dit wetsontwerp.

Paragraaf 3 heeft betrekking op de plannen welke meer dan één toezegging aanbieden die door een onderneming worden ingevoerd ten voordele van de personeelsleden of van de regelmatig bezoldigde bedrijfsleiders. Dergelijke plannen worden in principe onderworpen aan het basistarief van 9,25 %. Het tarief van 4,40 % wordt echter op bedoelde toezeggingen toegepast indien dat collectief plan en de eventuele alternatieve individuele keuzemogelijkheden waarin het voorziet op eenzelfde en niet-discriminerende wijze toegankelijk zijn voor alle aangeslotenen, het collectief

Article 79-28 (nouveau)

L'amendement n° 78 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 69-71) tend à remplacer l'article 175¹ du Code des taxes assimilées au timbre par une nouvelle disposition. Cette disposition détermine les taux de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance et les conditions en fonction desquelles ces taux s'appliquent.

Le § 1er fixe le tarif de base de la taxe annuelle à 9,25%.

Le § 2 détermine qu'un certain nombre de contrats, d'engagements et plans sont assujettis au tarif de 4,40% :

- 1° les assurances en cas de vie ;
- 2° les assurances en cas de décès ;
- 3° les contrats de rentes viagères ou temporaires passés avec une entreprise d'assurance ;
- 4° les engagements collectifs qui doivent être considérés comme un complément aux indemnités légales en cas d'incapacité de travail par suite d'un accident du travail ou d'un accident ou d'une maladie professionnelle ou d'une maladie, lorsqu'ils sont exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, §1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi, et ce, à condition que ces engagements collectifs soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les affiliés, à savoir tous les travailleurs ou dirigeants d'entreprise régulièrement rémunérés d'une même entreprise ou d'une catégorie particulière de ceux-ci ;
- 5° les engagements de pension exécutés par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, §1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, § 3, de la même loi ;
- 6° la continuation à titre individuel des engagements de pension telle que visée à l'article 33 du présent projet de loi.

Le § 3 vise les plans qui offrent plus d'un engagement et qui sont introduits par une entreprise au profit des membres du personnel ou des dirigeants d'entreprise rémunérés régulièrement. Ces plans sont en principe assujettis au tarif de base de 9,25%. Le tarif de 4,40% est cependant d'application aux engagements visés à condition que ce plan collectif et les possibilités de choix alternatives et individuelles éventuellement prévues dans le plan soient accessibles d'une manière identique et non discriminatoire à tous les adhérents, que le plan collectif ou individuel soit géré d'une façon différen-

of individueel plan door de verzekeringsonderneming of verzorgingsinstelling gedifferentieerd wordt beheerd en er voor welbepaalde toezeggingen geen uitsluiting op grond van een medisch onderzoek is als meer dan tien personen bij dat collectief plan zijn aangesloten.

Paragraaf 3, laatste lid, bepaalt dat, indien er in een collectief plan met globaal premiebudget voor alle aangeslotenen is voorzien, iedere aangeslotene vrij is zelf de aanwending van dat premiebudget in te vullen en uit te splitsen over de verschillende in het plan aangeboden dekkingen. In dat geval moet er worden voorzien in een standaardtoezegging en een standaarddekking (voor iedere dekking).

Het verbod op uitsluiting op grond van een medisch onderzoek is van toepassing op dergelijke collectieve plannen met standaarddekkingen en op de standaardtoezegging.

De standaarddekkingen en de standaardtoezegging moeten in het reglement worden toegelicht en betekenisvol zijn.

Ten slotte wordt in § 4 bepaald dat het tarief van 9,25 % bij niet-naleving van één van de bovenvermelde voorwaarden wordt toegepast op alle toezeggingen van het collectief plan.

De heer Éric van Weddingen (MR) benadrukt dat in de verantwoording van amendement nr. 78 (DOC 50 1340/007, blz. 73) wordt gepoogd een omschrijving te geven van de verzekeringen «arbeidsongeschiktheid of invaliditeit» die in de bepaling worden bedoeld. Kan de minister de link leggen met de definitie van deze begrippen zoals die wordt gebruikt voor de directe belastingen en de eventuele verschillen en de gevolgen daarvan toelichten?

De minister antwoordt dat er voor de directe belastingen werd beslist een zo ruim mogelijke omschrijving van het begrip «arbeidsongeschiktheid» te handhaven. Zoals in de verantwoording van het amendement wordt vermeld, gaat het in de praktijk over polissen van het type «gewaARBorgd inkomen», invaliditeit, lichamelijke ongevallen en arbeidsongevallen, die tot doel hebben het verlies aan inkomsten bij invaliditeit te compenseren, dus alle aanvullende prestaties voor alle mogelijke oorzaken van arbeidsongeschiktheid. De enige link met de directe belastingen is het feit dat de verzekering het verlies van arbeidsinkomsten moet dekken, en dat moet blijken uit het verzekeringscontract.

De heer Éric van Weddingen (MR) en de heer Dirk Pieters (CD&V) vragen waarom de regering de fiscale druk op de «andere persoonsverzekeringen» (zoals bijvoorbeeld de «ziekenhuiskostenverzekering») heeft verhoogd.

ciée par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance et que pour certains engagements déterminés il n'y ait pas d'exclusion basée sur un examen médical s'il y a plus de dix personnes qui ont contracté le plan collectif.

Le dernier alinéa du § 3 prévoit que dans le cas d'un plan collectif pour lequel un budget de prime global est prévu pour tous les adhérents, chacun de ceux-ci étant libre de compléter lui-même l'utilisation de ce budget de prime et de ventiler selon les différentes couvertures offertes dans le plan, un engagement standard et une couverture standard (pour chaque couverture) doivent être prévus.

L'interdiction d'exclusion sur la base d'un examen médical s'applique pour de tels plans collectifs aux couvertures standard et à l'engagement standard.

Les couvertures standard et l'engagement standard doivent être précisés dans le règlement et avoir un contenu significatif.

Enfin, le § 4 précise que si une des conditions susmentionnées n'est pas respectée, le tarif de 9,25% s'applique à tous les engagements compris dans le plan collectif.

M. Éric van Weddingen (MR) souligne que la justification de l'amendement n° 78 (DOC 501340/007, p. 73) tente de définir quelles seraient les assurances « incapacité de travail ou invalidité » visées par la disposition. Le ministre pourrait-il établir le lien avec la définition de ces notions utilisée en matière d'impôts directs et préciser les différences éventuelles et leurs conséquences ?

Le ministre indique qu'en matière de contributions directes, il a été décidé de maintenir la description de l'incapacité de travail aussi large que possible. Comme mentionné dans la justification de l'amendement, il s'agit en pratique des polices de revenu garanti, invalidité, accidents corporels et accidents de travail dont l'objectif est de compenser une perte de revenus en cas d'invalidité. Il peut donc s'agir de toutes les prestations complémentaires concernant toutes les causes possibles d'incapacité de travail. Le seul lien avec les contributions directes est le fait que l'assurance doit couvrir la perte de revenu du travail, ce qui doit ressortir des termes du contrat.

M. Éric van Weddingen (MR) et M. Dirk Pieters (CD&V) demandent pourquoi le gouvernement a souhaité augmenter la pression fiscale sur les « autres assurances de personnes » (comme, par exemple, l'assurance « hospitalisation »).

Mevrouw Greta D'hondt (CD&V) dient amendement nr. 89 (DOC 50 1340/008) (subamendement op amendement nr. 78 van de regering) in, dat ertoe strekt het voorgestelde artikel 175¹, § 2, aan te vullen met een zevende punt, om aan te geven dat het verminderde tarief van 4,40 % (en niet 9,25 %) eveneens van toepassing is op «de andere persoonsverzekeringen die begrepen zijn in een aanvullende collectieve pensioentoezegging, indien ze worden uitgevoerd door de verzekeringsinstellingen bedoeld in artikel 2, § 1 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3 van dezelfde wet».

De minister stelt dat het wetsontwerp enkel betrekking heeft op de zogenaamde persoonsverzekeringen voor zover ze tot doel hebben het verlies van arbeidsinkomsten te compenseren. Met name de ziekenhuiskostenverzekering beantwoordt niet aan die voorwaarde.

Voorts is er in de verzekeringswetgeving geen omschrijving opgenomen van het begrip «ziekenhuiskostenverzekering», en hanteert elke maatschappij bijgevolg haar eigen definitie. In de praktijk dekken deze verzekeringen over het algemeen de verblijfs-, operatie-, verdovings-, dokters- en geneesmiddelenkosten. Als dusdanig is deze verzekering geen persoonsverzekering in de zin van «leven, fysische (sic) integriteit of gezinstoestand» (definitie van de persoonsverzekering – artikel 1, H, van de wet van 25 juni 1992 op de landverzekeringsovereenkomst).

De minister benadrukt dat de personen die intekenen op de sociale toezeggingen van het aanvullend pensioen een belastingvermindering zal worden toegestaan.

De heer Éric van Weddingen (MR) stelt voorts vast dat de in het aldus geamendeerde artikel 175¹, § 3, WZGT, vermelde voorwaarden voorzien in een «standaarddekking». Als die voorwaarde gehandhaafd blijft, druist ze dan niet in tegen de sociale bepalingen van het wetsontwerp, volgens welke er geen discriminatie tussen mannen en vrouwen mag ontstaan bij het opleggen van een minimale overlijdensdekking in het kader van een «cafeteria»-plan?

De minister antwoordt dat de verplichte minimale «standaarddekking» in de «cafeteria»-planregeling een systeem instelt dat op zijn minst vergelijkbaar is met de omschreven lasten.

In dat geval zal het door de man en de vrouw betaalde premiebedrag verschillen om tot een gelijke prestatie te komen. Aldus wordt in de commentaar van artikel 14 bij het sociale onderdeel van het wetsontwerp (DOC 50 1340/007, blz. 41) onomwonden gesteld dat het probleem van de discriminatie tussen mannen en

Mme Greta D'hondt (CD&V) présente un amendement n° 89 (sous-amendement à l'amendement n° 78 du gouvernement) (DOC 50 1340/008) tendant à compléter l'article 175¹, §2, proposé, par un 7° afin de préciser que le taux réduit de 4,40% (et non le taux de 9,25%) s'applique également « aux autres assurances de personnes qui sont comprises dans un engagement de pension complémentaire collectif, lorsqu'elles sont exécutées par les entreprises d'assurance visées à l'article 2, §1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurance et par les organismes de pension visés à l'article 2, §3, de la même loi ».

Le ministre précise que la loi en projet retient les assurances qualifiées d'assurances de personnes que pour autant qu'elles aient comme objectifs de compenser une perte de revenus du travail. L'assurance hospitalisation, notamment, ne répond pas à cette condition.

Par ailleurs, il n'y a aucune définition dans la législation sur les assurances, de la notion d'assurances hospitalisation et, par conséquent, la définition varie d'une compagnie à l'autre. Dans la pratique, ces assurances couvrent généralement le séjour, l'opération, l'anesthésie, le médecin et les médicaments. Il ne s'agit pas, en tant que telle, d'une assurance de personne, à savoir : « vie, intégrité physique ou situation familiale » (définition de l'assurance de personne - article 1er, lettre H, de la loi du 25 juin 1992 sur le contrat d'assurance terrestre).

Le ministre souligne que les personnes qui vont adhérer aux engagements sociaux de pension complémentaire bénéficieront d'une diminution de la fiscalité.

M. Éric van Weddingen (MR) constate par ailleurs que les conditions prévues à l'article 175¹, §3, CTAT, tel qu'amendé, prévoient l'existence d'une couverture « standard ». Si cette exigence devait être maintenue, ne serait-elle pas contraire aux dispositions sociales du projet de loi qui prévoient que l'on ne peut pas créer de discrimination entre hommes et femmes en imposant une couverture « décès » minimum dans le cadre d'un plan « cafétéria » ?

Le ministre répond que l'obligation de couvertures « standard » minimales dans le régime des plans « cafétérias » crée un système à tout le moins comparable à celui des charges définies.

Dans ce cas, il sera demandé un montant de prime différent à l'homme et à la femme pour arriver à une prestation égale. Le commentaire de l'article 14 du volet social de la loi en projet (DOC 50 1340/007, p. 41) dispose ainsi, sans détour, que le problème de la discrimination homme-femme se pose dans certains plans « ca-

vrouwen zich voordoet in bepaalde «cafeteria»-plannen met een verplichte minimale overlijdensdekking.

Iedere partner moet terzake de nodige waakzaamheid aan de dag leggen.

De heer Éric van Weddingen (MR) merkt op dat in de verantwoording van amendement nr. 78 (met betrekking tot diezelfde paragraaf 3) de formulering «een betekenisvolle standaard dekking» (DOC 50 1340/007) wordt gehanteerd. Kan de minister toelichten hoe de belastingadministratie ervoor zal moeten zorgen dat die bepaling ook wordt toegepast?

De heer Dirk Pieters (CD&V) merkt op dat het geamendeerde artikel 175¹, § 3, tweede lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen het volgende bepaalt: «de standaard dekkingen en de standaard toezegging moeten in het reglement worden omschreven en een betekenisvolle inhoud hebben.» Wat moet onder «een betekenisvolle inhoud» worden verstaan?

Is het niet tegenstrijdig te spreken over een collectief plan dat voorziet in een budget voor een totaalpremie voor alle leden, zodat iedere werknemer de door hem gewenste dekking kan kiezen en anderzijds de toezeggingen te standaardiseren?

Het spreekt voor zich dat de dekkingen en de toezeggingen in het reglement worden gepreciseerd. De belangrijke bepaling naar luid waarvan het reglement «een betekenisvolle inhoud» moet hebben, werd in de wet opgenomen als gevolg van een door de Raad van State terzake geformuleerde opmerking (DOC 50 1340/007). In zijn advies, constateert de Raad van State het volgende: «Bij het laatste lid van paragraaf 3 wordt de Koning gemachtigd om bij een na overleg in de Ministerraad vastgesteld besluit, minimale standaarddekkingen op te leggen waaraan het collectief plan genoemd in het vorige lid moet voldoen opdat het verminderde tarief van 4,40 % zou genieten. Die overdracht van bevoegdheid inzake fiscale materies is in strijd met de artikelen 170 en 172 van de Grondwet en onaanvaardbaar.»

Volgens *de heer Dirk Pieters* schendt de regering, bij de aanwending van dat open en holle begrip «betekenisvolle inhoud», op flagrante wijze het principe van de scheiding der machten, dat als een van de fundamentele beginselen van onze Grondwet geldt. Op grond van die nieuwe bepaling krijgen de belastingadministraties een onbeperkte discretionaire bevoegdheid die hen aldus in staat stelt de fiscale bepalingen nauwkeuriger te omschrijven. De bepaling zet de rechtszekerheid van de belastingplichtige op de helling.

fétérias » avec une couverture décès minimum obligatoire.

Il incombe à chaque partenaire d'y être attentif.

M. Eric van Weddingen (MR) fait remarquer que la justification de l'amendement n° 78 (concernant ce même §3) utilise l'expression « couverture standard significative » (DOC 50 1340/007, p. 77). Le ministre peut-il indiquer comment l'administration fiscale devra veiller à l'application de cette disposition ?

M. Dirk Pieters (CD&V) observe que l'article 175¹, § 3, alinéa 2, CTAT, tel qu'amendé, dispose que « les couvertures standard et l'engagement standard doivent être précisés dans le règlement et avoir un contenu significatif ». Que faut-il entendre par « un contenu significatif » ?

N'est-il pas contradictoire de parler d'un plan collectif prévoyant un budget de prime globale pour tous les adhérents, afin que chaque travailleur puisse choisir la couverture dont il souhaite bénéficier, d'une part, et de standardiser les engagements, d'autre part ?

Il va de soi que les couvertures et les engagements sont précisés dans le règlement. La disposition importante en vertu de laquelle le règlement doit avoir un « contenu significatif » a été inscrite dans la loi à la suite d'une observation formulée par le Conseil d'État (DOC 50 1340/007, p. 175). Dans son avis, le Conseil d'État constate que « le dernier alinéa du paragraphe 3 confère au Roi le pouvoir d'imposer par arrêté délibéré en Conseil des ministres, des couvertures standard minimales auxquelles doit répondre le plan collectif visé par l'alinéa précédent pour qu'il bénéficie du taux réduit de 4,40%. Cette délégation de pouvoir en matière fiscale est contraire aux articles 170 et 172 de la Constitution et n'est pas admissible. »

Selon *M. Dirk Pieters*, en utilisant cette notion ouverte et creuse de « contenu significatif », le gouvernement méconnaît de façon flagrante la séparation des pouvoirs qui est un des principes fondamentaux de notre Constitution. Cette nouvelle disposition confère un pouvoir discrétionnaire illimité aux administrations fiscales, leur permettant ainsi de définir plus avant les matières fiscales. Elle porte atteinte à la sécurité juridique du contribuable.

Bovendien voorziet ze in geen enkel concreet en relevant criterium waarop de rechters en raadsheren kunnen steunen wanneer zij recht moeten spreken bij betwistingen.

Gelet op al die argumenten, dient *mevrouw Greta D'hondt (CD&V)*, als subamendement op amendement nr. 78 van de regering, amendement nr. 91 (DOC 50 1340/008) in, tot weglating van het tweede lid in de ontworpen paragraaf 3 van artikel 175¹.

Volgens *de minister* heeft de commissie die kwestie reeds uitgebreid heeft besproken en is daarop een duidelijk antwoord verstrekt, waarbij werd verwezen naar de inzake *ruling* geldende principes (zie de nieuwe procedure, bedoeld bij de artikelen 20 en 21 van de wet van 24 december 2002 tot wijziging van de vennootschapsregeling inzake inkomstenbelastingen en tot instelling van een systeem van voorafgaande beslissingen in fiscale zaken (*Belgisch Staatsblad* van 31 december 2002, tweede uitgave). Bij eventuele interpretatieproblemen inzake de toepassing van een wettelijke bepaling, zal een onderneming zich voortaan tot de administratie kunnen wenden. Het antwoord dat in verband met een specifiek dossier in het raam van de zogenaamde *ruling* procedure werd gegeven, zal automatisch kunnen worden toegepast op alle andere ondernemingen. De beslissing van de administratie zal worden gepubliceerd en worden opgenomen in een verslag dat de minister jaarlijks aan de Kamer van volksvertegenwoordigers zal verzenden.

Op de vraag van *de heer Dirk Pieters (CD&V)* welke procedure zal worden gevolgd zo *ruling* niet toepasselijk is, antwoordt *de minister* dat hij het nodige zal doen om de ondernemingen maximale informatie te bezorgen. Net als voor de bepalingen van de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen, is de *ruling* procedure in het raam van de ter bespreking voorliggende bepalingen, bijzonder nuttig.

Na een eerste evaluatie, zal het steeds mogelijk zijn de wet zo nodig aan te passen.

De heer Alfons Borginon (VU&ID) is van mening dat de Franse versie (« *contenu significatif* ») duidelijker is dan de Nederlandse (« *betekenisvolle inhoud* »). Volgens de spreker strekt deze bepaling ertoe te verhinderen dat de wetsbepalingen worden omzeild door louter formele wijzigingen in de bedoelde toezegging aan te brengen.

De minister stipt aan dat voormelde begrippen werden gehanteerd om in te spelen op een opmerking van de Raad van State.

En outre, elle ne fournit aucun critère concret et pertinent aux juges et aux conseillers qui sont appelés à dire le droit en cas de contestation.

Compte tenu de ces divers arguments, *Mme Greta D'hondt (CD&V)* présente un *amendement n° 91* (sous-amendement à l'amendement n° 78 du gouvernement) (DOC 50 1340/008) visant à supprimer l'alinéa 2 dans l'article 175¹, § 3, proposé.

Le ministre indique que cette question a déjà amplement été débattue en commission et a fait l'objet d'une réponse précise qui consistait à rappeler les principes en matière de *ruling* (cf. la nouvelle procédure prévue par les articles 20 et suivants de la loi du 24 décembre 2002 modifiant le régime des sociétés en matière d'impôts sur les revenus et instituant un système de décision anticipée en matière fiscale (*Moniteur belge* du 31 décembre 2002, Ed. 2)). En cas de problèmes d'interprétation quant à l'application d'une disposition légale, une entreprise pourra dorénavant s'adresser à l'administration. La réponse donnée dans le cadre de la procédure de *ruling* concernant un cas spécifique, pourra automatiquement s'appliquer à toutes les autres entreprises. La décision de l'administration sera publiée et sera reprise dans un rapport que le ministre adressera annuellement à la Chambre des représentants.

À la question de *M. Dirk Pieters (CD&V)* de savoir quelle sera la procédure suivie en cas d'absence de *ruling*, *le ministre* répond qu'il veillera à transmettre un maximum d'informations aux entreprises. Tout comme pour les dispositions de la loi du 22 mai 2001 relative aux régimes de participation des travailleurs au capital et aux bénéficiaires des sociétés, la procédure de *ruling* est particulièrement utile dans le cadre des dispositions à l'examen.

Après une première évaluation, il sera toujours possible d'adapter la loi si cela devait s'avérer nécessaire.

M. Alfons Borginon (VU&ID) considère que la version française (« *contenu significatif* ») est plus claire que le texte néerlandais (« *betekenisvolle inhoud* »).

Selon l'orateur, cette disposition vise à empêcher que les dispositions légales soient contournées en apportant des modifications purement formelles à l'engagement visé.

Le ministre fait remarquer que les concepts utilisés font suite à une remarque du Conseil d'État.

De heer Éric van Weddingen (MR) merkt op dat luidens de verantwoording van amendement nr. 78 (DOC 50 1340/007, blz. 72), de taks ten belope van 9,25% van toepassing is op de zogenaamde «key man»-verzekering, die ook in een aantal andere voordelen voor de onderneming voorziet. Impliceert dat standpunt dat het tarief van 9,25% ook toepasselijk is op de levensverzekeringspremie, en ook in de hypothese waarbij een gedifferentieerd beheer van toepassing is?

De minister preciseert dat de taks van 9,25% van toepassing zal zijn op de volledige premie zo er geen gedifferentieerd beheer is. In geval van gedifferentieerd beheer wordt het basistarief van 9,25% alleen toegepast op het deel van de premie dat bedoeld is om ieder andersoortig risico te dekken dan de oppensioenstelling of het overlijden van de bedrijfsleider.

De heer Éric van Weddingen (MR) merkt op dat volgens de verantwoording van amendement nr. 78 (DOC 50 1340/007, blz. 73), bij een gemengde verzekering de premie voor een product dat een component «overlijden» en een component «leven» (oppensioenstelling) omvat, om technische redenen – die inzonderheid te maken hebben met de regelgeving op de activiteit van de levensverzekeringen – niet exact overeenstemt met de optelsom van de samenstellende verzekeringspremies, als die afzonderlijk in het raam van onderscheiden contracten worden gesloten. Kan de minister bevestigen dat voor die overeenkomsten, die een complex geheel vormen, de verplichting tot gedifferentieerd beheer niet leidt tot de noodzaak om de beide onderdelen «leven» en «overlijden» te splitsen op het vlak van de tarieven, wat de verzekeringspremie in het nadeel van de aangesloten leden zou wijzigen?

Als subamendement op amendement nr. 78 van de regering (DOC 50 1340/008), dient *mevrouw Greta D'hondt (CD&V)* amendement nr. 88 in, dat ertoe strekt in de ontworpen paragraaf 2 van artikel 175¹, het 1° aan te vullen met de woorden «en van overlijden» en het 2° weg te laten. Teneinde rekening te houden met de talrijke gemengde verzekeringen die worden gesloten, groepeerde de ontworpen bepaling aldus de verzekeringen bij leven en de verzekeringen bij overlijden.

De minister onderstreept dat het aldus geamendeerde artikel 175¹, § 2, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, de verzekering bij leven (1°) en bij overlijden (2°) overneemt en duidelijk van elkaar onderscheidt. Voor het overige wordt echter, aangezien de fiscale behandeling die daarop alsmede op de gemengde verzekeringen van toepassing is, identiek is, geen enkele andere voorwaarde gevraagd dan de omschrijving van de dekking.

M. Eric van Weddingen (MR) observe que selon la justification de l'amendement n° 78 (DOC 50 1340/007, p. 72), la taxe au taux de 9,25% s'applique à l'assurance «key man» qui prévoit également d'autres avantages pour l'entreprise. Cette position implique-t-elle que le taux de 9,25% s'applique aussi à la prime relative à l'assurance-vie, y compris dans l'hypothèse où il y aurait une gestion différenciée ?

Le ministre précise que la taxe de 9,25% sera appliquée sur la totalité de la prime en l'absence d'une gestion différenciée. En cas de gestion différenciée, le taux de base de 9,25% ne sera appliqué que sur la partie de la prime servant à couvrir chaque risque autre que la mise à la retraite ou le décès du dirigeant d'entreprise.

M. Eric van Weddingen (MR) fait remarquer que selon la justification de l'amendement n° 78 (DOC 50 1340/007, p.73), en assurance vie mixte, la prime pour un produit qui comprend une composante décès et une composante vie (retraite) n'est pas rigoureusement exacte, pour des raisons techniques qui relèvent notamment de la réglementation de l'activité d'assurance sur la vie, à la somme des primes des assurances composantes, prises isolément dans le cadre de contrats séparés. Le ministre peut-il confirmer que pour ces contrats formant un ensemble complexe, l'obligation de gestion différenciée n'entraîne pas la nécessité de dissocier les deux composantes vie et décès du point de vue tarifaire, ce qui modifierait le prix de l'assurance en défaveur des affiliés ?

Mme Greta D'hondt (CD&V) présente un amendement n° 88 (sous-amendement à l'amendement n° 78 du gouvernement) (DOC 50 1340/008) visant, dans l'article 175¹, §2, proposé, à compléter le 1° par les mots « et de décès» et à supprimer le 2°.

De cette manière, la disposition proposée regroupe les assurances en cas de vie et les assurances en cas de décès, et ce, afin de tenir compte des nombreuses assurances mixtes qui sont contractées.

Le ministre souligne que l'article 175¹, § 2, CTAT, tel qu'amendé, reprend et distingue les assurances en cas de vie (1°) et en cas de décès (2°) pour les identifier clairement mais, pour le surplus, comme le traitement fiscal qui leur est appliqué, en ce compris les assurances mixtes, est identique, aucune autre condition que l'identification de la couverture n'est demandée.

De heer Dirk Pieters (CD&V) vraagt zich af hoe men een gemengde verzekering op een verschillende manier kan beheren (zie artikel 175¹, § 3, eerste lid, derde gedachtestreepje).

Ten behoeve van *de heer Éric van Weddingen (MR)* bevestigt *de minister* dat de verzekeringen bij leven, de verzekeringen bij overlijden alsmede de gemengde verzekeringen geen andersoortig beheer vereisen. Het belastingtarief (4,40%) is immers hetzelfde voor die diverse soorten verzekeringen. De vereiste inzake een gedifferentieerd beheer heeft betrekking op het hele plan, niet op elk van de specifieke componenten ervan.

De belastingschuldigen moeten met andere woorden, ongeacht het specifiek beheer van het collectief plan, te allen tijde kunnen worden ingelicht over hun fiscale toestand in het kader van dit plan. Anders gezegd houdt de bepaling bedoeld in artikel 175¹, §3, eerste lid, derde streepje, in dat de belastingplichtigen correct moeten worden geïnformeerd als mocht blijken dat hun fiscale toestand in het kader van een collectief plan moet worden gedifferentieerd. Die informatieplicht geldt ook voor de directe belastingen.

Mevrouw Greta D'hondt en de heer Dirk Pieters (CD&V) dienen *amendement nr. 90* (DOC 50 1340/008), (subamendement op amendement nr. 78 van de regering) in, dat ertoe strekt het ontworpen artikel 175¹, § 3, eerste lid, te vervangen door een nieuwe bepaling, die luidt als volgt: «Elke toezegging begrepen in de plannen die worden uitgevoerd door de verzekeringsondernemingen bedoeld in artikel 2, § 1, van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en door de pensioeninstellingen bedoeld in artikel 2, § 3, van dezelfde wet, dient te worden beheerd op zodanige wijze dat te allen tijde voor elke belastingplichtige of belastingschuldige de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen kan worden gewaarborgd, zowel inzake de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.».

De heer Dirk Pieters (CD&V) merkt op dat artikel 13 van dit wetsontwerp de voorwaarden bepaalt waaraan het aanvullend pensioenstelsel moet voldoen. Het is dus overbodig deze in het fiscale onderdeel te herhalen.

Bovendien stelt het lid dat de uitsluiting van het medisch onderzoek bij het afsluiten van een aanvullende hospitalisatieverzekering, voorbijgaat aan het feit dat ondernemingen normaal gezien gezonde mensen in dienst nemen.

Voorts is deze bepaling ontoereikend, omdat ze niet voorziet in de voortzetting van deze verzekering na ontslag, bij ziekte of pensionering. In deze laatste gevallen

M. Dirk Pieters (CD&V) se demande comment on peut gérer une assurance mixte de façon différenciée (cf. l'article 175¹, § 3, alinéa 1er, troisième tiret).

Le ministre confirme à *M. Éric van Weddingen (MR)* que dans le cadre de la présente disposition, les assurances en cas de vie, les assurances en cas de décès et les assurances mixtes ne nécessitent pas de gestion différenciée. Le taux d'imposition (4,40%) est en effet identique pour ces différents types d'assurance. L'exigence d'une gestion différenciée porte sur l'ensemble du plan et non sur chacune de ses composantes spécifiques.

En d'autres termes, quelle que soit la gestion spécifique du plan collectif, les redevables doivent à tout moment pouvoir être informés de leur situation en matière fiscale dans le cadre de ce plan. La disposition visée à l'article 175¹, §3, alinéa 1er, troisième tiret, signifie, en d'autres termes, que si, dans le cadre d'un plan collectif, la situation de certains redevables devait être différenciée sur le plan fiscal, il faut qu'ils en soient correctement informés. Il en va de même en ce qui concerne les impôts directs.

Mme Greta D'hondt et M. Dirk Pieters (CD&V) présentent un *amendement n° 90* (sous-amendement à l'amendement n° 78 du gouvernement) (DOC 50 1340/008), qui a pour objet de remplacer l'alinéa 1er de l'article 175¹, § 3, proposé, par une nouvelle disposition précisant que « chaque engagement compris dans les plans qui sont exécutés par les entreprises d'assurances visées à l'article 2, § 1er, de la loi du 9 juillet 1975 concernant le contrôle des entreprises d'assurances et par les organismes de pension visés à l'article 2, §3, de la même loi, doit être géré de telle sorte qu'à tout moment, pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes qu'en ce qui concerne le traitement des prestations ».

M. Dirk Pieters (CD&V) fait remarquer que l'article 13 du présent projet de loi détermine les conditions auxquelles doit satisfaire le régime de pension complémentaire. Il est donc inutile de les répéter dans le volet fiscal.

De plus, le membre observe que l'exclusion de l'examen médical lors de la conclusion d'une assurance hospitalisation complémentaire ne tient pas compte du fait que les entreprises recrutent normalement des personnes en bonne santé.

Par ailleurs, cette disposition est insuffisante dès lors qu'elle ne prévoit pas la continuation de cette assurance en cas de démission, de licenciement, de maladie ou

zal de werknemer in vele gevallen zelf echter geen nieuwe individuele verzekering meer kunnen afsluiten.

Aangezien dit vraagstuk niet thuishoort in het fiscale onderdeel van dit ontwerp, zou het volgens de spreker, na een grondig sociaal debat, aan bod moeten komen in een afzonderlijk wetsontwerp.

De heer Pieters merkt op dat de minister van Sociale Zaken en Pensioenen reeds eerder vruchteloos heeft geprobeerd gelijkaardige bepalingen te laten opnemen in het sociale onderdeel van dit wetsontwerp. Nu probeert de regering diezelfde bepalingen tersluiks te laten aannemen via de indiening van fiscale amendementen.

Volgens *de minister* gaat het hier in de eerste plaats om een politieke keuze. De regering heeft gepoogd het probleem van de aanvullende pensioenen op te lossen in het kader van een alomvattende aanpak van deze problemen.

*
* *

De amendementen nrs. 88 tot 90 van mevrouw D'hondt en 91 van mevrouw D'hondt en de heer Dirk Pieters, subamendementen op amendement nr. 78 van de regering, worden verworpen met 9 stemmen tegen 1.

Amendement nr. 78 van de regering tot invoeging van een nieuw artikel 79-28, wordt aangenomen met 9 stemmen en 1 onthouding.

Art. 79-29 (*nieuw*)

Amendement nr. 79 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 79) strekt tot invoeging van een artikel 79-29, dat de invoering beoogt van een nieuwe vrijstelling (*4° bis (nieuw)*) in artikel 176², eerste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, waarin bepaalde verzekeringscontracten zijn vrijgesteld van de jaarlijkse taks. De betalingen die worden gedaan aan de verzekeringsinstellingen, pensioeninstellingen en rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteits-toezegging ingevolge hun respectieve verplichtingen zijn vrijgesteld van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten, indien de pensioenregeling voldoet aan de voorwaarden vermeld in titel II, afdeling 2, van dit wetsontwerp, en voor zover deze toezeggingen gedifferentieerd worden beheerd door de verzekerings- of verzorgingsinstelling, zodat de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelasting en met het zegel gelijkgestelde taksen te allen tijde voor iedere belastingplichtige of belastingschuldige kan worden gewaarborgd, zowel wat betreft de behandeling van de bijdragen of premies als van de uitkeringen.

d'admission à la retraite. Or, dans ces derniers cas, le travailleur ne pourra plus, en règle générale, souscrire de nouvelle assurance à titre individuel.

Cette problématique, qui n'a pas sa place dans le volet fiscal du présent projet, devrait, selon l'orateur, être inscrite dans un projet de loi distinct, après un débat social approfondi.

M. Pieters fait remarquer que le ministre des Affaires sociales et des Pensions avait déjà tenté, sans succès, d'insérer des dispositions analogues dans le volet social du présent projet de loi. Par le biais des amendements fiscaux, le gouvernement tente aujourd'hui de faire adopter ces mêmes dispositions à la dérobée.

Le ministre indique qu'il s'agit avant tout d'un choix politique. Le gouvernement a tenté de résoudre le problème des pensions complémentaires dans le cadre d'une approche globale de ces problèmes.

*
* *

Les amendements n°s 88 à 90 de Mme D'hondt et 91 de Mme D'hondt et M. Dirk Pieters, sous-amendements à l'amendement n° 78 du gouvernement, sont rejetés par 9 voix contre 1.

L'amendement n° 78 du gouvernement, visant à insérer un nouvel article 79-28, est adopté par 9 voix et 1 abstention.

Article 79-29 (*nouveau*)

L'amendement n° 79 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 79) vise à insérer un article 79-29. Cet article tend à insérer une nouvelle exemption (*4° bis (nouveau)*) dans l'article 176², alinéa 1er, du Code des taxes assimilées au timbre, qui exempte certains contrats d'assurance de la taxe annuelle. Les paiements effectués aux entreprises d'assurance, aux organismes de pensions et aux personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité en exécution de leurs obligations respectives sont exemptés de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance, si le régime de pension répond aux conditions établies au titre II, section 2, du présent projet de loi et pour autant que ces engagements soient gérés par l'entreprise d'assurance ou l'institution de prévoyance de façon différenciée de sorte que, à tout moment, pour chaque contribuable ou chaque redevable, l'application du régime spécifique en matière d'impôts sur les revenus et de taxes assimilées au timbre puisse être garantie, tant en ce qui concerne le traitement des cotisations ou primes que des prestations.

Amendement nr. 79 van de regering wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-30 (*nieuw*)

Amendement nr. 80 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 80) strekt tot invoeging van een artikel 79-30, ter vervanging van artikel 177, 1°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen door een nieuwe bepaling, krachtens welke de pensioeninstellingen en de rechtspersonen belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging bedoeld in dit wetsontwerp, in principe gehouden zijn tot de betaling van de jaarlijkse taks op de verzekeringscontracten.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-31 (*nieuw*)

Amendement nr. 81 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 81), strekt tot invoeging van een artikel 79-31, tot wijziging van artikel 178, eerste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, ter vervanging van het begrip «pensioenfondsen» door het ruimere begrip «pensioeninstellingen» en ter precisering dat de rechtspersonen die in het raam van deze wet worden belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging ertoe gehouden zijn – bij het daartoe aangewezen registratiekantoor – een beroepsaangifte in te dienen alvorens zij hun verrichtingen mogen aanvangen.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-32 (*nieuw*)

Amendement nr. 82 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 81-82) strekt tot invoeging van een artikel 79-32 ter vervanging, in artikel 1791 van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, van de woorden «175¹, eerste lid» door de woorden «175¹, § 1», ten einde rekening te houden met de door regeringsamendement nr. 78 aangebrachte indeling in paragrafen van artikel 175¹ van hetzelfde Wetboek.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-33 (*nieuw*)

Amendement nr. 83 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 82) strekt tot invoeging van een artikel 79-3 dat tot doel heeft artikel 183, eerste lid, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen te wijzigen en daarin het begrip «pensioenfondsen» te vervangen door het ruimere begrip «pensioeninstellingen» en te preciseren dat de rechtspersonen die in het raam van deze wet

L'amendement n° 79 du gouvernement est adopté à l'unanimité.

Article 79-30 (*nouveau*)

L'amendement n° 80 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 80) tend à insérer un article 79-30, visant à remplacer l'article 177, 1°, du Code des taxes assimilées au timbre par une nouvelle disposition, de manière à préciser que les organismes de pension et les personnes morales chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité visés dans le présent projet de loi, sont en principe tenus au paiement de la taxe annuelle sur les contrats d'assurance.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-31 (*nouveau*)

L'amendement n° 81 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 81) vise à insérer un article 79-31, qui a pour objet de modifier l'article 178, alinéa 1er, du Code des taxes assimilées au timbre afin de remplacer la notion de «fonds de pension» par la notion plus large d'«organisme de pension» et de préciser que les personnes morales qui, dans le cadre du présent projet de loi, sont chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité sont tenues au dépôt d'une déclaration de profession (au bureau de l'enregistrement désigné à cette fin) préalablement au commencement de leurs opérations.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-32 (*nouveau*)

L'amendement n° 82 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 81-82) tend à insérer un article 79-32, visant à remplacer les mots «175¹, alinéa 1er» par les mots 175¹, § 1er» dans l'article 179¹ du Code des taxes assimilées au timbre, compte tenu de la division en paragraphes apportée par l'amendement n° 78 du gouvernement à l'article 175¹ du même Code.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-33 (*nouveau*)

L'amendement n° 83 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 82) vise à insérer un article 79-33 ayant pour objet de modifier l'article 183, alinéa 1er, du Code des taxes assimilées au timbre afin de remplacer la notion de «fonds de pension» par la notion plus large d'«organisme de pension» et de préciser que, comme les autres assureurs, les personnes morales qui, dans

belast zijn met de uitvoering van de solidariteits-toezegging, verplicht zijn hun repertoria, registers, boeken, polissen, contracten en alle andere stukken zonder verplaatsing, mede te delen op elk aanzoek der aangestelden van de administratie van de belasting over de toegevoegde waarde, registratie en domeinen die ten minste de graad van adjunct-verificateur hebben.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-34(nieuw)

Amendement nr. 84 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 83) strekt tot invoeging van een artikel 79-34 in een afdeling 2 «Jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen», van titel III*bis*, hoofdstuk II, .

Artikel 79-34(*nieuw*) strekt tot wijziging van artikel 183*bis* van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen, dat de jaarlijkse belastingheffing op de winstdeelnemingen regelt.

Het artikel preciseert het volgende: «De sommen verdeeld als winstdeelneming die betrekking hebben op levensverzekeringen, op contracten van lijfrente of tijdelijke renten, of op aanvullende pensioenen die op een andere wijze worden opgebouwd dan door middel van een levensverzekering, gesloten met een beroepsverzekeraar of een pensioeninstelling, die in België zijn hoofdinrichting, een agentschap, een bijhuis, een vertegenwoordiger of om het even welke zetel van verrichtingen zijn onderworpen aan een jaarlijkse taks.»

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-35(nieuw)

Amendement nr. 85 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 84) strekt tot invoeging van een artikel 79-35 teneinde in artikel 183*sexies* van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen tussen het woord «verenigingen» en de woorden «of verzekeringsondernemingen», het woord «, pensioeninstellingen» in te voegen.

Dit amendement heeft tot doel de pensioeninstellingen op te nemen onder de rechtspersonen die de jaarlijkse taks op de winstdeelnemingen moeten kwijten.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-36(nieuw)

Amendement nr. 86 van de regering (DOC 50 1340/007, blz. 84-85) strekt ertoe in artikel 183*undecies* van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen een

le cadre du présent projet de loi, sont chargées de l'exécution de l'engagement de solidarité sont tenues de communiquer, sans déplacement, à toute réquisition des préposés de l'administration de la taxe sur la valeur ajoutée, de l'enregistrement et des domaines, ayant au moins le grade de vérificateur adjoint, leurs répertoires, registres, livres, polices, contrats et tous autres documents.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-34 (*nouveau*)

L'amendement n° 84 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 83) tend à insérer un article 79-34 dans le Titre III*bis*, Chapitre II, dans une section 2 «Taxe annuelle sur les participations bénéficiaires».

L'article 79-34(*nouveau*) vise à modifier l'article 183*bis* du Code des taxes assimilées au timbre, qui règle l'assujettissement à la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires.

Il est précisé que sont assujetties à cette taxe les «sommés réparties à titre de participation bénéficiaire afférente aux contrats d'assurance-vie, aux contrats de rentes viagères ou temporaires, ou aux pensions complémentaires constituées autrement que par une assurance-vie, conclus avec un professionnel de l'assurance ou un organisme de pension, qui a en Belgique son principal établissement, une agence, une succursale, un représentant ou un siège quelconque d'opérations.»

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-35 (*nouveau*)

L'amendement n° 85 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 84) tend à insérer un article 79-35, qui a pour objet d'insérer les mots «organismes de pension» entre le mot «sociétés» et les mots «ou entreprises d'assurances» dans l'article 183*sexies* du Code des taxes assimilées au timbre.

Cet amendement a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui doivent acquitter la taxe annuelle sur les participations bénéficiaires.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-36 (*nouveau*)

L'amendement n° 86 du gouvernement (DOC 50 1340/007, pp. 84-85) vise à insérer un article 79-36, qui a pour objet de remplacer les mots «Les assureurs belges et

artikel 79-36 in te voegen ter vervanging van de woorden «De Belgische verzekeraars en vertegenwoordigers in België» door de woorden «De Belgische verzekeraars en pensioeninstellingen, alsmede de vertegenwoordigers in België».

Net als het vorige, heeft ook dit amendement tot doel de pensioeninstellingen gelijk te schakelen met de rechtspersonen die verplicht zijn bepaalde boeken en documenten over te leggen op straffe van een boete.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

Art. 79-37 (*nieuw*)

Amendement nr. 87 van de regering (DOC 50 1340/07, blz. 85) strekt tot invoeging van 79-37 dat bepaalt dat aan de werkgevers, verzekeringsondernemingen en pensioeninstellingen een overgangperiode van vijf jaar wordt toegestaan om de nu reeds binnen de onderneming bestaande toezeggingen aan te passen aan de vereisten die door artikel 1751, § 2, 4°, van het Wetboek der met het zegel gelijkgestelde taksen worden gesteld om op die collectieve toezeggingen het verlaagd tarief van 4,40% toe te passen.

Dit amendement wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Amendement nr. 48 van de regering, dat ertoe strekt het opschrift van het wetsontwerp aan te vullen met de woorden «en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid», wordt eenparig aangenomen.

*
* *

De commissie heeft tijdens haar vergadering van 27 februari 2003 de opmerkingen van de juridische dienst van de Kamer besproken.

In verband met amendement nr. 71 van de regering tot invoeging van een artikel 79-21 merkt de juridische dienst op dat het ontworpen artikel 364*ter*, eerste lid, van het WIB 1992 doelt op artikel 52, 7° *bis* van datzelfde Wetboek; dat laatste treedt pas in werking vanaf het aanslagjaar 2005 en bijgevolg moet men zich ervan vergewissen of het overeenstemt met de inwerkingtreding van voormeld artikel 79-21.

De minister antwoordt dat die kwestie bij koninklijk besluit zal worden geregeld.

les représentants en Belgique» par les mots «Les assureurs et organismes de pension belges ainsi que les représentants en Belgique» dans l'article 183*undecies* du Code des taxes assimilées au timbre.

Cet amendement, tout comme le précédent, a pour but d'assimiler les organismes de pension aux personnes morales qui sont tenues à l'obligation de produire certains livres et documents sous peine d'amende.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

Article 79-37 (*nouveau*)

L'amendement n° 87 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 85) vise à insérer un article 79-37 qui prévoit d'accorder aux employeurs, entreprises d'assurance et organismes de pension une période transitoire de cinq ans en vue d'adapter les engagements et plans qui existent déjà dans l'entreprise aux conditions fixées par l'article 1751, §2, 4°, et §3, proposé, du Code des taxes assimilées au timbre, conditions qui subordonnent l'application du taux réduit de 4,4%.

Cet amendement est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'amendement n° 48 du gouvernement (DOC 50 1340/007, p. 1), visant à compléter l'intitulé du projet de loi par les mots «et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale», est adopté à l'unanimité.

*
* *

Au cours de sa réunion du 27 février 2003, la commission a examiné les remarques formulées par le service juridique de la Chambre.

Concernant l'amendement n° 71 du gouvernement, visant à insérer un article 79-21, le service juridique fait remarquer que l'article 364*ter*, alinéa 1er, CIR 92, proposé, vise l'article 52, 7° *bis*, du même Code; ce dernier n'entrera en vigueur qu'à partir de l'exercice d'imposition 2005, et il convient dès lors de s'assurer de la coïncidence de l'entrée en vigueur de l'article 79-21 susvisé.

Le ministre répond que cette question sera réglée par arrêté royal.

In verband met amendement nr. 73 van de regering tot invoeging van een artikel 79-23, merkt de juridische dienst op dat in artikel 515 *quinquies* (nieuw) van het WIB 1992 de verwijzing naar de datum van inwerkingtreding van het ontwerp voor moeilijkheden dreigt te zorgen; artikel 85 van het wetsontwerp (in zijn oorspronkelijke nummering) bevat namelijk een bepaling in verband met de inwerkingtreding overeenkomstig welke de Koning de datum van inwerkingtreding van de wetsbepalingen (op een aantal artikelen na) vaststelt. Daarom ware het verkieslijk te verwijzen naar een specifiek artikel van het ontwerp. Dezelfde opmerking geldt *mutatis mutandis* voor artikel 79-26 (amendement nr. 76 van de regering).

Volgens *de minister* is de tekst van voormeld artikel 79-26 correct. Hij stelt bijgevolg voor dezelfde terminologie te gebruiken in de voorgestelde artikelen 79-23 en 79-24 (amendementen nrs. 73 en 74 van de regering) aangezien de datum van inwerkingtreding nog niet bekend zal zijn op het tijdstip waarop de wet in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

De commissie is het daarmee eens.

*
* *

Het geheel van de aan de commissie teruggezonden bepalingen, zoals ze werden geamendeerd met inbegrip van de opmerkingen van wetgevingstechnische aard, worden eenparig aangenomen.

De rapporteur,

Alfons BORGINON

De voorzitter,

Olivier MAINGAIN

Lijst van de bepalingen die eventueel uitvoeringsmaatregelen vereisen (toepassing van artikel 18.4 a) van het Regelement)

Concernant l'amendement n° 73 du gouvernement, visant à insérer un article 79-23, le service juridique observe qu'à l'article 515 *quinquies*, CIR 92 (*nouveau*), la référence à la date d'entrée en vigueur du projet risque de créer des difficultés; en effet l'article 85 du projet de loi (dans la numérotation initiale) contient une disposition fixant l'entrée en vigueur, en vertu de laquelle le Roi fixe la date d'entrée en vigueur des dispositions de la loi (à l'exception de quelques articles). Dès lors, il serait préférable de faire référence à un article spécifique du projet. La même observation vaut *mutatis mutandis* pour l'article 79-26 (amendement n° 76 du gouvernement).

Le ministre estime que le texte de l'article 79-26 susvisé est correct. Il propose dès lors d'adopter la même terminologie dans les articles 79-23 et 79-24 proposés (amendements n°s 73 et 74 du gouvernement), étant donné que la date d'entrée en vigueur ne sera pas encore connue au moment de la publication de la loi au *Moniteur belge*.

La commission marque son accord.

*
* *

L'ensemble des dispositions renvoyées à la commission, telles qu'elles ont été amendées et y compris les remarques d'ordre légistique, sont adoptées à l'unanimité.

Le rapporteur,

Alfons BORGINON

Le président,

Olivier MAINGAIN

Liste des dispositions qui nécessitent éventuellement des mesures d'exécution (application de l'article 18.4 a) du Règlement)

BIJLAGE

In zijn verzoekschrift vestigde de heer Guy Motger de aandacht op de fiscale behandeling van de Franse aanvullende pensioenen van Belgische grensarbeiders die jarenlang in Frankrijk hebben gewerkt. Volgens de heer Motger zouden de Franse aanvullende pensioenen die de Belgische grensarbeiders ontvangen, buitensporig zwaar worden belast.

Bijgaand volgt het antwoord dat de *minister van Financiën* op 15 oktober 2002 op dit verzoekschrift heeft geformuleerd :

«Sinds meerdere jaren werd de problematiek van de belasting van de Franse Pensioenen nauwkeurig onderzocht door het Kabinet van Financiën en de fiscale Administratie. De leden van het Comité ter bescherming van de Belgisch-Franse grensarbeiders werden herhaaldelijk ontvangen en hebben hun eisen kunnen voorleggen, eisen die ondertussen bijgestuurd werden in functie van de mogelijkheden die zich aanbieden.

Hierover kunnen we met zekerheid zeggen dat de Belgische verblijfhouders die dit soort pensioenen ontvangen in niets benadeeld worden ten opzichte van de Belgische verblijfhouders die zouden genieten van analoge pensioenen van Belgische oorsprong in het kader van de tweede pijler (namelijk in uitvoering van een groepsverzekeringscontract of van een uitkering van een pensioenfonds).

Aanvankelijk wilden ze een verlaagd belastingtarief bekomen voor hun aanvullend pensioen.

Op dat vlak hebben de door de vertegenwoordigers van het bedoeld Comité voorgelegde argumenten niet geleid tot het herzien van het recent aangenomen standpunt inzake het belastingstelsel van de in Frankrijk opgebouwde pensioenen ten gunste van Belgische verblijfhouders. Die pensioenen worden als dusdanig globaal in België belast met het voordeel van de belastingvermindering voor pensioenen.

Volgens de vertegenwoordigers zouden extrawettelijke Belgische pensioenen verschillend aan tarieven van 10 of 16,5% belast worden. Anderzijds beweren ze ook dat aanvullende Franse pensioenen op het volledig bedrag zouden belast worden, terwijl het deel van de aanvullende Belgische pensioenen dat met behulp van de werkgeversbijdragen gevormd wordt, in België zou vrijgesteld zijn van belastingen.

ANNEXE

Dans sa pétition, M. Guy Motger attirait l'attention sur le traitement fiscal des pensions complémentaires françaises dont bénéficient les travailleurs frontaliers belges qui ont travaillé en France pendant de nombreuses années. Selon M. Motger, les pensions complémentaires françaises dont les travailleurs frontaliers belges bénéficient seraient imposées très lourdement.

Ci-dessous figure la réponse que le *ministre des Finances* a formulée le 15 octobre 2002 :

«Depuis plusieurs années, la problématique de l'imposition des pensions françaises a été très attentivement étudiée par le Cabinet Finances et par l'Administration fiscale. Les membres du Comité de Défense des Frontaliers belgo-français, ont été longuement reçus et ont pu exposer leurs revendications, qui ont entre-temps évolué dans le sens divers en fonction des opportunités qui se présentent.

A cet égard, on peut donner l'assurance que les résidents belges qui touchent ce type de pensions ne sont en rien discriminés par rapport à des résidents belges qui toucheraient des pensions d'origine belge analogues liquidées dans le cadre du 2ème pilier (notamment en exécution d'un contrat d'assurance de groupe ou d'un règlement de fonds de pensions).

Dans un premier temps, la revendication consistait à obtenir un taux d'imposition réduit pour leur pension complémentaire.

A cet égard, les arguments présentés par les représentants dudit Comité n'ont pas permis de remettre en cause la position adoptée précédemment quant au régime fiscal des pensions constituées en France au profit de bénéficiaires résidant en Belgique. Ces pensions sont, à ce titre, imposées globalement en Belgique avec le bénéfice de la réduction d'impôt pour pensions.

Selon ces représentants, les pensions extra légales belges seraient, elles, imposables distinctement à des taux de 10 ou 16,5%. D'autre part, ils prétendent aussi les retraites complémentaires françaises seraient imposables pour leur montant total, alors que la partie des retraites complémentaires belges constituées à l'aide de cotisations de l'employeur, serait exonérée d'impôt en Belgique.

Een diepgaande studie van het dossier laat toe volgende besluiten te nemen.

In het licht van de Frans-belgische conventie tot voorkoming van dubbelbelasting, afgesloten op 10 maart 1964, vormen de betreffende pensioenen «privé» rustpensioenen als ze niet door de Franse Staat of door één van haar politieke instellingen uitbetaald wordt. Bijgevolg zijn deze pensioenen, op het moment van hun toekenning, enkel aan Belgische belastingen onderhevig, ongeacht hun uitbetalingsmodaliteiten (toepassing van artikel 12 van de Overeenkomst voor de periodieke betalingen en van artikel 18 voor de voordelen in gekapitaliseerde vorm). Het is belangrijk er hier op te wijzen dat een overeenkomst zoals voormelde Frans-Belgische Conventie geen rechtsbron uitmaakt, ze voert geen nieuwe belasting in. Ze wil inderdaad enkel bepalen welke van de twee contracterende Staten het recht heeft een bepaald inkomen te belasten.

Dit gezegd zijnde, in het licht van de bepalingen van het Belgisch recht, en handelend over pensioenen die in verband staan met de beroepsactiviteit, zijn ze in België belastbaar op grond van artikel 34, § 1 WIB 92. Die bepaling maakt immers geen enkel onderscheid tussen pensioenen van Belgische en van buitenlandse oorsprong.

Zoals de belanghebbenden al werd uitgelegd, is het fout te beweren dat :

- de in Frankrijk opgebouwde aanvullende pensioenen in België systematisch volledig aan het volle tarief belast worden ;
- net zoals dat de in België gevormde pensioenen systematisch afzonderlijk belast worden aan tarieven van 10 tot 16,5% ;
- en dat het aanvullend gedeelte van Belgische oorsprong, opgebouwd in het kader van de tweede pijler van de pensioenen met behulp van werkgeversbijdragen, in België van belasting kan vrijgesteld worden.

Inderdaad, bij toepassing van artikel 171, 4°, g, WIB 92, kunnen kapitalen geldend als pensioenen of renten, zowel van Franse of van Belgische oorsprong, afzonderlijk aan 16,5% belast worden wanneer zij aan de rechtgebende worden uitgekeerd ten vroegste naar aanleiding van zijn pensionering op de normale datum of in één van de 5 jaren die aan die datum voorafgaan, naar aanleiding van zijn brugpensionering, naar aanleiding van het overlijden van de persoon van wie hij de rechtverkrijgende is of op de normale leeftijd waarop de verkrijger zijn beroepswerkzaamheid uit hoofde waarvan het kapitaal is gevormd, volledig en definitief stopzet en voor zover die kapitalen niet zijn gevormd door persoonlijke bijdragen als vermeld in artikel 145¹ WIB 92.

L'étude approfondie de ce dossier a permis de conclure ce qui suit.

Sous l'angle de la Convention franco-belge préventive de la double imposition conclue le 10 mars 1964, les pensions en cause constituent des pensions de retraite «privées», dès lors qu'elles ne sont pas versées par l'Etat français ou par une de ses subdivisions politiques. Par conséquent, ces pensions sont, au moment de leur attribution, exclusivement passibles des impôts belges et ce, indépendamment de leurs modalités d'octroi (application de l'article 12 de la Convention pour les versements périodiques et de l'article 18 pour les avantages servis sous forme capitalisée). Il est important ici d'insister sur le fait qu'une convention telle que la Convention franco-belge précitée n'est pas source de droit, elle ne crée pas un nouvel impôt. En effet, elle vise seulement à déterminer lequel des deux Etats contractants a le pouvoir d'imposer un revenu déterminé.

Cela étant, au regard des dispositions de droit belge, s'agissant de pensions liées à l'activité professionnelle des bénéficiaires, ces dernières sont imposables en Belgique sur pied de l'article 34 § 1er CIR 92. Cette disposition ne fait en effet aucune distinction entre les pensions de source belge et les pensions de source étrangère.

Comme cela a déjà été expliqué aux intéressés, il est faux de prétendre que :

- les pensions complémentaires constituées en France sont systématiquement imposées en Belgique globalement au taux plein ;
- de même que, les pensions complémentaires constituées en Belgique sont systématiquement imposées distinctement à des taux de 10 à 16,5 % ;
- et que, la partie des pensions complémentaires d'origine belge constituées dans le deuxième pilier des pensions à l'aide de cotisations de l'employeur, est susceptible d'être exonérée d'impôt en Belgique.

En effet, l'application de l'article 171, 4°, g, CIR 92, les capitaux tenant lieu de rentes ou pensions d'origine, tant françaises que belges, sont susceptibles d'être imposés distinctement au taux de 16,5 % lorsqu'ils sont liquidés au bénéficiaire au plus tôt, soit à l'occasion de sa mise à la retraite à la date normale ou au cours d'une des 5 années qui précèdent cette date, soit à l'occasion de la mise à la pré-pension, soit à l'occasion du décès de la personne dont il est l'ayant-cause, soit à l'âge normal auquel le bénéficiaire cesse complètement et définitivement l'activité professionnelle en raison de laquelle le capital a été constitué et dans la mesure où ces capitaux ne sont pas constitués au moyen de cotisations personnelles visées à l'article 145¹, CIR 92.

De afzonderlijke belasting dient echter niet toegepast te worden op periodieke pensioenen of renten voortkomend uit een aanvullend pensioen, ongeacht of ze van Franse of Belgische oorsprong zijn. Ze zijn immers globaal belastbaar aan het volle tarief met het voordeel van belastingverlaging voor pensioenen.

Het Frans belastingstelsel op de aanvullende pensioenen is bijgevolg niet nadelig in vergelijking met Belgisch belastingstelsel op aanvullende pensioenen vermits in beide gevallen hetzelfde stelsel toegepast wordt.

Op principieel vlak kunnen we toevoegen dat de bestaansreden van de verschillende belastingstelsels van kapitalen is om te vermijden dat omwille van hun toekenningsmodaliteiten, dus een eenmalige uitkering, die inkomsten een abnormaal hoge belasting meebrengen, rekening houdend met de progressiviteit van het barema. Als de uitbetaling daarentegen gebeurt onder de vorm van een gespreid pensioen of een rente, belet in principe niets om een beroep te doen op het afwijkend belastingstelsel dat voorbehouden is voor inkomsten die in bijzondere omstandigheden uitbetaald worden. In dit geval is het dus het normaal stelsel van gemeen recht dat logischerwijs zou moeten toegepast worden, los van het feit of het een pensioen of een rente van Belgische of van Franse oorsprong is.

In een tweede stadium beoogden de eisen van het comité de wijziging van het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen.

De betrokkenen hebben aan sommige volksvertegenwoordigers een ontwerp van amendement voorgesteld op artikel 28 van het wetsontwerp betreffende de aanvullende pensioenen.

In dit verband vormt het eerste lid van dit artikel geen fiscale bepaling over de belastingmodaliteiten, maar een verplichting die aan de uitgevende instelling zal opgelegd worden om de begunstigden de keuze te bieden tussen de uitbetaling van een rente in plaats van de vereffening van een kapitaal.

In het licht hiervan spreekt het vanzelf dat de Belgische wetgever dergelijke verplichting niet kan opleggen – zoals trouwens de andere bepalingen van het ontwerp – aan instellingen die in het buitenland gevestigd zijn.

De verplichting om de omzetting in rente toe te staan komt overigens niet tegemoet aan de wensen van de betrokkenen, vermits in hun geval de omzetting naar rente al gebeurd is.

Par contre, l'imposition distincte ne trouve pas à s'appliquer aux pensions ou rentes périodiques issues d'une pension complémentaire, qu'elles soient d'origine française ou belge. En effet, elles sont imposables globalement au taux plein avec le bénéfice de la réduction d'impôt pour pensions.

Par conséquent, le régime d'imposition des pensions complémentaires françaises n'est pas discriminatoire par rapport au régime d'imposition des pensions complémentaires belges puisque c'est le même régime d'imposition qui s'applique dans les deux cas.

Sur le plan des principes, on ajoute que la raison d'être des régimes d'imposition distincte des capitaux est d'éviter qu'en raison de leur modalité d'octroi c'est-à-dire d'une liquidation en une seule fois, ces revenus n'engendrent un impôt anormalement élevé compte tenu de la progressivité du barème. Lorsque, par contre la liquidation s'effectue sous la forme d'une pension ou rente périodique, rien ne justifie en principe le recours au régime dérogatoire de taxation distincte qui est réservé à des revenus liquidés dans des circonstances particulières. En l'occurrence, c'est donc le régime normal de droit commun qui doit logiquement s'appliquer, indépendamment du fait qu'il s'agisse de pension ou rente d'origine belge ou française.

Dans un deuxième temps, la revendication du comité visait à modifier le projet de loi relatif aux pensions complémentaires.

Les intéressés ont proposé à certains députés, une proposition d'amendement à l'article 28 du projet de loi relatif aux pensions complémentaires.

A cet égard, l'alinéa 1er de cet article du projet ne constitue pas une disposition fiscale concernant des modalités d'imposition, mais une obligation qui sera imposée à l'organisme débiteur d'offrir aux bénéficiaires des prestations la possibilité d'opter pour le versement d'une rente plutôt que pour la liquidation d'un capital.

Dans ce contexte, il va de soi que le Législateur belge ne peut imposer une telle obligation – comme d'ailleurs les autres dispositions du projet – à des organismes débiteurs situés à l'étranger.

Par ailleurs, l'obligation de permettre la conversion en rente ne rencontre en rien les desiderata des intéressés puisque, dans leur cas, la conversion en rente a été faite.

In een derde stadium heeft de eis tot doel de volledige vrijstelling te bekomen van hun Frans pensioen via een wetsvoorstel 1849/001.

Zoals hiervoor vermeld, zijn de extra legale pensioenen van Franse oorsprong in geen enkel geval fiscaal discriminerend. Er is dan ook geen enkele reden een dermate eng bedoelde vrijstelling toe te staan.

Het ontwerp is daarentegen discriminerend

– *in de mate dat ze maar een kleine groep belastingplichtigen beoogt, terwijl een identiek pensioen zou kunnen ontvangen worden door een persoon die, bijvoorbeeld, geen permanent verblijf heeft in het Belgisch grensgebied ;*

– *waar ze enkel op pensioenen van Franse oorsprong gericht is, en geen rekening houdt met andere buitenlandse pensioenen.*

Analyse van het wetsvoorstel 1849/001*

a) DRAAGWIJDTE VAN HET WETSVoorSTEL

Het wetsvoorstel beoogt artikel 34, § 1, 1° WIB 92 aan te passen om de personenbelasting op te heffen op de pensioenen door een aanvullende Franse pensioenkas uitgekeerd aan Belgische verblijfhouders die een beroepsactiviteit uitgeoefend hebben in het Frans grensgebied en die een vaste woonplaats hebben in het Belgisch grensgebied.

De auteurs van het wetsontwerp menen dat de Belgische grensarbeiders die in Frankrijk gewerkt hebben fiscaal en/of sociaal zwaarder belast worden dan als ze in het land zouden wonen waar ze hun beroepsactiviteit uitoefenden.

b) BEMERKINGEN EN ADVIES

Krachtens de Belgisch-Franse overeenkomst tot voorkoming van dubbelbelasting worden de aanvullende pensioenen die door Belgische of Franse pensioenfondsen uitbetaald worden belast in het land waar de begunstigde verblijft (artikel 12 van de Overeenkomst). De Belgische of Franse sociale zekerheidspensioenen zijn ook belastbaar in het land waar de betrokkene verblijf houdt. Hoewel ze uitbetaald worden door Frankrijk en België, val-

Wetsvoorstel (de heren Joseph Arens, Jean-Pierre Detremmerie, Jacques Lefevre, Jean-Jacques Viseur en Yves Leterme) tot wijziging van artikel 34 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 in verband met de pensioenen die door een Franse instelling voor aanvullende pensioenen worden gestort.

Dans un troisième temps, la revendication vise à obtenir l'exonération intégrale de leur pension française via une proposition de loi 1849/001.

Comme cela a été rappelé ci-dessus, les pensions extra légales d'origine française ne sont en rien fiscalement discriminées. Il n'existe dès lors aucune raison d'envisager une exonération aussi ciblée.

La proposition est par contre discriminatoire

– *dans la mesure où elle n'envisage qu'un groupe de contribuables très limité, alors qu'une pension identique pourrait être perçue par une personne qui, par exemple, n'a pas son foyer d'habitation permanent dans la zone frontalière belge ;*

– *en ce qu'elle vise des pensions uniquement d'origine française et qu'elle n'envisage pas des pensions ayant une autre origine.*

Analyse de la proposition de loi 1849/001*1

a) PORTEE DE LA PROPOSITION DE LOI

– L'objectif de la proposition de loi vise à adapter l'article 34, § 1er, 1°, CIR 92 afin d'exclure de l'impôt des personnes physiques les pensions versées par une institution de retraite complémentaire française à des résidents belges ayant exercé une activité de salarié dans la zone frontalière de la France qui ont leur foyer d'habitation permanent dans la zone frontalière belge.

Les auteurs de la proposition de loi estiment que les travailleurs frontaliers belges ayant travaillé en France ont une charge fiscale et/ou sociale plus lourde que celle qu'ils devraient supporter s'ils étaient domiciliés dans le pays où ils exercent leur activité professionnelle.

b) CONSIDERATION ET AVIS

En vertu de la Convention belgo-française préventive de la double imposition les pensions complémentaires versées par des fonds de pensions belges ou françaises sont imposables dans l'Etat de résidence du bénéficiaire (article 12 de la Convention). Les pensions de sécurité sociale belges ou françaises sont également imposables dans l'Etat de résidence du bénéficiaire. Bien qu'elles soient versées par les Etats belge et français,

Proposition de loi (MM. Joseph Arens, Jean-Pierre Detremmerie, Jacques Lefevre, Jean-Jacques Viseur et Yves Leterme) modifiant l'article 34 du Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les pensions versées par une institution de retraite complémentaire française.

len ze niet onder toepassing van artikel 10, § 1, van de Overeenkomst die de belasting voorziet in het land van oorsprong van bedoelde pensioenen. Artikel 10, § 1, is slechts van toepassing op de overheidspensioenen.

De ontwikkelingen van het wetsontwerp beschouwen dat de belasting van bedoelde Franse aanvullende pensioenen in België **discriminerend** is voor de Belgische begunstigen.

Om tegen die «discriminatie» in te gaan, stelt het ontwerp voor de door een aanvullend Frans pensioenfonds uitbetaalde pensioenen aan een Belgische verblijfhouder aan de personenbelasting te onttrekken als die pensioenen volgens het in de Belgisch-Franse Conventie van 1964, gewijzigd door de Avenant van 8 februari 1999, uitgekeerd worden aan in België belaste Belgische verblijfhouders.

Voor wat de principes betreft, roepen het wetsvoorstel en de betreffende ontwikkelingen volgende bemerkingen op :

- *de Belgisch-Franse Conventie slaat enkel op de belasting van inkomens en bevat geen enkele bepaling over het stelsel van sociale bijdragen ;*
- *de sociale bijdragen zijn, volgens het reglement EEG 1401, verschuldigd in het land waar de beroepsactiviteit uitgeoefend wordt ;*
- *bedoelde aanvullende pensioenen worden in geen enkele mate dubbel belast, ze zijn enkel in België belastbaar, en vallen onder de verlaging voor pensioenen ;*
- *de persoonlijke aanvullende pensioenbijdragen werden in België fiscaal afgetrokken ;*
- *de aanvullende pensioenbijdragen worden zijn voor het grootste deel voor rekening van de Franse werkgever («de bijdragen voor de aanvullende pensioenen worden voor het grootste deel door de werkgever gedragen, zonet volledig in het geval van aanvullend kindergeld»);*
- *net zo, volgens de auteurs van het ontwerp, voor «de financiering van de Franse aanvullende sociale bijdragen, waarin de werkgever in grote mate, dan wel volledig tussenkomt» ; dit gezegd zijnde kunnen de Belgische grensarbeiders moeilijk beweren dat ze zowel bijdragen aan het Frans stelsel van sociale zekerheid (door middel van hun persoonlijke bijdragen) als aan het Belgisch sociale zekerheidsstelsel (zogezegd via de personenbelasting) ;*
- *de enige «discriminatie» vloeit voort uit het verschillend belastingtarief tussen België en Frankrijk ;*
- *dergelijke «discriminatie» komt voor in veel grensarbeider- en andere gevallen ;*

elles ne relèvent pas de l'article 10, § 1, de la Convention qui prévoit l'imposition dans l'Etat de la source des pensions qui y sont visées. L'article 10, § 1, n'est appliqué qu'aux pensions de fonctions publiques.

Les développements de la proposition de loi considèrent que l'imposition en Belgique des pensions complémentaires françaises susvisées est **discriminatoire** pour les bénéficiaires belges.

Pour remédier à cette «discrimination», la proposition propose d'exclure de l'IPP les pensions versées par une institution de retraite complémentaire française à des résidents belges lorsque ces pensions sont payées à des résidents de la Belgique imposés en Belgique conformément au régime frontalier prévu par la Convention belgo-française de 1964 modifiée par l'Avenant du 8 février 1999.

Au plan des principes, la proposition de loi et les développements joints appellent les remarques suivantes :

- *la convention franco-belge traite uniquement de l'imposition des revenus et ne contient aucune disposition relative au régime des cotisations sociales ;*
- *les cotisations sociales sont dues dans l'Etat d'exercice des activités conformément au règlement CEE 1401 ;*
- *aucune double imposition ne frappe les pensions complémentaires visées, celles-ci sont en effet uniquement imposables en Belgique, et bénéficient de la réduction pour pensions ;*
- *les cotisations personnelles de retraite complémentaire ont été fiscalement déduites en Belgique ;*
- *les cotisations de retraite complémentaire sont supportées en grande partie par l'employeur français («les cotisations pour les retraites complémentaires sont supportées plus largement par l'employeur voire totalement dans le cas des compléments d'allocations familiales»);*
- *il en va de même, suivant les auteurs de la proposition, en ce qui concerne «le financement des cotisations sociales françaises dans lequel l'employeur intervient soit de manière plus large soit totalement» ; cela étant, les frontaliers belges peuvent difficilement faire valoir qu'ils cotisent tant au régime français de sécurité sociale (par le biais de leurs cotisations personnelles) qu'au régime belge de sécurité sociale (par le truchement de l'IPP) ;*
- *la seule «discrimination» résulte de la hauteur des impôts belges par rapport aux impôts français ;*
- *une telle «discrimination» peut être évoquée dans de nombreux autres cas transfrontaliers et autres ;*

– een dergelijke «discriminatie» wegwerken door omwille van een overeenkomst tot voorkoming van dubbelbelasting enkel in België een element van het belastbaar inkomen vrij te stellen zou een bijzonder gevaarlijk precedent vormen ;

– dergelijke «discriminatie» invoeren onder voorwendsel van een zwaardere belasting van vroeger betaalde lonen bij de opruststelling is onmogelijk.

De tekst van het voorontwerp maakt de weg vrij voor misbruiken :

– een Franse verblijfhouder die in het Frans grensgebied gewerkt heeft (en dus onderworpen is aan de Franse belastingen) zou bij zijn pensioen zijn fiscale verblijfplaats naar België kunnen overbrengen om elke belasting op zijn aanvullend pensioen te vermijden ;

en voor moeilijkheden bij de toepassing ervan :

– het geval van een gepensioneerde die zijn beroepsactiviteit zowel in het Frans grensgebied als daarbuiten uitoefende (in dit geval zou enkel het deel van het aanvullend pensioen uit de in het grensgebied uitgeoefende activiteiten moeten vrijgesteld worden).

Anderzijds zou de voorgestelde bepaling, mocht ze aangenomen worden, een discriminerende maatregel invoeren tegenover andere grensarbeiders en tegenover andere verblijfhouders die in België belastbare buitenlandse pensioenen ontvangen. Bezwaren tegen de belastingen op grond van de gelijke behandeling van de belastingplichtigen lijken dan ook onvermijdelijk.

c) DIVERSEN

Het is aangewezen te verwijzen naar twee parlementaire vragen die de door de Volksvertegenwoordigers aangehaald problematiek behandelen. De eerste werd gesteld door de Heer Cl. EERDEKENS op 8 juni 2001 (zie Bulletin nr. 92, van 24 september 2001, blz. 10539 en 10540).

Het onderwerp van de vraag was de belasting van bijkomende (extra legale) Franse pensioenen. Het besluit van het antwoord is dat het Frans belastingstelsel van aanvullende pensioenen niet discriminerend is in vergelijking met het Belgisch belastingstelsel van aanvullende pensioenen.

– supprimer une telle «discrimination» en exemptant un élément de revenu imposable exclusivement en Belgique en vertu d'une convention préventive de la double imposition constituerait un précédent particulièrement dangereux ;

– invoquer une telle «discrimination» en prétextant une imposition plus lourde des salaires versés antérieurement à la prise de pension ne peut être rencontrée.

Le texte de la proposition de loi ouvre par ailleurs la porte à des abus :

– un résident de France ayant exercé son activité dans la zone frontalière française (donc soumis aux impôts français) pourrait transférer son domicile fiscal en Belgique lors de sa pension pour éviter toute imposition sur sa pension complémentaire ;

et à des difficultés d'application, :

– cas de pensionné qui a exercé des activités dans la zone frontalière française et hors de cette zone (dans ce cas, seule la partie de la pension complémentaire concernant les activités exercées dans la zone frontalière devrait être exonérée).

D'autre part, si la disposition préconisée devait être adoptée elle engendrerait une mesure discriminatoire vis-à-vis des autres travailleurs frontaliers et vis-à-vis d'autres résidents percevant des pensions étrangères imposables en Belgique. Des recours au nom du principe de l'égalité des contribuables face à l'impôt sembleraient inévitables.

c) DIVERS

Il s'indique de faire référence à deux questions parlementaires qui abordent la problématique soulevée par les Députés. La première a été posée par Cl. EERDEKENS le 8 juin 2001 (voir BQR n° 92, du 24 septembre 2001, p 10539 et 10540).

L'objet de la question était la taxation des retraites complémentaires (extra légales) françaises. La conclusion de la réponse est que le régime d'imposition des pensions complémentaires françaises n'est pas discriminatoire par rapport au régime d'imposition des pensions complémentaires belges.

De tweede vraag werd op 6 mei 2002 door de Heer Guy LARCIER gesteld. Hij verwijst er naar het antwoord dat gegeven werd op de vraag van 8 juni 2001 van de Heer M. EERDEKENS (zie Bulletin, nr. 133, van 20 augustus 2002, blz. 16729-16730).

Ten titel van inlichting, het voorontwerp van wet betreffende de aanvullende pensioenen dat momenteel bij de Raad van State ligt, wijzigt in geen geval artikel 34, § 1, 1°, WIB 92. Maar de door de Volksvertegenwoordigers in hun voorstel bedoelde aanvullende pensioenen vallen eerder onder artikel 34, § 1, 2°, WIB 92 dat wel het onderwerp is van een wijziging in het kader van voormeld voorontwerp van wet.

*
* *

Uit wat voorafgaat blijkt dus dat het me niet gepast lijkt in die zin te handelen.

Mocht het waar zijn dat de in Frankrijk werkende Belgische grensarbeider momenteel zwaarder belast wordt in België (dan in Frankrijk), en bijdraagt aan het Frans sociale zekerheidsstelsel, dan kan dit probleem enkel opgelost worden door een wijziging van de betreffende bepaling in de overeenkomst.

Naar aanleiding van recente in Nederland en Duitsland doorgevoerde wijzigingen, kan ik u meedelen dat ik voorstander ben van een opheffing van de grensregeling met Frankrijk. De opgeworpen problematiek kan niet geregeld worden door de vrijstelling in België van een vorm van pensioen voor een specifieke categorie van personen.»

La deuxième question a été posée par Guy LARCIER le 6 mai 2002. Il y fait référence à la réponse donnée à la question du 8 juin 2001 de M. EERDEKENS (voir BQR, n° 133 du 20 août 2002, p. 16729-16730).

A titre d'information, l'avant-projet de loi relative aux pensions complémentaires actuellement soumis au Conseil d'Etat, ne modifie pas l'article 34, § 1er, 1°, CIR 92. Mais les pensions complémentaires envisagées par les Députés dans leur proposition de loi entrent plutôt dans le cadre de l'article 34, § 1er, 2°, CIR 92 qui lui fait l'objet d'une modification dans le cadre de l'avant-projet de loi précité.

*
* *

De ce qui précède, il ressort donc qu'il ne me semble pas judicieux de légiférer dans ce sens.

S'il est vrai que le frontalier belge travaillant en France subit aujourd'hui un impôt plus important en Belgique (qu'en France) et cotise au système social français, plus onéreux que le belge, ce problème ne peut être réglé que par une modification de la disposition conventionnelle en cause.

A l'instar des modifications récentes, introduites avec les Pays-Bas et l'Allemagne, je peux vous informer que je suis partisan de la suppression du régime frontalier avec la France. Cependant la problématique précitée ne peut se régler par l'exonération en Belgique d'un type de pension pour une catégorie spécifique de personnes.»